Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

2843

264
d-21

8178

264
Ժ-21

ԹԱՄԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑ Ս· ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԱՐԱՐԵԱԼ ՍՐԲՈՅ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅՆ ՄԵՐՈՅ

ՍԱՀԱԿԱՑ ԵՒ ՄԵՍՐՈՊԱՑ

ԵՒ ԵՐԱՆԵԼԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ ՄԵՐՈՅ

ԳԻՒՏՈՅ ԵՒ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԱՆԿԱԿՈՒԹԻՒՆԻՆՈՅ

ԵՒ ՍՐԲՈՅՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՇՆՈՐՀԱԼՈՅ

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Տ· Տ· ԳԷՈՐԳԱՅ
ԱՋԳԱՍԷՐ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾՀՆՏԻՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՑՆ ՀԱՅՈՑ

ԵՒ Ի ՊԱՏՐՈՒԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՑ ԵՐՈՒՍԱղԷՄԻ
Տ· Տ· ԵՍԱՅԵԱՑ ԱՌԱՔԵԼԱՇԱԻՂ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԵՒ Ի ՊԱՏՐՈՒԱՐՔՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՕԼՍՈՑ
Տ· Տ· ՊՕՂՈՍԻ ԱՌԱՔԵԼԱՇԱԻՂ
ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՑ

—1866—

2001
271-2006

Հրաժարումն։

Հրաժարիմք ի սատանայէ և յամենայն խաբէութենէ նորա, ի պատրանաց նորա, ի խարհրդոց նորա, ի գնացից նորա, ի գար կառնոյ նորա, ի գար հրեշտակաց նորա, ի գար պաշտօնէից նորա, ի գար կամարարաց նորա, և յամենայն գար ղօրութենէ նորա՝ հրաժարեալ հրաժարիմք։

Ո՞յր երէց հնինէ՝ երթս ի յարեւմուտս և հեռս ի հրամանէվ. և ապա դառնայ յարեւելս, և սկսանի ղօրհնել հաւատոյ, քայգերն և հեռանամ երկիւղ, և ասէ.

Խոստովանիմք և հաւատամք ամենակատար սրտիւ զհայրն առաջաւ՝ անեղ, անճառն, և անակիզն. այլև ծնող որդւոյ և բղխող հոգւոյն սրբոյ։ Հաւատամք զբանն առաջաւ, անեղ՝ ծնեալ՝ և ակեալ ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ոչ յեղոյ և ոչ կրտաներ. այլ որբան հայրն հայր՝ ընդ նմին և որդին որդի։ Հաւատամք զսուրբ հոգին առաջաւ՝ անեղ. անժամանակ. ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ ի հօրէ. էակից հօր և փառակից որդւոյ։ Հաւատամք զեկղեցիդ սուրբ, մի բնութիւն, մի առաջաւթիւն. ոչ երիք առաջաւքք, այլ մի

99819-Ա

աստուած, մի կամք, մի թագաւորութիւն, մի իշխանութիւն. արարիչ երեւելեաց և անեղութիւն: Հաւատամք յեկեղեցի սուրբ՝ ընդ թողութիւն մեղաց՝ հաղորդութեամբ արբոց: Հաւատամք զմիոյն յերից անձանց զբանն աստուած՝ ծնեալ ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ի ժամանակի լինեալ յաստուածածնէն Մարիամ. առեալ յարենէ նորա՝ միաւորեաց ընդ իւրում՝ աստուածութեանն. ինեամբ սեաց ժուժկալեալ յարդանդի անարատ կուսին. և եղեւ աստուածն կատարեալ՝ մարդ կատարեալ, հոգեւոր և մտաւոր և մարմնաւոր. մի անձն, մի դէմ, և միաւորեալ մի բնութիւն: Աստուածն մարդացեալ առանց փոխման և առանց այլայլութեան. անեղծին յղութիւն և անապական ծնունդ. որպէս ոչ է սկիզբն աստուածութեան նորա՝ և ոչ վախճան մարդկութեան նորա: (Ի Ցիսուս Քրիստոս երկիւ և այսօր՝ նոյն և յաւիտեան): Հաւատամք զառն մեր Ցիսուս Քրիստոս ելեալ ի վերայ երկրի. յետ երեսուն ամաց եկեալ ի մկրտութիւն: Հայր ի վերուստ վկայեալ՝ դա է որդի իմ սիրելի. և հոգին սուրբ աղաւնակերպ լինեալ ի վերայ նորա: Փորձեալ ի սատանայէ և յաղթեալ նմա: Քարոզեալ մարդկան գիրկութիւն: Հիւանդեալ մարմնով, վաստակեալ՝ քաղցեալ և ծարաւեալ: Յետոյ եկեալ կամաւ ի չարչարանս. խաչեալ և մեռեալ մարմնովն, և կենդանի աստուածութեամբն: Անթմբին եղեալ ի դերեզմանի՝ միաւորեալ աստուածու-

թեամբն, և հոգեւոն լինեալ ի դժոխս՝ անբաժանելի աստուածութեամբն: Քարոզեալ հոգւոցն՝ աւերեալ զդժոխս՝ և ազատեալ զհոգիս: Յետ երից աւուրց յարուցեալ ի մեռելոց և երեւեալ աշակերտացն: Հաւատամք զառն մեր Ցիսուս Քրիստոս՝ նոյնն մարմնով համբարձեալ յերկինս և նստեալ ընդ աջմէ հօր: Ունելոց գալոց է նոյնն մարմնով և վաղաքաջ հօր՝ ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս: Որ և յարութիւն ամենայն մարդկան: Հաւատամք և զհաստուցումն գործոց. արդարոցն կեանք յաւիտենական, և մեղաւորացն տանջանք յաւիտենական:

Ջղջան:

Ունդայ ամենասուրբ երրորդութեանն՝ հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ: Անեղացեալ եմ աստուծոյ: Խոստովանիմ առաջի աստուծոյ՝ և սրբուհւոյ աստուածածնին, և առաջի քո հայր սուրբ՝ զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ: Գանձ զի մեղայ խորհրդով բանիւ և գործով. կամայ և ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութեամբ, մեղայ աստուծոյ: Անեղայ հոգեւոն և զօրութեամբ սորա. մտօքս և շարժմամբ սորա. մարմնով և զգայութեամբ սորա: Անեղայ զօրութեամբ հոգեւոյս. խորամանկութեամբ, անզգամութեամբ, յանդգնութեամբ և երկչոտութեամբ, շռայլութեամբ և ժլատութեամբ, զեղխութեամբ և անիրաւութեամբ.

ջարոհաւանութեամբ, յուսահատութեամբ, և թերամոտութեամբ, մեղայ աստուծոյ: Ա՛ղջ ջար խորհրդով մտայս. նենդութեամբ, սաեղութեամբ, խեթիւ, մախանօք, յաչալանօք, թուլութեամբ, պոռնկական խորհրդով, աչուսական, խլական, անառնալ՛ան, դրստասական, դաշնական, չի դիշերի և չի տունջեան. երազական գիճութեամբ, և անրջական դարշ ազտեղութեամբ, մեղայ աստուծոյ: Ա՛ղջ ցանկութեամբ մտայիս. հեշտութեամբ, պղերգութեամբ, յօրանչմամբ քնոյ, շարժութեամբ մտայիս, և զազրագործութեամբ չի պետես ախտս. հեշտալոյութեամբ լսելեացս, արատութեամբ աչացս, ցանկութեամբ սրտիս, խղութեամբ ունդացս, պոչշոտութեամբ բերանոյս. անժուժկալութեամբ, շուայտութեամբ, և արբեցութեամբ, մեղայ աստուծոյ: Ա՛ղջ ընդդատութեամբ լեզուս. առասպատութեամբ, սուտ երդմամբ, երդմնադրնացութեամբ, հակառակութեամբ, վիճաբանութեամբ, բանսարկութեամբ, շպմտգութեամբ, քաւ, դատարկաբանութեամբ, և ծաղր, պռսպատութեամբ, հերձախոսութեամբ, և անիծաբանութեամբ. սրտնչելով, դժդոհելով, բամբասելով, և հայհոյելով, մեղայ աստուծոյ: Ա՛ղջ գողութեամբ ձեռացս. ագահելով, պրկելով, հարկանելով, սպանանելով, և ընդ գարշ ածելով, մեղայ աստուծոյ: Ա՛ղջ ամենայն յօդուածովք վնասուածոյս և ամենայն անդամօք մտայիս. հնգեակ պղծարանօքս, և վեցեվին շարժ-

մամբս. վերամբարձ ամանահարութեամբ, և վայրապարշ մեղկութեամբ. յաղ և յահեակ խառնելով, զառաչնոյն մեզանչելով, և վերջնոյն չար նշաւակ դնելով, մեղայ աստուծոյ: Ա՛յլեւս մեղայ եօթնիւղս յանցանօք՝ մահացու մեղօք. հպարտութեամբ՝ և մտամբք նորին. նախանձու՝ և մտամբք նորին. բարկութեամբ՝ և մտամբք նորին. ծուլութեամբ՝ և մտամբք նորին. ագահութեամբ՝ և մտամբք նորին. պղծակրաւնութեամբ՝ և մտամբք նորին. բղջախոհութեամբ՝ և մտամբք նորին, մեղայ աստուծոյ: Ա՛յլեւս մեղայ ամենայն պատուիրանացն աստուծոյ. յանձնառելեացն և հրաժարելեացն. զի ոչ զյանձնառականն կատարեցի, և ոչ՛ի հրաժարելեացն հետացայ: Ո՛ւրիշնս առի՛ և յօրինացն հեղպատցայ. չի կարող քրիստոնէութեան հրաւիրեցայ՝ և գործոյս անարժան գտայ. գիտելով զչարն կամաւ կորացայ, և չի. բարեաց գործոց ես ինձէն հետացայ. վայ ինձ, վայ ինձ, վայ ինձ: Ո՞րն ասեմ, կամ զո՞րն խոստանիմ. զի անթիւ են յանցանք իմ. անասելի են անօրէնութիւնք իմ. անհերելի են ցաւք իմ, և անբժշկելի են վէրք իմ, մեղայ աստուծոյ:

Ա՛յլ աւրէ՝ գքեզ ունիմ միջնորդ հաշտութեան և բարեխօս առ միածին որդին աստուծոյ. զի խնդանութեամբդ որ տուեալ է քեզ, արձակեացես զիս չի կապից մեղաց իմոց, ազատեմ գքեզ:

Աբձակում ։

Ողորմեցի քեզ մարդասէրն աստուած, և թո՛ղութիւն շնորհեցէ ամենայն յանցանաց քոց. խոստովանութեանց և մոռացեալոցն։ Եւ ես կարգաւս քահանայական իշխանութեան, և հրամանաւն աստուածային՝ թէ ղոր արձակիցէք յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս, նովին բանիւն արձակեմ զքեզ յամենայն մանաւանդ թենէ մեղաց քոց. ի խորհրդոց՝ ի բանից՝ և ի գործոց, յանուն Հօր և որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ։ Եւ գարձեալ տամ զքեզ ի խորհուրդս սուրբ եկեղեցւոյ. զի ղոր ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ ի բարեգործութիւն և ի փառս հանդերձեալ կենացն. ամէն ։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն ։
Հայր մեր որ յերկինս ։

Իրաւք ժամապետիցդ ըստ արեւելեան սահմանացն սկըսոածոյ և ասուելեանդ աղօթից։ Որ ինդրեցոյ սուրբ վարդապետն Յակոբ զնի ի ձեզ բարուանոյն գնելգնե եւլեցոյն ։ Եւ կոպարեցոյ այսպէս ։ Ու տասր որ աուր հայնն լինի՝ այս է ։

Տէր ելէկ ղշրթունան ։ Օ՛քէն գոհանամք ։ Օրհնեալ աէր մեր յիսուս քրիստոսն ։ Կանոնադրութեան ։ Կանոնի աղօթքն ։ Օ՛ինի ալէլուիա յոյ և թագաւորացն՝ Սաղմոսիւք և օրհնութեամբն, և այլն որ լինի ։ Անճառացեալի աղօթքն. այլեւ Աղերսի փառքն ։ Սուրբ աստուածի աղօթքն ։ Արձակման աղօթքն, թէ սպահոց և թէ ուտեաց ։ Արեւագալի Սուրբ եւ տէրն, և արձակմանն ։ Ա՛աշու Աւագնորդեացն ։ Հայր դթութեանցն ։ Ընկեալն ։ Ա՛աշու սկըսուածքն ։ Ու՛ր ձայնիցն ։ Համբարձին ։ Յոյս կենացն ։ Խաղաղականին՝ Շնորհատու բարեացն ։ Խակ կողման դասուն այս է ։ Սկսուածք օրհնութեան և հարցին և իւր աղօթիցն ։ Տէր յերկնից և իւր փառացն ։ Սուրբ եւ տէրն գինի մանկանցն ։ Արեւագալի աղօթքն ։ Օ՛ատաւտու զաղօթս ։ Ա՛աշու խաղաղութեամբ ։ Փարատեա ։ Քրիստոս որդի աստուծոյն ։ Խակ Համամուտ և շարական՝ ձայնին է ։

Աբրահէից Նաշու՝ եաոյին և աւետարանն ձայնին է : Ղազարեան՝ կոչմանն է : Իակ լուր ա- ւուր գլուք՝ կոչմանն է : Աւետարանն ձայնին է : Երեկոյ Խոնարհեցան՝ ձայնին է : Ապրեցան, Հայր գթած՝ն, Տէր բարերարն, Բրխաոս որ- դին՝ կոչմանն է : Հայր մերն՝ ձայնին է :

Հաւատով խոստովանիմ ազօթքն՝ իբ տուն է՝ ըստ իբ ժամուցն : Իակ Տէր մեր և փրկիչ, Տէր աստուած մերն՝ ի կարգէ դուրս է, ժամսրա- բին է և հարկաւոր հնչին : Այս է արեւելեան տան սահմանն ժամակարգութեան՝ ի փառս աս- տուծոյ : Յորժամ Թուականն հայոց կոճաս լի- նի՝ բուն ձայնքն՝ այ . բյ . գյ . տյ . յաջակողման դասուն լինին, ուր սուրբ աւազանն է . և յոր- ժամ դառ լինի՝ ձախոյն լինին :

Երկրպագեմ քի խաչիդ քրիստոս

Կարդաւորութիւն հաւատացեալ աղօթից Հայաստանեայց եկեղեցւոյ, որ կատարի ի մէջ գիշերի ի դէմս Հօր Աստուծոյ։

Օրհնեալ ես եր մեր Յիսուս Քրիստոս ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո։ Եկեսցէ արքայութիւն քո, եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի։ Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի չարէ։ Զի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս, ամէն։

Տէր եթէ զչարութիւնս իմ բանաս, Տէր, ո՞վ կարէ կալ առաջի քո։

Տէր եթէ զչարութիւնս իմ բանաս, Տէր, ո՞վ կարէ կալ առաջի քո։

Օրհնեալ համատոյ և միաբանական անբաժանելի սուրբ երրորդութիւն՝ հայր և որդի և հոգի սուրբ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Տէր ով բազում եղեն նեղիչք իմ, և բազումք յարեան ի վեր իմ։

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չիք փրկութիւն սորա առ աստուած իւր։

Այլ դու տէր՝ օգնական իմ ես, փառք իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ։

Զայնիւ իմում ես առ տէր կարդացի, և լուաւ ինձ ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ։

Ես ննջեցի և ի քուն եղէ, զարթեայ և տէր ընդունելի իմ է։

Ոչ երկեայց ես ի բիւրաւոր զօրաց նոցա, որք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զիս։

Ելի տէր՝ և փրկեա զիս աստուած իմ. զի դու հարեր զամենեսեան, որք էին ընդ իս թշնամութեամբ ի տարապարտուց. և զատամունս մեղաւորաց փշրեացես։

Տեառնդ է փրկութիւն. ի վերայ ժո ղովրդեան քոյ օրհնութիւն քոյ։

Տէր ած փրկութիւն իմոյ, ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո։

Ածցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, խոնարհեացի ունկն քո ի խնդրուածս իմ։

Օ՜ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ, և կեանք իմ ի դժոխս մերձեցան, և

Համարեցայ ես ընդ այնոցիկ որք
կջանեն ի գործ :
Ելե ես որպէս մարդ առանց օգ-
նականի, և ի մեռեալս ազատ :
Որպէս զկիրատուս , որք ննջեն ի
դերեզմանս :
Օդոյ պէս ոչ հիշեցեր , նորա ի
ձեռանէ քումմէ մերժեցան :
Եղէն զիս ի գբի ներքինումն , ի
խաւարի և ի ստուերս մահու :
Ցիս հաստատեցաւ սրտմտուի քո,
զոր զբօսանս քո ածեր ի վերս իմ :
Հեռի արարեր հինէն զծանօթս իմ,
և եղէն զիս նշաւակ իւրեանց :
Փակեցայ և ոչ ելանեմ . աչք իմ
տկարացան յաղքատութենէ :
Ընդարձակեցի առ քեզ զօրհանապազ,
և համբուրեմ առ քեզ զձեռս իմ :
Միթէ մեռելոց առնիցես զքանչե-
լիս քո , կամ բժիշկք յարուցեալ
խոստովան առնիցին առ քեզ :
Միթէ պատմեսցի՞ ոք երկեր ի գե-

րեզմանի զողորմութիւնս քո , կամ
զճշմարտութիւնս քո ի կորստեան :
Միթէ ճանաչեսցին ի խաւարի քո-
քանչելիք քո , կամ արդարութիւն
քո յերկիրն մոռացեալ :
Ես առ քեզ աղաղակեցի , ա-
ռաւօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն
առ քեզ :
Ընդէ՞ր տո մերժես զանձն իմ, կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն :
Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես ի
մանկութենէ իմմէ . ի բարձրու-
թենէ խոնարհեցայ և ախտեցայ :
Ցիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո,
արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս :
Ընկեցան զինեա որպէս ջուր , զոր
ամ պաշարեցին զիս ի միասին :
Հեռի արարեր հինէն զբարեկամս
իմ և զծանօթս իմ, վասն թշուա-
ռութեան իմոյ :
Օրհնեա անձն իմ զտէր , և ամե-
նայն ակերք իմ զանուն սրբոյ :

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և մի՛ մո-
ռանար զամենայն տուրս նորա։
Ո.քառէ զմեղս քո. բժշկէ զամե-
նայն հիւանդութիւնս քո։
Ո վրկէ յոտնականութենէ զկեանս քո,
պսակէ զքեզ ողորմութ և գթութ։
Ո լնու ՚ի բարութենէ զցանկու-
թիւն քո, նորոգեսցի որպէս ար-
ծուոյ մանկութիւն քո։
Ընդէ ողորմութիւնս տէր, և իրա-
ւունս ամենայն զրկեալոց։
Եղեալ եր զհանապարհս իւր մովսէսի,
և որդւոցն իսրայէլի գիտութիւնս իւր։
Գթած ողորմած է տէր, երկայնա-
միտ և բազումողորմ։
Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տէր, և
ոչ յաւիտեան պահէ ոխս։
Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ
տէր, և ոչ ըստ անօրէնութեան
մերում հատոյց մեզ։
Ա՛լ ոչ բարձր են երկինք երկրէ,
այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւն

իւր ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց։
Որչափ հեռի են արեւելք յարեւ-
մտից, այնչափ հեռի արար ՚ի մէնջ
զանօրէնութիւնս մեր։
Որպէս գթած հայր ՚ի վերայ որդ-
ւոց իւրոց, այնպէս գթացաւ տէր
յերկիւղածս իւր։
Օ՛ի նա գիտաց զստեղծուածս մեր,
և յիշեաց թէ հող եմք։
Ա՛մարդոյ ոո՛ր իտուոյ են աւուրք իւր.
ոո՛ր ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի։
Ընդէ ՚ի նմա հոգի, և ոչ է, և ոչ
եւս երեւի տեղի նորա։
Բայց ողորմութիւն տեառն ճեպ
յաւիտենից յաւիտեանս ՚ի վերայ
երկիւղածաց իւրոց. և արդարու-
թիւն նորա յորդւոց մինչև յորդիս։
Ա՛յնք պահեն զուխտս նո՛ր, յիշեն զը-
պատուիրանս նո՛ր՝ և առնեն զնա։
Տէր յերկինս պատրաստեաց զա-
թոռ իւր. արքայութիւն նորա
ամենեցուն տիրէ։

Օրհնեցէք զտէր ամ հրեշտակք նո՛
հզօրք զօրութ՛ . զոր առնէք զբան
նորա՝ի լսել ձայնի պատգամաց նո՛ :
Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրու-
թիւնք նորա , պաշտօնեայք և ա-
րարողք կամաց նորա :
Օրհնեցէք զտէր ամ գործք նորա .
ի բնակ ամ տիրապետ է տէրութ՛ նո՛ .
օրհնեա անձն իմ զտէր :

Տէր լուր ալօթից իմոց . ունկն դիր
խնդրուածոց իմոց ճշմարտութ՛ քով :
Լուր ինձ արդարութ՛ քով , և մի՛
մտաներ՝ի դատաստան ընդ ծա-
ռայ քումդ . զի ոչ արդարանայ ա-
ոչխ քո ամենայն կենդանի :
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ .
խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ .
և նստոյց զիս՝ի խաւարի որպէս
մեռեալ յաւիտենից :
Զանձրացաւ յիս հոգի իմ . և սիրտ
իմ խռովեցաւ յիս :
Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս . խոր-

հեցայ յամ գործս քո . յարարածս
ձեռաց քոց խորհեցայ և համբարձի
առ քեզ զձեռս իմ :
Ընձեն իմ որպէս երկիր ծարաւի է
առ քեզ . վաղվաղակի լուր ինձ տէր ,
զի նուաղեցաւ հինէն հոգի իմ :
Մի դարձուցաներ զերեսս քո յիս-
նէն . նմանիցիմ այնոցիկ , որ իջա-
նեն՝ի գուբ :
Լսելի արա ինձ առաւօտու զողոր-
մութիւնս քո . զի ես՝ի քեզ տէր
յուսացայ :
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից .
զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :
Փրկեա զիս՝ի թշնամեաց իմոց տէր .
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :
Ուսո ինձ առնել զկամս քո . զի դու
ես աստուած իմ :
Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ
՝ի յերկիր ուղիղ :
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս . արդարութեամբ քով հան-
ցես՝ի նեղութենէ զանձն իմ :
Ողորմութեամբ քով ստակեա զո-

Գրադարան
Հայ

թշնամիս իմ . եւ կորո զամենայն
նեղիչս անձին իմոյ , զի ես ծա-
ռայ քո եմ :
Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն
սրբոյ . այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան
անց յաւիտենից . ամէն :

Երդ տեառն ՚ի Սերաստիա Հայոց կաթուղիկոսի ասացեալ
՚ի պաշտման իւրոյ :

Յիշեցուք ՚ի դիշերի զանուն
քո տէր :
Ընդելացեալ մերթ մեր զքեզ բա-
րի . եւ լեզուք մեր պատմեցին
զարդս երկնաւոր թագաւորիդ :
Ի միջ գիշերի յարուցեալ խոս-
տովանեցուք զքեզ տէր :
Ողորմեա մեր տացուք քեզ տէր .
՚ի գաւխթեալս քո ՚ի միջ նուր երա-
ժամիդ :
Ի գիշերի համբարձցուք զձեռս
մեր սրբութիւն առ քեզ տէր :
Ի ձայն գոհութեան ամենայն
հոգիք օրհնեցէք զքեզ տէր :

Օրհնիք տէր զամենայն գործս
զարհեստեայդ աստուածոյ . ալէլուիա :
Օրհնիք զքեզ զուարթութիւն .
կոչնիք վերինքն սիօնի . ալէ :
Օրհնիք որդիք լուսոյ . ՚ի յօրհնու-
թիւն հօրըն լուսոյ . ալէ :
Օրհնիք վերակեալք աշրեամբ . ե՛
տուք զքզ վասըն փրկութեան . ալէ :
Օրհնիք նոր ժողովուրդք , նոր երգս
ասեալ նորոգութեան . ալէ :
Օրհնիք հարստունք հոգւոյ , սուրբ
սեալք գալոյ սուրբ վճռայնին . ա :
Օրհնիք վասեալք լուսոյ զգեստ
մաստուն սուրբ կուսանացն . ա :
Օրհնիք պատրաստեցէք լուռ լսո-
ւերաց զքերմ արտասուս . ալէ :
Օրհնիք ե՛ մի նըմանիք , նըման հի-
մար կուսից նիրհէք . ալէ :
Օրհնիք երկիւղածք ե՛ արտաս-
ուօք զայս աստիճանս . ալէ :
Օրհնիր ընդէր նըմանեա . տէր մի
մերժեր զմեզ հաստատ :

Ուրի տէր օգնեա ինձ. տացուք
անուանելոյ քում ընդ փառս։
Ուժմ և յաւէտ. հօր և որդւոյ,
և սուրբ հոգւոյն. ամէն։

Ք. Օ. արժանացեալ ես զանազանել
գիշերային հանգստեանէ.
Շնորհեացէ ինձ մարդասէր տէր
մշտախնամարութիւն և՛ի սուրհանս
եկեղեցւոյ.
Ուխիւ և դողութեամբ կացցուք
ի յաղօթս։
Ն՚ կեաց՚ խոստովանեցուք ընդ-
յանուցանոյ։
Ն՚ ե գլուցուք՚ ի քրիստոսէ զքաւու-
թիւն և՛ ընդ մեծ զղջմունս։
Ն՚ նքաժանելի և՛ ընդ հաւատոյ եր-
կիր ընդ ի ջուրս երկնից. վասն մեր
տուցանելոյ։
Փառք քեզ։ Ալր յանարժանս մեզ
թուով բանիւքդ հանդիպեալ. ընդ
այդ հզօրդ և՝ սքանչելագործդ։

Փառք քեզ։ Ալր յանէից գոյացոյ
ցերկիր ձեռամբ արարածս. ստեղծ
անձամբ հօր անել մարդիկ։
Փառք քեզ։ Ալր տեսչութեամբ խնամ
ածս ձեռամբ արարածս. ստեղծ
բընդհատ ամն անընդատութ ապրեցեր.
տէր։ ծաղովրդականութ եկեղեց-
այդ՚ ի քէն հայցեն ասելով. հովիւ
բարի. ողորմեաց բանաւոր հօտիդ։
Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. այլ։
Ամէն. ալէլուիա. ալէլուիա. այլ։

Գ.

Օ. արժանացեալ ես զանազանել
նէ քընոյ, զոր շնորհեաց ինձ մարդ-
դասէրն աստ՚ ի մշխիթարութի և՛ ի
սուրհանդս տրկարութ մերում։ Ն՚ե
եկեալքըս միաբան հոգևոր երգով
՚ի փառաբանութի և՛ ի պատիւ ամե-
նայնքեան անուան ընդ մերոյ և փրկչին
յիսի քրիստոսի։ Ն՚հիւ և դողութ
կացցուք յաղօթս առաջի նր։ Ն՚ե
գոհացարուք ընծանել՚ ի գիշերային

ժամուս յայսմիկ, վասն իրաւանց և
պատասխանեան նորա: Որ ընտրեաց
ըզմեզ ողորմութիւն իւրով. և չնոր-
հեաց մեզ բերել ըզնմանութի երկ-
նային հրեշտակացն՝ի վարուցականին
ան այ ամէն և մեզ լինիլ: Ո՛չ մեք
այսուհետև արբեալով զանձինըս մեր
՝ի խղճէ և՝ի չար գործոց: Համբարձ
ցուք ըզձեռս մեր՝ի սրբութի առանց
բարկութե և երկմտութե: Հաւա-
տով խոստովանեալ ըզյոյսն մեր
անշարժ: Զի հաւատարիմ է որ
խոստացաւ սիրելեաց իւրոց՝ ճըշ-
մարտն աստուած յ՚ք՚ք. տէր
մեր կեցո և ողորմեաց: Կեցո տէր:
Օ՚մեացուած գիշերիս խաղաղութ
անցուցանել՝ հաւատով՝ի տեառնէ
խնդրեսցո՛ք: Շնորհեա տէր:
Օ՚հրեշտակ խաղաղութե պահապան
անձանց մերոց՝՝ի տեառնէ խընդ:
Օ՚քաւութիւն և ըզթողութի յան-
ցանաց մերոց՝՝ի տեառնէ խընդ:
Օ՚ըն խաչին մեծ և կարող զօրութեն
յօգնութի անձանց մերոց՝՝ի տ՚նէ:
Ու և՛ս միաբան վե ճշմարիտ և սբ
հաւատոյս մերոյ՝ զտ՚ր աղաչեսցո՛ք:

Տէր ողորմեա:

Օ՚անձինըս մեր և ըզվիճականըս տ՚ն
այ ամենակալին յանձն արասցո՛ք:
Զմեզ տեառնդ յանձն եղիցո՛ք:
Ողորմեաց մեզ տէր աճ մեր՝ ըստ մե-
ծի ողորմութե քումմ. աւասցո՛ք
ամենեքեան միաբանութեամբ:
Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա՛. տէր ողոր:

Ո՞ւ ասի փէր ողորմեա ըսպ պապշաճի աւուրն։ Ի հիւրա-
հէս և ի փծնս փէրուռնականս՝ էրէխ փէր ողորմեա. իսկ
ի փծնս սրբոց՝ յիսուն փէր ողորմեա. և յաւուրս պահոց՝
հարիւր փէր ողորմեա։

Տեառն Ղեբսէսի Հայոց Կաթուղիկոսի՝ ողբերգութիւն անձին
ղէնացեալ, և բողոք իւրաքանչիւրոյ դիմի խոստովանաբար։

Վաշխարհ ահ՝ աւ իս նայեցեալ.
ախտակից լերուք։ Նանամ ըզ-
շրթունս. բարբառիմ լեզուաւս.
բողոքեմ զանձնէս. տէր ողորմեա.
տէր ողորմեա. տէր ողորմեա։
Զող եղէ մեղաց. գլուղ կորըս-
տեան. գուբ ինձ փորեցի։ Զաւե-
ցի զանձն իմ. զաւաճանեցի. զա-
րան գործեցի. տէր ողորմեա։
Ներեցին էի լոյս. և այժմ եմ խա-
ւար. և ըստուեր մահու։ Ո՛չխարդ
պատեցից. զթիւս մեղաց իմոց. զի
բազում են յոյժ. տէր ողորմեա։
Երկինք և երկիր. եկայք ողբացէք.
եղկելի զանձն իմ։ Ընտրեցի ըզչարն.
ընկալայ կամաւ. ըզ հոյլըս մեղաց.
տէր ողորմեա։

Ծանրաւիմ տրտմով. թաւալիմ ՚ի
մեղս. թօթափիլ չկարեմ։ Ցանտ
ախտիս լըցեալ. ժահահոտ եղէ.
ժամանակս բազումս. տէր ողոր։
Ի բաց մեկնեցայ. ՚ի սր խորհրդոց.
՚ի բարեաց գործոց։ Լաւ վարկաւ
անձն իմ. լուսոյն հեռանալ. լինիլ
ընդ խաւար. տէր ողոր։
Խորհուրդըք չարին. խաբեն ըզհո-
գիս. խորասոյզ առնեն։ Ծածկեն
անդընդօք. ծիծաղին գլորմամբս.
ծանակ զիս առնեն. տէր ողոր։
Կամաւ կորացայ. կարկամեալս անձ
ամբս. կանգնիլ ոչ կարեմ։ Չուր
մեղաց կիզոյլ. հըրդեհեաց որ չիս.
հոգեւոր բարիս. տէր ողոր։
Չարկեցայ մեղօք. ձաղեցին տե-
ստղք. ձանձրացաւ հոգիս։ Լեղի
դառնութեան. ղօղեալ ՚ի սիրտ իմ.
ղամնալ իմ չինջաւ. տէր ողոր։
Ո՛աշակմամբ մեղաց. ճաշեցի ըզ-
մահ. ճոխս աղբատացայ։ Մեռեալ
եմ հոգւովս. մոլորեալ մտօքս. մի-
այն կամ մարմնովս. տէր ողոր։

Յորդայիթ մահու · յորսոլին անկայ · յաղթեցայ յախտից ։ Նեռից Թլշնամոյն · նլշաւակ եղէ · նոր միշտ խոցոտիմ· տէր ողորմեա ։

Շուրջ պատեալ զինև · շունք բազումք եղեն · շաղախին արեամբս ։ Ահ եղէ չարին · ուռկանաւ մեղաց · որսացաւ զանձն իմ· տէր ողորմեա ։

Ձարտչար վըշտոջ · չարչարի անձն իմ· չունիմ դադարումն ։ Պարտապան գըտայ · պարտուց յանցանաց · պարտեալս ՚ի մեղաց · տէր ողորմեա ։

Ջանամ զըղջանալ · չեւանիմ դարձեալ · չեւնում հրով մեղաց ։ Ահաբեկ կոչեցայ · ոսկայ անուանիմ· սամկական վարուքս · տէր ողորմեա ։

Սիրով ցանկութիւնք · սաստիկ բարկութիւնք · սիրտ իմ խոցեալ է ։ Վիրաւ յանցանաց · վըշտանայ հոգիս · վանեալ ջըրջիմ· տէր ողորմեա ։

Տիրեցին ինձ չարք · տարագիր հանին · տիրական գրիչն ։ Ստուեր բարուց · բախճական ձայնին · բոտինս ոչ լուայ · տէր ողորմեա ։

Ցանկութիւն չարեաց · ցանկալի պէսմօք · ցաւեցոյց զաչս իմ ։ Ախտ բանչիւրոց · ախամամբ խուռն ախտից · ևխծեալ է հոգիս · տէր ողորմեա ։ Փոխարկիր անձն իմ · վախչիլ ՚է չարեաց · վախտիլ բարեաց ։ Վեղ միշտ վերձ ծանիր · քուն մահու եկեալ · քընոյ դատաւոր · տէր ողորմեա ։ Աստուածածնին բարեխօսութիւք, Լիշեա տէր և ողորմեա ։

Ներին տեառն Ներսէսի Հայոց Կաթուղիկոսի հրգ աղօթական ՚ի գէմ սրբոյ Երրորդութեան, նաև իւրաքանչիւրոյ դիմի Երրորդութեանն առանձնակի ։

Աւաւօտ լուսոյ · արեգակն արդար · առ իս լոյս ծագեաւ ։ Ընդխառնի ՚ի հօրէ · բըղխեա ՚ի հոգւոյս · քան քեզ ՚ի հաճոյս ։ Գանձդ ողորմութեան · գանձիւք ծածկեցոյ · գըտող զիս արա ։ Գուռն ողորմութեան · գաւանողիս բաց · գասեցո վերնոցն ։ Երեակ միութիւն · եղելոց խնամող · և ինձ ողորմեա ։ Օգարիր տէր յօգ-

նել. զարթո ըղթմրեալս. զօ՛ւարթ-
նոց նըմանիլ։

Լո՛ւ հայր անըսկիզբն. էակից որդի.
է՛ միշտ ա՛ր հոգի։ Ընկալ զիս գթած.
ընկալ ողորմած. ընկալ մարդասէր։
Ա՛ստուա՛ծ վաւաց. թողութեանց
տուող. թո՛ղ ինձ ըզյանցանս։ Ո՛ղ
ղովըղ բարեաց. ժողովեա և զիս.

ժողովս անդրանկաց։

Ի քէն տէր հայցեմ. ի՛ մարդասի-
րէդ. ինձ բըժըշկութի՛ւն։ Ո՛ր կեանք
մեռեալս. լոյս խաւարեալս. լու-

ծանող գաւոյս։

Խորհըրդոց գիտող. խաւարիս ճշո՛ր
հեա. խորհուրդ լուսաւոր։ Ո՛ր-
նուն հօր ծոցոյ. ծածկեալս լաս-

ուերաւ. ծագեա լոյս վաւաց։

Կենարար վրկիչ. կեցո ըզմեռեալս.
կանգնեա զգըլորեալս։ Հաստեա
հաւատով. հաստատեա յուսով.

հիմնեցո սիրով։

Զայնիւս աղաչեմ. ձեռ՛ք պաղա-
տիմ. ձի՛ր բարեաց շնորհեա։ Ո՛ւմ
բարամբ լուսոյ. ղեկավար ճարտար.

ղօղեալս ամրացո՛։

Ա՛ստուա՛ծ վաւաց. ճանապարհ
ինձ ցոյց. ճեպել ի՛ յերկինս։ Ա՛ին
ձինըդ հօր. մոյծ զիս յաւուրս.

մաքուր հարսանեացդ։

Յորժամ գաս վաւո՛ք, յահագին
աւուրն. յիշեա զիս քրիստոս։ Ո՛ր-
գող հնուԹեանց. նորոգեա և զիս.

նորոգ զարդարեա։

Ընորհատու բարեաց. շնորհեա
զքաւուԹի՛ւն. շնորհեա զԹողուԹի՛ւն։
Ա՛րարածոց տէր. ոգւոյս վրկուԹի՛ւն.

ոյր վասն եմ ի՛ սուգ։

Զար մշակողին. չար սերմանց նո-
րին. չորացո զպըտուղն։ Պարգեւիչ
բարեաց. պարգեւեա իմոց. պար-

տեացս ԹողուԹիւն։

Ո՛ւր շնորհեա աչացս. չերմ հե-
ղո՛ւլ զարտօսր. չընչել ըզյանցանս։
Ա՛ետինըդ քաղցու. ոամ հոգւոյս

արբո. ոահ ցոյց ինձ լուսոյ։

Ա՛եր անուն յա՛. սիրով քով ճմլեա.
սիրտ իմ քարեղէն։ Ա՛ւ գըԹուԹե.
վասն ողորմուԹե. վերըստին կեցո։

Տեննչալոյդ սեալեամբ . տուր ինձ
յադեննալ . տէր յիս քի : Խաբունդ
երկնաւոր . բուռեա զաշակերտս .
բանից երկնայնոց :

Յօղ ասեան քո սէր . ցօղեա՛ ի հո-
գիս . ցընծացել անձն իմ : Խիճեաց
լըս մեջք . ևիւծեալ աղաչեմ . ևիւ-
սել ինձ բարիս :

Փըրկիչ բոլորից . ևուեթա զիս վըր-
կել . փորձութեանց մեղաց : Խաւիչ
յանցանաց . քաւեա զօրհնաբանս .
քեզ երգել ըզ փառս :

Աստուածածնին բարեխօսութեք ,
լիչեա տէր և ողորմեա :

Օ՛րինի ասի աղօթս :

Օ՛ քէն գոհանամք սէր ձեծ մեր , որ
ընդհեցեր մեզ հանդիսատ քնոյ խա-
զաղութէ : Եւ զարթուցեալ ժամա
նեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպա-
գութի ահաւոր և փառաւորեալ
անուանդ քում սէյ : Տուր մեզ տէր
աղաչեմք զքեզ , զմնացուսած գիշե-
քիս խաղաղութէ անցուցանել . և

զամ ժամանակս կենաց պանդխտու-
թեան մերոյ , երկիւղիւդ քո ամ-
բացո և պահեա : Ոչ զի զգուշութէ
և անարատ վարուք կրօնասորեալք
յայսմ աշխարհիս , ժամանեացուք
յանքոյթ և՛ի խաղաղ նաւահան-
գիստ յաւիտենական՝ ի կեանսդ :
Ընդհօք և մարդասիրութէ ձեն մերոյ
և մրկչին յիս քի : Ընդ որում քեզ
հօր և հոգւոյդ սէյ վայել է փառք
իշխանուի և պատիւ . այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Առաւօտյ երկրպագեցուք :

Այսեաց տէր բարերար ողորմութէ
քոյ երկրպագուս և՛ի փառաբա-
նիչս անուանդ քում սրբոյ : Տէր զո-
րութեց խաղաղացո զանձինս մեր
յամ աստուածային խոստութեց և
յաշխարհական զբօսանաց : Օ՛հրե-
տակ խաղաղութէ քո առաքեա առ
մեզ , որ եկեալ պահեացէ զմեզ ան-
խռով և՛ի տուէ և՛ի գիշերի , յարթ-
նութէ և՛ի հանգստեան մերում :

Ով զի բարեպաշտութիք և արժանաւորապէս քեզ ունդ ծառայելով՝ի կեանս յաւիտենական երկնից արքայութե քոյ. զոր պատրաստեցեր՝ի սկզբանէ աշխարհի սկզբոց քոյ: Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեցուք զՀայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:
Օրհնեալ տէր մեր յիս քո. ամէն:
Ալէլուիա. ալէլուիա:

Ասպ ասի սաղմոս ասպ յայնին. և զինի սաղմոսին ասի ասպ յայնին կանոնագլուխ:

Կանոնապլուխք կարգաւ ըստ ութ ձայնից:

Պատեա տէր զյայնոսիկ, որք դատեն զիս. ալէլուիա. մարտիր ընդ այնոսիկ որք մարտնչին ընդ իս. ալէլուիա:
Ած ըզզէն և զասպար քո, և արի յօգնել ինձ. հան ըզսուր քո ընդդէմ հալածչաց իմոց, արգել ըզնոսա. և ասա դու ցանձն իմ, թէ

փրկութիւն քո եմ ես եմ:
Ամաչեսցեն և յամօթ լինիցին որք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն՝ որք խորհէին ինձ չար:
Եղիցին նք որպէս փոշի առաջի հողմոյ. և հրեշտակ տեառն նեղեսցէ զնոսա:
Եղիցին ճանապարհք նոցա՝ի խաւար և՝ի դայթակղութի, և հրեշտակ տեառն հալածեսցէ զնոսա:
Ի նանիր թակուցին ինձ որոգայթք յապականութե իւրեանց, և՝ի նանիր նախատեցին զանձն իմ:
Տէր յերկինս ես պաղումն քո. ճշմարտութիւն քո մինչեւ յամենայն ալէլուիա. ալէլուիա:
Արդարութիւն քո որպէս լերինք ած. խրատուն քո որպէս խորք բազում. զմարդիկ և զանասուն կեցուցանես դու տէր:
Որպէս բազում արարեր զողորմութի քո ած. այլ որդիք մարդկան՝ի հո վանի թեւոց քոց յուսասցին:
Արբուսցին նոքա՝ի պարարութե

տան քո. և զուգնս փափկութիւնքե քո
տացես լմնել նոցա։
Ի քէն է տէր աղքատ կենալ. և լա-
սել երեսաց քոց տեսանելմբ զլոյս։
Ծագեա զողորմութիւնս քո՝ զի ձա-
նաչեն զքեզ, զարդարութիւնս քո՝
զի ուղիղ են սրտիւք։
Մի եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամ
բարտաւանից, և ձեռք մեղաւորաց
մի թօղացուսցեն զմեզ։
Ընդ անկցին ամբեան՝ զի գործեն
զանօրէնութի. մերժեացին և այլ մի
կարասցեն հաստատել։
Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն.
ալէլուիա. ալէլուիա։

Ոտանաւոր յերկնից նայեցաւ յամ
արդիս մարդկան, տեսանել թէ իցէ
զի իմաստուն՝ որ խնդրիցէ զԱծ։
Ամենեքեան խոտորեցան ի միասին,
և անպիտանացան։
Ոչ զի է որ առնէ զբարի, և չէ զի
մինչեւ ի մի։
Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան,
զի գործեն զանօրէնութիւն։
Ոչ ուսին զժողովուրդ իմ որ-
պէս կերակուր հացի. և առ աստ-
ուած ոչ կարդացին։
Ով ոչ զայր նոցա վախճանակ. և
ոչ երկեաւ յաստուծոյ. այլ էր
նա. այլ էր նախ։
Զգեաց զձեռն իւր ի հատուցանել
նոցա. և նոքա պղծեցին զօրէնս նո։
Բաժանեցան ի սրտմտութէ երես
նորա. և եհաս ի միտս նոցա։
Կակուղ էին բանք նոցա քան ըզ-
ձէթ, և ինքեանք սրեցան սուր։
Ընկեա ի տէր զհոգս քո՝ և նա կե-
րակրէ զքեզ. և ոչ տայ յաւիտեան
սասանութիւն արդարոյ։

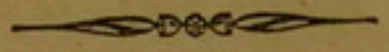
Աստ անդրանիկն ի սրտի իւրում
լմէ ոչ զոյ անտրտում. այլ զԽ-
րիստոս. ապականեցան և պղծեցան
յանօրէնութենէ իւրեանց. և ոչ ոք է
որ առնէ զբարութիւն. այլ զԽրիստոս։

Որ աստուած իջուցես զնոսա ի
գուբ ապականութե. որ արիւ-
նահեղք և նենգաւորք մի հասա-
րակեսցեն զաւուրս իւրեանց. այլ
ես ի քեզ տէր յուսացայ։
փառք հօր և. այժմ և միշտ և.
յաւիտեանս. ամէն։

ՃԻ Տէր յուսացայ, մի ամա-
նչեցայ յերկից յաւիտեան. ամէն։
յարդարութեան քում փրկեա և
ապաեցո զիս. ամէն։
Խոնարհեցո աւխ զունկն քո, և
կեցո զիս։
Եր իմ ած ապաւէն, և տեղի ա-
մուր կեցուցանել զիս. զի հաստա-
տութի իմ և ապաւէն իմ դու ես։
Ընդ իմ, փրկեա զիս ի ձեռն ա-
րի, ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի։
Դու ես համբերութիւն իմ տէր,
տէր յոյս իմ ի մանկութենէ իմմէ։
Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգան-
դէ, յորովայնէ մօր իմոյ դու ես

ապաւէն իմ. և աւ ի քէն է օգ-
նութիւն իմ յամենայն ժամ։
Ե՛րկիրպատցէն նըման ամ թափա- փ
ւորք եղիցի. և ամ ազգք ծառա-
յեսցեն նմա. անդ՛ադ՛լուխա. անդ՛։
Օ՛ի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց
հզօրի. զաղքատն և զանանկն, որոյ
ոչ է իւր օգնական։
Ընխայեսցէ նա յաղքատն և ի տը-
նանկն. և զանձինս տնանկաց կե-
ցուսցէ. ի վաշխից չարաց փրկեա
ցէ զանձինս նոցա։
Պատուական է անուն նորա առաջի
նոցա. կեցցէ, և տացի նմա յոսկ-
ւոյն արաբացւոց։
Յաղօթս կացցեն աւնա յամ ժամ.
և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա։
Եղիցի հաստատութի ընդ ամ եր-
կիր. և ի վերայ գլխոց լերանց։
Բարձրասցի քան զլիբանան պտուղ
նորա. և ծաղկեսցի ի քաղաքի ան
որպէս խոտ երկրի։
Եղիցի անուն նմն օրհնել յաւիտեն.
զի յառաջ քան զարեւ է անուն նո-

Ի նա օրհնեացին ամ ազգք երկրի,
և ամենայն ազինք երանիցեն նմա։
Օրհնեալ ես եր աստուած իսրայէլի
որ առնէ սքանչելիս միայն. և օրհ-
նեալ է անուն սուրբ փառաց նր
յաւիտեան. լցի փառօք նորա ամ
երկիր. եղիցի եղիցի։
փառք հօր և որդ. այժմ և միշտ։
անկ՛՛ղ՛ծ՛ա. անկ՛՛ղ՛ծ՛ուա՛ա։

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչե-
լեաց քոց տէր, և ճշմարտութիւն
քո յեկեղեցիս սրբոց։
Ով է յամպս որ հաւասարի քեզ.
կամ ով նմանիցի ած յորդիս այ։
Գանձուցեր զօգնութի՛ի սոյ նր. փ
և ոչ ընկալար ըզնա՛ի պատերազմի.
անկ՛ղ՛ծ՛ա. անկ՛՛ղ՛ծ՛ուա՛ա։
Ընդարձեր զերդութիւն նորա, և
զաթոռ նր յերկիր կործանեցեր։
Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակ
կաց նր. և հեղեր զնովաւ զամօթ։
Մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերե-
սս քո խաչատ. բորբոքեսցի ոլոչես
հուր բարկութիւն քո։
Իսկ արդ յիշեա և տես՝ լե՞ղ ով է
իմ հանգիստ. մի՞թէ՛ի զո՞ր ինչ
ստեղծեր զնա՞մ որդիս մարդկան։
Ով է մարդ որ կեցցէ՝ և ոչ տեսցէ
զմահ, կամ փրկեսցէ զանձն իւր՛ի
ձեռաց դժոխոց։
Ո՞ր են ողորմութիւնք քո տէր
առաջինք, զոր երդուար դաւթի
ճշմարտութեամբ քով։

Ի նա օրհնեացին ամ ազգք երկրի,
և ամենայն ազինք երանիցեն նմա։
Օրհնեալ ես եր աստուած իսրայէլի
որ առնէ սքանչելիս միայն. և օրհ-
նեալ է անուն սուրբ փառաց նր
յաւիտեան. լցի փառօք նորա ամ
երկիր. եղիցի եղիցի։
փառք հօր և որդ. այժմ և միշտ։
անկ՛՛ղ՛ծ՛ա. անկ՛՛ղ՛ծ՛ուա՛ա։

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչե-
լեաց քոց տէր, և ճշմարտութիւն
քո յեկեղեցիս սրբոց։
Ով է յամպս որ հաւասարի քեզ.
կամ ով նմանիցի ած յորդիս այ։
Գանձուցեր զօգնութի՛ի սոյ նր. փ
և ոչ ընկալար ըզնա՛ի պատերազմի.
անկ՛ղ՛ծ՛ա. անկ՛՛ղ՛ծ՛ուա՛ա։
Ընդարձեր զերդութիւն նորա, և
զաթոռ նր յերկիր կործանեցեր։
Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակ
կաց նր. և հեղեր զնովաւ զամօթ։
Մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերե-
սս քո խաչատ. բորբոքեսցի ոլոչես
հուր բարկութիւն քո։
Իսկ արդ յիշեա և տես՝ լե՞ղ ով է
իմ հանգիստ. մի՞թէ՛ի զո՞ր ինչ
ստեղծեր զնա՞մ որդիս մարդկան։
Ով է մարդ որ կեցցէ՝ և ոչ տեսցէ
զմահ, կամ փրկեսցէ զանձն իւր՛ի
ձեռաց դժոխոց։
Ո՞ր են ողորմութիւնք քո տէր
առաջինք, զոր երդուար դաւթի
ճշմարտութեամբ քով։

Ցիշեա զնախատինս ծառայի քոյ, զոր ընկալայ ի ծոց իմ յազգաց բազմաց։
Օ՛ր նախատեցին լծշնամիք քո տէր. նախատեցին վոխանակ օծելոյ քոյ։
Օրհնեալ տէր յաւիտեանս յա՛ւ խտեննց. եղիցի եղիցի։
փառք հօր և որդ. սպժմ և միշտ. ա՛լէ՛լուիա. ա՛լէ՛լուիա։

գձ Յոստովան եղելո՛ւք տեառն զի քա՛ղցր է. ա՛լէ՛լուիա. զի յաւ
իտեան է ողորմութի՛ն նո՛ր. ա՛լէ՛լո՛ւիա։
Ո՞ խօսեցի զզօրութի՛ւն տէ՛ր. լսել արասցէ զնա՛ օրհնութիւնս նորա։
Երանի՛ պահեն զիրաւունս. և առնեն զարդարութիւն յամ ժամ։
Ցիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժո
ղովրդեան քոյ. և այց ասա մեզ ի
փրկութեան քո՛ւմ։
Տեսցո՛ւք մեք զբաղդաւորութի՛ւն ընտրե
ցելոց քոց. ուրախ եղիցո՛ւք մեք յու
րախութիւն ազգի քոյ. և գովեսցո՛ւք

յո՛ւք մեք ի ժառանգութի՛ւնէ քո՛ւմ։
Մեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօ
րինեցաք և յանցեաք։
Ա՛ստանեա՛յ զնո՛ ի ձեռս հեթանո փ
սաց. տիրեցին նո՛ա ատելիք իւրեանց,
և լծշնամիք իւրեանց նեղեցին զնո՛.
և խոնարհ եղեն ի ներքոյ ձեռաց
նո՛ցա. ա՛լէ՛լուիա. ա՛լէ՛լուիա։
Բազում անգամ փրկեաց զնոսա, և
նոքա դառնացուցին զնա ի խոր
հուրդս իւրեանց. և կորացան յա
նօրէնութեան իւրեանց։
Էայեցաւ տէր ի նեղութի՛ւնս նոցա,
ի լսել ձայնի աղօթից նոցա։
Ցիշեաց զուխտ իւր, և զղջացաւ
ըստ բազում ողորմութե՛ւն իւրո՛ւմ.
և ետ զնոսա ի գթութիւնս ա
ռաջի ամենայն գերչաց նոցա։
Փրկեա զմեզ տէր աստ մեր. և ժողո
վեա զմեզ ի հեթանոսաց։
Խոստովան եղիցո՛ւք անուան քո՛ւմ
սո՛ւրբ. և պարծեսցո՛ւք յօրհնութի՛ւն քո։
Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի.
յաւիտեանս յաւիտենից։

Եւ առացե ամենայն ժողովուրդն.
եղիցի եղիցի։
Փառք Հօր. այժմ և. միշ. անկ։

գկ Աչերս լերան եւ այդ արծաթի.
ալէլուիա. մի մատներ զիս ի ձեռ
ս քո ներգոյ իմոյ. ալէլուիա։
Ընկալ զծառայս քո ի բարի. զի մի
ամբարտաւանք զրուեսցեն զիս։
Սպասեցին աչք իմ վրկութեդ քում
տէր, և բանիդ արդարութեդ քո։
Ընդ ինձ ծառայի քում տէր ըստ
ողորմութեան քում. զարդարու-
թիւնս քո ուս ինձ։
Ծառայ քո եմ ես, խնամատուն տուր
զիս, և ծանեայց վկայութիւնս քո։
Ժամ է պաշտել տէր. խափանե-
ցին զօրինս քո։

փ Անբիծք ճանապարհք իմ աւրջի
քո ասէ. ըստ բանի քում ինձ տուր
տուր զիս. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ածցեն ողորմք իմ առաջի քո տէր.
և բանիւ քո վերակեա զիս։

Ընկեցեն շրջունք իմ զօրհնու-
թիւնս քո, յորժամ ուսուցես ինձ
զարդարութիւնս քո։
Խօսեցայ լեզու իմ զբանս քո. զի ամ
պատուիրանք քո արդարութիւն են։
Եղիցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Ցանկացայ վրկութեան քում տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ են։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորու-
եալ. խնդրեա զծառայ քո, զի զպա-
տուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։
Փառք Հօր. այժմ. միշ. անկ։

գգ Ո՛րհնեա անձն իմ զտէր. օրհ-
նեցից զքեզ տէր ի կեանս իմ։ ա-
լէ՛լուիա. առլմս առացից ցոյ իմոյ՝
մինչեւ եմ ես. ալէ՛լուիա։
Մի յուսայք ի իշխանս՝ յորդիս մարդ-
կան. զի ոչ գոյ վրկութիւն ի նոսա։
Ելցէ հոգի ի նոցանէ՝ և դարձցին

անդրէն ի հող. և յայնմ աւուր կո-
րնչեն ամ խորհուրդք նոցա:
Երանի ապրի՝ որոյ տէր աստուած
յակոբայ օգնական է նմա. և յոյս
նորա ի տէր աստուած է,
Ո արար զերկինս և զերկիր, զծով՝
և զամենայն որ ի նոսա:
Ո պահէ զճշմարտութիւն յաւի-
տեան. և առնէ իրաւունս զրկելոց:
Տայ հաց քաղցելոց. Տէր ե-
լուծանէ կապեալս:
Տէր իմաստնացուցանէ կոյրս. Տէր
յարուցանէ ընկողմանեալս:
Տէր սիրէ զարդարս. Տէր պահէ զպան-
դուխտս:
Որբ և այրի ընկալցի, և ճանապարհ
մեղաւորաց կորուսցէ:
Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան, Աստուած
քո Սիովն ազգէ յազգս:

փառք հօր. այժմ և. ամէն:

Սիրեցից զքեզ տէր զօրութի՛ւն իմ. 24
ամէն. տէր հաստատուի՛ր
իմ. ապաւէն իմ և փրկի՛չ իմ. ամէն
տէ՛ր:
Աստուած օգնական իմ, և ես յու-
սամ ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր
փրկութե՛ան իմոյ՝ ընդունելի իմ է:
Օրհնեալ կարդացի աստ տէր, և
ի թշնամեաց իմոց ապրեցայ:
Շուրջ եղեն զինեա երիտուք մա-
հու. և ուղիք անօրինութեան
խռովեցուցին զիս:
Ո՛խտ դժոխոց պատեցին զիս. և
ժանտեցին ինձ որոտայմ՛ք մահու:
Ի նեղութե՛ան իմում եւ աստ էր կար-
դայի, և առ ես իմ աղաղակեցի:
Օ՛ դեղեցեր ինձ զօրութի՛ն ի պա- փ
տերազմի զեան իւր յակոբայ, զարդա-
րութի՛ւն և զիրաւունս խրատիչն:
Ո՛չ տայաք տուր ամ ազգաց տէր. և
զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա:

Ո արար զերկինս և զերկիր, զծով՝
և զամենայն որ ի նոսա:
Ո պահէ զճշմարտութիւն յաւի-
տեան. և առնէ իրաւունս զրկելոց:
Տայ հաց քաղցելոց. Տէր ե-
լուծանէ կապեալս:
Տէր իմաստնացուցանէ կոյրս. Տէր
յարուցանէ ընկողմանեալս:
Տէր սիրէ զարդարս. Տէր պահէ զպան-
դուխտս:
Որբ և այրի ընկալցի, և ճանապարհ
մեղաւորաց կորուսցէ:
Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան, Աստուած
քո Սիովն ազգէ յազգս:
Ալէլուիա՛:
Ալէլուիա՛:
Ընդունեա զաղաւթս իմ, որպէս
զպատարագ առաջի քո:
Ընդունեա զիս ի բերանոյ իմոյ, և
զխորհուրդս սրտի իմոյ:
Ալէլուիա՛:
Ալէլուիա՛:
Ընդունեա զիս ըստ բանի քում՝ և
կեցից. և մի ամաչեցուցանես զիս
ի յուսոյ իմմէ:
Ալէլուիա՛:
Ալէլուիա՛:
Ընդունեա զիս ըստ բանի քում՝ և
կեցից. և մի ամաչեցուցանես զիս
ի յուսոյ իմմէ:
Ալէլուիա՛:
Ալէլուիա՛:
Ընդունեա զիս ըստ բանի քում՝ և
կեցից. և մի ամաչեցուցանես զիս
ի յուսոյ իմմէ:
Ալէլուիա՛:

տերտղի. և զյարուցեալսն ի վեր
բայ իմ նեղբոյ իմ այրիեր. ալէ-
լուիա. ալէ[՚]լու[՚]իա։
Օ՚ղիշնամիս իմ հալածականս արա-
բեր. և զասելիս իմ առտակեցեր։
Ո՚զաղակեցին, և ոչ ոք էր որ վերա-
կէր զնոսա. կատպային առ տէր,
և ոչ լուաւ նոցա։
Անդրեցից զնոսա որպէս փոշի առա-
ջի հողմոյ. և որպէս կաւ գոռհաց
կոխեցից զնոսա։
Փրկեսցէ զիս աէր ի հակառակու-
թենէ ժողովրդոց. և կացուսցէ զիս
գլուխ հեթանոսաց։
Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի, ծա-
ռայեաց ինձ. և՚ի լուր ականջաց
լուաւ ինձ։
Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որդիք
օտարաց մաշեցան, և կաղացան ՚ի
շաւղաց իւրեանց։
Կենդանի է տէր՝ և օրհնեալ է ած.
և բարձր եղիցի աձ փրկութենէ իմոյ։
ԱՀ է որ խնդրէ զվրէժ իմ. և հնազ
զանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ։

Փրկիչ իմ՚ի թշնամեաց իմոց բարձա
ցողաց. յայնցանէ որք յարուցեալ
են՚ի վեր իմ՝ բարձր արարեր զիս. և
յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս։
Վ՚ասն այսորիկ խոստովան եղէց
քեզ՚ի հեթանոս. և անուանքդ
երգեսցեմ սաղմոս ասացից։
Մեծ արարեր զփրկութիւն թագաւո
րի նորո. առնել ողորմութիւն ընդ օծեալ
նորա դաւթի, և ընդ զաւակի նորա
ազգէ մինչեւ յաւգ։
Փառք հօր. այժմ. ա՚լէ՚. ա՚լէ՚։

Կանոնագլուխ Բուն բարեկենդանին, և Նոր կիւրակէին։

(ՍՂ) Ո՚րհնեա՛ անձն իմ զտէր. օրհնեա
զկոյս զաէր՚ի կեանս իմ. սաղմոս
ասացից աստուծոյ իմոյ՝ մինչեւ
եմ եւս։
Մի յուսայք ի իշխանս յորդիս մարդ
կան. զի ոչ գոյ փրկութիւն՚ի նոսա։
Ելցէ հոգի՚ի նոցանէ՝ և դարձցին
անդրէն՚ի հող. և յայնմ աւուր կո
րիցեն ամ խորհուրդք նոցա։

Երանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած
յակոբայ օգնական է նմա. և յոյս
նորա ՚ի տէր աստուած է։

Որ արար զերկինս և զերկիր, զծով՝
և զամենայն որ է ՚ի նոսա։

Որ պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան.
և առնէ իրաւունս զրկելոց։

Տայ հաց քաղցելոց. և արձակէ ըզ-
կապեալս տէր։

Տէր բանայ զաչս կուրաց. և կանգ-
նէ զվայրեալս տէր։

Տէր սիրէ զարդարս. տէր պահէ
զպանդուխտս. զորբ՝ և զայրիս
ընդունի տէր. և զճանապարհս ամ-
բարշտաց կորուսանէ։

Թագաւորեսցէ՞ տէր յաւիտեան, աճ
քո սիօն՝ ազգ՝ ի ազգ։

 Օրհնեցի՞ք ըզքե՞զ դոհութի՞ւ՝ ի
կեանս իմ. առնեմ առակս քե՞զ
քինաստս Թագաւո՞ր յանդիմանի
նո՞ր Երուսաղէմ օրհնութիւնս։

 Օրհնեցէ՛ք զտէր՝ զի բարի է սաղ-
մոս. աստուծոյ մերում քաղցր և
վայել օրհնութիւն։

Շինէ զերուսաղէմ տէր. և զցրուս
ուեալան խորայէլի ժողովէ։

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս, և պատէ
զամենայն վէրս նոցա։

Որ թուէ զբազմութիւն աստեղաց. և
զամենեսեան զնոս յանուանէ կոչէ։

Մեծ է տէր, և մեծ է զօրութիւն նո՛.
իմաստութեան նորա ոչ գոյ թուա։

Ընդունի զհեզս տէր. և խոնարհ առ-
նէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր։

Օրհնեցէ՛ք զտէր ընդ խոստովանու-
թեա՛ն. սաղմոս ասացէ՛ք նմա օրհնու-
թե՛ա։

Որ ծածկէ զերկինս ամպովք. և պատ-
րաստ առաջի զանձրեւ իւր յերկիր։

Բուսցէ զխոտ ՚ի լերինս, և զդալա-
րի ՚ի ծառայութիւն մարդկան։

Ասայ անասնոց կերակուր. ձագուց
ագռաւուց՝ որ կարկան առնու։

Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կա-
միցի տէր. և ոչ ընդ խրոխս առն
հաճի տէր։

Ընդ հաճելս տէր ընդ երկիւղած
ըս իւր. և ընդ այնոսիկ՝ որք յու-
սան յողորմութիւն նորա։

փ Պահպանումն՝ քեզ քո զանձդ ուղիղ
եկեալ քո ի ճանապարհ կենաց քոց՝ և
սայթաքումն ոտից քոց մի՛ լիցի ի
կենդանի աստուածն։

ղ Զգուշ լեր քեզ քո՝ զի մի՛ երբեք
ելցես ի սրտի քում խորհուրդ
մահու կենաց քոց՝ զոր յոժ-
արեցեր ողորմութիւն քրիստոսի
գտանել կենդանեաց աստուածոյ։

Զգուշ լեր քեզ քո՝ զի մի՛ երբեք
ի մտի քում ելցէ խորհուրդ
ընդդէմ աստուածոյ։

Զգուշ լեր քեզ քո՝ զի մի՛ երբեք
ելցէ ի սրտի քում խորհուրդ
ընդդէմ ընկերի քոյ։

Զգուշ լեր քեզ քո՝ զի մի՛ երբեք
ելցէ ի սրտի քում խորհուրդ
ընդդէմ ոչ մի՛ մարդոյ։

Զգուշ լեր քեզ քո՝ զի մի՛ երբեք
ելցէ ի սրտի քում խորհուրդ
ընդդէմ ոչ մի՛ կենդանւոյ։

Զգուշ լեր քեզ քո՝ զի մի՛ երբեք
ելցէ ի սրտի քում խորհուրդ
ընդդէմ ոչ մի՛ ստեղծուածոյ։

Զգուշ լեր քեզ քո՝ զի մի՛ երբեք
կան իշխանութիւնք ի սրտի քում
ընդ սուրբս քո։

Կանոնագլուխ ԺԵԴ Ուրբաթու։

ս Իշխանք հալածեցին զիս ի նանիր.
այլ քո՛ւ վախ. և ի բանից քոց եր-
կեաւ սիրտ իմ. այլ քո՛ւ վախ։
Ցնծացայ ես ի բանս քո, որպէս
այն՝ որ գտանէ աւար բազում։
Օրէզս ատեցի և անարգեցի, և
զօրէնս քո սիրեցի։
Նօթին անդամ յաւուր օրհնեցից
զքեզ, վասն իրաւանց արդարութե-
ան քոց։
Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ,
որք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ ի
նոսա գայթակղութիւն։
Սպասեցի փրկութեան քում տէր,
և զպատուիրանս քո սիրեցի։
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս
քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ։
Պահեցից զպատուիրանս՝ և զվկայ-
ութիւնս քո. զի ամենայն ճանա-
պարհք իմ առաջի քո են։

փ Անլռեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո առէր. ըստ բանի քում համա-
ստուն ասա զիս։
Առցեն ալօթք իմ առաջի քո տէր. և բանիւ քո փրկեա զիս։
Ընդհատցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիա քո, յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո. զի ամ
պատուիրանք քո արդարութիւն են։
Եղիցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս.
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Յանկացայ փրկութեան քում տէր.
և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զչխար կորու-
սեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։
Փառք Հօր. այժմ և։ ամէն. ամէն։

ւար։ Եւ այլն եղանակին յայնիւ հնդրէ, Իշխանք ժողովեցան։ Երիցս անգամ ասա. և ըստ բերին բարձր։

Կանոնագլուխ մեծի Շաբաթուն։

Պատեա տէր զայնոսիկ ոյք։ Տես ի ԻԲ-ն 32։

Ասայ ինչ կանոնագլուխն ընդ սաղմոսին ասի՝ յերկնային զորութեան որ է այլոց մարգարէից՝ ևս ասի։ Իսկ երբ ոչ ասի ընդ սաղմոսին որպէս է սովորութիւն ոմանց, զինչ կանոնագլխոյն ասի, եւ ևս խաղաղութեան։ Օրհնութիւն և փառք։ Եւ ապա պաշտօն առնի ըստ յայնին, և զինչ հանգստեան առաքան ընթերցեալ լինի։ Իսկ երբ հանդիսի օր լինի, կամ խաչի պօն լինի, Ա յսօր անճառ ասի, և խաչելութեան առաքան ընթերցեալ լինի։ Զինչ առաքանին՝ Նորոգող սիրտ զերաց. ապա՝ Հոգւոց հանգուցելոց։
Իսկ ոմանք ընդ օրհնութեանն հնդրեին զպաշտօնն, և զինչ օրհնութեան զառաքան ընթերանուն. և զինչ՝ Հոգւոց հանգուցելոց. և Քրիստոս որդի ես։

Երգ առաւն Ղեբսէի Հայոց կաթուղիկոսի առացեալ յաղագս մեծի Ուրբաթու գիշերին Աւետարանացն։

Իշխանք ժողովեցան ի միասին. ան-
արն առաւն և ելան ծծելոյ նորա։

փկ Ա. յսօր անճառ լուսոյն ծագումն ի փրկութեան մեր կատարե-
ցաւ. խոնարհի ի վերնատունն ի

ստուերական տօնից լըրանում. նախ քան զննելիքն խոհըրդոյ սիա ծաւ զննջակ արիօղն լուսոյ. և ջուր առեալ ծանւայաբար զնոսա լուա նայր զաշակերտացն։

Բանին հօր վառաց լուսոյ պետ րոն մերձիլ յոտս ոչ նեղէր. այնուհ ձեռաց որոյ են գործք երկնից երկիր և երկրաւորք. որով կուրացաւ աչք բացան խուլք և համրք արձակեցան. որ վերացեալ զինքն ի ծովին սաստեաց ալեացն և լըռեցին։ Ցըլխոյն ընտրեալ հօտին վիճակ սաստէր զևսրհուրդն ոչ գիտեին. որով դառնայր և հնազանդէր զնոս և զգուխս մաքրել մաղթէր. զըլ խոյս սաչ չէ ինչ պիտոյ լուացեալն մըն ջոյ զի լուացեալ է. ոտիցըդ պետք են մաքրութեան յօդիլ ի գլուխս սըրբութեամբ։

Պատուց իւրոց աշակերտացն զըն նախ քանիս վարդապետութեանց. այս

սօր գործել զըզ ծայրագոյնն եցոյց ինքեան զխոնարհութիւն. սակայ սաւորեալ հոգելինաց այն որ անդ տեան է հրեղինաց. տարեալ պաշտ ոն նըւր ծանւոյիցն այն որ պաշտ տին ի սրտէն։

Եթէ տէրս սաչ էից և վարդապետս բոլորից. զաշակերտացդ և՝ զծանւոյց զնոսս լուացի ի հնոյ աղտից. մեռանց և դուք հասանել և՝ անկեալ բնութիւ կանգնուիս Օր մաքրեցեր յաւանգանին մանր ձեռօք զոտս նոցին. և՛ ուսուցեր խոնարհութիւ յանգիտել ընել չար հլսպտին. և՛ վեմ լուսո զտխրմէն մեզանց աղաչանօք սըրբոյ գնդին. և՛ զըզ գնացս ուղեա զըտնել խոնարհութիւ ելիւք յերկինս։

Օրիւ։ Ա-եթոռան յօհ. ճիլը։ ժգ. 16։ Ամէն ամէն։ Վերջ. և աշակերտքն իւր։

Ընկերէ պաղատ՝ լ։ Երանի որ խորհի։ Որպէս
փափաքի։ Դատ արա։

Զան անօրէնութեան եղին ՚ի վէ-
րայ իմ. տէր տէր մի թաղուր զիս։

Ա՛ղէկ զօրէ նայն մտավէպ զոր խօ-
սեցաւ ՚ի սինայի. եկեր ըզգառն
ծրմնակին և ըզբաղարջն ընդ եզե-
գին. ըզհինն ՚ի նորա փոխելով զըս-
տուերն ՚ի լոյս ճշմարտելոյն. փոխան
պատկին խնբելն դոլով պատն աս-
տուծոյ նըմխրելով։

Ընդ բաղարջին հաց անխմոր եւ
ըզմարմինն իւր զերկնաւոր. ըզկու-
սածինն անեղբայրաւոր զանապա-
կանն և զհոգեւոր. ընդ ոչխարին
արեանն ախտին եւ մեզ զարիւնն
իւր նախ կրկին. և՛ եղեգան գան-
նադունին փոխանն ըզ վարս աստ-
ուածոյին։

Թնդատուրն արտաքնոյ զհայրն կե-
նայ եւ քաղցելոյ. և՛ ըզբաժակն
ուրախարար սրբ յաղագս սըր-

մեցելոյ. այս նոր ուխտ է իմոյ ա-
րեան վասն հընոյ ուխտին ա-
րեանց. զոր յիշատակ իմ առնիցէք
մինչեւ եկիցէ ես ՚ի քեզ։

Ժողովեալքս ՚ի քէն հայցեմք ընդ
ժողովեալ մեռանիլն. որ զկենա-
րարըդ քո մարմին բաշխեալ եւ ար-
ընդ բաժակին. հնորհեա և մեզ
տէր ընդ նմին հաղորդ լինել քոյ
սեղանին. կենաց հացիդ յոր վայե-
դիմք և ըմպել սըդոյ նմ քոյ։

Ի յրնտրելոյ աշակերտացն յուդա
մեկնեալ ՚ի սը գառնոյն. զբարձող
մեզաց զգառն այ՝ մատնէր ՚ի մահ
ընդ արծաթոյ. ՚ի յրնթրիսն հո-
գեւոր մերձ ժրնտիրն և նենգա-
նորըն. ուտելով ընդ վարդապետն

Յաճախ զհաբէութիւն։

Ոյսն խօսէր աղերսանալ խաւարչ
լոյն վասն դարձի. մի ոմն ՚ի ձէնջ
անէ եղբայրդ զիս մատնելոյ է աս
՚ի մահ. պետրոս լուեալ զայն զար-

հնարքը և անկնարելիքը առ յովհան նէա. հարցանել թէ ամէն իցէ դաւա ճանող վանդատեան:

Օրէն ։ Ա-եպարան ղուկ. մկ ։ իբ. 1 ։ Մերձե ցաւ տօն բաղ ։ Վերջ. խոսքին ի նա ։

Նշոյլ սաղմոս՝ ծբ ։ Փրկեա զիս ի ։ Ասուած մերժեցեր ։ Լուր աստուած աղօթից ։

Փրկեա՛ զիս ի թշնամեաց իմոց ա՛ստ տըւած. և ի հալածչաց իմոց ա՛պա բեցո՛ զիս ։

Յանմամ սկզբն յիւր սկբելեանցն ըստըրտմոՀիւնն վարատեաց. Թացեալ պատառ տայ յուդայի նը չանաչեալ զդողըն մատնիչ. զոր ա ռեալ և մերկացաւ յածայն հոգ ւոյն չնորհաց. մատնեցաւ նախաչարչն ընդ մատնուԹեան վարդապետն ։

Օրդրադոյն լուսոյն զբերեալ խա ւարանչին արտաքս ելեալ. ակ րըն յայտներ լոյս եղելոյն ըզդայ

թակղելն ի գիշերի. պետրոս խո աբր խրախուսելն և կըշտամբիւր հաւատոյն. զնըրն յաչխարհէ զհոնխիլն ասէր և ըզդալուստ հնդ ւոյն պատմէր ։

Կճղրոնեա՞ն յայնկոյս ձորոյ ի վեր նատո՞ւնն եւ խորհըրդոյ. ճմռա պարտէզ ընդ պարսիզն ճմոյճ զա դամ յաղէն դրախտին. մուծցես և զմեզ տէր ընդ նըմին ուստի հան ներ նախ զատաջինն. զի ժառան գել ըզ հայրենին արժանապատ ուէր վերստին ։

Ծոգայր ըզկրցըն տըրտմաբար եր խըն եղեալ առանձնաբար. վըրկել զաչխարհս հնդից յօժար բայց է բնաԹիւն մարմնոյս տկար. ոչ ոմն ուժել և զօրաւոր և ոմն անզօր վըտանգաւոր. այլ ոմն և նոյն դէմ ահար կըրէր ըզկրօնն կամաւոր ։ Զայնիւ մաղԹեր աղօթականն վե րամբառ հայր իւր էակաւն. ծունկըր

ղ[ն]եր խաղաղական տրամ կըրկնի
ծուռն ա՛մ. եթէ վըրկիլ մարդկան
հնար է առանց մահու իմ որ գրել
է . բայց մահս ինչէն անցնել
ոչ իմ կամաս այլ քո՛ղ եցէ ։

Ղօղեալ յերկիւղ քըրտանց հոս-
մին ոտնաձև կայլակ վիժմանն . ի՛
զօրանալ հրեշտակ մերձենալ զօրի-
նական գիրըն լըցեալ . զի կատա-
րեալ էաւ զնո՛ւ ածըն բան ըզ
մարդութե՛ն . պարտ էր զերկիւղ
և՝ զսըրտմնութի՛ն յիւրմէն կրել
տնօրէնութիւն ։

Օրի՛ն ։ Ա֊եփրան մարիոսի՝ ձկը ։ ժէ . 27։ Եւ ա-
ս ցնա Յիսուս ։ Վերջ . և սկսաւ լալ ։

====

Ձրդրդ սաղմոս՝ հլ ։ Ատուաձ մոին հե ։ Ող
հովուեսդ ։ Ցնծացէք առ աստուած ։

Նըքա ի ձե՛ռանէ քումմէ մե՛րժե-
ցան . մե՛ք ժողովուրդք և խաշն
արօտի քո ։

Ա՛ռաքելի վաստաց էին որ լաւ
բնութե՛ա մարդկային տանդնա-

պետար ի գիշերին աղօթեցեր սո՛ւ
հայր յերկին . ծագեա ի մե՛զ զլոյս
երկնային և փարատեա՛զերկիւղ
րին . մանուկք հոգւոյ մեր ե՛մանալին
յերկիւղ քո՛ զբե՛ւեսցին ։

Պերձեալ յուդա որ մանանէին
հանդերձ դանո՛ն վարիսեցւոյ .
անկան նըման ստորանկեալին որք
յաւետան չէ՛ն կանգնելոյ . յո՛ւ-
զան նենգաւ համբուրելո՛վ տէր
մանհա՛ նըշան տալով . վհո՛ւան սիրոյ
գնա՛ մատնելով չար ընդ բարւոյ
վըճարելո՛վ ։

Յայնժամ առ գո՛ղթ սիրոյն պե՛տ-
րոս ըզ ծառային անուն մալքոս .
է՛հաս սուսերըն զանկանջն ասլոյ որ
ո՛չ լուաւ տէառըն իւրոյ . ի՛սկ տէ-
րըն մեր սրանգամ՛ես յառնելն մե՛ր
ձեա՛լ բուժըչեսա՛ես . առ ողջացոյց
աստուածասա՛ես զոր ո՛չ առին կա-
րո՛ղն հանդէս ։

Վո՛ր հօտն ի փոքու ցրո՛ւեալ քան

զև զՀնձվՒլն .քաջ հարեան . ակն-
րոս միայն ընդհեա երթեան՝ ի յաղջ-
կանէ վիմին շարժեան . նշանակեաղ
հաւքն խօսէր առ՝ ի ակռոս տրն
անկնակէր . զանն յիշէր դան
արտասուէր՝ ի զՄրմանէն դարձեալ
կանգնէր :

Ընդհեալ վիմն եկեղեցւոյ զոր
պահեցեր՝ ի հոսելոյ . և՝ կանգնեցեր
՝ի զՄրելոյ վանքն սրտուն արտաս-
ուելոյ . կանգնեա և զիս տէր ընդ
նմին ՝ի զՄրմանէ սպասաքրողին .
տալով աչաց յոյդ արտասուս և՝
ջուր նման ծովու զրկոյս :

Ով կամաւ զանկանակելին կապել
ընձեռս արձակողին . ՝ի յոպարան
սրն տանելին կոյրակոյ և աննա-
յին . ծառայն զերծան այն անպ-
տակէր յոմէ պահլէն Թեւաւոր-
զէր . Թռուք արձակեալ պիղծ բե-
րանովն յայն որ կուրին լոյս ծա-
զեաց Թռքին :

Օրէն : Ա-եպարան Տոպէոսի : Մ ձը : Ի՛ւ. 31 : Յայն-
ժամ ասէ ցնոսա : Վէրջ . և փախեան :

=====

Հիգերդէ սաղմս՝ ձը : Աճ օրհնութեան : Ասաց
սէր ցտէր իմ : Խոստովան եղերութ :

Խօսեցան զինեն լեզուս նենգաճ
ւմրա . և բանիւ սուտ լուծեան զիս
պատերազմին :

Ձոր կատանաց մարդկան լուծիչ
որ կապեցար ընդ կապելոյն .
զիս արձակեա հինքնակատէս մե-
ղաց կապից զՀժոխոյնոյն . որ ընդ
մեղօք պարտաւորին կացեր անմեղ
՝ի յատենի . յոյժամ վատօք դաս
հայրենի մի դատեսցես զիս ընդ
նոսին :

Պատկառանօք հինն ազամայ որ
ձագեցար վասն նորա . ջինջեա զա-
մօթ մեղայ լորին որով զերեա իմ
ծածկեցին . որ նեբեցեր չար ծառայ
հին ածել ձեռօք քեզ սատակին .
հար ուժգնակի զղէմս չարին որ

պէս և զիս եհար ուժգին։

Ց ահելն լուաւ յառաւօտն՝ի յոր բաժակն հընոյ զառակին. կայր առաջ քի գառնաւորին ծառայն ննաւէր՝ի յառնելին. ՚ի հարցանել պիղատոսի սէրն ոչ առնէր պատասխանի. զի հանդարտացք գիրքն լցցի եղէ ես մանրդ ար ոչ խօսի։

Ամենակալն գաղթ զինուորացն արկին հաւնդերձ նախատանաց. այնմ որոյ զգեստն է լոյս վառաց իբրև զօձոց զինքեամբ արկած. ՚ի ծառնր խչեալ կառանէին զգլուխն եղեգամբ հարկանէին. պրկակ՚ի փշոց բոլորէին ընդ փուշ մեղացըն բաժանողին։

Սոսկալին քերովբէից բառնայր ինքեամբ ընդհայր խաչին. մինչ՚ի տեղ գողգոթային յորմէ եդեալ մարդն առաջին. եառն ընդել գի նի զինուսեալ և կերակուր լեզեսա խառնեալ. որով զպղտոցն գանըն

զաչակ վնխեաց մեզ քաղցր և ա՛ խորժակ։

Վ երնակաւնքըն զարհուրեալ տե սին ընդաէրըն մերկացեալ. և՛ ըզ հանդերձըն բաժանեալ պատառ նե ձանին վիճակ արկեալ. ըզձեռան և զոտըն ծակեցին ըստ յայտնապէս դաւթեան ձայնին. ընդ վայր խա չին բնեեւեցին զմատունան որ գրեաց՚ի տաճտակին։

Օրէն։ Ա-եպարան Տպրիեոն՝ յիշ։ խչ։ 57։ Իսկ նոցա կալեալ։ Վերջ. ելայ գառնապէս։

Վ էշերէէ սաղմս՝ ՃԺԷ։ Խոստովան եղերութ տեառն, զի բա. Քինչ- ցայն գոռանն որ ասէ՝ Բա- ցեք ինձ զդրունս արդա. կէտ։

Խոստովան եղերութ տեառնէն զի բարի՛ է, զի յաւիտեան է ողոր մութիւն նորա։

Տ ատուածեա՛ձեռք ընդ ձեռանց ոտք ընդ ոտից ընծանալեաց. վայր ընդ վայրն գանէն պրոտոյ

կեանք ընդ մահու փոխարկելոյ. ի մէջ երկուց անօրինաց կայր մեր կացեալ տուրդն օրինաց. զոր ոչ տեսին աղգըն կուրանց բայց ի միոյ յաւազակաց։

Ոսպէից արեգականն ըզտիւն արար դիշերանման. զնստուերըն քող արկ մերկութե՛ զի մի տեսցէ ակն անաւրէն ժան. ի մէջօրեային նըսեմացաւ յոր ժամ անդամ մեղաւ մեռաւ. ի հինն երորդն ի լոյս դարձաւ յորժամ մահուամբ մահն լուծաւ։

Ցօղէր արտօսըր յաւադին մայր սին որ կայր մերձ աւ խաչին. յորժամ լսէր ընձայրաւին բարեաւելոյ իւր վիաճնին. եաւն քացախ խառնեալ լեղի այնմ որ բընդհանց գետ յադե՛նի. և՛ ի վիմէն վընտակ բարի աւրհնոյ բոյց տոհմին դաւնացողի։

Խնձեալ յերրորդ ժամու ծագին զմիտըս նախնւոյ մօրն եւայի. ի վեցն անկեալ մարդն աւաջին հայ

աւնական բանիւ նորին. ի տոյն ժամու տէրն ի խաչին զի բաւեաց ցէ զվեղըս նոցին. և՛ յորժամ էլ աղամըն հին եդ զաւազակն ի մէջ դրախտին։

Փարել բարեաւ ընդ իմ էլ էլ աւ հայր գոչէր. զհոգին կամաւ հօր աւանդէր զհոգիս մարդկան նոյն ընծայէր. երկիր հիմամբք սաւ անեցաւ և վարագոյրն ընդ մէջ հերձաւ. վէմք ի յինքեանց պայ տաւեցան և՝ գերեզմանք մեհնաւ բացան։

Պարոզն ի սքանչելեացս ած մարմ նաւ վասն իմ խաչեալ. մերով բնու թիքըն մեռանի ած անմահ խոս տովանի. կըրկնակըստակ կողին աղ բերըք եկեղեցի իւր հաստատի. ջրովքն մաքրի զաւրհնեն ըմպէ զոր դի ընդ հօր փառաւորէ։

Օրհ. Ա-եփրեան յօհաննու՝ ճձէ. ժը. ջ. գև տէր և յուդա. վերջ. հաւ խոսեցաւ։

ԻԿ ԴԿ Ա՛ոդոռ տիեզերաց որ զերեցու-
ցեր մեզ լոյս վտառաց. արիար
ըղբե՛ւ զինուորաց քրամիդ կար-
միր նախատանաց. մերկեա յինէն
ըղբնւթ մեղաց ըզտերտմանդինն ա-
բեամբ ներկած. և՛ ըզզեցո զնւրաչ
խալին ըզպատմուճանն իմ զանձկին։
Երկնաւոր Թագաւորիդ՛ ի ծունր
իջեալ խոստ առնէին. ծածկեալ ըզ
դէմս իւրեանց կերպիւն և եղեգամբ
հարկանէին. և՛ զիմ անկեալ միոչ
՛ի գետին՛ ի հնազանդել կամաց չա-
րին. մի Թողուցուս խաղալ սովին
այլ կանգնեացես զիս վերստին։
Բամեալ բոլորել զբո մարմին յետ
վերջուց դատաստին. սամսիկ է-
առ զհանրաւած գանին վասն զա-
նից նախատեղծին. զիս որ յոտից
մինչեւ գլուխս ցաւօք նեղիմ ան
հնարին. աւուրջացս դարձեալ կեր-

կին որպէս չնորհօք յանազանին։
Սերեալ պլճնեալ զարդուն զեր
զերցուցեր ահարօնին. փոխան սը-
սակ՛ի փշոց եդիր մըշակ այդոյն
խոսալեին. ըզվուշ մերոց հանցեա
յինէն զեր չիա եհար իմ Թըշնա-
ւին. և՛ աղջացո զխայթաւած վիրին
զի սպիք մերացըն ջընջեսցին։

Օրէն՝ Ա-եփրան Տոփնեոփ՛ յԺէ. ԻԷ. 1։ Իբրև այգ եղև՝ վերջ. և մայր որդւոյն զերեթեայ։

Ե՞տուն ըմպել քեզ ընկերին և ԲԱ
ըղբացեան՛ ի ծարաւին. արբեր ԴԱ
կամաւ զի քաղցրացին ճաշակք
պղտոյն դառնացուներին. ըղգա-
նուԹիւն Թիւնաւորին զոր՛ ի մահ
սահն հոգւոյս արկին. հերբեա՛ ի
բաց հանդերձ սովին և քաղցրա-
ցի սէր քո՛ ի սիրն։
Սառնեալ ծառդ մահաբերին այնմ
որ բնաւռ՛ ի մէջ դրախտին. փո-
խան բարձեր ընձիայտ խաչին՛ ի գոլ

գոմա հաներ տեղին. զիմ առ՚ի
ամէն անկեան զոգի և ծանրագոյն
բարձր բեռին. բարձ՚ի յուսոյն
ըստ ոչխարին հան՚ի յերկինս յուխ
տեալ տեղին։

Ի՞ յուղտամէ՞ն ժամ երթոյին քե-
ռեցար տէր՚ի խաչին. լուծեր
զկապանս նախատեղծին և կանգնէ
ցեր լոյս յիմանալին. զոս ամենայն
ընդ հնամենութ կենդանութիւն քո
նըշանին. և՚ի ծագելն յարեւելից
ընաանութեա լուսոյ նորին։

Ի՞ բանեաւ աւանդակին բայեր ընդ
դէմն անդին դրախտին. լուսո հա
ւատոյ ալերսի նորին կատարեցեր
ըզ խլնդրեալսն. տէր և ինձ տէր
ընդ նմին լսել ընդնոյն պատա
խանին. այսօր ընդ իս լեր և յանդին
՚ի հայրենիս քո առաջին։

Օրհ. Ա-եփրաեմ Տրիսոք՝ ձ՚ղբ. ժե. 1. եւ
վաղվաղակի. Վերջ. եկեալ էին յերուսաղէմ։

ակ
գկ

Բ՞ ամրեաւ ելոյ էլին հրամանք
երկրի ատամանէն. և՚ վարագոյր
հին ծրնեին վերուստ՚ի վայր պա
տառէն. արդ ընդ վիմանցն որ շաղ
ժէին շարժեաւ զանշարժ սիրտս՚ի
բարին. ընդ պատառել վարագուրին
զնմ պատառեա լոգոյ պարտին։

Ո՞ երեսակաւն լոյս քոյ արիւեաւ խա
տարանդ մեղաց. և՚ զերեզմանք
նըչեան մեռելոցն. և՚ մեռեալքն
նըչեաւ բանեցին մանրմնիք արդեանցն
յառնելին. ընդ խաւարել լուսո
ւորացն մանրեա յինէն զպարծ խա
տարին. ընդ մեռելոցն որք յառնէին
կանգնեաւ զմեզ՚ք մեռեալ հոգով։

Ո՞ր սիրոյ պատուխրանին գործով
լնցոյ եղեր բանին. այցելեալ ան
հայր յերկին ծնանել ըզմեզ որ՚ի
խաչին. ընձ որ հոգւոյն հաւատոյ
ցեան երկրպագեմ քեզ միոյն.
Թող ըզպարծանսն հրամանին մի
հնշեցին մեզ՚ք առաջին։

Սաղմոսքն առանցրամբ՚ի յա

ւանդել աո հայր զհոգին. որ ՚ի
զբժոխս իջեր ներքին ՚ի բանտ մա-
հու և խաւարին. կապեալ զնշխաճ
նըն մանհաձին հաներ զհոգիան որ
՚ի բանտին. և՛ զնս հանցես որ ընդ
նոսին բանտէ մեզայ աղջամըղջին։

Օրի ։ Ա-եպարան ղ-խաո՝ մղե ։ իբ. 66 ։ եւ
իբրեւ այդ եղեւ ։ Վերջ. տեսանէին զայն ։

Ա՛ղբերայն անանպական որ կեա
մանհուն անմահարար. բնդհանել
՚ի քէն վըտակ կըրկին՚ի նորոգումըն
կողածնին. բայց ըզբերան իմ յայր
բուցմամբն քո արեան կենդարարին.
լըւա դարձեալ յանապանին իմէ
ոչ շնորհօք այլ պարտաւօք։

Յանմահիդ մեռանելոյ զմեռեալ
հոգիս կենդանացո. Թաղմամբ ՚ի
նոր գերեզմանի զիմաղեալս ՚ի մե-
ղաս վերածեա. ՚ի գբի նեղբնոմեան
իջանելով ՚ի գբոյն մեղաց վերարե-
բեա. ՚ի տուեր մանհու քո բնակե-

լով լուսաւորեա և զնս հոգեմել։
Ամրա իմ աո քեզ աղաղակել բանդ
որ ընդ հօր ՚ի սկզբանէ. որ կամաւոր
վանբն մարդկան կրեցեր մարմնով
զայս ա՝մ. ինձ լսել արաւ ըզձայն
յարքայութեանդ քո կոչման. ընդ
ժողովոյն անդ անդրանկացն օրհ-
նել ըզքեզ միշտ յաւիտեան։

Օրի ։ Ա-եպարան ըստ յովհաննու՝ ճղէ ։ ժէ. 17։
եւ նոքա առեալ ։ Վերջ. յոր խոցեցինն ։

Օ՚ինի Ա յսօր անճառին՝ ասէ աղմոս հղարդ. նշա-
նեցաւ ։ փոխ. ի կարդալ իմում ։ եւ ապա ընդ-
ունելոյ լինի աւետարան խալեղովբեան ըստ յայնին, և
ղինի ասէ ղարաւան՝ նորոգող ։ Իսկ ոմանք զաւետարա-
նի ղարանն տէրն ասեն. և ոմանք զնորոգողն հոմայն
ասեն. համ չո է ։ Բայց յորժամ ղպաղատան ղարանան
հանգոպեան ասես՝ ղինի ղարանոյն ասէ աղմոս ըստ
յայնին. և ընդունելոյ լինի աւետարան ըստ յայնին. և
ղինի աւետարանին ասէ Ա՛ծանեղէն գոխ տ. ղինի Ա՛ծ-
անեղին՝ Հոգեւոյն հանգոս ։ եւ ոմանք ընդ Ա՛ծ-
անեղին երբեմն երբեմն հղարէն Արարիչ և մար-
դասիրի ղմի փոանն. և համ ես ասացիէն ղմի փոան.
համ չո է ։ եւ ապա Հոգեւոյն հանգոս ։ Քրիստոս
որդի ՚այ ։ եւ Հայր մեր որ յերկինս ։

Սաղմոս ըսպ ոմն յայնմին նախ չան զաւետարանն։
Ի բերանի տատրս երիկ աձէ, ատա զայս սաղմոս։

Տէր ոմ կացցէ՛ ի խորանի քում, կամ ոմ բնակեսցէ՛ ի լեառն սուրբ քո։

Որ գնայ անբիծ գործէ զարդարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում։ Որ ոչ նենգատրեաց լեզուաւ իւրում, և չար ընկերի իւրում ոչ արար։ Նախատինս ի մերձաւորաց նա ոչ առնու. արհամարհեալ է առաջի նորա չարագործն։

Զերկիւղածս տեառն փառաւորէ առնէ, որ երդնու ընդ ընկերի իւրում և ոչ սուտ։

Զարծաթ իւր ի վարձու ոչ ետ, և կաշառս ի վերայ իրաւանց ոչ առնու. որ զայս արասցէ՝ նա մի սասանեսցի յաւիտեան։

Տէր մի արտաքս եղիր զիս յանդիմանել զիս, և մի բարկութեամբ քում խրատել զիս։

Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու տէր մինչեւ յերբ։

Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ, կեցո զիս տէր ընդ ողորմութիւն քում։ Ոչ ոք է որ ի մահու յիշէ զքեզ, կամ ի դժոխս խոստովանի առնիցի ոք քեզ։

Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում, լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ լուայ։

Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ աչն իմ. և մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց։

Ի բաց կացէք ինձանէ ամենեքեան, զի գործէք զանօրէնութիւն։

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոց, լուաւ տէր աղօթից իմոց. և տէր զինդ առու աղօթիւս իմ ընկալաւ։

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին յե-

տըս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի
և խառնեսցին ։

ակ Բարձր առնեմ զքեզ տէր՝ զի ընկ-
կալար զիս . և ոչ ուրախ արարեր
զթշնամին իմ յիս ։
Տէր ած իմ՝ կարդացի առ քեզ և
բժշկեցեր զիս . տէր հաներ ՚ի դժո-
խոց զանձն իմ , և վրկեցեր զիս
յայնցանէ՝ որք իջանեն ՚ի գուբ ։
Սաղմոս ասացէք տեառն սուրբք
նորա . և խոստովան եղերուք յի-
շատակի սրբութեան նորա ։
Պատմութիւն է ՚ի բարկութեան
նորա , և կեանք են ՚ի կամաց նորա ։
Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք , ա-
ռաւօտու եղիցի ուրախութիւն ։
Ես ասացի ՚ի բարեկեցութեան իմ
մոմ, թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան ։
Տէր ՚ի կամ քո հաստ դնեցեր իմոյ
զօրութիւն , դարձուցեր զերեսս քո
ինէն՝ և ես եղէ խռովեալ ։
Ձո քեզ տէր կարդացի , և առ ած
իմ աղաղակեցի . զինչ օգուտ է

. քեզ յարենէ խաւկ , թէ իջանեմ
ես յապականութիւն ։
Ա՞ի թէ հո՞ղ խոստովան առնիցի
առ քեզ . կամ պատմեսցէ զճշմար-
տութիւնս քո ։
Լո՛ւր ինձ տէր , և ողորմեցար ,
և տէր եղեր ինձ օգնական ։
Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութի ,
եղերգ քինէն զքուրգ , և ինձ զգե-
ցոյց զուրախութիւն ։
Ոչ սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ ,
և այլ մի՛ ես զղջացայց . տէր ած իմ
յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ ։

բձ Ա՞ստուած յանուան քում կեցո
զիս , և ՚ի զօրութեան քում իրա-
րս ինձ ։
Ա՞ստուած լուր աղօթից իմոց , ուն-
կալ դիր բանից բերանոյ իմոյ ։
Օտարք յարեան ՚ի վե՛ր իմ , և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարե-
ցան զքեզ ած առաջի իւրեանց ։
Ա՞հա աստուած օգնական իմ , և տէր
ընդունող հոգւոց իմոց ։

ի դարձուցանել զբայն ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութ քով սատակեա զնս։
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ, և խոստովան եղէց
անուան քում տէր, զի բարի է։
Ցաւ նեղութէն իմմէ փրկեցեր զիս,
և ի թշնամիան իմ եաես աչն իմ։

ԻԷ Աստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա
զմեզ, երեսեցո զերեսս քո ի մեզ
և ողորմեա մեզ։
Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յամենայն ազգս զփրկութիւնն քո։
Խոստովան եղիցին ազ քեզ ժողո-
վուրդք ազ, խոստովան եղիցին ազ
քեզ ժողովուրդք ամենայն։
Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք,
զի դու դատես զժողովուրդս ուղ-
ղութեամբ, և ազգս երկրի դու
առաջնորդես։
Խոստովան եղիցին ազ քեզ ժողո-
վուրդք ազ, դոհասցին զքէն
ժողովուրդք ամենայն։
Երկիր ետ զպտուղ իւր, և օրհ-

նեաց զմեզ աստուած մեր։
Օրհնեսցէ զմեզ աստուած մեր
երկիւղեն ամ ծագք երկրի։

ԻԸ Ճաշեցար տէր ընդ երկիւղ քո, և
դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ։
Թոյլեր զանկրաւորութիւն ժողովրդեան
քոյ, և ծածկեցեր զամ մեղս նոցա։
Ուղեցուցեր զամենայն սրտմտու-
թիւնս քո, և դարձար ի բարկու-
թենէ սրտմտութեան քո։
Դարձ աս մեզ աճ փրկիչ մեր, և
դարձո զբրտմտութիւն քո ի մէնջ։
Մի յաւիտեան բարկանար մեզ աս,
և մի ձգեր զբարկութիւն քո ազգէ
ազինչեւ յազգ։
Ազտուած՝ դու դարձեալ կեցուս-
ցես զմեզ, և ժողովուրդ քո ուրախ
եղիցի ի քեզ։
Ցոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո,
և զփրկութիւնս քո տուր մեզ։
Ուսաք զինչ խօսի աս աճ մեր, խա-
ղաղութիւն զհաղաղութեան ժողովրդեան
իւրոյ աս ազս իւր՝ և աս այնոսիկ

ցը դարձեալ են առ նա սրտիւք։
Սակայն մերձ է առ երկիւղած իւր
փրկութիւն նորա, բնակիլ փառաց
նորա յերկրի մերում։
Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն
պատահեցին. արդարութիւն և
խաղաղութիւն համբուրեցին։
Ճշմարտութի յերկրէ բուսաւ, ար-
դարութիւն յերկնից երեւեցաւ։
Տէր տացէ զբարերարութիւն և եր-
կիր մեր տացէ զպտուղ իւր. ար-
դարութի առաջի նր գնասցէ, դիցէ
ի ճանապարհի զգնացս իւր։

դկ Տէր լու ականջս իմ՝ աղաղակ
իմ առ քեզ եկեսցէ, և մի դար-
ձուցաներ զերեսս քո ինէն։
Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնար-
հեցո առ ես զունկն քո. յորում ա-
ւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղա-
կի լու ինձ։
Սպառեցան ոսկր ծուխ աւուրք իմ,
և ոսկերք իմ ոսկր խոխ չորացան։
Հարայ ես ոսկր խոտ և ցամաքեցաւ

սիրտ իմ. մոռացայ ուտել զհաց իմ
ի ձայնէ հեծութեան իմոյ։
Կցեցաւ ոսկր իմ ի մարմին իմ. նմա
նեցայ ես հաւալտան անապատի։
Նմայ ես պէս բու յաւերակի.
աքնեցայ և եղէ ես պէս ճնճղ-
ուկ միայն ի տանիս։
Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօր-
հանապազ, և գովիչք իմ ինեւ
երդնուին։
Օ՛մոխր ոպ զհաց կերի, և զըմպե-
լին իմ արտասուօք խառնեցի։
Յերեսաց բարկութեան սրտմուտ-
թեան քո, զի դու բարձրացուցեր
և խոնարհեցուցեր զիս։
Աւուրք իմ պէս հովանի անցին,
և ես պէս խոտ ցամաքեցայ։
Դու աեր յաւիտեան կաս, և յիշա-
տակ քո ազգէ մինչեւ յազգ։
Դու յարուցեալ գթասցիս ի վերայ
սիոնի. ժամանակ գթալոյ նորա հա-
սեալ է ժամ։

դձ Անրձեսցին խնդրուածք իմ առա-

ջի .քո տէր · ըստ բանի .քում՝ իմաց
տուն սրա զիս ։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի .քո տէր ·
և բանիս .քո փրկեա զիս ։
Ընկճեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւնս .քո · յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս .քո ։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս .քո · զի
ամ պատուիրանք .քո արդարութ են ։
Եղիցի ձեռն .քո՝ի կեցուցանել զիս,
զի զպատուիրանս .քո ընտրեցի ։
Ցանկացայ փրկութե .քում տէր, և
օրէնք .քո խօսք իմ էին ։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ ·
և իրաւունք .քո օգնեսցեն ինձ ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորու-
սեալ · խնդրեա զծառայս .քո , զի
զպատուիրանս .քո ես ոչ մոռացայ ։

Ի փերոնի սուրբ էին Յայնն գկ էջն՝ ասա
զաղմոս ցայս ։

Ի խորոց կարդացի առ .քեզ տէր՝
տէր , լուր ձայնի իմոյ ։
Եղիցին ականջք .քո՝ի լսել զձայն՝

աղօթից իմոց ։
Եթէ զանօրէնութիւնս իմ .քննես
տէր՝ տէր , իսկ ո կարէ կալ առաջի
.քո · զի՝ի .քէն է .քաւութիւն ։
Վասն անուան .քո Համբերի .քեր ·
Համբեր անձն իմ բանի .քում · յու-
սացաւ անձն իմ՝ի տէր ։
Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերե-
կոյ , ՚ի պահէ առաւօտու յուսա-
ցաւ Իսրայէլ՝ի տէր ։
Ոտեառնէ է ողորմութի՝ բազում, ՚ի
նմանէ է փրկութի , և նա փրկեաց
զԻսրայէլ յամենեցուն զանցից նորա ։

գկ

Տէր լուր աղօթից իմոց · ունկն
դիր խնդրուածոց իմոց ճշմար-
տութեամբ .քով ։
Լուր ինձ արդարութեամբ .քով, և
մի մտաներ՝ի դատաստան ընդ ծա-
ռայի .քում · զի ոչ արդարանայ ա-
ռաջի .քո ամենայն կենդանի ։
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ ·
խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ ·
և նստոյց զիս՝ի խաւարի որպէս

մեռեալ յաւիտենից։
Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ
իմ խառնեցաւ յիս։
Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խոր
հեցայ յամենայն գործս քո. յարտասուս
ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբար
ձի առ քեզ զձեռս իմ։
Ընձն իմ ոսկ երկիր ծարաւի է առ
քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ սէր, զի
նուազեցաւ յինէն հոգի իմ։
Մի դարձուցաներ զերեսս քո յիս
նէն. նմանիցիմ այնոցիկ, որք իջա
նեն ի գուբ։
Լսել արա ինձ առաւօտու զողոր
մութիւնս քո. զի ես ի քեզ սէր
յուսացայ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից. զի
առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց տէր.
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուս ինձ առնել կամս քո. զի դու
ես աստուած իմ։
Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ ինձ
ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս, արդարութեամբ քով հանյես
ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութիւն քով սատակեա զթշնա
միս իմ. և կորո զամենայն նեղիչս անձ
ին իմոյ. զի ես ծառայ քո եմ։

Օ. ինի սաղմոսաց՝ ընդդէմ լինի առեպարան
ըստ յոյնին։

Առեպարան ըստ Մատթէոսի. ԺԲ. 36։

{Յայնժամ լծորեալ յիւսուսի զժո
ղութիւն՝ եկին ի տուն. մա
տեան առ նա աշակերտքն նորա՝ և
ասեն. մեկնեա մեզ զառակ որո
մանցն ագարակի։ Նա պատասխա
նի եւ՝ և ասէ ցնոսա. որ սերմանէ
զսերմն բարի՝ է որդի մարդոյ։ Նո
ագարակն աշխարհս է։ Սերմն բա
րի նոքա են՝ որ որդիքն արքայու
թեան են. իսկ որոմն որդիք չարին
են։ Նո թշնամին որ վարեաց զայն՝
սատանայ է. և հունձքն կատա
րած աշխարհիս է. և հնձողքն հր
եշտակք են։ Որպէս ժողովի որոմն՝

և՝ի հուր այրի, այնպէս եղիցի՝ի կատարած աշխարհիս: Ընդ աքեացէ որդի մարդոյ զհրեշտակս իւր, և ժողովեսցեն յարքայութենէ նր զամ գայթակղութիւն, և զայնոսիկ որք գործեն զանօրէնութիւն: Եւ արկցեն զնոսա՝ի հնոց հրոյ. անդ եղիցի լալ՝ և կրճելատամանց: Յայնժամ արդարքն ծագեսցեն իբրեւ զարեգական յարքայութենէ երկնից: Ով ունիցի ականջս լսելոյ լսիցէ: Գալճեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից ցանց ձգեալ՝ի ծով, և ի նմանէ ամենայն տեսակ ազգաց ժողովելոց: Որ՝ իբրեւ լցաւ, հանեալ՝ի ցամաք՝ և նստեալ ժողովեցին զբարին յամանս, և զխոտանն՝ի բաց ընկեցին: Այնպէս եղիցի՝ի կատարած աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարս՝ի միջոյ արդարոց, և արկցեն զնոսա՝ի հնոց հրոյն. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց: Սէ ցնոսա Յիսուս. իմացարո՞ք զայս ամենայն. ասեն ցնա. այո՛ տէր: Եւ նա ասէ ցնոսա. վասն այսորիկ ամենայն դպիր աշակերտեալ արքայութենէ երկնից՝ նման է առն տանուտեառն, որ հանէ՝ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին:

Աւետարան ըստ Մարկոսի. գ. 26:

Եւ ասէր. այսպէս է արքայութի՝ բա
այ. որպէս զի այր մի արկանիցէ գա
սերմանիս յերկիր, և ննջիցէ և յառնիցէ զգայդ և զցերեկ. և սերմանքն բուսանիցեն և աճիցեն. և

նի արկելոյ՝ի ծուլ՝ և յամ ազգացդ ժողովելոյ: Որ՝ իբրեւ լցաւ, հանեալ՝ի ցամաք՝ և նստեալ ժողովեցին զբարին յամանս, և զխոտանն՝ի բաց ընկեցին: Այնպէս եղիցի՝ի կատարած աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարս՝ի միջոյ արդարոց, և արկցեն զնոսա՝ի հնոց հրոյն. անդ եղիցի լալ և կրճել ատամանց: Սէ ցնոսա Յիսուս. իմացարո՞ք զայս ամենայն. ասեն ցնա. այո՛ տէր: Եւ նա ասէ ցնոսա. վասն այսորիկ ամենայն դպիր աշակերտեալ արքայութենէ երկնից՝ նման է առն տանուտեառն, որ հանէ՝ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին:

Աւետարան ըստ Մարկոսի. գ. 26:

Եւ ասէր. այսպէս է արքայութի՝ բա
այ. որպէս զի այր մի արկանիցէ գա
սերմանիս յերկիր, և ննջիցէ և յառնիցէ զգայդ և զցերեկ. և սերմանքն բուսանիցեն և աճիցեն. և

նա ոչ գիտէ՝ Թէ երկիրն ինքնին
բերէ զպտուղ. նախ զխոտն՝ և ա-
պա զհասկն, ապա զցորեանն առաք
՚ի հասկին: Ա՛լ յորժամ տայցէ ըզ-
պտուղն, վաղվաղակի առաքի մանգ
գալ. զի հասեալ են հունձք: Նո-
ասէր. ո՛վ նմանեցուսցուք զար-
քայութիւնն աստուծոյ, կամ որո՞վ
առակաւ առակեսցուք զնա: Որպէս
հասն մանանխոյ՝ որ յորժամ սերմանիցի յերկրի, փոքրագոյն է քան
զամենայն սերմանիս՝ որ են յերկրի.
և յորժամ սերմանիցի, բուսանի և
լինի մեծ քան զամենայն բանջար, և
արձակէ ոստս մեծամեծս, մինչեւ
բաւական լինել ընդ հովանեաւ նո-
րա թռչնոց երկնից բնակել: Նո-
այնպիսի առակօք խօսէր ընդ նոսա
զբանն, որպէս կարող լինէին լսել.
և առանց առակի ոչինչ խօսէր ընդ
նոսա, բայց առանձինն աշակերտաց
ցն իւրոց մեկնէր զամենայն:

Ա՛ր երկնչիր հօտ փոքրիկ. զի հա- ակ
ճեցաւ հայր ձեր տալ ձեզ դկ
զարքայութիւն: Ա՛ծախեցէք զինչ
ձեր, և տուք ողորմութիւն. և ա-
րարէք ձեզ քսակս առանց հնանա-
լոյ, գանձ անսպակաս յերկինս. ուր
ոչ գող մերձենայ, և ոչ ցեց ապա-
կանէ: Ո՛վ ուր գանձն ձեր է, անդ
և սիրտք ձեր եղիցին: Եղիցին գո-
տիք ձեր սնդեալ ընդ մէջ՝ և ճրա-
գունք լուցեալք: Եւ դուք նըման
մանողք մարդկան՝ որ ակն ունիցին
տեառն իւրեանց՝ Թէ ե՛րբ դառնայ
ցէ ՚ի հարսանեաց. զի յորժամ գայ-
ցէ և բաղխիցէ, վաղվաղակի բանայ-
ցեն նմա: Երանի լցէ ծառայիցն այ-
նոցիկ՝ զորս եկեալ տէրն գտցէ ար-
թուն. ամէն ասեմ ձեզ՝ զի գօտի
ընդ մէջ ածցէ՝ և բազմեցուսցէ ըզ-
նոսա, և անցեալ պաշտիցէ զնոսա:
Եւ եթէ յերկրորդ՝ կամ յերրորդ
պահու եկեսցէ՝ և գտցէ այնպէս,
երանելի են ծառայքն այնոքիկ:

Բայց զայն գիտացիք, եթէ գիտէր տանուտէրն յորում ժամու գող գայ՝ հսկէր, և չտայր ծակել տան իւրում: Նմանապէս եղերուք պատրաստք՝ զի յորում ժամու ոչ կարծիցէք, գայ որդի մարդոյ: Ասէ պետրոս. աեր՝ առ մեզ ասացեր զառակդ զայդ՝ եթէ առ ամենեսեան: Եւ ասէ տէր. ո՞վ իցէ հաւատարիմ մնտեա և խոհական, զոր կացցէ տէր իւր՝ի վերայ գերդաստանի իւրոյ տալ՝ի ժամու ժամոյ զկերակուրս: Երանի իցէ ծառային այնմիկ՝ զոր եկեալ տէր իւր գտցէ նոյնպէս արարեալ այնպէս: Ճշմարիտ ասեմ ձեզ՝ զի՝ի վերայ ամենայն իւրոյ կացուսցէ զնա: Այլ եթէ ասիցէ ծառայն այն՝ի սրտի իւրում. յամէ տէր իմ՝ի գալ. և սկսանիցէ հարկանել զծառայսն և զաղախնայս, ուտել և ըմպել և արբենալ: Եկեսցէ տէր ծառային այնորիկ՝ յաւուր յորում ակն ոչ ունիցի, և՝ի ժամու յորում ոչ գիտիցէ.

ընդ մէջ կտրեսցէ զնա. և զմասն նորա ընդ անհաւատս դիցէ: Նա ծառայ՝ որ գիտիցէ զկամս տեառն իւրոյ՝ և ոչ պատրաստեցէ կամաց նորա, արբցէ դան բազում: ԵՒ որ ոչն գիտիցէ՝ և արժանի գաւնի հինչ գործիցէ, արբցէ դան սակաւ: Ամենայնի՝ որում շատ տրուաւ, շատ խնդրեսցի՛ի նմանէ. և որում բազում աւանդեցաւ, առաւել ևս պահանջեսցեն՛ի նմանէ:

Աւետարան ըստ Ցովհաննու. Ը 19:

Պատասխանի եւ ասէ ցնոսա. ամէն ամէն ասեմ ձեզ. ոչ կարէ որդի մարդոյ առնել յանձն և ոչինչ, եթէ ոչ տեսանիցէ զհայրն զի առնէ. զի զոր նայն առնէ, զնոյն և որդին նմին նման գործէ: Օ՛ի հայր սիրէ զորդի, և զամենայն հինչ ցուցանէ նմա՝ զոր ինքն առնէ. և մեծամեծս ևս քան զայնս ցուցանէ նմա զգործս, ընդ

որ գուբդ զարմանայք : Օվ որպէս հայր յարուցանէ զմեռեալս և կեն դանի առնէ, նոյնպէս և որդի զոր կամի կենդանի առնէ : Նա ոչ եւիէ հայր դատ ոք, այլ զամ դատաստան ետ որդւոյ իւրոյ . զի ամենեքեան պատուեսցեն զորդի՝ ոյզ պատուեն զհայր : Որ ոչ պատուէ զորդին, ոչ պատուէ զհայր զառաքիչն նր : Ամէն ամէն ասեմ ձեզ . զի որ զբանն իմ լսէ, և հաւատայ այնմ որ առքեացն զիս, ընդունի զկեանն յաւիտենական . և ի դատաստան ոչ մտանէ , այլ փոխեցաւ ի մահուանէ ի կեանս : Ամէն ամէն ասեմ ձեզ . զի գայ ժամ մանակ՝ և արդէն իսկ է , յորժամ մեռեալք լսիցեն ձայնի որդւոյն աց, և որք լսիցենն կեցցեն : Օվ որպէս հայր ունի կեանս յանձին իւրում, նոյնպէս ետ և որդւոյ ունել կեաց նըս յանձին իւրում . և իշխանու թիւն ետ նմա դատաստան առնել . և զի որդի մարդոյ է՝ ընդ այն զի զարմանայք . զի եկեսցէ ժամանակ

յորում ամենեքին որ ի գերեզման նըս կայցեն՝ լսիցեն ձայնի նորա , և ելցեն արտաքս . որոց բարիս գործեալ իցէ՝ ի յարուցիւն կեանց . և որոց զչար արարեալ՝ ի յարուցիւն դատաստանաց : Ոչ կարեմ ես յանձնէ առնել և ոչինչ . այլ որպէս լսեմ՝ դատեմ, և դատաստանն իմ արդար է . զի ոչ խնդրեմ զկամս իմ, այլ զկամս այնորիկ՝ որ առաքեացն զիս :

Երդ տեառն Հիսուսի ասացեալ վասն առ ի Քրիստոս Ննջեցելոց :

Ասուած անեղ անժամանակ հայր անըսկիզբն և անբանակ . որդւոյ պատճառ ծնելոդեամբ անձառ հոգւոյն բըղխմամբ անբընաբան . աղաչեմք ըզքեզ զըմեռած երկնաւիտ և ողորմած . ողորմեա քո ըստեղծուածոյս յուսով ի քեզ նընջեցեալ :

Բանդ որ՝ի ծոց հօր վանձին և կերպարան ակըզնաստրային. որով երկինըք գոյացան աշխարհ լերին հաստատուեցան. հայցեմք՝ի քէն տէր և փըրկիչ ամենազօրդ և կեցուցիչ. ո՛ղորմեայ զերապետէն շնորհաց բաշխող երկնաւորաց և երկրայնոց. կեանք և կենաց տուօղ հոգի հօր և որդւոյ անարչակից. խընդրեմք՝ի քէն աղերս բարեաց արբունացնողդ ծարաւեաց. ո՛ղորմեայ։

Զանազին քո սրտէդիդ զկեն գոյացեալ հանապազ ընդ սրտիդ հանգչեցեալ. և սուրբ զհոգիդ. յոր հանգուցեալ լեալս մըկըրտեալ և հաստատեալ խոստովանեալ. ո՛ղորմեայ։

Ընտրեալ Թիւս կանտսեալ յերից անձինս բաժանեալ. երրորդութիւն միաւորեալ միով բնութիւն՝ հաստատեալ. յորմէ կապեալք և արձակ կիմք և վերըստին անկոյծ կապիմք. ո՛ղորմեա։

Օ էակիցդ հօր զորդի փառաւոր բեմք անըդունելի. որ լիջեր յարդանդ կուսին զանդամանին առեր մարմին. աղաչանօք ածածնին անապական քոյդ ծընողին. ո՛ղորմեայ։

Լուեալ եցար մարմնով յերկրի որ՝ի հօրէ անմեկնելի. ընդ հոգեղէնըս բնակեցար՝ի հրեղինաց երկրպագեալ դեալդ. պաղատանօք երկնաւորաց փառաբանչաց քոց հրեշտակաց. ո՛ղորմեայ։

Աստ օրհնաբանդն մովսէսի ընծայեցար՝ի յերկին. խընդրուածովք սուրբ ծերունեացն քեզ՝ի կապից արձակ կենդանի. ո՛ղորմեայ։

Պատաւորդ հրեղինաց որ ընդ մարդկան հոգեղինաց. զարմեցար անօրինաբար կրեցեր ըզկորուստ մարդկայնոյ. որ վասն մեր զայս ամենայն կամաւ՝ի յանձն առեր խոնարհութեամբ. ո՛ղորմեա քո ըստեղծ։

Յոտղութիւն ի հրաժարումն
ծանուցի զի յաշխարհէ. հայ-
ցեմք ի քէն ապրուեալ և պան-
դխտիմք զայս ասելով. ճանապարհ
ընդ քեզ ելից նմանջեցելոց մեր ու-
ղեկից. ի յօթեւանս հօր քոյ լու-
ան ընդնջնջեցեալս մեր հանդէս:
Ի վիրուխեան ի մերոյ սկզբան մը
կլուսեցար ի յորդանան. զոր շնոր
հեցեր նոր աւազան ի մկրտու-
թիւն մեզոց մարդկան. հայց-
մամբ կլուիմ կատարեսին մեծին ի
ծնունդըս մկկրտչին. ի յօթ:
Լուսաւոր ձայնիւ յերկինից գբեղ
դնաւանեաց հայր էակից. սրտանց
կերպ հոգին ինձեալ աւ հանմատոյդ
իւր հանդուցեալ. ընդմիկրտեալս
նովին հաստել յորդերութիւն
հօր հաւատով. ի յօթ:
Լուսաւոր մեզոց հալածեցաւ լոյս
պիտանութիւն քեւ ծագեցաւ. խայրե-
ուած օձին բնաջնջեցաւ հիւան-

դութիւն մեր ողջացաւ. կենդա-
նարարող մեռելոց և լուսատուդ
խաւարելոց. ի յօթ:
Ծադումն անուն աւ ի հօրէ որ
ընտրեցեր ի յաշխարհէ. լուսաւո-
րիչ տիեզերաց ըզդաւս ընտրեալ
աշակերտացն. աղաչանօք առաքե-
լոցն վասղ յարութեանն մեր եղե-
ցից. ի յօթ:
Կեանք ի կենաց լոյս ի լուսոյ որ
ընտեղծեր զմեզ ի հողոյ. նորոգե-
ցեր դարձեալ կերկին ծնընդեամբ
սրբոյ աւազանին. զոր կեցուցեր
շնորհս քոյին ի մանհուանէն այն
աւազին. ի յօթ:
Ծածուկ լոցեր զմարդն աւազին
զոր կերպաւորեալ խաբմամբ չարին.
ըզնոյն հոգի բանիս քոյին հեղեր
յոգիս մեր վերըստին. նովին հոգ-
ւոյ աւրը և բարի աւազնորդեա
հոգւոյ տերին. ի յօթ:
Զայնեցեր աւ զանգարոս որով ե-

տո՛ր մեռելոց յոյս. կենդանութիք
ընդ՛քօրեայն կենդանացան ոդք յաղ
դամայն. կենաց ձայնիւ վերջին փո՛ղ
ղոյ կոչեա՛ ըղսա յայսմ հողոյ. ՚ի։
Ա՛օղեալ սարսեաց պահակ մա՛հու
՚ի կենարար ձայնին լըրոյ. արագա
պէս զոդ ընդ բանին ետ ըղմեռ
եալն ըստ հրամանին. իշխանք օ
դոյս այս սարսեցեն զհոգւ սուրբ
ն՛ի արգելքն. ՚ի յօթ։

ակ գկ զու

Ա՛նապարհ մոլորելոց և ճանա՛չ
դայք խաւարելոց. հրա՛խրեցեր
զնորդիս լուսոյ. ՚ի յերկինսն հար
սանիս քո. ընդ զուարճալից անդ
ժողովոյ արժանացո՛ ըզսա դասուց.
լի՛ լսեցերօք մոյծ յաւուրս ընդ
իմաստուն սուրբ կո՛ւսանացն։

Աղերով բնութեամբ զոր ընդգե՛ցար
՚ի վայր խաչին բեթեսդեցար. լո՛
ճանելով զմեզ ՚ի մեղաց ՚ի նախա
հո՛ղըն կապանաց. լոյծ և ըզսա ՚ի

յանցա՛նաց վանըն. քո՛ սուրբ չար
չարանաց. լի՛ լսեք։

Յո՛ւ կամաւո՛ր մահու խաչի եդար
՚ի նո՛ր գերեզմանի. երե՛քօրեայ
թաղմամբ յերկրի նոր ընտե՛ղծեր
զմե՛զ կենդանի. զիջեալս ընդ քեզ
՚ի հող մա՛հու վերակո՛չեա ձայնիւ
փողոյ. լի՛ լսեք։

Ա՛ղօտեալ կանա՛նցն խաղաքե՛րից
և ոդբայնի՛ն արտասուալից. ի՛բր
զմեռեալ անյո՛սալից զմե՛զ կեն
դանի դանիպ յաւետեննից. վանըն նոցին
սուրբ արտա՛սուացդ մաքրեա՛ ըզսա
՚ի յանցանաց. լի՛ լսեք։

Ե՛ղծեալ հիմանցըն զընժո՛ղոց ՚ի
տեսանել ըզքեզ ներքինց. հա՛ներ
զհոգիսն որ ՚ի բանսին կապեա՛լ
զիշխանըն մահացին. ընդ հանգու
ցեա՛լ հոգիս սրբոց հանգո զհո՛գիս
նընջեցելոյս. լի՛ լսեք։

Ա՛րտախուզեամբ զոդք երկնայինն
յերկնից յերկիր իջանե՛ին. յոյժ

Ոսկ գործեալ երկնաւորաց գան առաջի քո նախընթաց· զընտրեալըս քո ժողովելով քեզ ընդ առաջ բերեն ամպով· ընդ ազնեաց օդասարից խառնեա ընձեռ սա սուրբ երամից· դասաւորեա ընդ զբաստորեացն։

Սպասաւին տարբերք երկրի յորժամ վառօք գան հայրենի· արեգական լոյս խաւարի ընծայեն սաստեղբըն նըւազին· ընդ լոյսն ծագին աներեկի լուսաւորեա լուսով քո հին· դասս։

Վերնական զօրացըն պետ վոդէբաշտաբեր· արիք մեռեալք ոչք պատմոյ քանզի ահան եկըն վերայ· ընդ հարանցեալ մաքուր հոգւոց կարգեա ընձեռ ի թիւս սրբոց· դասս։

Տիրական յաղթող նըշատիս յարաշտաց երկրապետս· արդարութեա

յարեաւ ի մեռելոց լոյս ծագեցար արարածոց· սուրբ յարութեամբ քո կենարար յարո ընձեռ ի կեանս անմահ· լի՛ լսես։

Ընդհանդուրժեալ պահապանացն ի յերկիւղէ երկնաւորացն· որք առեսին տայրն կանանց թէ մահ լուծաւ մահուամբ քո տրնկանկից լեցի կենդանդ հաղորդակից· լի՛ լսես։

Պարակեալ անմարմնականքն առ կենատու սբ գերեզմանն· տան առեսին աղգի մարդկան վանըն կենդանացն յաւէժական· դասաւորեա պարտեց նոցին ընդընջեցեալս յորըն վերջին· լի՛ լսես։

Ջահաւորեալ նըշան խաչին յարեւէ ելից փայլեալ ծագին· հաւատաց գեալքն ի քեզ բերկրին և ուրաչ ցողքըն կոծեացին· զերկրապատուս սրբոց խաչին պայծառացո լուսով նորին· լի՛ լսես։

զաշխարհ դատես վարձս ըստ գործոց հատուցանես. յայնժամ շնորհեա ողորմութիւն նլնջեցելոցս մերոց

Թողութիւն. դասս։

Պատեալ մարդկան ազգ ժողովին ոյք յատկանչ ծննեալք լինին, և հրեղինայց դանք երկնային համանդամանցն վայրաբերին. ի յայնմ աշխարհէ հրաշալարակին յիշեա ընդ սմա յօրն ահագին. դասս։

Ջնորհեա գաղանիք մարդկան իւրաքանչիւր որ գործեցան. բարեաց գործողքն պատկին չարեացն ի հուրն անշէջ մատնին. յայնժամ յիշեա զտուրս բարին գործոցք մեր

զայրն ջննջեցին. դասս։

Խնամին պատակ զանազանեալք և պատմուճանք լուսափայլեալք. ե՛ք վկայեցին ի գլուխ եղեալ և արդարոցն զարդարեալ. հաղորդս արա հայցմամբ նոցին ըզմեզ ընդ վաստաց նոցին. դասս։

փառաց ի վայրս բանտարանն ապականեալքն վերանան. յորժամ լսեն զերանելական ձայն օրհնութեան ի բէն կոչման. նլնջեցեալցս մերս լսեցո զաստուածային բարբառդ. դասս։

Պահանայք և ժողովուրդք հայցեմք ի քէն տէր բարեգութիւն. ընդ նլնջեցեալսն հաւատով քնանալ ըզմեռնել նովին յուսով. յերկրորդ գալստեանդ քոյում ընդ նոսին երջանկութեամբ միշտ ընդ նոսին երկրպագութեամբ

երրեակ անձին։

Վարձ և մարդասիրութիւն անխափան կալ և բազմութիւն. որ գովեն զքեզ ի սուրբ վերինցս մեր դատաւոր արարածոց քոց. ընդ սերովբէից աստուածքեցս տէր պատկեա զմեր նլնջեցեալսն. ողորմած եր ընդ հոգւոցն մերս նլնջեցելոց։

Յորժամ գրեա՛լքըն կա՛տարի՛ն
որ զայնմ աւուր մեզ պա՛տմեցին.
մարգարէի՛ց բանքըն յարգի՛ն
առաքեալցըն վկա՛ճարին. ողոր։

Ի վերի՛նն երո՛ւսաղէ՛մ՝ ի բնակ
կարանալս հրե՛շտակաց. ու ե-
նո՛վք և ե՛զիա՛ս կանն ձերա-
ցեա՛ղ պատ՛ենակերպ՝ ի դրախտի՛ն
եդե՛մական՝ պայծառացեա՛լ պար-
ժա՛նապէս. ողոր։

Նազաւո՛ր վիտա՛ց քրիստո՛ս
որ ժամանեա՛լ գաս ի յերկնից՝ ի
վերա՛յ Թևո՛ց հողմա՛ց քո հայ-
բե՛նի կերպա՛նօք. և առնե՛ս
հրամո՛ղՆԹեա՛մբ ըզբննու-
Թիւն որդո՛ց մարդկա՛ն. ողոր։

Ի դնել բեմի՛ն բազմի՛ վեհա՛յն
և առաքեալն զա՛ր ըզարի. գալ-
ուխելեա՛ն վտոյ՛ն գո՛չէ՛ս առ-
ամենայն անդ հա՛ւաքին. արդա-
ր ո՛ց գասքը՛ն բերկրի՛ս՝ն ինակ
մեղանչելոցն Թո՛ղանձին. ողոր։

Յորժամ հընչի՛ւն վտոյ՛ն լինի՛ս
և ղեւտացիան գիրըն յայտնի. ճա-
ռագայթ սրբոյ խաչի՛ն յարե-
ւելից վայելա՛լ ծագի. հրեշտա-
կա՛ց գունդք ծա՛ւալի՛ն հրեշ-
տանկեցք պարո՛ւնակին. ողոր։

Ընդեղ խորհո՛ւրդ քահա՛նայի՛ն
բազմատարած կայ՝ ի՛ բեմին. ա-
ռաջի՛ն եբ սե՛ղանո՛յն հոսր շի-
ջանի խաւա՛ր մերժի. տրտմեալ
հոգի՛քն ուրա՛խանա՛ն զի Թո-
ղութի՛ւն մեզա՛ց լինի. ողոր։

Ա՛ռաքե՛ալ աստուա՛ծախո՛ս և ա-
հարո՛նըզգե՛ստացին. մարգարէ՛քն
խորհո՛ւրդի՛ և քահանայք հին ո՛ր-
րինին. յառաջադո՛յն մեզ ծա՛-
նո՛ւցի՛ն և զգալո՛ստ սուրբ
մի՛ածնի՛ւդ՝ ի վերուԹի՛ւն մեզ
յա՛յտնեցի՛ն յանապատի կե-
րա՛կրին. ողոր։

Տրտմահատո՛ւդ՝ չարչա՛րանո՛ք
՝ի յանձն առեր զմա՛հ խաչին.

և վայելմ՛ն բարձր՛ղ եղեբ՛ր վե՛
անդամանց նախա՛ստեղծմն. ողոր։
Օ՛ծարհուրեցա՛ն զօրք ե՛ր լինայի՛բ՛ն
յորժամ տեա՛ծն զտեղդ՛ի՛ խաչն.
արեգակա՛ն լոյս քո՛ղ արկեա՛բ՛ լ՛
և լոյս լուանի՛ն նըւա՛ղեցաւ. յա՛
հեղ վատա՛ց ա՛ծորդա՛բ՛ յե խա՛չ
ան՛ եղեր ընդ տի՛ եղերս. ողոր։
Ո՛երախացա՛ն ազգը՛ք մարդկա՛բ՛ն
յորժամ լըւա՛ն զբո՛ յա՛ րուն՛ղ.
նորահեստ՛ ե՛ր զարդա՛րեցա՛բ՛ն ի՛
յարու՛թիե՛ ձե՛ զի՛ ածնո՛ղ. ողոր։
Ա՛ղաչանո՛ք սրբո՛յ խաչի՛բ՛ն և
անբարբառ բարե՛խօսն. և՛ սրբ
բո՛յ աստուա՛ծաճնի՛բ՛ն և յոմ
հանննո՛ւ կարա՛պեցն. և՛ սրբ
բո՛յն ստեփա՛ննո՛սի՛բ՛ն և առա՛
ջին մարտի՛ւրոսն. և՛ սրբո՛յ
լուսա՛ւո՛չի՛բ՛ն հայաստա՛նեաց
հայրա՛պետն. և՛ սրբո՛ց առա՛
քե՛լո՛բ՛ց և համօրէն մարտի՛
րոսաց. ողորմա՛ծ։

Ե՛ս ասացի՛ց՛ա՛, ի վերանա՛լ լինել՛ն
աւուրց իմոց, յո՛ց՛ա՛վ երթայ
ցեմ և ես այսօր. յառաջի՛ն օրհե
վանին զո՛ր ոչ գիտէի. օգնեա՛ց՛ա՛
և ինձ քո՛ այսօր, յառաջի՛ն ճանա՛
պարհին. և՛ի վերանալդ դալըս
տեա՛նըն քո՛ օգնեա՛ց՛ա՛ ինձ։
Ե՛կն ես ահա՛ց՛ա՛ս օր վախճա՛նի իմոյ.
լայա՛ց՛ա՛ ես ողբա՛լո՛ւն և աշխարհա՛ւ
ա՛ց՛ա՛ր իմ խռովե՛ցա՛ւ լիս. և
ակեա՛ր իմ ցամաքե՛ցա՛ւ. օգ։
Ի՛ մահի՛ց՛ա՛ճս իմ զարհո՛ւրցի՛ն զիս,
պա՛հանջո՛ց՛ա՛ղբ հոգո՛ւյ իմոյ. տա՛
նել՛ց՛ա՛ն զիս ճա՛նապարհ հե՛ռա
ւոր զոր ո՛չ գիտէի. օգ։
Ա՛յսօրեցա՛ց՛ա՛ և ոչ ա՛ր էր որ օգնէր
ինձ. ա՛տե՛լ ինե՛ցա՛ց՛ա՛ յա՛ծ վերկու
թեա՛ն իմոյ. ընդա՛ց՛ա՛ հոգի
իմ յա՛ր՛քայու՛թեա՛ն քո՛ւմ. օգ։
Դրե՛ց՛ա՛ յ ես ի գիր կե՛նդանո՛
թեան. և՛ մեռնե՛ց՛ա՛յ երթալ
առ ա՛րարիչն երկնի՛ և երկրի. օգ։

Յանդստուեցոյ և յանել լուսոյն, հեռացոյ խաբմամբ խաւարային. ճաշակեցի զմահառիթ պըտուղն. հողանոյ պատկեր բարեբար ստեղծողիդ. օգ։

Յանդամանն հոգւոյս՝ զի մարմնոյս, զի քակտի և դեղեցիկ ձինն ուանծոյս. զարհուրի մ՚ի սպառնալեացդ Թագաւորին. Թէ պահանջի՝ լինիմ զտապանդ պատուիրանին. օգ։

Կոսանձի և մարդացեալ ած իմ հիտուս. յայնմ աւուր ահեղ ատենին, զինա արեան քո մի դատապարտեր. օգ։

Սոսկալի է օր վախճանին, և ահ հեղ օր դատաստանին. յայնմ աւուր ահեղ ատենին, զինա արեան քո մի անտես առներ. զի պատուիրեր եմ բարեբար ստեղծողիդ. օգ։

Օ՜ահաւոր դատաստանն դատաւորիդ տեսի, և զարհուրեցայ զի անպատրաստ եգիտ զիս, զի հրաման քոց Թագաւոր յաւիտեանց. օգ։

Ո՞ճանճի և անարատ մայր տեառն և կոյս ես. բարեխօսեա որ զիս քո վանծին. զի փրկեսցէ զմեզ զի սպառնալեաց դժոհնոյն. և պարգեւեսցէ մեզ զերկնից զարքայն Թին. և հանդուսցէ զհոգիս մեր ընծեցելոցն. օգ։

Մաղթանք։

Հոգւոյն հանգուցելոց քրիստոս ատուած՝ արա հանգիստ և ողոր մութի. և մեզ մեղաւորացս՝ շնորհ հեա զիմաստութիւն յանցանաց։ Եւ ևս խաղաղութեան զսէր աղաւ։ Ա՛ման հանգուցեալ հոգւոյն աղաչ էնացուք զփրկիչն մեր քրիստոս՝ զի զնոսա ընդ արդարան դասեսցէ. և զմեզ կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութ իւրոյ։ Ա՛մէնակալ տէր ատուած մեր. կեցո և ողորմեա։

քրզ

մաղ

Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Տէր ողորմեա. Քրիստոս ողջի աստուծոյ անոխակալ և բարեգութ՝ գիմա քո արար չական սիրովդ ի հոգիս հանգուցեալ ծառայից քոց։ Յիշեա յաւուր մեծի գալստեան աւրքայութիւնդ քոյ։ Ընդ այժմանի ողորմութեան քաւութիւնդ և թողութիւնդ մեզայս։ Պատասխանել պայծառացո ընդ մեզ քո յայտնակողման դասուն։ Օ՛ի դու ես տէր և արարիչ ամենեցուն, դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց։ Ու քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտենից, ամէն։

Ու՝ ապա ասի օրհնութիւն ըստ պարզաճի սահմանի, հաւ ի յայնէն. և կինի՝ մաղթանքն, քարոզն, և աղօթքն։

Մաղթանք տէրունական տօնից։

Փառք հրաշալիսդ ծննդեան քո տէր. զօրհնեալ և զխաչեալ, զհրաշալի և զյաղթող զծնունդդ քո սուրբ օրհնեմք և փառաւորեմք։

Ա՛ստուածէր տէր՝ վասն սրբոյ հոգւոյ անարատի մօր քոյ և կուսի՝ և վասն խաչի քո պատուականի, ընկալ զաղաչանս մեր. և կեցո զմեզ։

Այնպէս սա և յաջորդին փոխ փերուանականս ըստ պարզաճի սահմանի. ընդ յայտնութեան, ընդ գալստեան, ընդ փնօրէնութեան, ընդ մատնութեան, ընդ խաչելութեան, ընդ յարութեան, ընդ համբարձման, ընդ գալստեան հոգւոյն սրբոյ. ընդ պայծառակերպութեան, և ընդ ի փոխս սրբոյ խաչի և եկեղեցւոյ։ Նայ ի գալստեան հոգւոյն սրբոյ՝ զմարգասէր փերն այսպէս ասա։ Ա՛ստուածէր տէր՝ վասն սրբոյ հոգւոյ անարատի մօրն և կուսի. և վասն խաչին պատուականի՝ ընկալ զաղաչանս մեր. և կեցո զմեզ։

Մաղթանք ի տօնս Սրբոց։

Բարեխօսութիւք սրբոյ հոգւոյ ամօթ նին, և յաղթանակս մկրտչին. սքին առաքելակցին, և սքին դրիգորի մերոյ լուսաւորչին։ Յիշատակս և աղօթիւք սրբոց (այս անուն,) որոց այսօր է յիշատակ։ Ու՝ վասն խաչին պատուականի՝ ընկալ զաղաչանս մեր. և կեցո զմեզ։

ԵՐԱՆ ԳԿ — Վրէ՛ն է իմ աճ, և փառաւոր առ-
նեմ զսա. աճ հօր իմոյ, և բարձր
արարից զսա։ Մարգաւէր ասէր։

ԵՒԻՆ ԱՃ — Տուք փառս այ, տուք օրհնութի՛ւն
մարգասիրին Թագաւորին յաւիտե-
նից, որ վրէժ զծառայս իւր և կե-
ցուցանէ։ Մարգասէր ասէր։

ՔԱՆԱ ԱԿ — Դու ես տէր մեր, դու ես քո՛ւ վրէժ
կիւիչ մեր. զքեզ օրհնեն անձինք մեր։
Մարգասէր ասէր։

ՊՂՐ ԲՃ — Յարձրացաւ եղջիւր իմ յաճ վրէժիչ
իմ. հաստատեցաւ սիրտ իմ՝ ի տէր՝
տերամբ և հաւասաւ։ Մարգասէր։

ԷՒԼԱ ԲԿ — Խաղաղութեանց տուող քրիստոս՝
զխաղաղութի՛ւն և զերկնային ողոր-
մութի՛ւն քո պարգեւեա յարարածս քո։
Մարգասէր ասէր։

ՓԷՐ Ա ԳՃ — Յոյս կենդանութեան, յոյս և ա-
պաւէն վրէժխնդրութեան տէր յիսուս
վրէժիչ. վրէժեա և փարատեցո զցաւս
անձին իմոյ։ Մարգասէր ասէր։

ԷՈՒ ԳԿ — Ընկեցեն աղօթք մեր ի տաճար
սուրբ քո. խոնարհեցի՛ ունկն քո ի

ԷՒԷՂ ԳՃ — խնդրուածս մեր։ Մարգասէր ասէր։
Լո՛ւր մեզ աէր լուր մեզ, ածական
ողորմութեամբ և գթութեամբ քո
խնայեա յարարածս քո։ Մարգա-
սէր ասէր։

Քարոզ երանեաց և իբրեւ կանոնացն։

ԲԿ ԴԿ — Ա՛ման ի վերստին խաղաղութեան
և ի վրէժխնդրութեան անձանց մերոց, ըզ-
տէր աղաչեսցուք։ Տէր ողորմեա։
Ա՛ման լսելի լինելոյ ամն այ ձայնի ա-
ղաչանաց մերոց, զտէր աղա։
Ա՛ման քաւիչ և ներող լինելոյ այ ի
վերայ մեղաց մերոց, զտէր աղա։
Ա՛ման թողոյ մեզ զամ յանցանս մեր,
զկամաց և զակամայ, զտէր աղա։
Ա՛ման զի մի ընդ խոտանան գասանի-
ցիմք յաւուրն պատասխանատուու-
թեան, զտէր աղա։
Ա՛ման հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք
ճշմարիտ և ուղիղ հաւասով ի քո
ննջեցին, զտէր աղա։
Եւ ևս միաբան վս ճշմարիտ և սբ
հաւատոյս մերոյ, զտէր աղա։

Օ՛ անձինս մեր և զմիմեանս տուն ՚ի
ամենակալին յանձն արասցուք։
Ողորմեաց մեզ տէր ամէն մեր ըստ մե-
ծի ողորմութեան քումմ. աստուածք
ամենեքեան միաբանութեամբ։
Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողոր։

Աղօթք։

Տէր տուողեան և դադարեցիչ գի-
շերոյ. որ արարեր զտիւ ՚ի զբօսանս
բարեգործութեան՝ ՚ի վերուստին
անձանց մերոց, և զգիշեր ՚ի հան-
գիստ բնոյ՝ տկարացեալ բնութեան
մերոյ։ Խակ այժմ զարթուցեալ քա-
ցեր զերեսանս մեր յօրհնաբանու-
թիւն՝ ահաւոր և փառաւորեալ
անուանդ քումմ սիրոյ։ Ընկալ և այժմ
զաղաչանս մեր, և յաջողեա մեզ
ուղիղ հաւատով և առաքինասէր
վարուք ՚ի նոյն պաշտօն քո կանխել
միշտ. և նովին կանոնիւս անդադար
փառաւորել զհայր և զորդի և զնո
հոգի. այժմ և միշտ և յաւիտեա
նից յաւիտենից. ամէն։

Օ՛ քեզ, որ յամի զլիաճ և մարդա
սէր տէրդ ես, աղաչեմք հանապազ,
զի զօրացուցես զմեզ օր ըստ օրէ
կալ ՚ի կարգի կրօնաւորութեանդ մե
րում։ Թեթեւացո տէր՝ զբաղդ
ուծ քո՝ զոր եդեր ՚ի վերայ մեր.
զի կարասցուք կալ ՚ի պատուիրանիդ
քում, և զհաճոյն առնել առաջի
քո յամ ժամ, ՚ի տուէ և՚ի գիշերի։
Երեշխակալին երդակցութիւնք զքեզ
օրհնել՝ զքեզ գովել, և քեզ գոհա
նալոր տերութեդ. այժմ և միշտ
և յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

Մաղթանք։

Սաղմոսիք և օրհնութիւնք և երգոք
հոգևորօք անդադար փառաւորեմք
զհայր և զորդի և զնոր հոգի. այժմ
և միշտ և յաւիտեան յաւ։
Օրհնեալ տէր մեր յի՛ք՛ն. ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս։

ա՛ն ՚ի դիշերի և ՚ի տունջեան,
գձ և յամենայն ժամու խոսիլ մեզ ըզ-
բան տեառն՝ զտէր աղաչեսցուք:
Վան չանկանելոյ մեզ ՚ի փորձու-
թիւն, որում ոչ կարեմք հանդուր-
ժել՝ զտէր աղա:
Վան ամբիծ և անդատապարտ կալ
մեզ առջի ահեղ աստեղին քրի՝ զտր:
Վ՚ը առաջնորդելոյ մեզ ՚ի նաւահան
դիստան կենաց անվախճանից՝ զտր:
Վ՚ը արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչ
մանն և երկնից ակնկալութեն՝ զտր:
Վ՚ը հոգւոցն: Ն՚ը եւս: Օ՚անձինս:

Աղօթք:

Ի դիշերի և ՚ի տունջեան և յամե-
նայն ժամու ղքեզ աղաչեմք, և ՚ի
քէն խնդրեմք մարդասէր տր: Լու-
մեզ ած փրկիչ մեր. խոնարհեցի
ունկն քո ՚ի խնդրուածս մեր, զի մի
ունայն լցցին վաստակք ծառայից
քոց. այլ համարեա զաշխատու-
թիւնս մեր ՚ի դործ արդարութեան,

և՚ի պատուլ աստուածպաշտութեե:
ընկալ աեր՝ զաղօթս և զերկրպա-
դութիւնս մեր, և հասո մեզ զո-
ղորմութիւն քո առատապես. ձած-
կեա զմեզ ընդ հովանեաւ ամենա
զօր աջոյ քոյ. զօրացո զմեզ տէր՝ զօ
րութեամբ սուրբ հոգւոյդ. սա-
հեա զմեզ ոչ բնիւ ակամբ: Ն՚ը արա
աս մեզ նշան բարի, ՚ի դոլեստ և
՚ի վաստաբանութիւն անուանդ քոմ
սրբոյ: Օ՚ի ՚ի քո վիտս կատարի
ամենայն արարածոց մշանջենաւոր
վաստաբանութիւն ՚ի բարձունս, հօր
և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ
և միշտ և յաւիտեանս:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Հովիւ քոյ՝ հովիւ բարի և յա-
ւիտենական՝ նայեաց և այց արա
բանաւոր հօտի քո, զոր ժողովեցեր
առքեղ զօրութեամբ քով: Օ՚ի քո
առաջի կայք սէր, և առ ՚ի քէն ո-
ղորմութեանդ և զօրութեանդ
ակն ունիմք: Օ՚ամենեսեան օրհ-
նեա, զամենեսեան խնամատարդ,

ղամենեսեան ըսաւորեա . և ա-
մենեցուն պարզեւեա զերկնից ա-
քայութիւնդ : Այսան զի դու ես
տէր կենաց , և ած ողորմութեանց .
և քեզ վայելէ փառք իշխանութի
և պատիւ , այժմ և միշտ և յա :

Աղաչանք :

Ի գիշերի և՛ ի տունջեան և յամե-
նայն ժամու անդադար փառաւո-
րեմք զՀայր և զորդի և զսուրբ հո-
գի , այժմ և միշտ և :

Կարդալ Մէ՛ նոյեմբեր , և Խոպովան կանոնացն :

ակ
գկ

Այսան ուղղելոյ զինացս մեր՝ ի ձա
նապարհս խաղաղութե՝ զմեր աղա :
Այսան ցրելոյ՝ ի մէնջ զամենայն խոր
հուրդս չարին՝ զմեր աղա :
Այսան պարգեւելոյ մեզ աւուրջ խոր
հուրդս և առաքինի վարս՝ զմեր ա :
Այ պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ
ամենազօր աջոյն իւրոյ՝ զմեր աղա :
Այսան խորտակելոյ զհակառակորդն
վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք՝ զմ :
Այ հոգւոյն : Այ երա : Օ՛ անձին :

Աղերսեայ :

Աղօթք :

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամ
ենայնի և ամենայնի , և անեղ-
ութիւդ : Այս քեզ կարդամք յամե-
նայն ժամ . զի ընդ ամ տեղիս է տէ-
րութիւն քո , և արքայութիւն քո
ամենեցուն տիրէ : Ընդունեա մեզ
երկիւղիւ՛ի պաշտօն քո կանխել
հանապազ , սիրել զքեզ՛ի բոլոր
սրտէ և՛ի բովանդակ մտաց , և յա-
մենայն զօրութենէ մերմէ պահել
զպատուիրանս քո : Ընդ ամենայն
քեզ զձեռս մեր՛ի սրբութի առանց
բարկութեան և երկմտութեան , և
գտանել՛ի քէն զչնորհս և զողոր-
մութի , և զառաքինասէր գործոցն
յաջողութիւն : Այսան զի դու ես
տէր կենաց և ած ողորմութեանց .
և քեզ վայելէ փառք իշխանութի
և պատիւ , այժմ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Զօրեմ ամենազօր և յաղթող տէ-
րութեանդ կրկնի ամ ծունր յեր-
կրպագութիւն . և փառաւորի յա

մեներումն Թագաւորութիւն քո։
Նայեա յերկրպագութիւնս մեր, և
ուստ մեզ առնել զարդարութիւն
ճշմարտութենէ։ Վասն զի դու ես աճ
խաղաղութենէ, որ բարձեր զմիջնա-
մուխիւն ի միջոյ, և արարեր ըզ-
խաղաղութիւն յերկինս և յերկրի.
հեւաւորաց և մերձաւորաց աւե-
տարանեցեր զնոր պարգեւս քոյին
բարեացդ։ Արդ և զմեզ մեծի ըզ-
նորհացդ արժանաւորս արասցես,
դասելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուս
քո, ուճ մեր և աչեր մեր և վերկիջ
յիւ քիս։ Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և
ընդ սուրբ հոգւոյդ, այժմ և։

Մաղթանք։

Յերկս օրհնութենէ և ի ճայն սաղմո-
սաց անդադար փառաւորութեամբ զհայր
և զորդի և զնոր հոգիդ, այժմ և։

Քարոզ Ողորկա, և ի նեղութեան կանոնացն։

Վասն գոսանելոյ մեզ զչնորհս և
զողորմութենի ի բարերար առնուն
մերմէ՝ զաչեր ապաչեցուք։

Վասն փրկելոց զմեզ ի զրպարտու-
թենէ մարդկան և յոտից
սատանայի՝ զաչեր ապա։
Վասն համ անձանց քրիստոնէից և
սանց հաւատացելոց՝ զնոր ապա։
Վո որք ի լերինս յայրս և ի փոսարս
բնակեալ են որ հարքն մեր՝ զնոր ա։
Վասն որք սաղմոսիւք և օրհնութիւ-
կատարեն զամ ժամանակս կենաց
իւրեանց՝ զաչեր ապա։
Վո հոգւոցն։ Նր ես։ Օ անձինս։

Ողորմեաց։

Ակսիք։

Զոհանամք զքէն տէր աճ մեր, որ
զարիժուցեր զմեզ ի հանգստեանէ
քնոյ չնորհիւ ողորմութենէ քո։ Օ ար-
քո զմիտս մեր արդարութ աս քեզ
տէր աճ մեր, զի տեսցեն աչք մեր
զնորոգութիւն քո։ Նկեսցէ և բնակես-
ցէ աս մեզ աճութիւն քո. և սերմ-
մութիւն քո հոգւոյն և սահատան
լեցի ի վէր պաշտօնէից քոց։ Նր զմեզ
զճառագայթս քո արժանի արա ի տուր
և ի գիշերի և յամ ժամու միշտ խորհ-

Թագաւորք Ասիացւոյ։

Բշ Թագաւոր յաւիտեան՝ որոյ ոչ
ի՛ւր մեզ աստուա՛ծ վերակէ
ներ. և կեցո՛ զմեզ, որ յամե՛նայն
նի՛ւ կա՛րօտ ղե՛ս։

սղ Ո՛ւր մեզ ած վերակէ ներ. յոյս ամ
ծագաց երկրի. և՛ որ ի՛ւ ծով հե՛ռու։
փ ո պատրաստէ ըզլերինըս զօրութի՛ւ
իւրով. և՛ ըզգեցեա՛լ կ զօրութի՛ւ։
և կեցո՛ զմեզ, որ յամե՛նայն։
Ո՛ւր ալեաչանաց մերոց տի՛ր մա՛ր
դա՛ւսեր, և՛ գըլթա՛ ի՛ւմեզ։
թ Ա՛ր զի՛ս ա՛նտես առնե՛ր. ա՛յլ
օգնեա՛ իւնձ մարդա՛սեր։
սղ Ա՛ր ընկեննե՛ր զիս ար յերեսաց քոց.
և զհոգի՛ քո ար մի հա՛ներ յինէն։
Ա՛յլ տո՛ւր իւնձ զցնծութիւն փըր
կութե՛ն. և հոգւով պետութե՛ քո
հաստատեա՛ զի՛ս. ա՛յլ օգ։

հիւ՛ի սէր պատուիրանաց քոց։ Ու
զոհանալով փառաւորել զհայր և
զորդի և զսո՛ւրբ հոգի՛ւդ, այժմ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Կենդանարար զօրութի՛ւ և աղբիւր
անմահութե՛ն, դու ես քրիստոս աճ
վերակէ մեր։ Ար ընտրեցեր մեզ ի՛ւ
մէջ գիւղերի յաւետել և խոստովան
լինիլ առ քեզ վասն խրատուցդ և
արդարութե՛ան քո։ Ու այժմ ազա
չեմք զքեզ տէր աճ մեր, ասա ըզ
մեզ արժանա՛ւն և պատրաստ ի՛ւ
ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո։
Ու ընդ նոսին զոհանալով փառա
տրել զքեզ ընդ հօր և ընդ հոգ
ւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ և։

Մաղթանք։

Զոհութե՛ամբ և ճշմարիտ խոստո
վանութե՛ամբ անդադար փառաւո
րեմք զհայր և զորդի և զսուրբ
հոգի՛ւդ, այժմ և միշտ և։

փ Մի՛ անտես առներ զիս ակր աստե-
ւան՛ վերակիւք իմ. այլ հնուհետ լինիր
թողութե՛ան բազմադութ մարդ-
դահեր, և կեցցե՛ս։

թ Երկի՛նք և երկիր դոհանա՛ն ըզ-
քե՛ն տէր. արարա՛ծք ամ քեզ եր
կի՛ւրպանեն. և հրեշտա՛կք քո բար-
ձո՛ւն ազաղակե՛ն և ասեն. ողո-
ւեա՛ դու աստղեր, մի կորնչե՛ս
նեն։

ձ Երկի՛նք երկնից, ջուրք որ ի վերոյ
քան զերկինս՝ օրհնեցէ՛ք զանո-
նը՛ն տեառն։ Օ՛ն նա ասաց, և
եղեն. հրամայեաց և հաստատե-
ցան. և հրեշտա՛կք ի։

ջ Երկի՛նք և երկիր հանապատ ըզբեզ
դողեն, թագաւո՛ր վհո՛ւատց. սե-
րո՛ղեցք և քնարեցէ՛ք ի խոնարհ
ո՛ւնեալ ըզդէ՛մս լո՛հրեայոց. և
միաձայն բարբառո՛ղն ազաղակե՛ն
և ասեն. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ.
տէ՛ր զօրո՛ւթեանց։

ղշ Երկինք պատմե՛ն զքո սո՛ւրբ անուն
նեբ՛ո՛ւսեան. և զքո՛ւթիւն տէր
ի վե՛րս ոչ՛ վերա՛յ մեր. որպէս և ա՛ռաջ
զակին վերակիւք և կեցո՛ւցեր։

ղա Երկինք պատրաստեցան և ճշմա-
րիտ նախատա՛ց առ քո, և ոչ՛ղորմա-
լինէ։ Տո՛ւր զօրո՛ւթի՛ ծառայի քում.
կեցո զորդի աղախնոյ քոյ. և արա
առ քո զնչչան բարո՛ւթե՛ն. և զիմա։

ե Տէր որ զիմացար յա՛ւազակին խոս-
չակի՛ց լինել քեզ. և մա՛ղրեցեր զաղ-
տեղո՛ւթիւն յանցանա՛ց նորա յաղ-
բե՛ւ կողո՛ւքդ քոյ. զիմա՛ և մեզ ի
վնդո՛ւստս, որ ծարաւե՛ա եմք առ
քեզ. և փափագի՛մք ի գո՛ւթիւդ քո
պահես ըզմի՛ ի չեղջերուաց ի յաղ-
բե՛ւրս ջուց։

զ Արարեա՛ ընդ իս ի՛ տուրապար-
նչխարիս, և կե՛ցցե՛ս։

տուց. և վոխանակ սիրոյ իմոյ մատ
նէին զիս. այլ ես յաղօթս կայի։
Հաստուցի՛ն ինձ չար վոխանակ
բարւոյ. ատելութի՛ վոխանակ սիրոյ
իմո՛ւ։ այլ դու տէր իմ այդ ա՛ւ
փ Ար հո՛ղիւդ ես հօտից բանա՛ւոր
կե՛նդանեաց. տո՛ւր ինձ յոյս կե՛
նաց ապաշխարութեան. և դար
ձո՛ զմոլորեալս ի՛ հօտ քո քրիստո՛ս,
և կե՛աւրցո՛ւ։

թ Աղա՛չ և աղաչե՛մ ըզքեզ. թո՛ղու
թի՛ւն չընորհեա՛ մեզ՝ց իմոց.
քաւի՛չ իմ լեր քո դրժուութե՛ան. ո՛ր
փոյնդ ես վերկիզիչ, և կե՛աւրցո՛ւ։

ժ Աղա՛չ տէր մեղայ. և զանօրէնու
թիւնս իմ ես ի՛նձէ՛ն դի՛ տեա՛մ։
Ընդունե՛մ և խնդրեմ՝ի քէն, թո՛ղ
ինձ տէր, թո՛ղ ինձ. և մի՛ կորու
սաներ զիս ընդ անօրէնութեան
իմո՛յ. քա՛։

փ Աղա՛չ քե՛զ տէր. մեղայ քե՛զ տէր,
ո՛ղորմեայ. և քան զառաջ ծռմռե քա

զո՛ւմ եմ յանցա՛նք իմ. պատրա՛նք
աշխարհիս խոտեցի՛ն զիս. և եղէ՛
անպատուել՝ի կենաց յո՛ւսոյդ. այլ
դո՛ւ անոխակալ և անյիշաչա՛ր վերս
կիր. խնայեա՛՝ի մեղուցեա՛լ ծա
ռայս, և կե՛աւրցո՛ւ։

դշ Տէր իմ, բազո՛ւմ եմ՛ն անօրէ
նութի՛ւնք այնքի՛ն իմոյ. ոչ
միջնո՛ց զա՛հել ըզդա՛ տատանքս
քո. այլ անկեա՛լ ըզքե՛զ զայ
չեմ. շնորհեա՛ ինձ ապաշխարու
թի՛ւն տէ՛ր. և ո՛ղորմութի՛ւն։

ղ Ընդունե՛մ զանօրէնութիւնք իմ բարձրացան
քան ըզգլուխ իմ. և որպէս բեռն
ծանրը ծանրացան՝ի վե՛րայ իմ։
Նեխեցա՛ն և փտեցան վէրք իմ յե
րեսաց անըզգամութե՛ան իմոյ.
ոչ միջնո՛ց զա՛հել ըզդա՛։

փ Պարտատո՛ն մատուցանեմք քե՛զ
հա՛յր երկնաւո՛ր. մի՛ անտես առներ
զաղաչանս մեր. այլ անցո՛ զթասո

մըն քո՛յ մէ՛նչ. և յիշեա՛ զի պատ-
կեր ես քո բարեբարո՛քութեա՛ն Աստ-
ծոյ: թ Տե՛ր իմ զերծա՛նութիւնըդ քո՛ բա՛ց
զո՛ւտ է՛ն յա՛յժ. ա՛ռ ինձ ա՛րա՛ զբա՛ս
բերանո՛ւթի՛ն քո. որպէ՛ս և՝ մնքո՛
սա՛ռմին, և՛ ինձ պատ՛ւէրսն ա՛ռ:
ժա Վերծանութիւնըդ քո բազում են ա՛ր-
և ըստ խրատուն քոյ կե՛ցո՛ զիս:
Նախանձ եղեն ինձ հալածեն և նեղեն
զիս. յ՛ վկայութենէ քոյ ես ոչ խո՛-
տորե՛ցա՛յ. ա՛ռ ինձ ա՛րա՛ զբա՛ս:
ժբ Ա՛նտես ա՛ր և անհաճո՛ էի, զի զպատ-
ուիրանս քո՛ց ոչ ընկալա՛ր:
ժգ Ողորմութի՛ւն քո՛ զկեա՛ս զիս, և՛ ըստ
իրաւանցդ քոց կե՛ցո՛ զիս:
ժդ Ի՛ տա՛ճարի քո՛ւմ սպրդութեա՛ն,
վատաբա՛նե՛ր զո՛յլ ըզքե՛զ. դո՛ւ ո-
նի՛ց ի՛շխանո՛ւիլ, պատ՛ուակա՛ս ունի:

ժե Ա՛ռ ես ըստ բազո՛ւմ ողորմութե՛ն
քո՛ւմ մոնչ՛ ի տուն քո. և երկիր-
պագի՛ց ի տաճա՛ր սո՛ւրբ քո երկիւ-
ղի՛՛ր քո: Տե՛ր, առաջնորդեա՛ ինձ
յարդարութե՛ քո՛ւմ վը՛ թշնամեաց
իմոց. և ուղի՛ղ ա՛րա առաջի իմ
ընդ՛անապարհ՛ն քո՛՛ւ. դո՛ւ ո՛ւնի՛մ:
ժզ Ի՛ տա՛ճարի քո՛ւմ սպրդութեա՛ն
հանապա՛զ լո՛ւ՛քե՛զ գովե՛մք մա՛տ-
ո՛՛ւռց. ոտ ունէա՛ իշխա՛-
նե՛՛ւ վա՛՛ռուց. ոտ ունէա՛ իշխա՛-
նե՛ւթիւն կե՛՛նաց և վը՛՛ւրկութեան,
ա՛ռ զիս:

ժէ Ա՛պաշխարե՛ութեա՛ն ա՛րտա՛՛սո՛ւա
աւա՛զն լինի, և լե՛՛ա՛նայ ըզ-
բազմե՛ութի՛՛ւն ո՛՛ւ՛ղց. սո՛՛ւրբ
ընդ՛ա՛՛ւ՛ղ քո՛՛ւ ընկա՛՛ւ՛ղ
ձա՛՛ն ղբաւո՛՛ւթիւն և՝ ընդո՛՛ւ քո
զո՛՛ւղա՛՛ւ՛ղ՛՛ւթիւն:
ժը Ո՛՛ւրա՛՛ւ՛ղ է անձն իմ առ քե՛զ առա-
ւած հզո՛՛ւր և կենդանի. ե՛՛րբ ե-
կա՛՛ւց երեւեցայց երեսա՛՛ց առա՛՛ւ-

ծոյ։ Ա՛ղջիկն իւրոյ արտասուաւք իմ կե-
րակուր՝ ի տուէ և՛ ի գիշերի. և
այն զի ասէին ցիս զօրհանուսլոյ
Թէ ո՛ւր է Աստուած քո՞։ սո՛ւ
վա՛ւ հնոյեաս յայ։

Յ Յո՛ւժամ դա՛ս վասո՛ւք հօր յահաւ
գի՛ն առնուն՝ ի գամո՛ւլ զե՛ռիկն.
և՛ գոլա՛ն ատրամխամբ երկրաւ
ձի՛նքս աւետայն՝ ի յա՛ղէ՛ք քո՛ւմ
մէ. ՚ի նոլատոլ քո յանուն գատաս
ո՛ւր ահեղ. և՛ յանկնարկել քո յա՛
բարձա, յիշեա և՛ զիս ըղ բազմա
մեղս. որ ընկղմեաւ եմ յանդունդ
բանսարկուի՛ն խորհմամբ. և՛ հայ
ցեմ զաւաղակին, տէր և՛ զի՛ս յի
շեա. ո՛ր միայնոյ ե՛ս վե՛ռկիչ։

Թ Օ՛ ևս որ ՚ի նահ՛ս աշխատիմ ալե-
կո՛ծեն վէ՛ռքդ իմ. նաւահան
գի՛ստ ապաշխարութե՛ն ընդ
ի՛մ բարձր մեղս; և՛ կե՛ռցո։

ՃԳ Կեցո՛ զիս աստուած, զի հանի՛ն
ջո՛ւրք յա՛ռնձն իմ. ընկա՛ւ ես ՚ի

խորս անդնդոց ու՛ր չ՚ գոյ հնձ
հանգի՛ստ. նաւահանգի՛ստ։
Ն՛ահապետս բարեգո՛ւթ սո՛ւ քեզ
ապաւինեմ. տո՛ւր հնձ ձեռն ՚ի
պէս երբեմն պետրոսի՛ն ՚ի վերայ
ալեացն. ո՛ր ծընեալն ալեկոծեալ
յանդգնաւնօք մեղաց, և՛ կե՛ռցո։

Թ Ո՛ւռ եմ քրիստոս ա՛ղբիւր կենաց.
բընակո՛ւմն ոգւոյ՛ մեո՛ւմ եմ. հնո
վերկիլ անձի՛նդ մերոց ընդ թո՛ղու
թիւն մեղացն մերոց։

ՃԴ Ի՛բեն ի տէր ագբիւր կենաց. և
լուսով երեսաց քոց տեսա՛նեմք
ըզլոյս։ Ծատեա՛ զսղոմո՛ւմիւնս
քո ոյք ճանաչեն ըզ քեզ. զարդա
րութիւնս քո ոյք ուղիղ են սրտի
մի՛ւք. հնոյհեա վերկիլ անձի՛նդ։

Ո՛ր ագբիւրդ ես ծարաւեաց և
հանդիստ աշխատելոց. ճանապարհ
մոլորելոց, և հովի՛ւ հոգեւո՛ր քա
նաւ՛ր հօտի. վասն քո՛ղացա տա
քեզ քրիստոս լեր նաւահանգիստ.

ի՛ աչերս վեր ցատուցեալ ըզքաղ-
ժամ. զի քաղցրութեան յանկոյս
սաստ ելեալ էր :

ԻՒրաքանչիւր ինձ ի տագնապել սկսայ խոր-
հել ի յանկնկալ գալստենէ ոգւոյն
ալաչապնդի. եւ ոչ գիտէի զինչ ասել
կամ առնել. զի ոչ ունէի ժամանակ
ընդ մարդկան խօսելոյ. եւ ոչ ինքն
ինձ ետ ինչ ասել. զի ոչ ունէր ժամ
ինձ պատասխանի տալոյ. զի ոչ ինչ
ասէր. եւ ոչ ես գիտէի զինչ հարցա-
նել զնա. զի ոչ ինչ գիտէի. եւ ոչ
ինքն ինձ ետ ինչ ասել. զի ոչ ինչ
գիտէր :

Ոչ ինչ գիտէի ասել. զի ոչ ինչ գի-
տէր :

Ոչ ինչ գիտէի հարցանել զնա. զի
ոչ ինչ գիտէր :

Ոչ ինչ գիտէր ասել. զի ոչ ինչ գի-
տէի

զպատուհասն զոր ես ոչ մոռա-
ցայ. և մի դադարէր ասել ցնա։
ե Ա՛ր մոլորեցար՝ ի հօտէ քումմէ հիդ
վիրաւորեալ. խնդրէր զքեզ հայրդ
մոլորեալ. և արժանաւորեր զքեզ
խառնել ի հօրդ քո քրիստոս,
և ո՛չ կեցար։

Թագաւորք Մարտիրոսաց։

Թագաւոր յաւիտեանս։
ա Բարեխօսութեամբ սրբոյդ (այս անուն),
աղաչեմք ընդ քեզ. Թողութիւն
ընդունել յանցանաց մերոց.
բանիւ աստուածային քրիստոս։
ը Մեծ է տէր առ այնոսիկ որք մաք-
հեալ են արիւնաւ որդւոյ. և զհանդերձս
նոցա լուացեալ ի նմա. և սպիտակեալ
ղօրութիւնք են արդարոց. յաւիտեանս
նէ վրէժ զնոսա տէր. և պահէ զսա
մեծային ոսկերըս նոյ. և մի՛ ի նոցանէ
ոչ կորիցէ՛ աստ. Թողութիւն շնո։
թ Ա՛ր յաղթեցեալ զօրութեամբ՝ ի հանդէս

ճշմարտութեան, առնարտ ի
պահեցեր զևտուողականոյ վրէժայս
քո. քանի՛ սրբոց. տո՛ւր մեզ զօգ-
նութիւն, ի՛ նեղութեան մերում,
բարեխօսութեամբ սրբոյդ մարտի-
րոսացդ, և՛ կեցո՛ցո։
Թագաւոր յաւիտեանս։
ժ Ո՞ղորմութիւն քո՛ւրն սուրբ, ի՛ա
մեզ. և բարեխօսութեամբ սրբոցդ
եկեղեցիդ սո՛ւրբ ողորմեա
մեզ։
փ Ղերկութիւնն ստիպեալ ի տեսանել
է. վերակացու է նոցա ի ժամանա-
կս նեղութեան։ Դնեցէ՛ք նոցա
տէր և վրէժուցէ զնոսա. ապրեցուս-
ցե՛ ի մեղաւորաց. և կեցուսցէ զնո
զի յաւուրցն ի նա. և՛ բարե։
Ա՛ր ըղձանքս և՛ ըղձմամբ վանք
սրբոցդ քո սէր. բարեխօսութեամբ սուրբ
ուսնա ընդունայն վասն անուանդ
եղիցի ի մեզ. և՛ հնազանդ զա-

մի կորուսաներ ըզմեզ. եւ
բձ Բարեխօսութիւնք սրբոցն (այս անուն),
պարգեւեա՛ մեզ տէր. ամենուն
մաս ի բաժին ընդ հրաշիրեալսն
ի կոչումն ազգաց եւ լեզուաց:
զգ Ազատեսցէ զմեզ ի վէր սրբոց
իւրոց ամ խոստացեալ: Նա տացէ զօ
րութիւն հաստատութեան ժողո
վրդեան իւրոց, օրհնեալ է յաւիտ.
ամենուն մասն:
փ Ամարտիցուք երանելով եւ վսեմ
ելոյն հանճարեցելք. զոր բազմացու
ցեալ տանջանաց կենաց ըզգեցեալ ունիմք. եւ տա քմ
վասն մեր բարեխօսեցելք:
բգ Դու եմ քո ապրիմ կենաց. բըզ
խոհեմ ամենայնի. հնարեցեր
սրբոցն (այս անուն), յաղթող ըզնահատ
տակութիւն. հալածել ըզխաւարին
և լուսաւորել զանձինս մեր:
զգ Ուժ վսեմական է ի խորհուրդս
սրբոց իւրոց. մեծ և սքանչելի ի վե

րոյ այնոցիկ որք շուրջ են ըզնովաւ:
Տէր ամ զօրութեանց ի նմանէ քեզ.
հզօր եմ դու տէր, և ճշմարտութիւն
քո շուրջ է ըզքեզ. հնարեցեր
սրբոցն (այս անուն). յաղթել ըզնա
հատակութիւնն հալածել ըզխաւ
արն և լուսաւորել զանձն:
փ Ալ հնարիք եր հոգւոյն յաղթել
թշնամւոյն. երանելոյ եր վերայք
քրիստոսի. վասն ձեր ամենայն
հայցեցէք յոյ զիմոլ մեզ:
Ալ պատակ է պարծանաց ամ ա
ռաքինեաց. նախաշաւել և առաջ
նորդ կենացն յաւիտենից, ալ եր
վերայք. առ պատակիչն սրբոց և
վասն մեր բարեխօսեցելք. հնարե
լոյ ոգւոյն ամենայն յանապատս աղ
բերն կենացն յաւիտենից:
գձ Ա՛զգ ընդ ազգ սրբոցն (այս անուն), բա
րեխօս ունիմք առ քեզ քրիստոս.
գկ և աղաչեմք սուրբք, հնարեա
զօրութիւն յանցանաց մերոց.

զպաղատանըս մեր ի՛ սնեսես։

Առաքելոց և Մարգարէից այս է։

ՃԼ

Ո՛չ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լսի ձայնք նոցա։ Ա՛նդ ամ երկիր ել բաշխեաս նոց. և վինչեւ ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա։

ՃԼ

աղաչանօք սրբոցն առաքելոցն։

ՃԼ

Ա՛հա՛ասակ և վէմք քարհատուկ ի ստորոտս ծռին. ընդ հանուր ամենեցուն ելից բարւոք վերակացեալ. զի ոչ ինչ պակասեսցի ի մատուցեալսն պատարագս։

ՃԼ

Ա՛հա՛ասակ և վէմք քարհատուկ ի ստորոտս ծռին. ընդ հանուր ամենեցուն ելից բարւոք վերակացեալ. զի ոչ ինչ պակասեսցի ի մատուցեալսն պատարագս։

ՃԼ

աղաչանօք սրբոցն առաքելոցն։

Ո՛չ են բանք և ոչ են խօսք, որոց ոչ լսի ձայնք նոցա։ Ա՛նդ ամ երկիր ել բաշխեաս նոց. և վինչեւ ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա։

զպաղատանըս մեր ի՛ սնեսես։

և՛ի կեանսդ յաւիտենից նո՛ր

ծագեա՛ և լե՛ռ։

ՃԼ

Ո՛՛ր ծագեաց արդարոց. ուղղոց սրտիւ եղե՛ւ աւրհնութիւն։ Ա-

րա՛ի եղերուք պատուիրեա՛ն ի տէր. և խոստման եղերուք յիշատակի սրբոց

բարեխօսեան նո՛ր. և աղաչեմք։

ՃԿ

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛ տէր ես ծառայ քո եմ. ծառայ և որդի աղախնոյ քոյ։ Հատեր ընկալար իմ. քեզ մատուցից պատարագ օրհնութեան, և զանուն տեառն կարդայից. և ա։

ՃՓ

Հանդիսացեալք ի մարտիրոս պատերազմի յաղթող կացեալ դիւրացոյ զնոսա վէրս կապեալ. քանզի ճա՛նաչողաբար հոգեղ ցէր ի մե՛ղ յերկինսին. քանզի ճանաչեալ եմ, ընդ անմարմինսն դասս վարձատրուելով ես երանի։

ՃԿ

Ա՛ռ ի խորանըս սրբոցդ եմք ժո՛ղ

ողջեալ օրհնելիք քեզ քրիստոս։

Ա՛յսօր դաւթօ՛սիք հրեշտակաց մե-
ծաշքի խառնեա՛նն ընդ ը ճըգընտե-
թիւրդեան սրտըն ՍահՓանո-
սի նահատակիս Քրիստոսի ։

Քանզի դուշէ ասել և՛ խօսիլ
զի՛նչ դո Քրի՛ստոս ընդ ա՛ղ
թամ՛նակ մա՛րտ հե՛ղման սի-
եան սո՛րտ, լի՛ վերայ մե՛ծն ան
Քանզի՛մ համարձակութիւն է տա
րա աստղի առաւծոյ ի ձեռըն
հեղման սո՛րբ այրեա՛ն ի՛ւրոյ ։
Քանզի՝ յօժարո՛ւթեա՛մբ մատ
նեաց զանձն ի՛ւր չարչարա՛ր և՛ դա
ռըն տանջանաց վասըն մե՛ծի՛ ա՛
նըն տա՛նջանաց վասըն մե՛ծի՛ ա՛
նըն տա՛նջանաց ։

Նըւա՛նըն առաւո՛ն ։

Քանզի՝ արհամարհե՛ըլ ա՛նար
դեայ զանցաւո՛ր ըզկեա՛նս աշխար
հիս, և՝ փոխարէ՛ն յաւիտենակա՛ն
կե՛նացն. և՝ մի՛շտ և հա՛նապատ ու
րախանայ ընդ տեառըն ի՛ւրոյ ։

տապա՛ղ, և՛ զե՛նուն ա՛ստուծո՛յ
հօր լի՛ հո՛գւո սո՛ւրբ։ ժողովե՛լոցս
լի՛ կատարե՛ալ և՛ զմի՛շատ ա՛նուն
ձե՛ռըդ, բարեխօսե՛ցէ՛ք սո՛ւտ վա՛յ
սըն քաւո՛ւե՛ ա՛ղա՛տ մե՛ղաց մե՛ռո՛ց։

դկ Օ՛ղջո՛յնըդ առա՛քե՛լ ա՛ղա՛ւ Թո՛ղո՛ւթի՛ւն քո՛
ա՛ղաչանո՛ք սըրբոյն (այս անուն), խո՛ր
նա՛յեա՛ լի՛ ա՛ղ, և՛ կե՛ա՛ցո՛ւ։

սշ Ա՛ռա՛ւօ լեռնի՛ն ա՛մբե՛ան ա՛ղբ յառա՛ջ
գե՛ալ ե՛ն լի՛ բե՛զ. յա՛ւխտեան ըզն
ծա՛ցեն. և՛ բնա՛կե՛ցի՛ս պա՛ճ լի՛ նո՛
սա ։ Պա՛յծե՛ցի՛ն լի՛ բե՛զ ա՛խրե՛լիք
անո՛ւան քո՛յ. զի՛ օրհնե՛ցես դու
զարդարն. սո՛ր ա՛ղ զինո՛ւ հաճո՛ւթի՛ւ
քո՛վ պսակե՛ցի՛ր ըզնո՛ւ. ա՛ղաչանո՛ք ։

փ Տո՛ւր ա՛յսօր եկե՛ղեցի՛ դո՛ւ զմի՛շատ
կա՛ս ձե՛ր սո՛ւրբ վա՛ռ կա՛յք. ա՛ղբ զո՛
ւոյ Քրիստո՛սի ընդ պատե՛ռազմ չա՛ր
ըզն լուսեղե՛նըս Թագաւո՛րութի՛ւն
ծո՛ւղեն լի՛նել ընդ ձե՛ռըն Քրիստո՛սի ։

Ընթերցումն գիշերային պատարագին Քսանից կարգաւ։

Առաքեալ Հրեշտակապետի Գաբրիէլեան։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Աստուածեայ զբան խոր, և բժշկեաց
զնոսա. և փրկեաց զնոսա յապականս
նուիրեանն իւրեանց։ Խոստովանեսցին ե-
ղիցին առաջի Տեառն զթութիւնք նորա, և
ընթանչելեացն նորա որդիք մարդկան։
Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ինձէ որպէս զանձրեւ ի վերայ դեղ-
ման, որպէս ցօղ, զի ցօղիցէ երկիր։
Ծաղկեսցի յաւուրս նորա արդա-
րութիւն. բազում խաղաղութիւն
մինչեւ կատարելոյն լուսնի։
Փառք և երկրպագութիւն հօր և
որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն։

յայնմ ատեանն Գաբրիէլ հրեշտակապետ
Քանիցն զոհէր ամուսնոյ երկիւղած
ցի քո. Ելի ծնցի որդի սրբեսցէ զժա-
նակ մա[illegible] ես զանուն նորա Յովհան
րա՛ ի վերայ մեծի ա՛նիւաձ[illegible]ն
քո՛[illegible]յ սուրբ։
Փառք Հօրն և Որդւոյն և Հոգւոյն
միաձնի, և ազատիչ սուրբ Հոգւոյն
վայե՛լէ։
Փառք ստուգութեան և խնամոտութեան.
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէ՛ն։
Ես յոյժ եմ շա՛ր[illegible]ժի՛ն երկինք և
երկիր ի՛ յոտէ մատուցից բանին
Տեառն Ա՛[illegible]ստուծոյ։
Յայնժամ նեղուցանէ՛[illegible] ընդ
աջմէ խոսիլ ընդ սիրելին առաւել
խոսայ ի լե՛ռսն ելանել խորհրդոյն զե՛ր
գաւա[illegible]րելոյ։

Առաջ գաւք հրեշտակապետ ի յերկինս ուրախանան։

Ելէլուխա . ալէլուխա . ալէլուխա ։

ա՟ Տէր հասեալ ես զիս . և ինձ ինչ ոչ պակասեցայ ։ Վայրկ դալարուղ անդ բնակեցոյց զիս . և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս ։

փ Ընդ ։ Ինձէ՟ տրտում անձրեւ ՚ի վերոյ դեղման . ոմն ցօղ զի ցօղէ յերկիր ։ Ծափեսցի յառուրս նորա արդարութիւն . բազում խաղաղութիւն մինչեւ կատարեսցի լուսին ։

Ելէլուխա . ալէլուխա . ալէլուխա ։

Օդնի ամենայն բերուածոյ փոնի որ աճ լինի՝ ղուաքն ասա ։

Դուռք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ քրիստոս ալէլուխա . մարդիա՟ն ազգ ազատեսն քեզ . ալէլուխա ։

Ելէլուխա . ալէլուխա . ալէլուխա ։

ակ Ո՟ւր դուստր և տես . խոնարհեցո՟ ական քո . մոռա զժողովուրդ

քո . և զտուն հօր քոյ , զի ցանկասցաւ թագաւոր գեղոյ քոյ ։ Այ՟ լինքն է տէր քո՝ երկրպագեա՟ նմա . և դուստր ծուրայ երկիրպագեսցէ նմա ։ և պատարագօք գերեսցեն ազգք պաշտեսցեն վեծամեծք ՚ի ժողովրդոյ ։

փ Ընդ ։ Նա կարդասցէ առ իս , հայր իմ՝ ես դու . աստուած ընդունող փրկութեան իմոյ ։ Ա՟ս անդրանիկ արարից զնա . և բարձր քան զամենայն թագաւորս երկրի ։

Ելէլուխա . ալէլուխա . ալէլուխա ։

Ելէլուխա . ալէլուխա . ալէլուխա ։

բգ Ի՟ջիր՟ տրտում անձրեւ ՚ի վեր գեղ ման . տրտում ցօղ զի ցօղէ յերկիր ։ Ծափեսցի յառուրս նորա արդարութիւն . բազում խաղաղութիւն ։

մինչեւ կատարեսցի լուսին ։

փ Ընդ ։ Ա՟յժմ ասէր զիմաստութիւն իւր . զի ցանկասցաւ թագաւոր գեղոյ քոյ ։ Այ՟ լինքն է տէր քո՝ երկրպագեա՟ նմա ։

Ելէլուխա . ալէլուխա . ալէլուխա ։

Թեամբ իւրով զյակոբ. ձշմարտու-
Թեամբ իւրով զտունն իսրայէլի.
և տեսին ամ ծագք երկրի զփրկու-
Թիւն աստուծոյ մերոյ:
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնուխա:

Ամէնուխա. ամէնուխա. ամէնուխա:
ԻԿ Ով կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես
դու. ած ընդունող փրկուե՛ իմոյ:
Ե՛ս անդրանիկ ստորից զնա. և
բարձր քան զամ Թագաւորս երկրի:
Փ Ամէն: Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր
զօրուե. ի վայելչուի սքոց քոց յար
դանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծըն
նայ զքեզ: Երդուաւ տէր և ոչ ևս
զղջասցի. Թէ դու ես քահանայ յա
ւիտեան ըստ կարգին մելքիսեդե-
կի. և տէր ընդ աջմէ քումմէ:
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնուխա:

Ամէնուխա. ամէնուխա. ամէնուխա:
ԳԺ Եցոյց տէր զփրկութիւն իւր. առաջի
ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր:
Յիշեաց ողորմութիւն իւրոյ զյակոբ.

ձշմարտութեամբ իւրով զտունն
իսրայէլի. և տեսին ամ ծագք երկրի
զփրկութիւն աստուծոյ մերոյ:
Ընկ: Յիշեա՛ տէր զդաւիթ, և զա- Փ
մենայն հեզութիւն նորա: Որպէս
երդուաւ տեառն, և ուխտեաց եղ
աստուծոյ յակոբայ:
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնուխա:

Ամէնուխա. ամէնուխա. ամէնուխա:
Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրու- ԳԿ
Թեան. ի վայելչութիւն սքոց քոց յար
դանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծըն
նայ զքեզ: Երդուաւ տէր և ոչ ևս
զղջասցի. Թէ դու ես քահանայ յա
ւիտեան ըստ կարգին մելքիսեդե-
կի. և տէր ընդ աջմէ քումմէ:
Ընկ: Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես Փ
դու. և ես այսօր ծընայ զքեզ:
Խնդրեա՛ յինէն, և տաց քեզ զհե-
Թանոսս ի ժառանգութիւն. և իշխա-
նութի՛ քեզ ընդ ամ ծագս երկրի:
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնուխա:

Ելե՛լախա. ալելո՛խա. ալելո՛խա:

դձ Յիշեա՛ տէր զդաւիթ, և զամե՛ն հեզութիւն նորա: Որպէս երդուաւ տէրն, և ոչխաս եղէ ինչ ոչ պակասեցի: Ա՛լէ: Տէր հաճեաւեցար զերկիր քո. դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ: Թո՛ղացեր զանօրէնութիւն ժողովրդեան քո. ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա: Սրբեցեր զամենայն բարկութիւն քո. դարձուցեր ի սրտմտութենէ բարկութեան քո:

Ելե՛լախա. ալելո՛խա. ալելո՛խա:

դկ Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու. և ես այսօր ծնայ զքեզ: Խնդրեա՛ ի՛ իմմանէ, և տա՛ց քեզ զհեթանոսս ժառանգութիւն քո. և իշխանութիւն քո զծայրս երկրի: Ա՛լէ: Ո՛րք դուստր և տեա, խոնարհեցո՛ զունկն քո. մո՛ռ զժողովուրդ քո և զտուն հօր քոյ. զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քոյ: Սա՛ ինքն է տէր քո՝ երկիրպագեա՛ նմա. և դուստր ծուրայ երկիրպագեսցեն նմա. և պատարագօք գնասցեն առաջի տեսցեն մեծամեծք ի ժողովրդոց:

փառք և երկիր. այժմ և. ելե՛լախա:

Աղօթք ի ծոմի քառասնօրեայ դպրութեանն Քրիստոսի
Աստուծոյ մերոյ ի տաճարին:

Ելե՛լախա. ալելո՛խա. ալելո՛խա:
Օրհնեա՛լ եկեալ յանուն տեառն. օրհնեա՛լ որ գալոց ես: Տէր ած մեր երեւեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեամբ կամիս զոհս մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ:

Ա՛լէ: Տէր ի՛ տաճար սուրբ քում, երկիր- պագեսցուք ի տեղւոջ ո՛ոտից նորա: Ա՛րք նորա զգեցեալք զարդիս ծնորհաց: Նորա քննեսցեն զսրտիս ծնդիկան:

փառք և երկիր. այժմ և. ելե՛լախա:

Աղօթք յարութեան Քրիստոսի:

Ելե՛լախա. ալելո՛խա. ալելո՛խա:
աձ Ազատութի՛ւն ետո՛ւ երկիր. և բանիւ տուն երկինք հաստատեցան: Ու հոգւո՛վ բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա:

Ա՛լէ: Յարեա՛ աստուած և դատեա՛ զերկիր քո. զի դու ժառանգեսցես զամենայն ազգս:

ատելիք նորա յերեսաց նորա։
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

ակ Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Ծառայ հարիք եմ հեթանոսաց. ա-
ղաղակեցէք առ նա ձայն ցընծ-
ութեան։ Տէր բարձրեալ և ա-
հարկու. թագաւոր մեծ ի վերայ
ամենայն երկրի։

փ Ալէ։ Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո.
և դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ։
Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան
քոյ. և ծածկեցեր զամ մեղս նոցա։
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

գա Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Յարեաւ ես. և ցրուեցան ամենայն
թշնամիք նորա։ Փախեան ատելիք
նորա յերեսաց նորա։

փ Ալէ։ Տէր թագաւորեաց. զվայել-
ութիւն ընդեցաւ. զգեցաւ տէր
զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած։
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
բկ Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո. և
դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ։
Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան
քոյ. և ծածկեցեր զամ մեղս նոցա։
փ Ալէ։ Օրհնեցէք մանկունք զտէր.
և օրհնեցէք զանուանն տեառն։
Նզովի անուն տեառն օրհնեալ.
յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
գա Տէր թագաւորեաց. զվայելչութիւն
ընդեցաւ. զգեցաւ տէր զօրութիւն
ընդ մէջ իւր էած։
փ Ալէ։ Ոտքեա երուսաղէմ զտէր. և
օրհնեա զաստուած քո սիոն։ Ո՛վ
զօրացոյց զնիւս դրանց քոց. և օրհ-
նեաց զորդիս քո՛ի քեզ։
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա։

գկ Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա։
Օրհնեցէք մանկունք զտէր. և օրհ-
նեցէք զանուանն տեառն։ Նզովի

անուն տեառն օրհնեալ. յայսմ
հետէ միշտ եւ յաւիտեան:

փ Ելէ: կենդանի է տէր, եւ օրհնեալ
է ած. եւ բարձր եղիցի աստուած
փրկութեան իմոյ: Աստուած է
որ խնդրէ զվրէժ իմ. եւ հնազանդ
առնէ զժողովուրդս ընդ իմն:
փառք եւ երկիր. այժմ եւ. ամէնայն:

Ելելուխա. ալելուխա. ալէլուխա:

դձ Գոլեա երեսաւալէմ զաւեր. եւ օրհ-
նեա զաստուած քո սիոն: Ով զո-
րացոյց զնիստս դրանց քոց. եւ օրհ-
նեաց զորդիս քո ի քեզ:

փ Ելէ: Աղօթութեամբ տուն լինել
երկիր. եւ բանիւ տուն երկինք հաս-
տատեցան: Ես հոգւով բերանոց
նորա եմ զօրութիւնք նոցա:
փառք եւ երկիր. այժմ եւ. ալելուխա:

Ելելուխա. ալելուխա. ալէլուխա:

դէ Կենդանի է տէր եւ օրհնեալ է ած.
եւ բարձր եղիցի աստուած փրկու-
թեան իմոյ: Աստուած է որ խընդ-

րէ զվրէժ իմ. եւ հնազանդ առնէ
զժողովուրդս ընդ իմն:

փ Ելէ: Ծառայ հարէք տանեցոյն հե-
թանոս. ազատակեցէք տաճ ի
ձայն ըղձութեան: Տէր բարձրեալ
եւ ահարկու հրապարտ մեծ ի վե-
րայ ամենայն երկրի:
փառք եւ երկիր. այժմ եւ. ալելուխա:

Ալելուխա. ալելուխա. ալէլուխա:

աձ Ամբարձէք իշխանք զդրունս ձեր
ի վեր. համբարձցին դրունք յաւի-
տենից եւ մտցէ հրապարտ փառաց:
Ո՞վ է սա հրապարտ փառաց. տէր
հզօր զօրութեամբ իւրով. տէր կա-
րող ի պատերազմի:

փ Ելէ: Կուռք ազգաց արծաթ եւ ոս-
կի. հաց ձեռաց մարդկան. եւ տէր ի նոսա ի
սինէ. արբուխեան իւրոց: Ել ի
բարձուն եւ դեղեաց զգեստուխի.
եաւ աստ. բաշխեաց պարկեաւ,
եւ եաւ պատուց մարդկան:
փառք եւ երկիր. այժմ եւ. ալելուխա:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

ակ ՚Ամբարձաւ աստուած օրհնու-
թեամբ. և տէր ՚ի ձայնի փողոյ:
Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերոյ.
սաղմոս ասացէք թագաւորին մե-
ծի. սաղմոս ասացէք:

փ Ալէ: Որ հովուեցեր իսրայէլի՝ նա-
յեաց, որ առաջնորդես ոչ խաշին
յոսէփայ: Որ նստեալ ՚ի քրովբէ՝
բէս՝ յայտնեաց առաջի եփրեմի
բենիամինի և մանասէի:
փառք և երկիր. այժմ և. ալելուիա:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

բկ Որ հովուեցեր իսրայէլի՝ նայեաց,
որ առաջնորդես ոչ խաշին յոսէ-
փայ: Որ նստեալ ՚ի քրովբէս՝ յայտ-
նեաց առաջի եփրեմի բենիամինի
և մանասէի:

փ Ալէ: Մեծ եղեր միանգեր երկինս
ողորմութի՛ քո. և միանգեր յամպս
ճշմարտութի՛ն քո: Խարձրեալ ես
դու երկինս աստուած. և յամե-
նայն երկրի են փառք քո:
փառք և երկիր. այժմ և. ալելուիա:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

գձ Ո՛դնէ յամպս զգնացս իւր. և շրջի
նա՛ ՚ի վերայ թեւոց հողմոց: Խոստո-
վանութի՛ն և գեղ վայելչութի՛ն
զգեցար. արկեր զլոյս ոչ զօթոց.
ձգեցեր զերկինս ոչ խորան. և ար-

զօթոց. ձգեցեր զերկինս որպէս
խորան. և արկեր ՚ի վերայ ջուրց
զվերնայարկս նորա:
փառք և երկիր. այժմ և. ալելուիա:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

բկ Որ հովուեցեր իսրայէլի՝ նայեաց,
որ առաջնորդես ոչ խաշին յոսէ-
փայ: Որ նստեալ ՚ի քրովբէս՝ յայտ-
նեաց առաջի եփրեմի բենիամինի
և մանասէի:

փ Ալէ: Մեծ եղեր միանգեր երկինս
ողորմութի՛ քո. և միանգեր յամպս
ճշմարտութի՛ն քո: Խարձրեալ ես
դու երկինս աստուած. և յամե-
նայն երկրի են փառք քո:
փառք և երկիր. այժմ և. ալելուիա:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

գձ Ո՛դնէ յամպս զգնացս իւր. և շրջի
նա՛ ՚ի վերայ թեւոց հողմոց: Խոստո-
վանութի՛ն և գեղ վայելչութի՛ն
զգեցար. արկեր զլոյս ոչ զօթոց.
ձգեցեր զերկինս ոչ խորան. և ար-

կեր ՚ի վե՛ր զուրց զվերնայարկս նո՛ր։

փ Ել։ Տէր, խոնարհեցո զերկինս և էջ. մերձեա ՚ի լերինս և ծխեսցին։ փայլեա՛ զկայծակունս քո և խռովեա զնոսա. առաքեա զնե՛ր քո, և ցրուեա զնո՛ս։

փառք և երկիր. այժմ և. ամէն յոհա։

Ամէն յոհա. ամէն յոհա. ամէն յոհա։

դկ Ա՛ծ եղեա մինչեւ յերկինս ողորմութի՛ւն քո. և մինչև յամպս ճշմարտութի՛ւն քո։ Խորհրդեա՛լ են դու յերկինս առաջի. և յամենայն երկրի ե՛ն փառք քո։

փ Ել։ Խոնարհեցո՛ զերկինս և էջ. և մեզ ՚ի ներքոյ ասից նորա։ Ո՛ՀՀ։ զրուեցա և խռովեա. սպասա՛ նա ՚ի խե՛ռն հողմոց։

փառք և երկիր. այժմ և. ամէն յոհա։

Ամէն յոհա. ամէն յոհա. ամէն յոհա։

դբ Յերեսաց նորա երկի՛ն հարաւածք. և գետք հեղցին նորա երկի՛ն մեծամեծք ՚ի խո՛ռչից։ Երկինք

հայեցին և անտառք վառեսցին. ճանապարհք որք ՚ի սկզբանէն էին կոտրացին. և ՚ի նմանէ դալարացի ամենայն երկիր։

փ Ել։ Համբարձէ՛ք իշխանք զդրունս ձեր ՚ի վե՛ր. համբարձցին դրունք յաւիտենից և մտցէ խաղաղ արքայ փառաց։ Ո՞վ է սա խաղաղ արքայ փառաց տէր զօրութեանց. սա՛ է խաղաղ արքայ փառաց։

փառք և երկիր. այժմ և. ամէն յոհա։

Ամէն յոհա. ամէն յոհա. ամէն յոհա։

դկ Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ. և ՚ի մէջ ոտից նորա։ Ո՞ՀՀ։ զրուեցա և խռովեա. սպասա՛ նա ՚ի խե՛ռն հողմոց։

փ Ել։ Համբարձա՛ ատամունս օրհնութեան. և ամբարձա՛ ձայնիս փառաց։ Ամենա՛ ազգք ազատեսցին վերա՛ս. ասեն ազգք ազատեսցին։ ասեն ազգք ազատեսցին։

փառք և երկիր. այժմ և. ամէն յոհա։

Ակեւռիա. ակեւռիա. ակեւռիա։

ա Ցանկալի է նա քան զոսկի և քան զականս պատուականս բազումս. քաղցր է նա քան զմեղր խորիսխ։ Ոչինչ ծառայ քո պահեսցէ զայս, ի պահել նմա զհատուցումն բազում։

փ Ակե։ Թոռնք աղաւնւոյ արծաթատպատ, և թիկունսն նորա ի գոյն ոսկւոյ։ Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս ի վերայ նորա, ձիւնասցին ի սաղմն։

Ակեւռիա. ակեւռիա. ակեւռիա։

փաթք և երկըր. այժմ և. ակեւռիա։

Ակեւռիա. ակեւռիա. ակեւռիա։

գ Թոռնք աղաւնւոյ արծաթատպատ, և թիկունսն նորա ի գոյն ոսկւոյ։ Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս ի վերայ նորա, ձիւնասցին ի սաղմն։

փ Ակե։ Ուսուցեր զոգի քո և ստանաս զնոսա, և նորոգես զերեսս երկրի։ Եղիցի նմա փառք յաւիտեան, և ուրախ եղիցի յարարածս իւր։

փաթք և երկըր. այժմ և. ակեւռիա։

Ակեւռիա. ակեւռիա. ակեւռիա։

դ Գնասի զդաւիթ ծառայ իմ. և իւղով սրբով իմով օծի զնա։ Ձեռն իմ ընկալցի զնա. և բազուկ իմ զօրացուսցէ զնա։

փ Ակե։ Ցայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր է, և խնամատուն առնէ զպղտայս։ Ծ. Բերան իմ բացի և առնում զհոգի. ի պատուիրանս քո

ա Ցանկալի է նա քան զոսկի և քան զականս պատուականս բազումս. քաղցր է նա քան զմեղր խորիսխ։ Ոչինչ ծառայ քո պահեսցէ զայս, ի պահել նմա զհատուցումն բազում։

փ Ակե։ Թոռնք աղաւնւոյ արծաթատպատ, և թիկունսն նորա ի գոյն ոսկւոյ։ Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս ի վերայ նորա, ձիւնասցին ի սաղմն։

Ակեւռիա. ակեւռիա. ակեւռիա։

փաթք և երկըր. այժմ և. ակեւռիա։

Ակեւռիա. ակեւռիա. ակեւռիա։

ակ Օ՛ախրտ տուրբ հաստատեա յիս ած. և զհոգի ուղիղ նորոգեա ի ներքին իմում։ Մի ընկեներ զիս տէր յերեսաց քոց. և զհոգի քո տուրբ մի հաներ ինձնէն։

փ Ակե։ Գոտի զդաւիթի ծառայ իմ. և իւղով սրբով իմով օծի զնա։ Ձեռն իմ ընկալցի զնա. և բազուկ իմ զօրացուսցէ զնա։

վախճեաց անձն իմ։
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնայնի։

Ամէնայնի. ամէն. ամէն։

գձ Աղաչեմ զքեզ ողորմի՛ր և առաքեա զնա,
և նորոգեա զերեսս երկրի։ Աղեխարհն
վատք տեառն յաւիտեան. և ամէն
ուրախ եղիցի յայտարածս իւր։

փ Ամէն։ Հոգի՛ իմ սուրբ և բարի ա-
ռաքնորդեացէ ինձ ի յերկինս ուղիղ։
Ասան անուա՛ն քոյ սէր կեցուսցես
զիս. արդարութեամբ քով հանցես
զիս ի նեղութենէ զանձն իմ։
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնայնի։

Ամէնայնի. ամէն. ամէն։

դկ Օ՛ թեպէտ իմ բայի և առի զհոգի.
ի պատուիրանս քո վախճեաց
անձն իմ։ Նայեաց առ ես և ողոր-
մեաց ինձ քոտ իրաւունս սիրե-
զոց անուան քոյ։

փ Ամէն։ Ի սաստէ քումմէ սէր և ի վի
շնել հոգւոց բարկութիւն քոյ։ Ան-
քեաց ի բարձանց և ընկալաւ զիս.

ընկալաւ զիս ի ջրոց բազմաց։
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնայնի։

Ամէնայնի. ամէն. ամէն։

գձ Արասէս ինձ զի լինիցի ի գլուխ և
ի մարտանահարօնի. և ի մարտացն
լինիցի ի գրապանս զգեստոց նորա։
Արասէս ցօղ զի ցօղէ ի հեղմանէ ի
վերայ լերին սիւնից։

փ Ամէն։ Ի վայրկ դալարուղ անդ բնա-
կեցոյց զիս. և առ ջուրս հանգըս-
տեան սընոյց զիս։ Դարձոյց զանձն
իմ առ ես. և առաջնորդեաց ինձ ի
ճանապարհս արդարութեան վասն
անուա՛ն իւրոյ։
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնայնի։

Ամէնայնի. ամէն. ամէն։

դկ Ի սաստէ քումմէ սէր և ի շընչել
հոգւոց բարկութիւն քոյ։ Ածեցից
զքեզ ի բարձանց և ընկալաւ զիս
ի բարձանց և ընկալաւ զիս. ընկա-
լաւ զիս ի ջրոց բազմաց։

փ Ամէն։ Օ՛ մերձ ա՛ր հաստատեա յիս
ա՛ծ. և զհոգի ուղիղ նորոգեա ի

վորի խնուժ: Մի ընկենուր զիս տէր
յերեսաց քոց . և զհոգի քո սուրբ
մի հաներ յինէն:
փառք և երկիր . այժմ և . ալէլուիա:

Աւետ Խաչի .

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա:
ա Յուսք քո և գաւազան , նոքա մը-
խիթարեսցեն զիս : Պատրաստ ա-
րարեր առաջի իմ զսեղան . ան-
տանդիման նեղչաց իմոց :
փ Ալէ : Նտոր երկիւղածաց քոց նը-
շան , զի ապրեսցին յերեսաց աղե-
զան : Որպէս փրկեցան սիրելիք քո .
կեցո զաջով քո և լուր մեզ:
փառք և երկիր . այժմ և . ալէլուիա:

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա:
ակ Ղեմք քո սրեալ են հզօր . և ժո-
ղովուրդք ի ներքոյ քոյ անկցին .
ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի:
Ընդ որ քո ած յաւիտեանս յաւի-
տենից . գաւազան ուղղութեան ,
գաւազան արքայութեան քոյ:

փ Ալէ : Տո՛ր զօրութիւն ծառայի
քոյ . կեցո զորդի աղախնոյ քոյ . և
արա առ իս զնշան բարութեան:
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն .
զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մը-
խիթարեցեր զիս:
փառք և երկիր . այժմ և . ալէլուիա:

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա:
բգ Ընտո՛ր երկիւղածոց քոց նշան , զի
ապրեսցին յերեսաց աղեզան : Որ-
պէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցո ա-
զաւ քո և լուր մեզ:
փ Ալէ : Դո՛ւ պատրաստեցեր զօրու-
թիւն և զկրաւունս . և զար-
դարութիւն յակոբայ դու արարեր:
Ընդ որ արարիք զնոր աստուած մեր .
երկիրպագեսցուք պատուանդանի ոտից
նորա զի սուրբ է:
փառք և երկիր . այժմ և . ալէլուիա:

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա:
բկ Տո՛ւր զօրութի ծառայի քո . կեցո
զորդի աղախնոյ քոյ . և արա առ իս

զնշան բարուքեն: Տեսցե՛ն ատելիք
իմ և ամաչեսցեն. զի դու տէր օգ-
նեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս:
Ընէ: Այսց տէր ցտէր իմ. նիստ ընդ
աջմէ իմոյ, մինչեւ եդից զթշնամիս
ք՝ պատուանդան ոտից քոց: Գա-
ւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ
տէր՝ ի սիոնէ. և տիրեսցես դու՝ ի
մէջ թշնամեաց քոց:
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալելուիա. ալէլուիա:
Գոհ պատրաստեցեր զուղղութի
և զիրաւունս. և զարդարութիւն
յակոբայ դու արարեր: Նարձր ա-
րարէք զտէր աստուած մեր. եր-
կիվպագէք պատուանդանի ոտից
նորա, զի սուրբ է:
Ընէ: Յայտնեսցէ՛ն երկինք զվայել-
չութի փառաց նո՛ր. և օրհնութիք նո՛ր
լցան տիեզերք: Ա՛ստուգ այք ոմն՝ ի լու-
սոյ հաստան՝ ի նմանէ. և եղջիւրք
՝ի ձեռին նո՛ր գոտան. և անդ հաստա-
տեցաւ զօրութիւն վիտաց նորա:

փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալելուիա. ալէլուիա:
Այսց տէր ցտէր իմ. նիստ ընդ աջ
մէ իմմէ, մինչեւ եդից զթշնամիս
ք՝ պատուանդան ոտից քոց: Գա-
ւազան զօրութեան առաքեսցէ
քեզ տէր՝ ի սիոնէ. և տիրեսցես
դու՝ ի մէջ թշնամեաց քոց:
Ընէ: Նշանեցաւ առ մեզ լոյս երե-
սաց քոց. և ետուր ուրախութի սըր
տից մերոց: Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ
և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր ընծոսա:
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալելուիա. ալէլուիա:
Յայտնեսցե՛ն երկինք զվայելչութի
վիտաց նո՛ր. և օրհնութիք նո՛ր լցան
տիեզերք: Ա՛ստուգ այք ոմն՝ ի լու-
սոյ հաստան՝ ի նմանէ. և եղջիւրք
՝ի ձեռին նո՛ր գոտան. և անդ հաստա-
տեցաւ զօրութիւն վիտաց նորա:
Ընէ: Ցուպ քո և գաւազան, նոքա
մխիթարեցանէն զիս: Պատրաստ ա-

բարեր առաջի իմ զսեղան, ակն յան-
դիման նեղչաց իմոց։
փառք և երկիր, այժմ և ալէլուիա։

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։
դկ Նշանեցար առ մեզ լոյս երեսաց
քոց, և եառուր ուրախութիւն սրտից
մերոց։ Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և
ձիթոյ խրեանց լցուցեր զմեզնոսա։
փ Ալէ։ Նեռք քո սրեալ են հզօր, և
ժողովուրդք ի նեղբոյ քոյ անկանին,
ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի։
Ամեն քո ամ յաւիտեանս յաւի-
տենից, գաւազան ուղղութեան,
գաւազան արքայութեան քո։
փառք և երկիր, այժմ և ալէլուիա։

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։
աձ Ի լսել ինձ զձայն օրհնութեանդ քոյ,
և՝ պատմել զքո սքանչելիս քո։ Տէր
սիրեցի զվայելչութիւն տան քո, և
զտեղի յարկի փառաց քոյ։
փ Ալէ։ Երանի զոր ընտրեցեր և ըն-

կալար, և բնակեցուցին ի գաւիթս քո։ Ի
ցցոյք մեք ի բարութենէ տան քոյ, սուրբ է տաճար քո ըս-
քանչելի արդարութեամբ։
փառք և երկիր, այժմ և ալէլուիա։

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։
ակ Ընծայ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, ի
քաղաք աստուծոյ մերոյ ի լեառն
սուրբ նորա։ Հաստատմամբ ցնծու-
թեամբ ցնծասցէ ամենայն երկիր,
լերինք սիովնի կողմանք հիւսիսոյ ի
քաղաք թագաւորին մեծի։
փ Ալէ։ Յիմունք նորա ի լեառն սուրբ
նորա, սիրէ տէր զդրունս սիովնի ա-
ռաւել քան զամ յարկս յակոբայ։
Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քոյ,
ահաւադիկ քաղաքդ աստուծոյ։
փառք և երկիր, այժմ և ալէլուիա։

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա։
բձ Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար,
և բնակեցուցին ի գաւիթս քո։ Ի
ցցոյք մեք ի բարութենէ տան

քոյ. տուբք է տաճար քո սքանչելի
արդարութեամբ։

փ Ընդ։ Ո՛ւր տէր յաւիտեան կաս,
և յիշատակ քո ազգէ ազգ։
Ո՛ւր յարուցեալ գթացիս ՚ի վե-
րայ սիոնի. ժամանակ գթալոյ նորա
հասեալ է ժամ։
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնուհետ։

Ընդունիլ. ամէնուհետ. ամէնուհետ։

բկ Համո՛ւնք նորա ՚ի լեառն տուբք նո-
սին տէր զդրունս սիոնի առաւել
քան զամ յարկան յակոբայ։ փառա-
ւորեալն խօսեցաւ վասն քոյ, ահա
սադիկ քաղաքդ աստուծոյ։

փ Ընդ։ Ո՛ւր տէր յաւիտեան կաս,
և յիշատակ քո ազգէ ազգ։
Ո՛ւր յարուցեալ գթացիս ՚ի վե-
րայ սիոնի. ժամանակ գթալոյ նորա
հասեալ է ժամ։
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնուհետ։

Ընդունիլ. ամէնուհետ. ամէնուհետ։

գձ Ո՛ւր տէր յաւիտեան կաս. և յի-
շատակ քո ազգէ ազգ։

Ո՛ւր յարուցեալ գթացիս ՚ի վե-
րայ սիոնի. ժամանակ գթալոյ նորա
հասեալ է ժամ։
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնուհետ։

Ընդունիլ. ամէնուհետ. ամէնուհետ։

գկ Ա՛յսօր է զոր արար տէր. եկայք
ցնծացուք և ուրախ եղիցուք ՚ի
նմա։ Ի տեառնէ եղեւ այս, և է
սքանչելի առաջի աչաց մերոց։

փ Ընդ։ Խոստովան եղէց քեզ տէր բո-
լորով սրտիւ խմով. առաջի հրեշտա-
կաց սաղմոս ասացից քեզ։ Ո՛ի լը-
սեր զբանս բերանոյ իմոյ. երկիւր-
պագից ՚ի տաճար սո՛ր քո. և խոստո-
վան եղէց անուան քում վասն ողոր-
մութեան և ճշմարտութեան քոյ։
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնուհետ։

Ընդունիլ. ամէնուհետ. ամէնուհետ։

գկ Ա՛յսօր է զոր արար տէր. եկայք
ցնծացուք և ուրախ եղիցուք ՚ի
նմա։ Ի տեառնէ եղեւ այս, և է
սքանչելի առաջի աչաց մերոց։

փ Ընդ։ Տէր ո՛վ կացցէ ՚ի խորանի
քում. կամ ո՛վ բնակեսցի ՚ի լեա-
ռն սուրբ քո։ Որ գնայ անբիծ,
գործէ զարդարութիւն. և խօսի
ճշմարտութիւն ՚ի սրտի իւրում։
փառք և երկիր. այժմ և. ամէնուհետ։

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

դձ Ահաւասիկ եղէ ես այլ ասէին ցիս, յի տուն տեառն երթիցուք մեք: Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո երուսաղէմ:

փ Ընդ: Ուրախ լինիմ զձայն օրհնութեան քոյ. և պատմել զամենայն սքանչելիս քոյ: Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տանն քոյ. և զտեղի յարկի փառաց քոց: փառք և երկիր. այժմ և. ալելուիա:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

դկ Տէր ումն կացցէ յի խորանի քում. կամ ումն բնակեսցի յի լեառնն սրբոյ քո: Որ գնայ ամբիծ, գործէ զարդարութիւն. և խօսի զճշմարտութիւն յի սրտի իւրում:

փ Ընդ: Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ. յի քաղաք Աստուծոյ մերոյ յի լեառն սուրբ նորա: Հաստատման հիմն Թեամբ հնձաւոյ է ամենայն երկիր. լերինք սիոնի՝ կողմանք հիւսիսոյ՝ յի քաղաք Թագաւորին մեծի: փառք և երկիր. այժմ և. ալելուիա:

Ալելուիա յի տոնի Հրեշտակապետաց:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

Արարար զհրեշտակս իւր յոգիս, և զպաշտօնեայս իւր յի հուր կիզեղոյ: Հաստատեաց զերկիր յի վերոյ հաստատութեան իւրոյ. զի մի սասանեսցի յաւիտեան:

փ Ընդ: Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. օրհնեցէք զնա յի բարձունս: Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա: զնա ամենայն զօրութիւնք նորա: փառք և երկիր. այժմ և. ալելուիա: Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ քրիստոս ալելուիա. մարդկան ազգ սաղմոսեն քեզ. ալելուիա:

Դարձեալ:

թ Երկինք և երկիր գոհանան զքեզ քէն տէր. արարած ամ քեզ երկիւղածեն. և հրեշտակք յի բարձունս ճոնա աղաղակեն և սաեն. ողորմեա դու ստեղծեր, մի կորուսաներ:

սղ Երկինք երկնից, ջուրք որ յի վերոյ

քան զերկինս, օրհնեցէք զՏ՜Ն՜Ո՜Ր
նո՛ւն տեառն: Օ՛ի նա ասաց, և
եղեն. հրամայեաց և հաստատե-
ցան. և՛ հրեշտակք՝ ի՛:

փ Երկի՛նք և՛ երկիր հանապազ ըզքեզ
գովեն, թադաւո՛ր վհուց. սե-
րո՛վբ և՛ քեր՛ովբեքն՝ ի խո՛նարհ
ո՛ւնելով ըզդէ՛մս ի՛ւրեանց. և
մի՛ածա՛յն բա՛ղբաւոյն աղաղակե՛ն
և՛ ասեն. սո՛՜ւրբ. սո՛ւրբ. սո՛ւրբ.
տէ՛ր զօրո՛ւթեա՛՜նց:

Աւետիս Դաշտոյ յարութեանն:

Ընկա՛լ ի՛մ զկա՛մս, ընկա՛լ ի՛մ զկամս, ընկա՛լ ի՛մ զկամս:
Բարձր առնեմ զքեզ տէր, զի ընդ
կալար զիս. և ոչ ուրախ արարեր
զթշնամին իմ ի՛մ՛ս: Տէր աստուած
իմ կարդացի առ քեզ և բժշկեցեր
զիս. տէր հաներ ի՛ դժոխոց զանձն
իմ. փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք
իջանեն ի՛ գո՛ւբ:

փ Ընկա՛լ ի՛մ զկամս, ընկա՛լ ի՛մ զկամս, ընկա՛լ ի՛մ զկամս:
Օ՛ի նա ասաց, և եղեն. հրամայեաց
և հաստատեցան: Կարդացի առ
տաստեաց՝ ի՛ վերայ վհմի զոտս իմ.

և ուղղեաց զգնացս իմ:
Փառք և երկիր. այժմ և. ա՛ել՛ո՛ւիա:

Աւետիս Ծաղկաղարդին ողոմաեան:

Ա՛ել՛ո՛ւիա. ա՛ել՛ո՛ւիա. ա՛ել՛ո՛ւիա:
Տէր ա՛ծ մե՛ր երեւեցաւ մեզ. ա-
րարէ՛ք տօնս ուրախութեան կան-
խա՛ւ, մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ:
Աստուա՛ծ իմ ես դո՛ւ, և խոստո՛-
վան եղէց քեզ. աստուա՛ծ իմ ես
դո՛ւ՝ և բարձր արարից զքեզ:
Ընկա՛լ ի՛մ զկամս, ընկա՛լ ի՛մ զկամս, ընկա՛լ ի՛մ զկամս:

փ Երկի՛նք ցնծասցեն առաջի
տեառն, զի գա՛յ և հասանե՛լ է տէր
՝ի դատե՛լ զերկիր: Դատե՛ զաշխար-
հս արդարութեամբ. և զժողո-
վուրդս իւր ո՛ղղութեամբ:
Փառք և երկիր. այժմ և. ա՛ել՛ո՛ւիա:

Աւետիս աւուրց աւագ շաբաթուն:

Ա՛ել՛ո՛ւիա. ա՛ել՛ո՛ւիա. ա՛ել՛ո՛ւիա:
Օ՛ի նա՛ ասաց, և եղեն. հրամայ- բշ
եաց և հաստատեցան: Կարդեաց
զնոսա յաւիտեան, սահման եդ
որ ոչ անցանե՛ն:

փ Ընէ : Ի սկզբանէ՛ ետր զհիմունս երկ-
րի հաստատեցեր . և գործք ձեռաց
քոց երկինք են : Նոքա կորնչին , և
դու կաս և ամենա յանխտեան :
փառք և երկրը . այժմ և . ամէնութիւն :

Ընէնութիւն . ամէնութիւն . ամէնութիւն :
գշ Կացցէ գլխոյ ընդ աջմէ քումմէ .
՚ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդա-
րեալ և պանծալեալ : Նո՛ր դուս-
տրը և տես . խոնարհեցո զունկն
քո . մոռա զժողովուրդ քո և զըզ-
տուն հօր քոյ . զի ցանկացաւ Թա-
գաւոր գեղոյ քոյ :
փ Ընէ : Տալցի՛ն Թագաւորի կուսանք
զհետ նորա . և զընկերս նորա տար-
ցի՛ն նմա : Ընծի՛ն ցնծութեամբ
և ուրախութիւ . և տարցին ՚ի տա-
ճար Թագաւորի . և փոխանակ հարց
քոց եղիցին որդիք քո :
փառք և երկրը . այժմ և . ամէնութիւն :

Ընէնութիւն . ամէնութիւն . ամէնութիւն :
դշ Ո՛ր ուսեր զհայց իմ , յաճախեաց

առնել ինձ զխաբէութիւն : Ա՛յլ
դո՛ւ տեր ողորմեա ինձ , և կանգ-
նեա զիս . և ես հատուցից նոցա :
փ Ընէ : Խորհեցա՛ն և խօսեցան զչա-
րութիւն . և զապիրատութիւն ՚ի
բարձունս խորհեցան : Ոչի՛ն յերկիր
նոս զբերան իւրեանց . և զլեզուս
իւրեանց ածէի՛ն զերկիր :
փառք և երկրը . այժմ և . ամէնութիւն :

Ընէնութիւն . ամէնութիւն . ամէնութիւն :
եշ Ո՛ւսցից սրբութեամբ զձեռս իմ .
և՝ շուրջ եղէց զսեղանով քո տեր :
Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քոյ .
և զտեղի յարկի փառաց քոյ :
փ Ընէ : Պատրաստ արարեր առաջի
իմ զսեղան . ակն յանդիմանն ներ-
ցաց իմոց : Օծեր իւղով զլուխ
իմ . բաժակ քո որպէս անուպակ
արբեցոյց զիս :
փառք և երկրը . այժմ և . ամէնութիւն :

Ընէնութիւն . ամէնութիւն . ամէնութիւն :
ուր Ո՞ արդեաւ ազեղն քո , զնեաս

կապարձից քոց արբուցեր. զգեստս
ցրուեցեր. զերկիր դողացուցեր՝ի
սաստկութենէ անձրեւի, որք ան-
ցանեն ընդ սա: Ընդունդք աղա-
ղակեցին մեծապէս. լոյս վայելման
արեգականն արգելաւ, և ծագումն
լուանին դադարեցաւ:

փ Ալէ: Ատանեցայ և ոչ ելանել. աչք
իմ տկարացան յաղքատութենէ: Ալա-
ղակեցի առ տէր զօրհանապազ. և
համբարձի առ քեզ ըզձեռս իմ:
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

ձ Ընդէր զես՝ի գբի ներքնումն. ՚ի
խաւարի և՚ի ստուերըս մահու:
Ցիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն
քո. զամենայն զբօսանս քո ածեր
՚ի վերայ իմ:

փ Ալէ: Ուղէ ես սրպէս մարդ առանց
օգնականի. և՚ի մեռեալս ազատ:
Որպէս զվիրաւորս որք ննջեն՚ի
գերեզմանի:
փառք և երկիր. այժմ և. ալէլուիա:

Յայլ օրինակէ ս այս:

Ընդէն՚ի գերեզմանի գնաց և՚ի տա-
պանի տրընեցաւ: Քաղցրացան նը-
մա խիճք հեղեղատի. և ըզհետ
նորա ամենայն մարդ գընաց:
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուք պայծառակերպութեանն Քրիստոսի,
որ ասի Վարդավառ:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:
Ո՞ր են երկինք, և ո՞ր է երկիր. կը
զաչխարհ լրիւ լուրով դու հաստատ
առեր: Օհիւսմա և զհարսաւ դու
արարեր. Թաւիտ և հեբմեն յա-
նուն քո ցրնծացեն:

փ Ալէ: Բարձրութիւնք լերանց նորա
են. նորա է ծով և նա արար զնա.
և զցամաքն ձեռք նորա ըստեղծին:
Նկայք երկիրպագուք նմա. անկ-
ցուք և լայցուք առաջի տեառն
արարչին մերոյ:
փառք և եր. այժմ և. ալէլուիա:

Ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

բշ Բարձրութիւնք լերանց նորա են.

նորա է ծով, և նա արար զնա. և
զգամանք ձեռք նր բաւեզծին: Ծով
սէս և ահարօն երիցուն նորա.
սամուէլ ընդ այնոսիկ որք կարդան
զանուն նորա:

փ Ալէ: Ալելուիա զկնի տասելի
տեառն, զի զայ. և հասեալ է ատր
ի դառնալ զերկիր: Դասք զաշ-
խարհս արդարութեամբ. և զժո-
ղովուրդս իւր ճշմարտութեամբ:
Փառք և ես. այժմ և. ալէլուիա:

Ալելուիա. ալելուիա. ալելուիա:

գշ Ի ձեռս նորա են ամենայն սիե-
զերք երկրի. և բարձրութիւնք լե-
ռանց նորա են: Նորա է ծով և նա
արար զնա. և զգամանք ձեռք նորա
բաւեզծին:

փ Ալէ: Ալելուիա որպէս ամի հաւատացին
յերեսաց նմա. յերեսաց նմա ամի եր-
կիր: Զամենայնի երկինք զարդա-
րութիւն նորա. և տեսցեն ամենայն
ժողովուրդք զփառս նորա:
Փառք և ես. այժմ և. ալէլուիա:

Լոյս առաւօտու ողորմութիւն
բուն. ցնծայցաք և ուրախ եղիք
զամենայն աւուրս կենաց մերոց:
Ուրախ եղիք փոխանակ աւուրցն
յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ա-
մսեան յորս տեսաք զչարութիւնս:
Հայեաց ընդ ի ծառայս քո և ի գոր-
ծս ձեռաց քոց, և առաջնորդեա
որդւոց նոցա. եղիցի լոյս տեառն
աստուծոյ ի վերայ մեր:
Օգնական ձեռաց մերոց ուղիղ արա
ի վեղ տեր. և զգործս ձեռաց մե-
րոց յաջողեա մեզ:
Փառք հօր և որդւոյ և:
Եւ ես խոստովանութեան զտեր ասա:
Օրհնութիւն և փառք հօր և:

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած հարցն
մերոց, օրհնեալ փառաւորեալ
անուն քո յաւիտեան։
Ցիրաւունս անցուցեր զամս ամե-
նայն ընդ մեզ. արդար ես դու տէր,
և ամ գործք քո ճշմարիտ են։
Ճանապարհք քո ուղիղ են, և ամ
դատաստանք քո արդար են։
Դատաստան արդարութեան ածեր
ի վր մեր բոլ ամն՝ զոր ինչ ածեր
ի վերայ մեր, և քաղաքի սրբոյ
հարցն մերոց երուսաղէմի։
Ճշմարտութիւն և ճիրաւի ածեր զամս
ամ ի վերայ մեր վն մեղաց մերոց։
Ընծայեցաք և յանցեաք ապստամբ
լինել ի քէն. մեղաք յոյժ, և պատ-
ուիրանաց քոց մեք ոչ անուցաք։
Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս
պատուիրեցեր դու մեզ, զի զբա-
րիս գոցուք մեք ի քէն։
Ամէ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր
ինչ ածեր ի վերայ մեր, արդար

մարգարէ և առաջնորդ . ոչ ողջակէզք պատարագի , ոչ խունկք օրինաց , և ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո , և զողորմութիւն գտանել՝ի քէն :

Եւ անձամբք խոնարհեալ և հոգեւոյ սատապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս զողջակէզս խոյոց և զեռարակաց , և որպէս բիւրաւոր ըստ գառանց պարարտաց :

Այնպէս ընդունելի լեցին պատարագք մեր այսօր առաջի քո , զի կատարեալ գտցուք զկնի քո , զի չնք ամօթ յուսացելոցս՝ի քեզ :

Եւ արդ՝ գամք զհետ քո ամենայն սրտիւք մերովք , երկնչելովք՝ի քէն , և խնդրեմք զերեսս քո . մի՛ տեր մի՛ յամօթ առներ զմեզ :

Եւ արա առ մեզ ըստ հեզութիւն քումդ , և ըստ բազում ողորմութիւն քումդ . վրկեա զմեզ վասն սքանչելեաց քոց տեր . և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամենայն , որ չարչարեն

զծառայս քո . ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա , և ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին :

Եւ ծանիցեն զի դու ես տէր միայն , որ փառաւորեալ ես՝ի վերայ ամենայն տիեզերաց :

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած հարցն մերոց . գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառացդ քոց . գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ ես՝ի տաճարի փառացդ սրբութեանդ քո . գովեալ և առաւ :

Օրհնեալ ես՝ի վերայ աթոռոյ արքայութեանդ քո . գովեալ և առաւ :

Օրհնեալ ես որ նստիս՝ի քրովբէս և հայիս յանդունդս . գովեալ և :

Օրհնեալ ես՝ի վերայ հաստատութեան երկնից . գովեալ և առաւ :

Օրհնեցէք ամենայն գործք տեառն զտէր . օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք երկինք զտէր . օրհնե-

ցէք և բարձր արարէք զնա յա։
Օրհնեցէք հրեշտակք տն, և ջուրք որ՚ի վերոյ երկնից զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն, արեգակն և լուսին զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք աստեղք երկնից, անձրեւք և ցօղք զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք ամենայն հողմք հուր և ջեր զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ, ցօղ և ձիւնաբեր զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք սառն և պարզ, եղեամն և ձիւն զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք տիւք և գիշերք, լոյս և խաւար զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք և երկիր զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք լերինք և բլուրք, և ամ բոյսք երկրի զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կեցուտաք՝ որ՚ի ջուրս, և թռչունք երկնից զտէր. օրհ։

Օրհնեցէք գազանք և անասունք, և որդիք մարդկան զտէր. օրհ։
Օրհնեսցէ Իսրայէլ զտէր. օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեան։
Օրհնեցէք քահանայք զտէր. օրհնեցէք ծառայք տն զՅր. օրհ։
Օրհնեցէք անձինք, և հունգք արդարոց զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք զտէր. օրհ։
Օրհնեցէք անանիա ազարիա և միսայէլ զտէր. օրհ։
Փառք հօր և որդւոյ և։

Մաղթանք։

Օրհնեցէք ամենայն արարածք զարարիչն արարածոց, զտէրն տերանց, զԹագաւորն Թագաւորաց, զաստուածն աստուածոց։ Օրհնեցէք՝ դովեցէք՝ բարեբանեցէք. զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութի՛ն նորա։

ա ՅՈ՛ր եկիր ՚ի վրկութեի տիեզերաց Թագաւո՛ր յաւիտենից քրիստոս ասա. զքե՛զ վառաւո՛րեմք աղ հարցըն մերոց։ Յանձն առեր ըզջարչարանս կամաւորապէս. և ըզմահ ճաշակեցեր վասն մեր. զքե՛զ կընքեցար վհմոլ ՚ի դերեզմանի. և լուծեր ըզկնիք մահու յանցանաց. զքե՛զ վա։

գ Օ՛րհնեցէ՛ք ամենայն գործք տե՛ն ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր ա՛րարէ՛ք զնա յաւիտեան։ Օ՛ յարուցեա՛լն ՚ի մեռելոց քրիստո՛ս աստուա՛ծ. որ ըզմահ խայտառա՛կեաց յարութի՛ւնդ. բարձր ա։ Օ՛ ընթանալի յարութի՛ւնդ. բարձր ա։ Օ՛ տէր յարութեան քո՛ւ աղ. ամենայն ժողո՛վուրդք բարեբանեցո՛ւք. բարձր ա։

Կանոն սրբոց Հրեշտակապետաց։

հ ՈՒ՛նկակիզելն հայր աւետեա՛ց լոյս ներգործ անճառելի. որ՚ի լուսոյ լո՛յս ներգործ

ծեալ զհմանալեաց գոյական. ըզքե՛զ օրհնե՛մք մը՛ք աղ հարցըն մերոց։ Ո՛ակիցըդ հօր ՚ի լուսո՛յ լոյս ծագումն ո՛ղջ. որ արարեր ՚ի սկզբան վառաց քոց զհրեղինացըն զծիս. ըզքե՛զ օրհ։ Ո՛ հօրէ բըղխումն վաւրակից որդւոյ հոգի՛դ անեղ. որ լուսեղծեր ՚ի յո՛ղիս կատարեա՛լ զհրեղինացըն դասս. ըզքե՛զ օրհ։

գ Օրհնեցէ՛ք ամ գործք տե՛ն ըզտէր օրհնեցէ՛ք բարձր արարէ՛ք զնա յաւիտեան։ Ո՛րկնայի՛ն զբաւարձ թուն՛ք հրեշտակ՛ք և հրեշտակա՛պետք. վերին պետութի՛ն՛ք. բարձր արարէ՛ք զհայրն երկնաւո՛ր։ Ո՛նմարմնոց բանակութի՛ւնք իշխանութի՛ւնք զօրութի՛ւնք. անմահ տէրութի՛ն՛ք. բարձր արարէ՛ք զքրիստո՛ս աղ Թագաւո՛ր։ Ո՛ ելիցելեաւո՛ն աճ՛ողք տիկնոջ՛ք քաւարէ՛ք քերովբէ՛ք. ամ՛ոք աննեղի՛ն. բարձր արարէ՛ք զհոգին ճշմարիտ։

Կանոն սրբոց Մարդարէից։

Ո՛ր ընդ հողեղէն բնութիւնս մերոյ
5 գձ խառնեցեր ըզբանաւիան հոգիս. ո՛վ
ունել զօրութիւն ընդունելոյ զաստուածային և զհոգեւոր ըզջնորհս
իջեալ ի վերուստ. օրհնեալ տէր
արձակա՛ցըն ամենից։ Ո՛ր շնորհեցեր
մարդկան հոգւոց յիսրայէլի զհոգի
մարգարէութեան. զոմն ծանուցեր յառաջագոյն բազմապատկիլ
օրինակօք զանճառելի խորհրդոց
քոց մարդեղութեանդ. օրհնեալ։ Ո՛ր
զանձ գոյից լինելութեանն երկու զեղ
զեալ տեսանելին, յառաջնոյդ ամենայն
միտքս նոցա տրպաւորեալ հոգիդ
ըզկերպարանն իւրն գերագոյն հրաշ
ալիւք ի վեր քան ըզբան. օրհ։

Գ Օրհնեցեալ ամենայն գործըդ տէն
ըզտէր օրհնեցեալ բարձր արարիչ
ընդ՝ յաւիտեան։ Ո՛վ տեսող
ուրան յառաջագոյն վերակութեան
մերոյ. ծածուկ հայրդ եկեղեցիդ հե-

թանոսից ազատելով. ըզմեր օրհ։
Ո՛վ տեսանողաց մարգարէից հինն
նորացեալ. քահանայ՛ք նորոյ ուխ
տիս լսապատարագք. ըզտէր օրհ։

Կանոն Ընծայարութեան։

Ո՛ր հայեցար քաղցրութեամբ յատա
5 աձ րածըս քո հայր ամենակալ. օրհ
նեալ ես ա՛րձակիչ հայրըն մերոյ։ Ո՛ր
իջեր ի վերուկաց զարարածըս քո
պղծեալ միածին. օրհ։ Ո՛ր խնամեցեր
տեսչութեամբ զարարածըս քո հո
գիդ ճշմարիտ. օրհ։

Գ Օրհնեցեք ամ գործըք տէն ըզտէր.
ամենայն գործըք քո ըզքեզ օրհ
նեն։ Ո՛վ յոչընչէ գոյացուցեր զեր
կինս և զերկիր. ո՛վ հնարեալ զամէն
մարգասիրութեամբդ քո. ամե։ Ո՛վ
անդադար փառաբանիս ի քո յա
րատեան ծոց. ո՛վ հնչակ զաղաչանս
սուրբ եկեղեցւոյդ քո. ամե։

ՀԱ Լսակից բանըդ հօր և հոգւոյն. որ
լիցեր ՚ի յերկինից ՚ի վերուստի՛ ազ-
դի մարդկան. ասծ հայրըն մերոց ։
Որ պահեցեր յաղթող ըզբղնու-
թիւն սրբոց առաքելոյն. այսօր
և մեք ընդ նոսին ցընծութեամբ
օրհնելիք ըղքեզ. ասծ հայր ։ Որ ա-
ռաւել բարձրացեալդ ես յաւիտե-
նից. այսօր ընդ դաս վերակաց քոց
բարեբանելիք ըղքեզ. ասծ հայր ։

Գ Օրհնեցէք ամենայն գործք տեն
ըզտէր օրհնեցէք բա՛րձր արա-
րէք ըզնա յաւիտեան ։ Որ ընտ-
րեաց զերանելի առաքեալսն և նո-
քօք պատգ ՚ի հաւատս ըզտիեզե-
րըս քրիստոնս. բա՛րձր ։ Որք ըզհաս
ւար կառապետութեացըն վանեցին
և ըզլոյս գիտութեան ընդհա-
նուր յերկիր ծաւալեցին. ընդ նո-
սին բա՛րձր արա ։

ՀԱ Օրհնեալ ես դու քո՛ր. որ յարեայդ
՚ի մեռելոց ողորմած և կոխեցեր
ըզմահ. տէ՛ր աստըւած հայրըն
մերոց ։ Որ մահկանացուացս կեանքդ
ես. զհոգիս ննջեցելոյս մեր ըն-
կա՛լ. տէ՛ր ։ Որպս վոխեցեր յաշ-
խարհըն կենդանեացդ. հանգըս-
տեա՛ն արժանաւորեա. տէ՛ր ։
Օրհնեցէ՛ք ամ գործք տն զտեր օրհ-
նե՛ցէք. և բա՛րձր արարէ՛ք ըզնա յա-
ւի՛տեան ։ Վիշեաք ըզտեր օրհնե՛-
ցէք. Որ գալոցն է զօրո՛ւթեամբ
բազմաւ. ազդմամբ ձայնի կենդա-
գործէ ըզննջեցեալսն. ըզտեր օրհ ։
Խոյանէ ըզտէր օրհնե՛ացէ՛. Ընդունէմք
ըզքեզ բարեբար. հանգո զհոգիս
ծառայից քոց ընդ սուրբս քո.
օրհնե՛ացո՛ւք և բա՛րձր արարացո՛ւք
զանո՛ւն քո յաւի՛տեան ։

Ղ. Ղազար արդար և ուղիղ դատաւոր՝ ի մէջ սրբոց քոյ բարեբանիս. հարցըն մերոց առաքած օրհնեալ ես յաւիտեան։ Ղազար որ՝ի հնոցն իջեր ապաւէն. խանարհեալ՝ի դունդս մարտիրոսաց դիմիս. հարցըն։ Ղազար որ ահաւոր Թագաւորէն յաւիտենից. այսօր ընդ դասս վերակացոյ քոյ բարեբանեմք. հարցըն։

Ե. Օրհնեցէք ամենայն գործք տէր զտէր օրհնեցէք. բարձր արարէք զնա յաւիտեան։ Ընթացեալ երկնից և հրեղինաց, ի հոլեղինաց հաճեցաւ ընտրել իւր զինաւորս. բարձր արա։ Ասաւ և մեք հաւատացեալքս մարտիրոսի աստուծոյ. ընդ նոսին խընդրեալ զքեզ Թագաւոր Թիւն մեղաց մերոց. բարձր արա։

Ընկեալքս ամենեքեան ի տուրբ կայ Թուղիկէ և առաքելական եկեղեցի, աղաչեացուք զնիւածին որդին աստուծոյ, զտէրն մեր և զիրկիչն յիսուս քրիստոս։ Որ էջ վասն օք հօր ի մէջ հնոցին, և փրկեաց զերիս մանկունսն ի քաղդէացւոց անտի։ Ողորմեա և տուր պահեցէ զնիւս մեր, զի մի երբէք խաբեցուք մեք ի մեղաց և ի ցանկութենէ աշխարհի։ Ամէն այժմանի եղիցուք պահել զպատուիրանս նորա. առնուլ զարտասուս և կենաց ի յանձինս մեր, զոր խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած յիսուս քրիստոս տէր մեր. կեցո և ողորմեա։

Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողորմեա։

Մաղթանք կիւրակէից, և այլոց սերտնական ամաց։

Ո՜ղոր, յաղթող, սքանչելագործ, որ մեծի յարուԹեանն քրիստոսի աստուծոյ մերոյ վայելէ փառք իշխա

Նուիրեալն և պատիւ, այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից։

Մաղթանք Մարտիրոսաց։

Ցօղեա տէր զցօղ բարեբար ողոր-
մութեան քոյ ՚ի մեղուցեալ անձին
նըս մեր. լինի զլուծ հնոցի յանցա-
նաց մերոց, և փրկեա զմեզ ՚ի յա-
ւիտենական հրոյն։ Ընդ այժանիւ
ընդ երիս տուըք մանկունսն՝ և ընդ
երանելի տուըք վկայն՝ օրհնել ըզ-
քեզ և գովել, և քեզ գոհութիւն
և փառս մատուցանել հօր և որդ-
ւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն։

Մաղթանք պահոց։

Ցօղեա տէր զցօղ բարեբար ողոր-
մութեան քոյ ՚ի մեղուցեալ անձին
նըս մեր. լինի զլուծ հնոցի յանցա-
նաց մերոց, և փրկեա զմեզ ՚ի յա-
ւիտենական հրոյն։ Ընդ այժանիւ
ընդ երիս տուըք մանկունսն և ընդ
երանելի տուըք վկայն՝ օրհնել ըզ-

քեզ գովել և ասել։ Ընտուած քա-
ւեա զիս զմեղաւորս։ Ընտուած
քաւեա զիս զմեղաւորս։ Ընտուած
քաւեա զիս զմեղաւորս ՚ի մեղաց,
և փրկո։

Երգ Մարիամու Աստուածածնին։

Ահաց ուսյէ անձն իմ զուէր, և
ընծայեալ հոգի իմ աստուծով
փրկչաւ իմով։
Ակն արար ՚ի վերայ խոնարհութե-
աղախնոյ իւրոյ. այսուհետեւ ե-
րանիցեն ինձ ամենայն ազգք։
Ընար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և
սուրբ է անուն նորա։
Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս
երկիւղածաց իւրոց. արար զօրու-
թիւն բազկաւ իւրով։
Ցրուեաց զամբարտաւանս ՚ի մտաց
սրտից, և բարձ զհզօրս յաթոռոց։
Ողորմեցաւ բարձրեալդ, զկարօտս
ելից բարութեամբ, և զմեծատուս
նըս արձակեաց ունայնս։

պաշտպանեաց իջել ծառայի իւրոյ
յիշեալ ողորմութիւն իւր։
Որպէս խոսեցաւ առ հարսն մեր
ընդ աբրահամու և զաւակի նորա
յաւիտեան։

Օրհնութիւն Զաքարիայի հօրն Յովհաննու Մկրտչին։

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլ
ի, որ այցց ել, և արար վրկութիւն
ժողովրդեան իւրոյ։
Յարոյց մեզ եղջիւր վրկութեան
ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ.
որպէս խոսեցաւ բերանով սրբոցն
որ յաւիտենից մարգարէքն էին։
Փրկութի ի թշնամեաց մերոց, և ի
ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց։
Առնել ողորմութի առ հարսն մեր, և
յիշել զկտակարանս սրբութե իւրոյ։
Երդումն զոր երդուաւ աբրահա-
մու հօր մերոյ՝ տալ մեզ առանց
երկիւղի զվրկութիւն ի թշնա-
մեաց մերոց։
Պաշտել զնա սրբութեամբ և ար-
դարութեամբ առաջի նորա զամե-

նայն աւուրս կենաց մերոց։
Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձ-
րելոյն կոչեսջիր. գնասցես առաջի
ն՝ պատրաստել զճանապարհս նր։
Տալ գիտութիւն փրկութեան ժո-
ղովրդեան իւրոյ, ի թողութիւն
ամենայն մեղաց մերոց։
Վասն գթոյ ողորմութեան տեառն
աստուծոյ մերոյ, որով երեւեցաւ
մեզ արեգակն ի բարձանէ՝ լուսա-
ւոր առնել զնստաւարս մեր։
Ծագել լոյս ի վերայ այսոցիկ՝ որ
նստեաք ի խաւարի և ի ստուերս
մահու, ուղղել զոտս մեր ի ճա-
նապարհս խաղաղութեան։

Աղօթք Սիմէոնի ծերունւոյն։

Այդ արձակեա զծառայս քո տէր
ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն.
զի տեսին աչք իմ զփրկութի քո, զոր
պատրաստեցեր առջի ամ ժողովրդոց։
Լոյս յայտնութեան հեթանոսաց, և
փառք ժողովրդեան քում իսրայէլի։
Փառք հօր և որդւոյ և։

մ
աձ

Յանճաւ փաւաց խոնարհեցար ՚ի
մեր բնո՞ւթիս. բա՛նդ աստուած
և մարմնացար ՚ի սրբոյ կուսէն։ Ու
ծնար ՚ի սուրբ կուսէ անապական
մարմնով. զգե՛ց զանապական բոլո
բանեակ մեծացուցանեմք ։ Ա. յսօր
զեկեաւլէ ՚ի վրկուԹի ազգի մարդ
կան. վխաբանուԹի՛ աւետեբեան
մեծացուցանեմք ։

մ
գկ

Ա՛յր և կո՛յս աղախին քրիստոսի,
որ բարեխօսդ ես միշտ աչխարհի.
քեզ ե՛րանեն ամենայն ազի՛նք ։ Ա
քուր աղաւնի՛ և հարան երկնից
մարիամ. տաճար և ամո՛ւ այ բա
նին. քեզ երա ։ Ւ՚ր հաճեցան իմա
նալքն ընդ հո՛ղեղէնս. և՛ քո՛ մեր
ձեցա՛ք ՚ի փայտն կենաց. քեզ եր ։

մ
դձ

Ա՛ՆԱՏԱՒ կո՛յս աստուածածնի՛ն մա
րիամ սրբուհի և մայր քրիստոսի.
յարդանդի տարար զանուանելին ա
ւետեաւն. օրհնուԹեա՛մբ ըզքե՛զ
աձա՛ծն մեծացո՛ւցանեմք ։ Ւ՚զ

քեզ երկնայի՛ն դուռն զո՛ր ետես
եզեկիէլ. և՛ ասէն զոր ձանեաւ
դեղէ՛ծն. սերովբէ հոլեղէն վե՛
հապոյն քերովբէ՛ից. օրհնու ։ Ւ՚րա
խոհուրդս ստակա՛ծս ՚ի քե՛զ տե
ա՛նի ձա՛ծն. յղուԹի՛ անսեր
մնակա՛ն. ծնունդ անապատ. կու
սուԹիւն յետ ծնընդեան միաբով
անապական՛ն. օրհնու ։

մ
աձ

Ը՛զքեզ ե՛րևեալ դո՛ւռն ան եզե
կիէլիւ ը մարգարէիւ. ընդ որ ո՛չ ոք
էանց եԹէ ոչ ձա միայն. ձա՛ծնի՛ն
կոյս. օրհնուԹի՛ւ մեծացուցանեմք ։
Ը՛զքեզ որ ՚ի՛ մարիամայ՛ն ան մով
սէսիւ ը մարգարէիւ. ընտր խոր
հուրդ կուսո՛ւ յայտնեցեր մարդկա՛ն
ազի. օրհնուԹի՛ւ ։ Ը՛զքեզ որ ՚ի հօ
րէ անժամա՛նակապէս և՛ ՚ի մօրէ
անԹափոդմանաբար. ՚ի ժամանակի
ծնընդեան ՚ի բոլորից վրկուԹեան
յայտնեցար որպէս բարձրեալն. օրհ ։

մ
աձ

Ա՛յսօր ընո՛ւթ ժողովուրդք. ցրնծա՛

բիսամ անհայրանացեալ։ Ընդ սկիզբն բանըն հաճեցաւ առնուլ մարդե-
ղութեամբն զանձն իւր։ Զի կատարէ
քրիստոս աստուածդ Թագաւորն
յաւիտենից։ Ազաչեմք զքեզ որ
ածման ։ առ քրիստոս բարեխո-
սեա վասն մեր զի ժողովրդիս իբր։
զոր գընեաց արեամբն իւրով։

Կարող զինի մեծացուցին։

Սուրբ զաստուածածնէն՝ և զամե-
նայն սուրբս բարեխոս արասցուք
առ Տայր ի յերկինս, զի կամեցեալ
ողորմեցի՝ և գթացեալ կեցուցէ
զպարարածս իւր։ Ընդ նմին տէր
աստուած մեր կեցո և ողորմեա։

Աղօթք Մարտիրոսաց և պահոց։

Ընդ նմա տէր զաղաչեմք մեր՝ բարե-
խօսութեամբ սուրբ աստուածածն
նին անարատ ծնողի միածնի որդ-
ւոյ քո. և աղաչանօք ամենայն սր-
քոց. և որոյ այսօր է յիշատակ։
Լուր մեզ տէր, և ողորմեա. ընդ

ցեքո՞ք ընդ դասուստ հոգւոցն սրբ
բոյ. մեծացուցանելով զնմանն ի
հօրէ։ Ընդ յոսր ցընծա՞ն աւսքեալ
քըն. զասպատեա՞ւք ի հնոտհաց
հոգւոցն սրբոյ. ամէն։ Ընդ յոսր ըզդուստր
ձայա՞ն այսպատճք, ճլշմարիտ՞ա
դասուեաւք հոգւոցն սրբոյ. մեծա։

Յայտուցելոյն ի մեռելոց բնակա-
րանն մայր և կոյս. որ ըմնընջեցեաւ
սըն յաղտանոյ կենդանարուծէ անապա-
կան. զքեզ մեծացուցանեմք որ
օրհնեալդ ես ի կանայս։ Ընդունին
երկինքն և երկրի եղեր տաճար և ա-
ռաքաստ. որ ըմնընջեցեալսըն մեր
հրեշտէն նորոգէ. զքեզ մեծա։
Վերակրողն տիեզերաց արքուցեր
զքո՞ սուրբ զհաճն. որ ըմնընջե-
ցեալսըն մեր վերստին նորոգէ.

զքեզ մեծացու։

Որ զսաեփոս հոգւոյն ի հրեշտէն
ի հրեշտակէն ընկալար. ուրախ
եր բերկրեալդ տէր ընդ քե՞զ մա-

Օրհնեցէք մանկունք զտէր . և
օրհնեցէք զանուն տեառն : Նզիւղի
անուն տեառն օրհնեալ յայսմ
հետէ մինչեւ ի յաւիտեան : Յա-
րեւելից մինչ ի մուտն արեւու
օրհնեալ է անուն տեառն . ի յայ-
սմ հետէ մինչեւ :

Փառք և երկրպագութիւն հօր և
որդւոյ և սուրբ հոգւոյն . և այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն . ի յայսմ հետէ մինչեւ :

Աղերս :

Աստուածդ քո սիրէ զքեզ . օրհ-
նեցից զքեզ ի կենդանութեանդ
իմում :

րեա քաւեա և լծոյ զմեղս մեր :
Ընժանաւորեա գոհութեամբ փա-
ռաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և ընդ
սրբոյ հոգւոյդ . այժմ և միշտ և :

Քարոզ զինի մեծապատուին կիւրակէից առաջի :

Ես ևս խաղաղութեան զտէր աղա-
չեմ : Վասն սուրբ տեղւոյս հինաւրհե,
և բարեկարգութեան . զտէր աղա-
չեմ : Վասն ժողովրդեանս՝ որք մտանեն ընդ
դրունս սոյն եկեղեցւոյ . զտէր աղա-
չեմ : Վասն ընդունելոյ զպատարագս տոցս
ըստ մեծի ողորմութեանդ իւրում . զգա-
ցեք : Ես ևս : Օրհնեալ : Աղաղակեսց :

Աղօթք :

Դու ես Թագաւոր յաւիտեանս
յաւիտենից քրիստոս աստուած
մեր : Ես քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ
սրբոյ վայելէ փառք իշխանութիւն
և պատիւ . այժմ և միշտ և յաւ :

Երգ Խզաբերից առաքեալն :

Նզիւղի անուանն տեառն օրհնեալ .
ի յայսմ հետէ , մինչեւ ի յաւի-
տեան :

սրկ Օ՞րէն։
քհ Խաղաղութիւն առնելցուն։
դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քումմ։
սրկ Երկիւղածութեամբ լուարուք։
քհ Աբեյ աւետարանիս որ ըստ Մատթէոսի։
դպ Փառք քեզ տէր աստուած մեր։
սրկ Պատսխանի։
դպ Ընդ ամենայն։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։

Եւ յերեկոյի շաբաթուն՝ յորում լուսանայր միաշաբաթին, եկն Մարիամ Մագդաղենացի, և միւս Մարիամն՝ տեսանել զգերեզմանն։ Եւ ահա շարժումն մեծ եղեւ. զի հրեշտակ տեառն իջեալ յերկնից՝ մատուցեալ՝ ի բաց թաւալեցոյց զվէմն՝ ի դրանց անտի, և նստէր՝ ի վերայ նորա. և էր տեսիլ նորա իբրեւ զլոյսն, և հանդերձ նորա սպիտակ իբրեւ զձիւն։ Եւ յահէ անտի նորա խաւարեցան պահապանքն, և եղեն իբրեւ զմեռեալս։ Պատասխանի եւ հրեշտակն՝ և ասէ

ցկանայսն. մի՛ երկնչէք դուք, զի տեմ զի զչիւս զխաչեալն խնդրէք. չէ աստ, քանզի յարեաւ, ոպ ասացն։ Նկոյք և տեսէք զտեղին ուր կայր։ Եւ վաղվաղակի երթայք ասացէք աշակերտացն նորա՝ թէ յարեաւ. և ահա յառաջանայ քան զձեզ՝ ի գալիլեա, անդ տեսանիցէք զնա. ահա ասացի ձեզ։ Եւ ելեալ վաղվաղակի՝ ի դերեզմանէ անալ ահիւ և խնդութեամբ բազմաւ՝ ընթանային պատմել աշակերտացն։ Եւ ահա պատահեցաւ նոցա Յիսուս, և ասէ. ողջ էք։ Եւ նոքա մատուցեալ կալան զոտս նորա, և երկիրպագին նմա։ Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս. մի՛ երկնչէք, երթայք ասացէք եղբարցն իմոց՝ զի երթիցեն՝ ի գալիլեա, և անդ տեսցեն զիս։ Իբրեւ նոքա գնացին, ահա ոմանք՝ ի զօրականացն եկին՝ ի քաղաքն, և պատմեցին քահանայապետին զամենայն որ ինչ եղեւ։ Եւ նոքա ժողովեալ հանդերձ

ծերովքն խորհուրդ առնել արծաթ յոյժ ետուն զօրականացն, և ասեն. աստուածք՝ եթէ աշակերտքն նորա եկեալ գիշերի դողցան զնա՝ մինչ մեք ի քուն էաք: Եւ եթէ լսեր լեցի այդ առ դատաւարն, մեք հաշտեսցուք զնա՝ և զձեզ անհոգս առնեմք: Եւ նոցա առեալ զարծաթսն, արարին որպէս ուսանեն. և ել համբաւս այս ի հրեից մինչեւ յայսօր:

Իսկ մետասան աշակերտքն գնացին ի գալիլիա ի լեառնն՝ ուր ժամադիր եղեւ նոցա Յիսուս: Իբրեւ տեսին զնա, երկրպագին նմա. և ոմանք երկուսցան: Եւ մատուցեալ Յիսուս խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ. Տուաւ ինձ ամենայն իշխանութիւն յերկինս և յերկրի. որպէս առաքեաց զիս Հայր, և ես առաքեմ զձեզ: Գնացէք այսուհետեւ՝ աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս. մկրտեցէք զնոսա յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Ուսուցէք նոցա պահել զամենայն զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ. և ահա ես ընդ ձեզ եմ՝ զամենայն աւուրս, մինչեւ ի կատարած աշխարհի:

Ա՛հաւասիկ ըստ Մարկոսի.

Եւ իբրեւ երեկոյ եղեւ՝ քանզի ուրբաթ էր՝ որ ի շաբաթն մտանէր, եկեալ Յովսէփ որ յարիմաթեայն էր՝ այր պարկեշտ նախարար, որ և ինքն իսկ ակն ունէր արքայութեանն աստուծոյ. համարձակեցաւ՝ եմուտ առ պիղատոս, և խնդրեաց զմարմինն Յիսուսի: Եւ պիղատոս զարմացաւ թէ այնչափ վաղ մեռաւ. և կոչեալ առ ինքն զհարիւրապետն, եհարց զնա և ասէ՝ թէ արդարեւ այնչափ վաղ մեռաւ: Եւ իբրեւ ստուգեաց ի հարիւրապետէ անտի, շնորհեաց զմարմինն Յովսէփայ: Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ, և իջուցեալ զնա պատեաց կտաւովն, և եդ ի գերեզման

նի, որ էր փորեալ ի վեմն, և թա-
ւալեցոյց ղվէմ մի ի դուռն դերեզ-
մանին: Էին մարիամ մագդաղենացի
և մարիամ յակովբայ և յովսեայ,
տեսին զտեղին ուր եդաւ: Ել լը-
րեւ էանց շաբաթին, մարիամ մագ-
դաղենացի և մարիամ յակովբայ
և սողովմէ՝ չոգան պատրաստեցին
խունկս, զի եկեսցեն և օծցեն զնա:
Ել ընդ առաւօտս միաշաբաթուն
գան ի դերեզմանն ընդ արեւադա-
լըն, և ասէին ցմիմեանս. ո՞վ թա-
ւալեցուսցէ մեզ զվէմն ի դրանց
դերեզմանին: Ել հայեցեալ տեսին՝
զի թաւալեցուցեալ էր վէմն ի
դերեզմանէն. քանզի էր մեծ յոյժ:
Ել մտեալ ի ներքս ի դերեզմանն՝
տեսին զերիտասարդ մի զի նստէր
ընդ աջմէ կողմանէ՝ զգեցեալ պատ-
մուճան սպիտակ, և զարհուրեցան:
Ել նա ասէ ցնոսա. մի երկնչիք,
զխաչեա՞ս խնդրէք զնազովրեցի զհա-
րեալն, յարեաւ՝ չէ աստ. ահա
տեղին՝ ուր եդին զնա: Այլ

երթայք ասացէք ցաշակերտս նո-
րա՝ և ցպետրոս, թէ ահա յառա-
ջագոյն երթայ քան զձեզ ի գալի-
լիա, անդ տեսանիցէք զնա՝ որպէս
ասաց ձեզ: Ել լսեալ լուան՝ ելին
և փախեան ի դերեզմանէն, քանզի
զահի հարեալ էին. և ոչ ումեք
ինչ ասացին, զի երկնչէին:

Աւետարան ըստ Ղուկասու.

Ել ահա այր մի անուն յովսէփ,
որ էր նախարար՝ այր բարե-
գործ և արդար. սա չէր միաբա-
նեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գոր-
ծըս նոցա. յարիմաթեայ քաղաքէ
հրէից, որ և ինքն իսկ ակնուներ
արքայութեան աստուծոյ: Սա մո-
տեալ առ պիղատոս՝ խնդրեաց
զմարմինն յի. և իջուցեալ զնա՝
պատեաց պաստառակալաւ, և եդ
ի կուժոյ դերեզմանին. ուր չէր
բնաւ ոք եդեալ: Ել օրն էր ուր-
բաթ, և շաբաթ լուսանայր: Ել
երթային զհետ նորա կանայք՝ որք

եկեալ էին ընդ նմա ի գալիլեէ. տեսին զդերեզմանն, և որպէս եդաւ մարմին նորա. Դարձան և պատրաստեցին խունկս և իւղս. և ի շաբաթուն հանգստեցին վասն պատուիրանին։

Բայց ի միաշաբաթուն վաղքաջ ընդ առաւօտն եկին ի դերեզմանն, բերին զխունկն զոր պատրաստեցին. և այլ կանայք ընդ նոսա. և գտին զվէմն թաւալեցուցեալ ի դերեզմանէ անտի։ Եւ մտեալ ի ներքս՝ ոչ գտին զմարմինն Յիսուսի։ Եւ եղեւ ընդ հիանալն նոցա վասն այնորիկ, և ահա այր երիս հասին առ նոսա ի հանդերձս լուսաւորս։ Եւ իբրեւ զահի հարան, և խոնարհեցուցին զերեսս իւրեանց երկիր, ասեն ցնոսա. զի խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս. չէ աստ, այլ յարեաւ. յիշեցէք՝ որպէս խօսեցաւ ընդ ձեզ մինչ էրն ի գալիլեա, և ասէր՝ Թէ պարտ է որդի մարդոյ մատնիլ ի ձեռս մարդոյ

դոց մեղաւորաց, և ի խաչ ելանել և յերրորդ աւուր յառնել։ Եւ յիշեցին զբանն նորա։ Եւ դարձան պատմեցին զայս ամենայն մեսանց նոցին, և այլոցն ամենեցուն։ Եւ էին Մարիամ Մագդաղենացի և Յովհաննա և Մարիամ Յակոբեայ, և այլք ընդ նոսա՝ որք պատմեցին զայս առաքելոցն։ Եւ երեւեցան առաջի նոցա շաղխապլխութիւն բանք նոցա՝ և չհաւատային նոցա։ Բայց պետրոս յարուցեալ ընթացաւ ի դերեզմանն, և հայեցեալ տեսանէ զկտաւսն լոկ՝ զի կային. և գնաց ընդ միտս զարմացեալ, Թէ զինչ եղեւ։

Աւետարան ըստ Յովհաննու.

Յետ այսորիկ աշակերտացն զսիմոն յովհէ, որ յորդեմանէին էր՝ աշակերտ Յիսուսի՝ ի ծածուկ վասն ահին հրէից, զի բարձցէ զմարմինն Յիսուսի. և հրամայեաց պիղատոս. եկն և եբարձ զնա։ Եկն

և նիկոդեմոս՝ որ եկեալն էր առ
Յիսուս ՚ի գիշերի զառաջինն, և ե-
բեր զմուռս խառն ընդ հալուէս՝
լբրեւ լտեբս հարիւր: Ուրեմն զմարդ
մինն Յիսուսի, և պատեցին կըտա-
ւովք՝ և խնկովք հանդերձ, որպէս
օրէն էր հրեից պատել: Եւ էր ՚ի
տեղւոջն յորում խաչեցաւ՝ պար-
տէզ. և ՚ի պարտիզն անդ գերեզման
նոր, յորում ոչ ոք երբէք էր ե-
դեալ: Ընդ վան ուրբաթուն հը-
րէից՝ զի մօտ էր գերեզմանն՝ եդին
զՅիսուս:

Եւ ՚ի միաշաբաթուջն մարիամ մագ-
դաղենացի գայ առաւօտուն ընդ
արշալուսն ՚ի գերեզման անդր, և
տեսանէ զվէմն բարձեալ ՚ի դրանց
գերեզմանին: Ապա ընթանայ՝ և գայ
առ սիմոն պետրոս և առ միւս ա-
շակերտն՝ զոր սիրէր Յիսուս, և
ասէ ցնոսա. բարձին զտէր ՚ի գե-
րեզմանէ անտի, և ոչ գիտեմ՝ ո՞ւր
եդին զնա: Ել պետրոս և միւս ա-
շակերտն՝ և գային ՚ի գերեզմանն:

Ընթանային երկոքեան ՚ի միասին.
և միւս աշակերտն յառաջեաց ընդ
հասցաւ վաղագոյն քան զպետրոս՝
և եկն նախ ՚ի գերեզմանն: Եւ խո-
նարհեալ տեսանէ՝ զի կային անդ
կտաւքն, բայց ՚ի ներքս ոչ եմուտ:
Եկն և սիմոն պետրոս՝ որ գայր ըզ-
կնի նորա. և եմուտ ՚ի գերեզմանն,
և տեսանէ զկտաւսն՝ զի կային անդ.
և վաշխանդն որ էր ՚ի գլուխ նո-
րա՝ ոչ ընդ այլ կտաւսն կայր, այլ
ուրոյն ծալեալ ՚ի մի կողմն: Յայն-
ժամ եմուտ և միւս աշակերտն,
որ եկեալն էր յառաջագոյն ՚ի գե-
րեզմանն, եւսես և հաւատաց. զի
չէր եւս գիտէին զգիրս՝ թէ պարտ
է նմա ՚ի մեռելոց յառնել: Ձո-
դան դարձեալ առ միմեանս աշա-
կերտքն: Բայց մարիամ կայր ար-
տաքոյ գերեզմանին՝ և լայր. և
մինչդեռ լայր՝ խոնարհեցաւ ՚ի գե-
րեզմանն, և տեսանէ երկուս հր-
եշտակս ՚ի սպիտակս, զի նստէին
մի ՚ի սնարից և մի յանոտից՝ ուր

կայր մարմինն յիսուսի ։ Եւ նոքա
ասեն ցնա . կին դու՝ զի լաս . ասէ
ցնոսա . զի բարձին զտէրն իմ՝ի գե-
րեզմանէ աստի , և ոչ գիտեմ՝ ուր
եդին զնա ։ Այս իբրեւ ասաց ,
դարձաւ՝ի լմիկուն կոյս , և տե-
սանէ զյիսուս զի կայր . և ոչ գի-
տէր թէ յիսուս էր ։ Ասէ ցնա յի-
սուս . կին դու՝ զի լաս , զո՞ խընդ
րես . նմա այսպէս կարծեցաւ՝ թէ
պարտիզպանն էր , ասէ ցնա . տէր՝
եթէ դու բարձեր զնա , ասա ինձ
ուր եդեր զնա , զի ես առից զնա ։
Ասէ ցնա յիսուս . մարիամ . և նա
դարձաւ , և ասէ ցնա եբրայեցե-
րէն . րաբուն՝ի , (որ կարդամանի՝ վար
դապետ) ։ Ասէ ցնա յիսուս . մի՛ մեր
ձենար յիս , զի չեւ ևս ելեալ եմ
առ հայր իմ . այլ երթ դու առ
եղբարս իմ , և ասա ցնոսա . ելա-
նեմ ես առ հայրն իմ՝ և առ հայր
ձեր , և աստուածն իմ՝ և աստ-
ուած ձեր ։ Գայ մարիամ մագդա-
ղենացի՝ և պատմէ աշակերտացն ,

եթէ ետես նա զտէր , և զայս ինչ
ասաց ցնա ։

Երգ՝ ձնի Խզաբելից աւետարանին ։

Փա՛ռք յարուցեալ քոյ տէր . ոչ դա-
դարեցայց քրիստոս օրհնել ըզքեզ
զամ աւուրս կենդանութե՛ն իմոյ ։
Փա՛ռք յարուցեալ քոյ տէր . ոչ դա-
դարեցայց յիսո՛ւս զո՛վել ըզքեզ
զամ աւուրս կենդանութե՛ն իմոյ ։
Եւ ոչ դադարեցայց վերկի՛ն վառա-
ւորել ըզքեզ զամենայն աւուրս
կենդանութեան իմոյ ։

Երգ աղաւնոյի կիւրակէին . երից կրկնեա ,
և ղեսմին բարձր ասա ։

Ո՛ամենայն աւուրս կենդանոյ իմոյ ,
ես ոչ դադարեցայց օրհնել ըզքեզ
քրիստոս վերկի՛ն աշխատիմ ։
Ո՛ամենայն աւուրս ։ Ո՛ամենայն ա ։
Ի գիշերի՛ս համբարձէ՛ք ըզձեռս
ձեր ՚ի սրբութի՛ւն . և օրհնեցէ՛ք
ըզտէր ։

Ըստ օրհնեցէ՛ք ամենայն ծառայք տեառն զտէր ՚ի սրբութիւն. և՛ օրհնեցէ՛ք ըզտէր։

Գալատեան ողոջումն։

Պատք լուսեղէ՛ն զբուսոյն ընտրեալ պատեին մեծի դալստեանն ՚ի Տէ՛ն։ Ն՚ը երգէին երգ նոր. օրհնեալ է՛ քո՛ սո՛ւրբ գալո՛ւստդ։

Ա ուստպայծա՛ռ հրեշտակին նատեալ ՚ի կենսատո՛ւ գերեզմանին։ Ն՚ը աւետէր կանա՛նցն յարեա՛ւ ասէ։

Ամենայնիվ՛ք ի՛շխանք ըզդրո՛նն նբա՛ ձեր ՚ի վե՛ր։ Ն՚ը գո՛յ մըտա՛ նէ՛ վտա՛նք ՚ի վտա՛ս։

Լքեա՛լ հոգի՛ն յաւա՛քեալն. և՛ հրաշալեաց զընտրեալն անկէզ ՚ի տո՛ւբ վե՛րնատունն։ Ն՚ը հանգեա՛ւ նոքօք յատեղիս մարդկան զանապա՛ն լեզուաց բա՛ժանմամբ։

Ձնձայ Թաթո՛ր հե՛ռմնիւ. և՛ա ուաքեալքն ՚ի հայրական՛ն ձայնէ՛ն Թըմբեալք։ Ն՚ը կենդանեաց և մե-

ռելոց տէր ծանուցին ըզքեզ մոլ սէս և՛ հե՛ղինաս։

Ա յսօր եկեա՛ք կամաւ տէրն ՚ի խաչ։ Ն՚ը տարածեաց զբազո՛ւկս իւր ՚ի նմա՛։

Ջ՚ոլք հոգեղէ՛նք ըզնդ հնձիւսան քարոզէին ՚ի յանբանից մըտո՛ր զբա՛նըն բանալ։ Ն՚ը մոգքն առ տեղըն դուշակեալ՝ մատուցին զընդ ծայրըն խո՛ւրհըրդոյ։

Պատասխա՛ռ բեա՛յ տըղայ և տէրն օրինադիր տնօրինաբար ե՛կն ՚ի տա՛ճար։ Ն՚ը սիմէօն զգուէր զըրդօքն. և յօրինաց կապից լուծումն հայցէր ՚ի կեա՛նս աւե՛տարանի։

Քարոզ զննի Իւղաբերից աւետարանին, և երգոցն։

Օ՛ուարճասցեալքս մեծաւ ուրախութեամբ աւետեօք յարութե՛ տեառն մերոյ և վրկչին Յիսուսի քրիստոսի։ Որ եղև պտուղ և անդրանիկ ամենայն ննջեցելոց. խորտա-

կեաց զերուն դժոխոց . և ելոյծ
զբռնութիւն մահու . և ետ յոյս
հաստատութեան վերստին նորոգ-
մանն կենդանութեան ամ մարդկան։
Խնդրեացուք հաւատով ի վերկէն
մերմէ Յիսուսէ քրիստոսէ . զի լոգ-
մեզ արժանի արասցէ յարութեան
իւրոյ . կերպարանակից առնել լոգ
մարմին խոնարհութեանս մերոյ ըստ
նմանութեան մարմնոյ փառաց իւ-
րոյ ։ Վասն զի զայս խոստացաւ ,
զվեծ և զանճառելի շնորհս պարգ-
եւել սիրելեաց իւրոյ՝ ճշմարիտն
աստուած Յիսուս քրիստոս տէր
մեր . կեցո և ողորմեա։

Ամենակեցոյց ճշմարիտ սուրբ մե-
ծի յարութեանն քրիստոսի աս-
տուծոյ մերոյ վայելէ փառք իշ-
խանութիւն և պատիւ . այժմ և ։

Եւ ասի փոխ ։

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մե-
ծի ողորմութեան քումմ . ըստ
բազում գթութեան քումմ քաւեա

զանօրէնութիւնս իմ։
Լուաւել լուա զիս յանօրէնութէ իմ
մէ . և ի մեղաց իմոց սբ արա զիս ։
Օ անօրէնութիւնս իմ ես ինձէն
գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են
յամենայն ժամ։
Քեզ միայն մեղայ տէր, և չար ա-
ռաջի քո արարի ։
Արդարես արդար եղիցիս ի բանս քո,
և յաղթիցուս ի դատել դոս ։
Ընօրէնութեամբ յղացար , և ի
մեղս ծնաւ զիս մայր իմ ։
Դու տէր ճշմարտութիւն սիրեցեր,
զանյայտս և զծածկեալս իմաստու-
թեամբ քով յայտնեցեր ինձ ։
Ցօղեա զիս մշուկաւ և սուրբ եղէց,
լուա և քան զձիւն սպիտակ եղէց ։
Լսել արա ինձ տէր զցնծութիւն
և զուրախութիւն , և ցնծասցեն
ոսկերք իմ տառապեալք ։
Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց .
և զամենայն անօրէնութիւնս իմ
քաւեա ջինէն ։
Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստ-

ուած , և հոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի
վորի խնդում։
Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց
քոց , և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ
ինձնէն։
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան
քոյ , և հոգւով պետութեան քոյ
հաստատեա զիս։
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո ,
և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։
Փրկեա զիս յարենէ ած , աստուած
փրկութեան իմոյ . ցնծասցէ լեզու
իմ յարդարութեան քում։
Տէր եթէ զբերանս իմ բանայ , բե-
րան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։
Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մա-
տուցանէաք . բայց դու ընդ ողջա-
կէզս իսկ ոչ հաճեցար։
Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ ,
զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ աս-
տուած ոչ արհամարհէ։
Բարի արա ՚ր կամօք քովք սիովնի , և
շինեսցին պարիսպքն երուսաղէմի։
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարա-

գըս արդարութեան . յորժամ ուխ-
տից պատարագս հանցեն ՚ի սեղան
քո զուարակս։
Փառք հօր և որդւոյ և ։

ողջ աձ

Բանդ որ ՚ի հօրէ իջեալ մարմնա-
ցար ՚ի կուսէն . խաչեցար կամաւ
հօր վասն մեր ըզմեզս ըսպաներ .
սուրբ ես ած ողորմեա մեզ։ Որ յարա-
րածոյ ես անբռնաւնդակելի . ՚ի խա-
չահարեալդ բեւեռելով ըզմահ կո-
խեցեր . սուրբ ։ Որ ՚ի նախնումն
զանկեան ՚ի ծառայութեան մահու ,
պատուական մարմնով և արեամ-
բըդ քո ազատեցեր . սուրբ ։

ողդձ

Որ ՚ի հրեղէն զօրացդ երկնից վա-
ւաքանչիւս աստուած . որով զերկ-
նայինն ահնապատկան ձայնին ըզ-
հնոյս հեղեր յորդիս ադամայ . ա-
ղաչանօք սոցա ողորմեա մեզ աս-
տուած ։ Երեւելով հոգեղինսյս
անհնութականէն ՚ի ձեւ մարմնոյ .

ուք և՝ ճանուցի՛ն մարգարէից.
լսելարհուրդ քո գալըստեանդ բազ-
մապատիկ տեսլեամբ օրինակեալ.
ասա՝ Ընձառեալն տնօրէնութեա-
նըդ քո ահեղաբերք առաքեցան,
գալուիլ և մկրթել. անմարմնա-
կան դասուքն խրեթանց յերկրի
սպասաւորելով. աղաչանօք՝

ող գձ Ով ահեղա՛ր քոմ գալըստեանդ
առաքեցեր յաշխարհ ըզսուրբ մար-
գարէսդ. և՛ եկեա՛լ խոնարհութե-
նով օրինօք զմեզ լցեր՝ ի գիտս օ
րինաց և մարգարէից. բարեխօսու-
թեամբ սոցա քրիստոս ողորմեա՛
մեզ՝ Ով կոչեցեր մարգարէութ յա
ռաջապոյն ըզհեթանոսս քեզ նոր
ժողովուրդ. և՛ ըզդա՛ստըր սիմէնի
զեկեղեցի հեթանոսաց հարսըն մի
րել անմահ փեսային. քա՝ Ով ըզ
փա՛ռըս տաճարիս զոր շինեցեր ի
նոքոդ էից՝ ի վերայ վիմին, բարձրա-
գո՛յն քան զա՛ռաջինն. և զերազարդ

վայելչութեամբ տեսանողքըն ճա՛շ
նուցին խնաստիւք հոգւոյն. քար՝
ող աձ Ո՛յր բաղումողորմ, խոստովանիմ
առ քեզ զոսկեա զանա՛ռակ որդին.
Թո՛ղ ինձ լսելս քո՛. և ողո՛րմեա՝
Տէր, որ գլխացար՝ ի կինըն քանանա
ցի, գլխա և յիս՝ ի վերա՛ռըս. և ո՝
Տէր, որ գաւձուցեր ըզմանբասա՛ռն՝ ի
գիտութիւն ճշմարտութե, գալ
գձ և զիս լսելս՛ եա՛ս. և ողո՛՝
Տէր, որ զգիտութիւնըդ քո զառա՛ջ
ող աձ հեթանոսաց յերկինից՝ ի մէջ սրբոց առա
քեցեր յաշխարհ. աղաչանօք սոցա ողո՛ր
մեա՝ Ով՝ ի ձեռըն սոցա սրսուե
ցան շնորհք հոգւոյդ սրբոյ ընդ
ա՛մ երկիր. աղա՝ Ով սրբօք լուսա
ւո՛րեցեր մկրտութեամբ աւա
զանին զեկեղեցի քո սուրբ. աղա՝
ող աձ Ով ստեղծմամբ ըստ պատկերի քո
տէր պատուեցեր ըզմեզ. ընկալ և
այժմ ընդունելեացն՝ ի քեզ ուղիղ
հաւատով. ըստ մեծի՛ քոմ ողո՛ր

մուԹեան ։ Ար չնորհօք սուրբ հո֊
գւոյն լուսաւորեցեր . յիշատակի
խուժանց զհոգիս նոցա ընկալ մար
դասէր . լսո մեծի՛ ։ Ընդ հալորդե֊
ցան մարմնոյ և արեա՛ն քո՛ տէր .
հանդո զհոգիս նոցա ընդ սուրբսն
քո քրիստոս ասլծ . քանզի գի՛նք
սուրբ արեա՛ն քո ե՛ն ։

ՈՂ ԱՁ

Ողորմեա՛լքս ՚ի յիշատակ սրբոց
քոց քրիստոս , աղաչե՛մք ընդ քեզ .
սոցա բարեխօսուԹեամբ ողորմեա՛ ։
Երկրպագե՛մք առաջի բեմի քո քրիս֊
տոս . ընկա՛լ քո՛ զըլխուԹի՛ւդ զա֊
ղաչանսս մեր . սոցա բա ։ Ողոս հո֊
գո՛վ և մարմնով որպէս զանմահսն .
անարա՛տ ՚ի դալո՛ստ քո պահեա֊
ցեա մարդա՛ասէր վըրկիչ . սոցա բա ։

Քարոզ զննի ողորմեայն ։

Երկրպագե՛մք քեզ տէր աստուած
մեր՝ անցեալքս ընդ երկայնուԹիւն
դիշերիս . և կանխեալքս ՚ի տեղւոջ

խոստովանուԹեան . մատուցանեմք
զաւուրս աղօԹս մեր ։ Ո՛ւքեզ
տէր օրհնեմք և փառաւորեմք , և
զքէն տէր գոհանամք . որ արժանի
արարեր զդիշերս խաղաղուԹեամբ
անցուցանել և հասանիլ ՚ի ժամ ա֊
ւաւոտուս ։ Ընժանաւորեա զմեզ
տէր անճառ խոստմանց քոց . զըր
խոստացար սիրելեաց քոց ճշմարիտ
ըզպ աստուած՝ յիտուս քրիստոս
տէր մեր . կեցո և ողորմեա ։ Ողոր֊
մեաց մեզ տէր աստուած մեր քան
մեծի ողորմուԹեան քոյ . աստա֊
ցուք ամենեքեան միաբանուԹե֊
Տէր ողորմեա . տէր ողորմեա . տէր ողոր ։

Մաղթանք յայտնուԹեան ։

Ողորմած՝ գԹած՝ ճշմարիտ՝ սուրբ
մեծի յայտուԹեանն քրիստոսի աս֊
տուծոյ մերոյ , վայելէ վարք իշ֊
խանուԹիւն և պատիւ . այժմ և ։

Մաղթանք պահոց ։

ՈղորմուԹե՛ և գԹուԹի՛ւն քոյ , լսո
մեզ տէր և ողորմեա . ներեա քա֊

ւեա և թող զմեզս մեր։ Ընժանդ ուրեա գոհութեամբ վաստատել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ. այժմ և միշտ և։

Աղաթանք Պարտիրոսաց։

Խարեխոսութեամբ և աղօթիւք սրբոց մարտիրոսացն՝ որոց այսօր է յիշատակ, և ամենայն սրբոց քոց, լուր մեզ տէր և ողորմեա. ներեա քաւեա և թող զմեզս մեր։ Ընժանդ նաւրեա գոհութեամբ վաստատել զհայր և զորդի և։

Ամէն ամէն։

Օրհնեցէք զտէր յերկնից. օրհնեցէք զնա ի բարձանց։
Օրհնեցէք զնա ամ հրեշտակք նր. օրհնեցէք զնա ամ զօրութիւնք նորա։
Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին. օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղք և լոյսք։
Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից. և ջուրք որ ի վերոյ քան զերկինս,

օրհնեցէք զանուն տեառն։
Ոի նա ասաց՝ և եղեն, հրամայեաց՝ և հաստատեցան։
Կացոյց զնս յաւիտեան յաւիտենից. սահման եդ, և ոչ անցանեն։
Օրհնեցէք զտէր յերկրէ՝ վիշապք և ամենայն խորք։
Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հոգմ և մրրիկ, որք առնէք զբան նր։
Լերինք և ամ բարձունք, ծառք պտղաբերք և ամենայն մայրք։
Վտակունք և ամ անասունք, սողունք և ամենայն թռչունք թեւաւորք։
Թագաւորք երկրի և զորք իւրեանց, իշխանք և ամ դատաւորք երկրի։
Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և տղայք՝ օրհնեցէք զանուն տեառն։
Բարձրացաւ անուն նորա միայն. խոստովանութիւն նմա յերկինս և յերկրի։
Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ. օրհնութիւն նմա ամ սրբոց նր. յորդւոցն իսրայէլի ժողովրդեան՝ որ մերձ է առ տէր։

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն՝ ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց։ Ա-րտասուցի խոստել յարարիչ իւր, որդիք սիոնի ցնծասցեն ի թագաւորն իւրեանց։

Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութեամբ, տաղմոսիւք և օրհնութիւն տալոս երկեսցեն նմա։

Չաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր սբ, և բարձր առնէ զնեզս ի փրկութենէ։ Պարծեսցին սուրբքն փառօք, և ցնծասցեն ի հանգիստս իւրեանց, և բարձր արասցեն զաստուած բերանօք իւրեանց։

Սուր երկայրի ետ ի ձեռս նոցա, առնուլ զհատուցումն ի հեթանոսաց, ի յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց։

Ի կապել զԹագաւորս նոցա կապանօք, զազնուականս նոցա ձեռնակալօք երկաթեօք։

Առնել նոցա դատաստան բառ գրոց, և փառք այս են ամ սրբոց նորա։

Օրհնեցէք զԱստ ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան ի զօրութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա տաղմոսիւք և օրհնութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գոչեցէք զնա ուրախութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր, գոչեցէք զնա ի բարբառ լեզուի։

Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութե, ամենայն հոգի օրհնեցէք զտէր։

Փառք Հօր և որդւոյ և։

Ընդ ընտանի միաշաբաթիցն կանխեցին կանայքն ի գերեզմանն, ի խնդրել զանապականն մարմինն։ Եւ գտին ըղկնի բարձեալ ի դրանց գերեզմանին, և լուեալ բարբառ ի հրեշտակէն, եթէ յարեաւ քրիստոս և խաչեալ ըղմահ։ Եւ հանդի-

պետք էր առաքելոյն և ուս-
ուցեալ ոմանց կենդանարար . առա-
քեցեր զնա ի վերուստ տիեզերաց :
Ընդհանուր ալեքայքն ահեղաբուեաստ ա-
ղաղակ . բազմահեա՛յ քերովբէքդ սրու-
բասից ձայնիւ սերովբէք . առաջին
հրեշտա՛կ քահանայապե՛տ . բա-
րեխօս լերուք առ տէ՛ր վասն ե-
կեղեցւոյ : Խարհրեցաւն փառա՛ց
բարձոյ տէրութիւնք . անյաղթելի՛
զօրութիւնք . վեհապետական իշխանու-
երկրորդին դասո՛ւ քահանայա-
պե՛տ . բարեբ : Վերադոյն էլի՛ն պե-
տութիւնք վերին . հրեշտակապե՛տ
երկնաւորք հրեշտակաց զինուո-
րութիւն . երրորդի հրեշտա՛պետ
նայեցե՛ք . ձեզ համաձայնեալ
երգեցո՛ղք ընդհատ ի բարձունս :
Այսօր ժողովուրդք ողբ ի հեթա-
նոսաց , հրաւիրեալ յաւուրջադոյն
մարդասիրութ . զի առ աստուածն
աբրահամու հրեշտապետութի՛ն

օրհնեցէք ընտր հրեշտա՛ն ընդ երկ-
նաւորսն : Այսօր որդիք պետեր
վերին սիոնի , հինեալք ի վերայ
հիմանն առաքելոց և մարգարէից .
ողք և ընկէք զառաստաբուղխ վե-
տակ հոգւոյն ի յաղբերայն կարա-
հելի հեկեղեցիս սրբոյ ՚՚բ՚՚ց . օրհ-
նեցէք ընտր յօրհնութի՛ն ի նոր :
Այսօր վերին զօրացն համաձայ-
նեալ , դասք նահապետաց և մար-
գարէից . երգեն այ զերգն հո-
գևո՛ր ՚՚բ՚՚ ըս . ի հիշատակի տոցս եր-
գեմք և մեք ընդհատս ի բարձունս :
Տէր որ ի վերայ քերովբէից փա-
ռաբա՛նիս . քաղցրութի՛ն խոնար-
հեալ ընկալ զաղաչանս մեր : Տէր
որ շնորհեցեր ողորմութի՛ն ազգի
մարդկան . քաղց : Տէր որ ուսու-
ցեր մեզ յա՛յմ ժամ փառս տալ
անուանդ . քում սրբոյ . քաղց :
Ողբ ի սկզբանէ պատուեալ եղեն
ի սէր բոլորից հօր . առաքելական

կոչմամբ ըզտիեզերս հրաւիրեցին
յուսով հասանել մասին. վարդա
պետութեամբ սոցա ամենեքեան
օրհնեցուք զտէր: Ոչ ականա
տեսք և սպասաւորք եղեն մարմնաւ
ցելոյ բանին. զեր՛ի վերոյ անմարմ
նոց դասուցն հանդիսանելով շնորհի.
վարպա: Որոց դասուղականն ամե
նեքին հանդերձեալ մըն
նայ. կատարել՛ի մեզ դատաստան
լաո գրեալն. աո սոսա անկցո՛ք
զըղջացեա՛լ անձամբ պաղատելով.
հաշտեցուցանել սրբոք ընդ մե՛զ
զհայր ողորմութիւն:

ըզբանըն կենաց և լուսաւորչըք
տիեզերաց. բարե: Դասուցք ա
հեզ առեալն և դասապարտողք
ըզբրիստոս ո՛չ խոստովանողաց. ա
զաչե՛մք ըզճեզ. բարե:

ա աձ

Վեզ վայելէ աստուածդ օրհնե՛
թիւն, որ յարութիւնդ ես ձայ
նիս յաբիսոնեից ներընջեցելոցն. թա
դաւոր և իշխան վերօրհնեմք ըզ
քեզ: Ի միւսանգամ գալստեանն
քո բրիստոս փառաց թագաւոր, ի
ձայն փողոյ նորոգին հոգիք ներընջեց
ցեն. և յառնեն ի մեռելոց անա
պական մարմնով: Այսո՛ր և մե՛ք
ըզքեզ աղաչեմըք հայր երկնաւոր.
դասուրեա՛ ըզներընջեցեալսըն մեր
ի վերինըզ քո երկիր. ի ժողովս
անդրանկաց գրելոց ի յե՛րկինս:

ա աձ

Ձայն արկեալ կենարարին ածոյին
բարբառոյն. ասէ եկայք օրհ
նեա՛լք հօր իմոյ ժառանգեցէք,
պատրաստեա՛լ ձեզ ըզկեանն ի

ա աձ

Ա՛ւաքեա՛լք աստուածդ սիրելք հա
ւատոյ կաթուղիկէ եկեղեցւոյ.
քրիստոսի՛ աստուծոյ երկնաւո՛ր
վարդապետին աշակերտք. բարե
խօսեցէ՛ք շնորհել զհատարուքիւն
ամենայն աշխարհի: Նարեկամք
քրիստոսի և հաղարապետք աստ
ուածային խորհրդոյն. ընդունի՛ղ

հանդերձեաւ երկրին։ Ընդ առաջ ելանել քեզ հաւատով՝ ի յօդըս վերինս. աստուածազգեաց լրտսով պայծառացեալ՝ ի դաս անմարմնոցն. ի լսել ըզձայն երանաւէտ կոչմանն։ Ընդ աջմէ քումմէ կացո ընդ խնամատուին սուրբ կուսանան. ի լուսեղէն առագաստին պայծառացեալ՝ ի դաս անմարմնոցըն. ի ժողովս անդրանկաց գրելոց՝ ի երկինս։

Ողորմեա՛ լքո՛ ի հիշատակ սքանչ մար-
տիրոսացըն, վասն՛ նուիրելոյ երգել լաւ. օրհնութի՛ ի բարձունս երկնաւոր թագաւորին։ Քանզի հեղմամբ արեան սոցա պատուեցար Քրիստոս. և մեծարեա՛լ պարծի սիոն երգելով. օրհ։ Վասակեցւոյն ընդ զօրս վերին զլուսաւորնոցն. հիշատակաւ բերկրեալ՝ ի սրբու-
թի՛ն սոցա երգեցուք. օրհ։
Ողք լսհանդէս նահատակուե՛ աս

բանաւորըն ցո՛ցին. և յաղթե-
ցին հաւատով երրեակ լուսոյն եղե՛ն մեզ առիթ. աղաչանօք սոցա կե՛ցո՛ զմե՛զ։ Ողք լսհանդէս նահատակ պատուհանցըն վանեա՛լ հերքե-
ցին. և կանդնեցի՛ն մեզ նըշան յաղթող ընդդէմ թըշնամւոյն. աղա՛։ Ն՛ը հրաշափա՛ճ ճրագնո՛ւթիւ պատերազմեա՛լք՝ ի յե՛րկրի. վերս հա՛մբարձեալք երկնայնոց դասուցն եղե՛ն երջանկից. աղա՛։

Զկնի Տէր ողորմեա՝ ասի օրհնութիւն առաւօտու՝ ասացեալ յանմարմնոց, այլ և՝ ի կոստանդնուպօլսի սրբոց ժողովին ՃԽ Հայրապետացն.

Փա՛ռք՝ ի բարձունս այ. և յերկիր խաղաղութի՛ն՝ ի մարդիկ հաճու-
թիւն։ Ն՛ը օրհնութի՛ քեզ՝ ի բարձունս, օրհնեա՛լ ես տէր ա՛ծ մեր. օրհնեմ՛ք ըզքեզ և գո՛լեմ՛ք ըզքեզ։ Խոստովանիմ՛ք տէր ըզքեզ և երկիրպագանեմ՛ք քեզ. վասն՛

ուրեմք ընդքեզ. գոհանամք մեր ըն-
քէն վասըն մեծի փառաց քոյ: Տէր
Թագաւոր սուրբ երկնային, ած
և հայր ամենակալ: Տէր և որդի
հոգի միածին Յիսուս քրիստոս և
սուրբ հոգի: Տէր աստուած գառն
աստուծոյ և որդի հօր. որ աւեր
զմեղս ’ի կուսէն: Ողորմեցար, բար-
ձեր ըզմեղս աշխարհի. և արդ ըն-
կալ զաղաչանըս մեր: Սուրբ որ
նըստիս ընդ աջմէ հօր՝ ողորմեաց
մեզ: Օ՛ի դու միայն սուրբ՝ դու
միայն բարձրեալ ես՝ դու միայն
տէր մեր Յիսուս քրիստոս: Տէր և
հոգիդ սուրբ՝ որ ’ի փառս աստը-
ւած ընդ հօր. ամէն:

Ես յաւէտյն ժամ օրհնեմք ըզ-
քեզ. տէր և գոլեմք զանուն քո
քո յաւիտեան և յաւիտեանս յա-
ւիտենից: Ընժանդ արա մեր զօրըս
զայս խաղաղութիբ, և առանց մե-
ղաց պահեա ըզմեզ: Օրհնեալ ես

տէր աստուած հարցըն մերոց. գո-
վեալ և փառաւորեալ է անուն քո
քո յաւիտեանս. ամէն: Օրհնեալ
ես՝ ուսո՛ւսնիր զարդարութիբս քո.
(երէց՝ հէնէ): Տէր ապաւէն եղեր մեր
յազգէ յազգ: Ե՛ս ասացեալ տէր ո-
ղորմեա ինձ և բըժըշկեա զանձն իմ.
ես մեղայ քեզ: Ցոյց մեզ տէր զո-
ղորմութիբս քո. և ըզփրկութիբս
քո տո՛ւր մեզ: Տէր ողորմութիւն
քո յաւիտեան. ըզգործըս ձեռաց
քոց մի՛ անտես առներ: Տէր իմ
ըզքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո՛ւ
ինձ առնել ըզկամըս քո՝ զի դու
ես աստուած իմ: Ո՛ք էն ե՛ տէր՝
ապրիցեմ կենդանութիբ. և լուսով
երեսաց քոց տեսանեմք ըզլոյս:
Ծա՛գեսցէ զողորմութիւնըս քո՝ որք
ճանաչեն ըզքեզ տէր:

Փառք պատիւ և երկրպագութիւն մաղ
՚ի բարձունս հօր և որդւոյ և հոգ-
ւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և:

ԱՃ ԱԿ Ո՛Յարութիւն զվերակչին օրհնեցո՛ ցուք. զվերակչին մերոյ օրհնեսցո՛ւք զյարո՛ւթիւն։

Յարեաւ աստուած. և՛ ցրուեցա՛ն ամենայն թշնա՛միք նորա։

ԲՃ ԲԿ Ո՛Յարութիւն զվերակչին օրհնե՛ս։ Ո՛Յարուցեա՛լն ողբերիստս օրհնեցո՛ւք. և զյարութիւն նո՛ր տա փառաւո՛րեցո՛ւք։

ԳՃ ԳԿ Ո՛Յարութիւն զվերակչին օրհնե՛ս։ Ով ելն ՚ի բարձո՛ւնս, և գերեաց ըզգերո՛ւթիւն. եառ ասա՛ր բաշխեաց պարգեա՛ս և ետ որդւոց մարդկա՛ն։

ԴՃ ԴԿ Ո՛Յարութիւն զվերակչին օրհնե՛ս։ Ով հաստեցո՛ւ խաչն և եդաւ ՚ի նորափո՛ր վիմի. և աստուածային յարութեամն ըզ մահացեալսն վերստեցո՛ւց ՚ի կեա՛նս։

Ո՛Յարութիւն զվերակչին օրհնեցո՛ ցուք. զվերակչին մերոյ օրհնեսցո՛ւք զյարո՛ւթիւն։

Համբարձա՛ւ աստուած օրհնո՛ւթի՛ւն. և՛ տէր ՚ի ձայնի՛ւ փո՛ղոյ։

ԳԼ Ո՛Գալո՛ւստ հոգւոյն օրհնեցո՛ւք. զՆոգւոյն սրբոյ օրհնեսցո՛ւք ըզ գա՛լուստ։

Յեկեղեցիս բարեբանեցէ՛ք զաստո՛ւած. և զտէր յաղբերացն Իսրա՛յէլ։

ԲՇ Այս տուր տէր աչաց լո՛յս. զի մի՛ երբէք նիրհեցից ՚ի մա՛հ։

Մի՛ ասասցէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա՛. կամ նեղիչք իմ ցընծասցեն թէ ես սասանեցա՛յց։

ԳՇ Ի՛նձն է տէր աղերս կենդա՛ց. և լուսո՛յ երեսաց քոց տեսանելո՛ց ընդ լո՛յս։

Ծագեա՛ զլուսո՛ւթիւնս քո ա՛ռ

ձանուչեն ընդքեզ. զարդարութիւնս
քո զգ ուղիղ են սիրտքդ։
դշ Ես առացի տէր ողորմեա՛ ինձ. բըժշկեա զանձն իմ ես մեղայ քեզ։
Երանի որ խորհի զաղքատն և ըզտրնանկն. յաւուր չարի վրկէ
ըզնա՛ տէր։
եշ Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի. առաւօտն՛ աղօթք իմ ժամանեսցեն քեզ՝ ա՛ռ քեզ։
Ընդէր տր մերժես զանձն իմ. կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։
որ Մոցեն աղօթք իմ առաջի քո՛ տէր. խոնարհեացի ունկն քո՛ ի խընդրուածս իմ։
Տէր ա՛ծ վրկութեա իմոյ, ի տուէ կարդացի և գիշերի առաջի քո՛։
զշ Տէր հասներ՛ ի գըժոխոց զանձն իմ, վրկեցեր զիս յայնցանէ, որք իջանեն ի՛ գո՛ւբ։
Արձր առնեմ ըզքեզ տէր զի ընկալար զիս. և ո՛չ ուրախ արարեր

ըզթշնամին իմ յիս։
ճող Ա՛յսօր մրսանէ թագաւորըն մեր քրմատա՛ւ և յերուսաղէ՛մ նոր քահանայ դաւթի։
Ընդ առա՛ջ ելին ծերըն ստուիք ձիւ թեհնեօք. և զաստուածորդին վառ ուաւորէ՛ին։
իա Ի սկզբանէ տէր զերկիր հաստատեցեր. և գործք ձեռաց քոց ե՛ր կին՛ք եՙն։
Նոքա կորընչին և դու կա՛ս և ամենա յա՛ւիտեան։
գշ Տարցի՛ն թագաւորն կուսանք ըզհետ նորա. և զընկերըս նորա տարցի՛ն նըզմա՛ն։
Ընծի՛ն ցնծութիւք և ա՛ղախութիւք. և տարցին ի տաճար թագա՛ւո՛րին։
Խորհեցա՛ն և խօսեցան ըղչարութիւն. և զապրատա՛ւո՛ւթիւն ի բարձունս խո՛րհեցա՛ն։
Ընդ՛ն յերկինս զբե՛րան իւրեանց. և զլեզուս իւրեանց ածէ՛ն զերկրա՛ւ։

ԵՇ Ասացան զանձն արդարոց. և զանբիծն ամբիծ պարտաւորն առնելիցն։ Նղեա տէր ապաւէն իմ. աստուածդ ծգնական յուսոյ իմոյ։

ՈՐ Պատնեցայ և ոչ ելանէի. աչք իմ տկարացան յաղքատութենէդ։ Ընդարակեցի առ տէր զօրհանապազ. և համբարձի առ քեզ ըզձեռս իմ։

ՍՂ Փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս. այլ ես յաղօթս կայի։

Փ Ընտուաձ օրհնութենէ իմոյ մի լքուներ. զի բերան մեղաւորի, բերան նենգաւորի բացաւ ՚ի վերայ իմ։

Ծ.ՀՈՒՆ ԶՄԱՆ ԱՍԱ։

ՃԴ Եդին զիս ՚ի գբի ներքինումն. ՚ի խաւարի և ՚ի ստուերսն մահու։ Ցիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո. զամենայն ըզբօսանսն քո ածեր ՚ի վերայ իմ։

ՃՂ Եդին զիս ՚ի գբի ներքինումն. ՚ի խաւարի և ՚ի ստուերսն մահու։

Փ Տէր ածր փրկութեան իմոյ ՚ի տուէ

կարդացի և դիշերի առաջի քո։

Ծ.ՀՈՒՆ ԶՄԱՆ ԱՍԱ։

ՄԿ Դարձ անձն իմ ՚ի հանգիստ քո. զի տէր կոչեաց զքեզ։

Փ Սիրեցի զի լսիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց. զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս. և ես յաւուրս իմ կարդացայ առ նա։

Ծ.ՀՈՒՆ ԻՍ ԶՄԱՆ ԱՍԱՑԵԱ։

ՅԿՂ Տան քեզ վայելել արքունիքի տէր ընդ երկայն աւուրս։ Տէր թագաւորեաց վայելութիւն ընդեցաւ. զգեցաւ տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էնաց։

ՅԱՊՎԳ Աչք ամենեցուն ՚ի հանգիստ քո. դու և տաս կտակի սրտից նոցա։ Ցիշեա տէր ըզդաւիթ և զամենայն հեզութիւն նորա։

ՅՎՐ Քանի են երկինք և քո է երկիր. զաշխարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր։

Ծ.ՀՈՒՆ ԶՀԱՐԱՒ ԴՈՒ ԱՐԱՐԵՐ.

Թափօր և հերձեն յանուն քո ըմբ-
ծամբեն։

ձնն ած Լըցէ որպէս զանձրեւ ի վերայ գե-
ղամն. որպէս ցօղ ըմբ ցօղել յերկիր։
Ըստուած ըմբստանն քո ազգին
տուր. և զարդարութիւնըս քո
որդւոյ թագաւորին։

խազ Ըստո՛ր երկիւղած քոց նըշան.
ըմբ տապեցին յերեսաց աղեղան։
Որպէս վըրկեցան սիրելիք քո. կե-
ցո՛ աջով քով և լո՛ւր մեզ։

հրշ Օրհնեցէ՛ք զտեր յերկինս. օրհ-
նեցէ՛ք ըմբնա ի բա՛րձունս։
Օրհնեցէ՛ք ըմբնա ամենայն հրեշտա-
կըք նորա, օրհնեցէ՛ք ըմբնա ամենայն
զօրութիւնք նո՛ւա։

առք Ա՛յ են բանք և ոչ են խօսք, որոց
ո՛չ լսին ձայնք նո՛ցա։
Ո՛նդ ամենայն երկիր ել բարբառ
նո՛ցա. և մինչեւ ի ծա՛գս աշխար-
հի են խօսք նո՛ցա։

մրգ Ա՛յ են բանք և ոչ են խօսք, որոց

ո՛չ լսին ձայնք նո՛ցա։
Յեկեղեցիս բարեբանեցէ՛ք զտեառն
ա՛ծ, և զտէր յաղբերոցն Իսրայէլի։
Բահանա՛յք քո զգեցցին զարդա հտր
րութիւն, և սո՛ւրբք քո ցընծալով
ցընծա՛սցեն։
Յիշեա՛ տէր ըզդաւթի, և զամե-
նայն հեզութիւն նորա։
Պարծեսցի՛ն աչքըն փառօք, և ցըն- մրտ
ծասցե՛ն ի հանդիստս ննրեանց։
Օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնութի՛ն նոր.
օրհնութի՛ն նըման յեկեղեցիս սրբոց։ մրտ
Ա՛ւաւրեա՛ տէր ըզերես քո և ըզգիջ ակ
մարտութիւնըս քո. ցոյց մեզ տէր
զողորմութիւն. և քո ծառայիցըս
ներ օգնակա՛ն, բարեխաւսութեամբ
սրբոց մարտիրոսացն, որոց այսօր է
հիշա՛տա՛կ։
Ո՛վ ի տաճս տաւղնորդեա՛լ երգով ի՛ ո՛
լեառն տուրբ և ի յարկըս քո. մըտ
ակ տաւղի սեղանոյ տաւուծոյ տա
տաւուած, որ ուրախ առնէ զմանկ

կուրծի իմ. ցոյց մեզ տէր զողոր։

Ընդունակն արդարութեան այսօր յայտնեցար ազգի մարդկան. մարդ եղեալ սրբեցեր զմեզ արեամբդ քոյով հո՛ղդ։

Ի վայելչութենէն վառաց սրբուե՛ք, ի յարգանդէ յառաջ քան զառաքեակ ծնայ ըզքեզ. մարդ եղ։

Քարոզ Կիրակամուտից, Միաբանից, և Ցինանց.

Ընաւթեամբ. տէր ողորմեա։

Վան խաղաղութեան համ աչխարհի՝ և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ. զտէր աղաչեսցուք։

Վան ամենայն սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց. զտէր աղա։

Վան հայրապետին մերոյ տեառն (այս անուն) կենաց՝ և վրկութեան հոգւոյ նորին. զտէր աղա։

Վան վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց, և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ. զնոր։

Վան բարեպաշտ թագաւորաց և ծածաւեր իշխանաց՝ զօրավարաց և զօրաց նոցին. զտէր աղա։

Վան զի տէրն ամենակալ հնազանդեցուսցէ առաջի նոյ զնա պատերազմունս թշնամեաց. զտէր աղա։

Զաղաս հարց և եղբարցն մերոց՝ որք ի գերութեան են և ի չար ծառայութեան. զտէր աղա։

Զաղաս ճանապարհորդաց և նաւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասանել ի նաւահանգիստն բարութե. զտէր աղա։

Զաղաս հիւանդաց և ամենայն վշտացելոց՝ փութապէս առողջութեան. զտէր աղա։

Զաղաս բարեխառնութեան օդոց՝ անձրեւաց քաղցրութե, և պտղոց առատութեան. զտէր աղա։

Զաղաս ուխտաւորաց և պտղաբերից՝ ի որ եւ իցէ եկեղեցի սոյ. զտէր աղա։

Եւ յաղաս այնոցիկ, որք մատնեալք են ի ձեռս անօրինաց վանն անուանն քրիստոսի. զտէր աղա։

Յաղագս հոգւոյն հանգուցելոց, որք ձգնարիս և ուղիղ հաւատով ի քրիստոս ննջեցին. զտէր տալս:

Յաղագս փրկելոց զմեզ առաքն ոյժ յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամէն. զտէր ողորմեա:

Յաղագս ապաշխարութ-ի:

մայր Բարեխօս ունիմք առ քեզ զմարիամ զաստուածածնէն զիտաւորել և օրհնել միշտ եւ կոյս. առ քեզ զյովհաննէս մկրտիչն. առ քեզ զառաքեալսն նահատակսն. առ քեզ զառաքեալսն և զմարգարէսն, զսրբ և զյաղթող առ քեզ զվկայսն: Եւ զմեծ խոստովանողն քրիստոսի զհայրապետն մեր զսուրբն գրիգորիս լուսաւորիչն հայոցմանեցոյց աշխարհի: Յիշեցէք և զամենայն առաքեալսն և նոքօք զտէր աղաչեցու-ք:

Օգուտս լուծ և զտուգնակս օրս խոստովանիլ անցուցանել՝ հաստատուն՝ ի սեռնէն խնդրեցու-ք:

Օհրեշտակ: Օ. քառասն: Օսրբոց: Եւ եւս: Օանձին: Աղոթեաց:

Կարգ՝ ի սրբոյն Գրիգորէ լուսաւորչէն մերմէ առացեալ վասն սրբոց Հոխոխմեանցն, այլև վասն Ընտրելոց և Մարտիրոսից:

Կացուցած մեծ հրամայեցաւ և վարդ ուրեք. լուսաւորիչ սրբոյ՝ և ի տուրս հանգուցեալ. զընդունել Թիւն սրբոց առաքելոցն բարեխօս ունիմք առ քեզ. աղաչեմք:

Նուր աէր և ողորմեա:

Որ անպատմ օրհնութեանն ի գաղտնի հոգեղինաց երկնաւորք զբանաւորեալ ծառայեն. պատուիրեցեր մեզ ընդ երբք զվարդապետ մեծի և սքանչելի գրիգորիս տեսուչ քոյ. աղաչեմք:

Օրհնեմք ընդ վարդան սիրով՝ ի յիշատակս վկայից քոյ. որք հեռացեալ եղեն լուսաւորել ճանապարհ քոյ տէր. որ վարձն մեր յանձն առեր ընդարձակութեանս քոյ և մահու. աղաչեմք:

Կատարիչք հաճոյից քոց առաքեցեալ. զանձինս իւրեանց

եանց պատարագելին՝ ի վկայութիւն
ճշմարիտ սիրոյ. քոյ. և բուրելին
պհոտ անուշիկ տէրունեղ. քոյ. ա։
Սրբելին զանձինս խրատանց տա-
ճար անուանելդ. քում սրբոյ. մաք-
րեալք ըզմիտս՝ և ըզխորհուրդս խա-
րեանց երկիւղիւդ. քով սրբով. և
դասակիցք եղեն հոգեղինաց երկ-
նաւոր զբաւարձինոցն. ամէն։

Խարեխասութեամբ սրբուհւոյ մեծ
ածնին. Հայլն պես ի հերմոյ։

Քարոզ Հայրապետաց որ և Վարդապետաց։

Ընտրելդ եղեն մեզ ուղիղ դնաց
ցիւք՝ ի շաւիղս արքայութե երկնից.
մեծապայծառ ջահիւ՝ հաւատով և
սիրովն ի՛րեանց, ծագեցին ըզլոյս
աստուածդիտութեան՝ ի սիրտս
մեր. ամէն։

Պահպանութիք խորհրդոց բանից և
գործոց մերոց. սրբութիք վարուց
րե՛ զանձնատուրս զերծութիքն,

ըզհայր և զորդի և ըզսուրբ հոգին
յաւիտեանս ամէն. ամէնք։
Ընտրեալք սրբոց արեամբ նահա-
տակեալ վկայից. Հայլն պես ի հերմոյ։

Քարոզ Մարտիրոսաց, և ճգնաւորաց։

Ո՛ճգնութիւն սքեղ մարտիրոսացըն
բարեխոս ունիմք առ բարերար որ
դիտ ես՝ զի հնարհեացես աշխարհի
զանշարժ ըզխաղաղուդիւն. և պահես
ցես հաստատուն սուրբ զեկեղեցի,
հաստատեա՛լ ի վերայ հիման առա-
քելոց և մարգարէից. ամէնք։
Ո՛ճգնութիւն սքեղ մարտիրոսացըն
բարեխոս ունիմք առ բարերար որ
դիտ առատ ես. զի խաղաղացին
խռովութիւնք. դադարեացին յար-
ձակմունըք թշնամեաց. տնկեացին
սէր և արդարութիւն՝ ի յերկրի.
ամէնք։
Ընտրեալք սքեղ մարտիրոսացըն եր՛,
որք ճգնեցան վքս անուանելդ. քում

սրբոյ. նայեաց յերկրպագութիւն ժո-
ղովելոցս. և չնորհեա մեզս զիմ-
ղութիւն. և հաճ մատն և բաժին
ընել սուրբս ամենայն. ամէնայն:
Ընդհանուր սրբոց աղաչանաւք նահա-
տակեալ վկայելն աւր, որք զան-
ձինս խրտնանց տագաս մնքրեցին
հոգւոյդ քում սրբոյ. պարգեւեա
յերկրի մերում ըզբազմութիւնսն
օդ. և ըզզուարճալի ընդոյս. առ'ի
լցուն լինել ամենայն հարկաւոր
պիտոյից մերոց. ամէնայնի:
Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ ած-
ածնին, և յոլհանու կուսապե-
տին. սրբոյն առաքելոց մար-
գարէից և մարտիրոսաց. և սրբոյն
պրկտոյի մերոյ լուսաւորչին: Նո-
րեխօսութիւք և աղօթիւք սրբոյն
(այս անուն) որոց այսօր է յիշատակ:
Եւ ամենայն սրբոց քոց աւր՝ որք
վասն'ի սէր ածութեանդ քո՝

յիշեա՛ զհոգիս ննջեցելոց մերոց,
և այց արա՛ի բում գալստեանդ
աղաչեմք:
Եւ եւս առաւել զյորդորումն
սիրոյ, և ըզգործս բարեաց ար-
գեւել մեզ խնդրեմք:
Օ՜ն ձինա մեր: Ողորմեաց:

Քարոզ Ջննդեանն Քրիստոսի, և Աւետեաց և Փոխման սուրբ Աստուածածնին, և Տեառնընդառաջին:

Պատ սուրբ սքանչելի լուսոյն,
որ զաստուածն ամենայն յաւի-
տեանց յորովայնի քում կրեցեր,
և ցնծութիւն աշխարհի ծնար
ըզբանն աստուած. աղաչեմք:
Պատ սուրբ բարեխօսեա:
Ընդհեա վասն մեր զաւ'ի քէն
ըզմարմնացեալն աստուած, որ
խոնարհեցաւ'ի հոգւոյական ծոյլ.
եաւ մարմին ըստ մարդկային բըն-
նութեան՝ առնել խաղաղութիւն
յերկինս և յերկրի. աղաչեմք:

Աղաչեա վա : Ներել մեզ անտես առնել զյանցանսն մեր . և տալ օգնականութիւն ընդդիմակաց լինել հակառակամարտելոյն ի պատերազմի . աղաչեմք :

Աղա : Օ՛ի լուսեցին պատերազմունք . դադարեցին յարձակմունքը թշնամեաց . անկեցի սէր և արդարութիւն ի յերկրի . աղաչեմք :

Աղաչեա վասն մեր արքունի ըզմիտս քո զարմանալի պտղաբերութիւն բուսոց՝ և՛ տընկոց . առ՛ի զուարճալի լինել ամենայն հարկաւորի պիտոյից մերոց . աղաչեմք :

Աղա : Օ՛ի միաբանեալ զեկեղեցի իւր սուրբ . վնեալ ի վերայ հիման առաքելոյ և մարգարէից . պահել անարատ մինչև յօր երեւելոյ գաղտնեան իւրոյ . աղաչեմք :

Աղաչեա վասն մեր արքունի ըզմիածին քո զորդին . և վասն հոգւոցն

հանգուցելոց՝ ընդունիլ յարքայութիւնն երկնից . և տալ մասն և բաժին ընդ սուրբս քո . աղաչ :

Յիշեա տէր և ողորմեա :

Ն՛ եւս առաւել զյոտիտուսն սէրոյ , և ըզգործս բարեաց պատրաստել մեզ խնդրեմք :

Տուր մեզ տէր ասպնջական : օ՛ն ձիներս մեր և ըզվիճականս քո ամենակալին յանձն արասցո՛ք :

Վեզ տեառնդ յանձն եղիցո՛ք :

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քումմէ . աղաչեմք :

Տէր ողորմեա՛ . տէր ողորմեա . լսե՛ր տէր և ողորմեա՛ :

Քարոզ պահոց .

Փառաւորեացո՛ք զամենակալն աճ ղհայր տեառն մերոյ Յիսուսի քրիստոսի , զոհանալով զնմանէ՝ որ պատհեաց զմեզ խաղաղութեամբ ի դիշերիս յայսմիկ : Ն՛ւ առաքելոցն

մեզ՝ ի խաւսել՝ ի լոյս՝ ի մահուա
նէ՝ ի կեանս. յապականութենէ յա
նապականութիւն. յանիսութենէ
նէ՝ ի գիտութիւն ճշմարտութեան
իւրոյ: Ընդհատօք և խնդրեցօք
՝ի նմանէ, զի զերկարութիւն ար
ձընջեանս խաղաղութեամբ և ա
ժինոյն մտադիւր զուարճութիւն
արասցէ անցուցանել՝ ի մէնջ: Եւ
պարապեալ պահեցէ զժողովուրդս
իւր աստուածային զօրութեամբն.
որ՝ ի վերայ ամենայնի բարերարու
թեամբն իւրով իշխանութիւն ու
նի: Ամենակալ տէր աստուած մեր,
կեցո և ողորմեա: Օրհնութիւն ու
սոյ և զուարճական օրս խաղաղու
թեամբ անցուցանել հաւատով՝ ի
տեառնէ խնդրեցուք:

Օ՛հրեշտակ խաղաղութեան պահա:
Օ՛բարութիւն և ողջոյն քեզ:
Օ՛րհնեալ խաչին մեծ և կարող զո:
Եւ եւս: Օ՛րհնեա: Ողորմեա:

Աղօթք.

Պ՛ոհանամք ղքէն տէր աստուած
մեր, որ երեւելի լուսով ըզ
սարձայուցեր զամենայն արարած
ք. իսկ իմանալի լուսով պատու
րանաց ըզոչ՝ զամենեսեան լուսա
ւորեցեր զհաւատացեալս՝ ի քեզ:
Օ՛րհնեա և զմեզ տէր՝ ի պահպա
նութիւն պատուիրանաց ըզոչ՝ ի
տունջեանս յայսմիկ և յայլ ժամս
նակի: Արդեօք զի լուսաւորեալ մը
տօք՝ միշտ զհաճոյս ք արասցուք,
և հանդերձեալ բարեաց հասցուք
ընդ ամենայն սուրբս ք: Ընդհօք
և մարդասիրութիւն առատնդ մերոյ
և փրկչիդ Յիսուսի քրիստոսի. ո
րում վայել է փառք իշխանութիւն
և պատիւ. այժմ և միշտ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Խաղաղութիւն մեր և կեանք՝ որ
՝ի հօրէ առաքեցար, միածին որդի
աստուծոյ՝ տէր մեր և փրկիչ Յի
սուս քրիստոս: Տուր մեզ զխաղա
ղութիւն ք՝ զոր ընդհեցեր սրբոց

քոց առաքելոց. վիշմամբ քո՛ւ նո
սա զկենդանացուցիչ և զամենազօր
հոգիդ քո սուրբ: Արասես զի և մեք
խաղաղացեալք յամենայն աշխար
հական սահեցմանէ՝ լիցուք տաճար
և բնակարան աստուածային հնար
հայդ. և զոհանալով փառաւորե
ցուք զքեզ ընդ հօր և սուրբ հո
գւոյդ քրիստոս աստուած մեր.
այժմ և միշտ և:

Եւ ասի Սուրբ աստուած ըստ պատշաճի:

Բաւուր Ախտից, Ծննդեան, և Թլփատութեան
զոյս առա.

Սուրբ աստուած. սուրբ և հզօր.
սուրբ և անմահ. որ յոյսն ի մեզ
վասն մեր. ողորմեա մեզ:

Քառանօրեայ գալստեանն Քրիստոսի, և Ցաղկաղարդին.

Աք ած. որ եկիր և գալոց ես. ո:

Ութաթու մատնութեան գիշերին.

Աք ած. որ մատնեցար վասն մեր. ո:

Ութաթու ճաշուն և յամենայն տօնից Սրբոց, խաչի
և Եկեղեցւոյ, այլ և յաւուրս պահոց.

Աք ած. որ խաչեցար վասն մեր. ո:

Ութաթու երեկոյին, և շաբաթու գիշերոյն.

Աք ած. որ թաղեցար վասն մեր. ո:

Ջատկի և ամենայն Ցարութեան կիւրակէից.

Աք ած. որ յարեար ի մեռելոց. ո:

Համբարձմանն Քրիստոսի.

Աք ած. որ համբարձար վիրաւոք առ
հայր. ողոր:

Գալստեան Հոգւոյն սրբոյ.

Աք ած. որ եկիր և հանգեար յա
ռաքեալսն. ողոր:

Վարդավառին.

Աք ած. որ յայտնեցար ի Թաբոր
լերինն. ողոր:

Փոխման սուրբ Աստուածածնին.

Աք ած. որ եկիր ի փոխումն մեր
քոյ և կուսի. ողոր:

Թումնոյն առաքելոց ասացեալ.

փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ ես
կոյս աստուածածնին մարիամ մայր
քրիստոսի. մատո՛ զաղաչանըս մեր
որդւոյ քոյ և աստուծոյ մերոյ:

մաղ Փրկել զմեզ ի փորձութենէն և յամենայն վտանգէ մերոյ։

քրզ Այս և խոստովանեցայ զքեզ տէր։ Այս ըսել լինելոյ սեռական անծոյ ձայնի տղայական մերոյ՝ բա րեխոսութիւն սուրբ առաքելոցն, և լինելոյ ի վերայ մեր տղերութեան և գթութեան սեռական առնուածոյ։ Ընդունակ տէր առաքեա մեր, կենդ և ողորմեա։

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Խաչաձեւութիւն առնելոյն։

Եւ ասի առանց ձայնից յաւուր կիւրակէի յառաջընթաց աւետարանին։

Եղեալ անուն ՚ի նմա օրհնեալ, յայսմ հետէ միշտ յաւիտեան։
Օրհնեցէք մանկունք զտէր, և օրհնեցէք զնա ՚ի նոսա սեռական։
Եղեալ անուն ՚ի նմա օրհնեալ, յայսմ հետէ միշտ յաւիտեան։
Յարեւելից միշտ ՚ի մուտս արեւուն՝ օրհնեալ է անուն տեառն։

Արձակ է ՚ի վերայ ամ աղգաց տէր, և յերկինս են փառք նորա։
Ով է որպէս տէր Աստուած մեր ՚ի բարձունս բնակեալ, և զհնամարհս տեսանել յերկինս և յերկրի։
Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ, և բարձր առնէ զտառապեալս յոռի բեւեռց։
Նստուցանէ զնոսա իշխանաց՝ ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ։
Ընակեցուցանէ զամուլն ՚ի տան ա րեամբ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ։

Յաւուրս հիւրասիրաց ասի ընթերցեալ լինի աւետարան ըստ Ղուկասու։ և ՚ի փոխ փերոնականաց սաղմոս և գիր և աւետարան ըստ յոյնին։

Աւետարան ըստ Մատթէոսի։

Եւ եղեալ անտի Յիսուս գնաց ՚ի կողմանս ասորոյն և սկսաւ ասել։ Եւ ահա կին մի քանանուհի ՚ի սահմանաց անտի նոցա եկեալ, աղա-

զակէր և ասէր . ողորմեսցի ինձ տէր որդի դաւթի , դուստր իմ չարաչար այսահարի : Եւ նա ոչ ետ նմա պատասխանի . և մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ աղաչէին զնա և ասէին . արձակեա զնա զի աղաղակէ զհետ մեր : Եւ պատասխանի ետ և ասէ . ոչ ուրեք առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն իսրայէլի : Եւ նա մատուցեալ երկրպագանէր նմա և ասէր . տէր՝ օգնեա ինձ : Պատասխանի ետ նմա և ասէ . ոչ է բարւոք առնուլ ըզհաց մանկանց՝ և արկանել շանց : Եւ նա ասէ . այո՛ տէր , քանզի և շունք կերակրին ի փշրանաց անկեցից՝ ի սեղանոյ տեառն իւրեանց : Յայնժամ պատասխանի ետ նմա Յիսուս և ասէ . ով կին դու՝ մեծ են հաւատք քո . եղիցի քեզ որպէս և կամիս : Եւ բժշկեցաւ դուստր նո՛ր յա՛ի նմին ժամու :

Եւ եկեալ միւսանգամ՝ ի տահմանս նայն տիւրոսի և սիդոնի , և եկն՝ ի ծովեզրն գալիլիացւոց՝ ի մէջ տահմանացն՝ ի դեկապօլիս : Եւ բերին առաջի նորա խուլ մի և համր . և աղաչէին՝ զի ձեռն դիցէ՝ ի վերայ նորա : Եւ առեալ զնա ի մենաւոր յամբոխէ անտի , արկ զմատունս իւր ընդ ականջս նորա՝ և եմուք անդր . և կալաւ զլեզուէ նորա . հայեցաւ յերկինս՝ յոտից եհան և ասէ . եփփաթայ՝ որ է բացիր : Եւ նոյն ժամայն բացան ականջք նորա , և լուծան կապանք լեզուի նո՛ր . և խօսէր ուղիղ : Եւ պատուիրեաց նոցա՝ զի մի ումեք ասիցեն . և որչափ նա պատուիրէր նոցա , նո՛քա եւս առաւել քարոզէին . և եւս քան զեւս զարմանային և ասէին . զամենայն ինչ բարւոք գործեաց սա , զի խլից լսել տայ՝ և համոց խօսել :

Եւ եղեւ ՚ի վաղիւն մինչ իջանէին նորա ՚ի լեառնէ անտի, ընդ առաջ եղեւ նմա ժողովուրդ բազում։ Եւ ահաւադիկ այր ՚ի բազմութենէ այնորիկ և աղաղակեաց և ասէ. վարդապետ՝ աղաչեմ զքեզ հայեցց յորդի իմ, զի միամօր է ինձ։ Եւ ահա այս հարկանի ՚ի նմա, և յանկարծ գոչէ և զարկուցանէ զնա և թաւալեցուցանէ և փրփրեցուցանէ, և հազիւ մեկնի ՚ի նմանէ խորտակեալ զնա. և աղաչեցի զաշակերտսն քո զի հանցեն զնա, և ոչ կարացին։ Պատասխանի ետ Յիսուս և ասէ. ով ազգ անհաւատ և թիւր, մինչեւ յե՞րբ եղէց ընդ ձեզ՝ և անձ սոցեմ ձեզ. մատո այսր զորդին քո։ Եւ մինչդեռ մատչէր, զարկոյց զնա դեւն և շարժեաց։ Սաստեաց Յիսուս այսոյն պղծոյ, և բժշկեաց զմանուկն. և ետ զնա ցհայր իւր։ Եւ զարմանային ամենեքեան ՚ի վեր քոյ մեծամեծացն աստուծոյ։

Եկն դարձեալ ՚ի կանա գալիլեացւոց՝ ուր արար զջուրն գինի. և անդ էր թագաւորազն մի, որոյ որդի նորա հիւանդ կայր ՚ի կափառնաւմ։ Նա լուեալ լսաւ եթէ Յիսուս եկեալ է ՚ի հրէաստանէ ՚ի գալիլիա, եկն առ նա՝ և աղաչէր, զի իջցէ և բժշկեսցէ զորդի նորա. քանզի մերձ էր ՚ի մեռանել։ Ասէ ցնա. եթէ ոչ նշանս լինիք և արուեստս տեսանէք՝ ոչ հաւատայք։ Ասէ ցնա թագաւորազն. տէր՝ էջ, մինչեւ մեռեալ լիցէ մանուկն իմ։ Ասէ ցնա Յիսուս. երթ՝ որդին քո կենդանի է։ Եւ հաւատաց այրն բանին՝ զոր ասաց նմա Յիսուս, և գնաց։ Եւ մինչդեռ իջանէր, ընդ առաջ եղեն նմա ծառայքն նորա. աւետիս ետուն և ասեն, թէ մանուկն նորա կենդանի է։ Ջարցաւ նէր ցնոսա վասն ժամուն՝ յորում ապաքինեաց։ Եւ ասեն ցնա. երէկ յեօթներորդ ժամու եթող զնա

ջերմն : Վ'ասաց հայրն նորա՝ եթէ յայնմ ժամու յորում առցեն ցնա հրեայք՝ թէ որդին քո կենդանի է, և հաւատաց մինչեն և ամենայն տուն իւր : Օյս գարձեալ երկրորդ նըշան արար Յիսուս եկեալ ի հրէաստանէ ի գալիլիա :

Երգ առաջնոյ աւուր միաշաբաթին, և ի խորհուրդ արարչութեանն, և ի յարութեանն Քրիստոսի :

Կիր

Ա՛յորաստեղծեալ բանն յաներից ի սկզբանէ զերկինս եւ զերկիր. և զերկինսն զօրս անմարմնոց. և ըզգալի տարերց քաւից հակառակաց միաբանից. որով յաւէտ վաստաքանի երկրորդութեանն անճառելի՛ : Նրեքսրբեան մի տէրութիւն միով բնութեամբ աստուածութիւն. լոյս որ անեղ արարչականն առաց լինել լոյս եղականն. զոր և ծագեաց յօրն առաջինն միաշաբաթի կիւրակէին. որով յաւէտ վա :

րաբունորէն բացատրեացո՛ք զծածկեալ խորհուրդըն ճանիցո՛ք. զի լոյն անտես իմանալի մարդուր հո՛ գւոց տեսանելն. ի սոյն ծագեաց միաշաբաթի մեզ յարութե տուրբ ճառագայթ. ելույք վերակեա՛ք ընդ զբաղմունսն տուք օրհնութիւն յարո՛ցեա՛ն :

Սկզբնէ սկսաւ խոնարհեցար ի վերջ կութիւն մեր մարմնացար. նովին մարմնովըն խաչեցար ի գերեզման մահ՛ եգար. այսօր յարեար աստուածաբար ի հրեշտակաց քարո՛ զեցար. ելույք վերը :

Նրեւեցար խնկաբերիցն յողջոյն կենսոյն ուրախալոյ. և՛ի լերինն գալիլիա աւետեցար վերջին. ելույք :

Միօնի որդիք զարմիք հարսին լուսոյ տուք աւետիք. եթէ վեհապն քո յարուցեալ յաղթեաց մահու

սըն ժատուցանելմ զօրհնութիւն
և զվառս՝ ընդ հօր և ընդ սրբոյ
հոգւոյդ. այժմ և միշտ և :
Օրհնեալ տէր մեր յս քս. ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս :

Քարոզ յորժամ ի թափոր ելանեն :

Եւ եւս խաղաղութեամն զտէր աղաչեցա՛ք : Տէ՛ր ո՞ղորմեաւ : Վասն ի վերուստ խաղաղութեան և փրկութենէ անձանց մերոց. զտէր աղաչեցա՛ք : Տէ՛ր ո՞ղորմեաւ : Ողորմեաց մեզ տէր ած մեր, ըստ մեծի ողորմութենէ քում. աստուածամեանեքեան վարձանութեամբ : Տէր ողորմեաւ. տէր ողոր. տէր ո՛ : Օրհնութի և վառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից : Ա՛մէն : Ա՛լէլո՛ւիա. ալէլո՛ւիա. ալէ՛ : Օրհնեցի՛ և պահպանեցի և նախանամեալ պահեցի. արեւելեան

իշխանութեամբ. զոյ պատակէ ըզքե՛զ վառօ՛ք ել ընդ ա՛ռաջ պատնեաւ զարդուն՛ք. ե՛րդեա երդ նո՛ր յարո՛ցելոյն ընծեցե՛լոց կենա՛ց պատո՛յն :

Քարոզ կիւրակէից, և այլոց տէրունական ոօնից :

Խնդրեցո՛ւք հաւատով միաբանութեամբ ի տեառնէ՝ զի զօրանայ թեան զնուտս իւր արասցէ ի վերոյ մեր : Տէրն ամենակալ կեցուցցէ և ողորմեսցի : Կեցո՛ տէր : Տէ՛ր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողոր :

Աղօթք.

Քրիստոս ամենազօր և հրաշալի յաւրութեանդ քրիստոս ած մեր՝ երկրպագանեն զօրք հրեշտակաց. զի դու միայն ունիս զանմահութիւն բնակեալդ ի լոյս անմատոյց : Եւ մեք հողեզէն ապարածքս խոնարհեալք երկիւղիւ երկրպագանեմք. զօրութիւնդ քո օրհնեմք և վառաւրեմք : Եւ ընդ երկնային զօր

կողմ աշխարհիս. և հայրապետու-
թիւն հայոց. այս նշանակ սուրբ
խաչիս և սուրբ աւետարանաս,
և աւուրս շնորհիս. անուամբ հօր
և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ
և միշտ և յաւէտ։

Եւ դարձուցանէն զերեսս յարեւմուտս։

դպ քհ Ընկե՛ն։ Ընկե՛նիմ. ընկե՛նիս. ընկէ։
Օրհնեցի՛ և պահպանեցի և նա-
խանամեալ պահեցի՛ արեւմը-
տեան կողմ աշխարհիս և Թագա-
ւորութիւն քրիստոնէից. այս նշա-

Եւ շրջել դառնան ի հարաւ։

դպ քհ Ընկե՛ն։ Ընկե՛նիմ. ընկե՛նիս. ընկէ։
Օրհնեցի՛ և պահպանեցի և նա-
խանամեալ պահեցի՛ հարաւա-
յին կողմ աշխարհիս, երկիրս ան-
դաստանս և պտղաբերութիւնն տար-
ւոյս. այս նշանակ։

Եւ դառնան դէպ ի հիւսիս։

դպ քհ Ընկե՛ն։ Ընկե՛նիմ. ընկե՛նիս. ընկէ։
Օրհնեցի՛ և պահպանեցի և նա-
խանամեալ պահեցի՛ հիւսիսա-

յին կողմ աշխարհիս, վանքս անա-
պատս քաղաքս և գիւղս և բնա-
կեալ ժողովուրդս՝ի սմա. այս նշա-
նակ։

Եւ դառնան՝ի բեմն, և ասեն դարձեալ։

քհ Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Կարդայ Թափօրն և խաչն։

Սուրբ խաչիս աղաչեցուք ըզ-
տէր, զի տուիս վրկեացէ զմեզ՝ի
մեղաց, և կեցուսցէ շնորհիս որոյ
մուխեան իւրոյ։ Ընդունակալ տէր
ած մեր. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստ-
ուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ
և պատուական խաչիդ քոյ՝ի խա-
զաղութեան. վրկեա յերեւելի և
յաներեւոյթ թշնամեացն։ Ընժա-
նապատեա զոհութեամբ փառաւո-
րել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ
հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ տէր մեր յիս քիս. ամէն։
Ւսայի մեր որ յերկինս։

Ի՛կ յայլ աւուրս յեփ Սուրբ աստուածին,
և քարոզին ասէ աղմոս ՚ի ԺԲ։

Օրհնեցէք մանկունք զտէր. և օրհնեցէք զանուն տեառն։
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։
Յարեւելից մինչեւ ՚ի մուտս արեւու՝ օրհնեալ է անուն տեառն։
Բարձր է ՚ի վերոյ ամ ազգաց տէր, և յերկինս են վաստք նորա։
Ո՛վ է որպէս տէր աստուած մեր ՚ի բարձունս բնակեալ, և զխոնարհսն տեսանել յերկինս և յերկրի։
Յարուցանել զաղքատս յերկրէ, և բարձր առնել զտառապեալս յաղբեւոց։
Նստուցանել զնոսա իշխանաց՝ ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոց։
Ընակեցուցանել զամուլն ՚ի տան ուրախարար, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Ե՞րկնաւո՞ր հօտս ընտրեալ. զոր հոլիւրն քաջ լծորեալ յերկի՛նս. և եկեալ ՚ի խընդի՛ր մեզ մոլորե՛լոցս. որոյ լըցեալ զթի՛ւ հարիւրո՛ցդ. արար ուրախութի՛ւն ՚ի յերկի՛նս երկնաւո՛րացդ. աղաչե՛մք ըզձե՛զ բարեխօս լերուք առ տէ՛ր վասն քաւութեան մե՛ղաց մե՛րոց։ Տե՛ր ողորմեա՛ մեզ։ Խորհրդա՛ծք խորոց անստե՛սին. խորհրդա՛ծք խորոց անստե՛սին. ընդ միածնին ապաստարել տնօ՛ր եմնութեան. ՚ի ծնընդեանն աւետա՛ւորքդ հովուա՛ց՝ և կանա՛նցն իւղաբերից կենաց քարո՛զք ըզկենդանի՛ դա՛նեայն. ա՛ղա։ Պահատա՛ռնք աշ խարհի. բանակո՛ք տեառն շուրջ զերկի՛ւղածո՛ւն. բարեկա՛մք ազգի մարդկան միջնորդք մա՛հու և կեանքն. ա՛ղա։ Վերջա՛ծք և զարմի՛կ մե՛ծք. որ կա՛յք միշտ առաջի աւետարանին տեառն. ա՛ղա։

Ա՛յսօր ցընծա՛յ զուարճացեալ եկե-

ւծ ողորմութեան ամզի մատու-
կան. ըզմանն։ Ինդ սերովբէին սըր-
բասց համաձայնեա՛լ քեզ եր-
գեմք. երեքսրբեան տէրութիւն
խնայեա՛ քաղցրութիւբ յարարածըս
քո. և զմանկո՛ւնս եկե։

Ա՛շակերտի՛ք քրիստոսի և առ ա՛ յ
վենայն տիեզերս առաքեա՛լք. քա՛
րեխօսեցէ՛ք առ տէր վասըն մեր։
Ունք առնք ըզպատուէր քրիստոսե՛
նելիւղ ըզբանըն կենաց յաշխար
հի. բարե։ Ունք արժանի եղէ՛ք տե
ւանել մարմնով զորդին աստուծոյ
յայտնապէս. բարե։

Ա՛ղճդնութիւն մի՛յ քոյ քո տօ
նել այսօր ընդ զօրս անմարմնոցն.
քեզ երկե՛ր՛ք անլռելի զօրհ
նութիւն։ Ա՛երկայեա՛ց լոյս
մարդկային տկարութիւնե ըզզե՛ա
հաւատոյ վառեալ զե՛աստք.
յաղթեա՛ց հակառակամար
տից՝ ի պատերազմի։ Ա՛ըկըստա-

զեցի հելլանոսաց. տօնելո՛վ զվի
շատակ մեծի նահատակին և հօ
րըն հաւատոյ աբրահամու։ օրհ
նեցէ՛ք մանկունք սիոնի՛ զհայրըն
լուսոյ ա՛նլռե՛ւելի։ Ա՛յսօր նոր ի՛ս
րայէլ կոչեցեա՛լ մարգարէի՛ն աս
ած. տո՛ւեա՛ ցնծութեամբ ըզտօն
հովանոյն իսրայէլի՛ն առաջնոյ.
զովե՛լով զդէս ան՛կեան երկո՛ց
որմոց յարմա՛րութեան։ Ա՛յսօր ի՛
ղո՛վքս լերանց տուն ա՛յ հաստա
տեա՛լ. որ և յաւէ՛տ ուրախ յամ
պոյ հոգւոյն ա՛ծաբուղիս առա՛ստա
հան անձրեւօք. բա՛րեբանեա՛ զպա՛
տուն կենա՛ց զարբուցանողին
ծարաւեաց։

Ո՛ատաւօտու զօրհնեցուցի՛չ
մարգարէութեամբդ. քո ընկալ
ի՛ապաւոր վաստաց. և զմանկո՛ւնս
եկեղեցւո՛յ քո պահեա՛ ի խաղա
ղութեան։ Ա՛ր սեա՛նդ ես խո
նարհաց յերկինից ի յե՛րկիր. և տը-

եա՛ղէք ընդ քմի հեղմամբ սրեան՝ի
մա՛հ ածուԼԹեանըն գոլով հրաշա՛խ
կերտիք. շինեա՛ղէք ի վայելչու-
ԼԹիւն տուրբ այլբայրուԼԹեանն։

Քարոզ՝ զկնի Մանկանցն։

Ա՛ման խաղաղուԼԹեան ամ աշխար-
հի՛, և հաստատուԼԹե սրբոյ եկեղե-
ցւոյ զամէն աղաւէտութ։ Ընտացութ
ամենեքեան միաբանուԼԹեամբ։
Տէր ողորմեա՛. տէր ողոր. տէր ո։

Աղօթք։

Սուրբ ես տէր ած մեր հզօր և
մեռանող. որ նախ՝ի կատա
րելեալնա և լոյս ծագես յա-
րարած քո։ Լուսաւորեա զմեզ
տէր՝ի ժամ առաւօտուս. որպէս
զի՝ի ծագել լուսոյ տունջեանն՝
ծագեցի առ մեզ դուԼի մարդասի-
րուԼեան քոյ։ Չեռացո՝ի մէնջ
տէր զնաբէուԼիւն սատանայի. և
զբռնուԼիւն նորա խորտակեա ա-
զօԼիւք և բարեխօսուԼեամբ ամ
սրբոց։ Ա՛մէն և զերկիւղս պատճառեր

՝ի անուանդ ծառայից քոց։ Յորոց
հանապազ փառաւորեալ գոլիս ա-
մենասուրբ երրորդուԼիւնն. այժմ
և միշտ և յաւէտ։

Յաւուրս պղտհայից ասէ ասէ, Տէր ամենակալ. և յետ
նորա բանից իմոց. և յայլ աւուրս պահոց՝ ինչ
բանից իմոց. ընդ գլուխ յղեաս։

Իսկ՝ի փոխն սրբոց աղաչեսս այս։

Սիրեցի՛ զի լսիցէ Տէր զձայն աղօ
ԼիցԻմոց. զի խոնարհեցոյց ըզնե
կըն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ
կարդացի առնա։
Երկեցան զինեւ երկունք մահու.
և վիշտք դժոխոց գտին զիս։
Օ՛նեղուԼիւն և զանձկուԼի՛ գտի,
և զանուն տեառն կարդացի։
Ո՛ տէր՝ փրկեա զանձն իմ. ողորմած
աստուած մեր ողորմի՝ և պահէ
զտղայս տէր։
Նա խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս.
դարձ անձն իմ՝ի հանգիստ քո, զի
տէր օգնեաց քեզ։
Փրկեաց զանձն իմ՝ի մահուանէ,

զաչս իմ յարուստուց, և զոտս իմ
՝ի գայթակղուԹենէ, հաճոյ եղէց
առաջի տեառն յերկրին կենդա-
նեաց։

Յառաւօտի զոր և խօսեցայ. և ես
խնամարհ եղէ յոյժ։

Ես ասացի ՝ի զարմանալ իմում, Թէ
ամենայն մարդ սուտ է։

Օ՜ինչ տաց տրիտուր տեառն ընդ
ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ։

Օ՜բաժակ փրկուԹեան ընկալայց,
և զանուն տեառն կարդացից։

Օ՜աղօԹս իմ տեառն տաց՝ առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա։

Պատուական է առաջի տեառն մահ
սրբոց իւրոց. ո՛ տէր ես ծառայ քո
եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո։
Լուծեր զկապանս իմ. քեզ մատու-
ցից պատարագ օրհնուԹեան, և
զանուն տեառն կարդացից։

Օ՜աղօԹս իմ տեառն տաց առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա. ՝ի
դաւիԹս տան տեառն, և ՝ի մէջ քո
Երուսաղէմ։

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք.
գովեցէք զնա ամ ժողովուրդք։
Զօրացաւ ողորմուԹիւն նորա ՝ի վեր
ս՛եր. և ճշմարտուԹիւն տեառն
մնայեմ յաւիտեան։

Աստուած յանուան քում կեաց
զիս, և ՝ի զօրուԹեան քում իրաւ
արա ինձ։

Աստուած լուր աղօԹից իմոց, ունկ
կալ դիր բանից բերանոյ իմոց։
Օտարք յարեան ՝ի վերայ իմ, և հզօ-
զօրք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ հա-
մարեցան զքեզ աջ առջի իւրեանց։
Ահա աստուած օգնական իմ, և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ։

Ի գարձուցանել զչարն ՝ի ՀԻշնամիս
իմ, ճշմարտուԹ քով ատակեա զնա։
Ես կամօք իմովք պատարագս մա-
տուցից քեզ. և խոստովան եղէց
անուան քում տէր, զի բարի է։
Ձամ ՆեղուԹէ իմմէ վրկեցեր զիս,
և ՝ի ՀԻշնամեան իմ ետես աչն իմ։
Տուր զօրուԹիւն ծառայի քո. կե-
ցո զորդի աղախնոյ քո. և արա

առիս նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն.
զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխի-
թարեցեր զիս։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Աղաչանք ՚ի տօնի ամենայն սրբոց։

Բրիստոս աստուած մեր՝ վասն խա-
չի քոյ պատուականի զնաղտու-
թիւն քո տուր մեզ տէր։
Վասն սրբուհւոյ աստուածածնին,
և յովհաննու կարապետին, և սրբո-
ցն ստեփաննոսի նախավկային,
զնաղտութի՚ քո տուր մեզ տէր։
Վասն սրբոց քոց առաքելոց, մար-
գարէից, վարդապետաց, մարտիրո-
սաց, հայրապետաց, ճգնաւորաց,
կուսանաց, միանձանց, և երկնայ-
ին զօրացն. զնաղտութիւն քո
տուր մեզ տէր։
Ու վասն նահատակին լուսաւորչացն մե-
րոց Թադէոսի և բարդուղիմէոսի,
և սրբոց յակոբեանց երջանիկ ա-
ռաքելոցն. և սրբոցն գրիգորի մերոյ

լուսաւորչին, և սրբոցն յակոբայ
մծբնայ հայրապետին, մաշտոցէ
ճգնաւորին, և մեսրոպայ եպիսկո-
պոսին, և պետրոսի զօրավարին։
Խարեխօսութեամբ յիշատակաւ և
աղօթիւք սրբոցն (այս անուն) որոց այ-
սօր է յիշատակ. զնաղտութիւն
և զմեծ ողորմութիւն քո սպա-
գեւեա մեզ մարդասէր տէր։

Քարոզ Առաքելոց, և ամենայն Սրբոց։

Սուրբ ճգնաւորքն աղաչեցուք
զտէր, որք զջարան պարտեցին,
նեղութեանցն համբերեցին։ Ո՛ր-
սեղէն և երկնային անթառամ պը-
ատկացն արժանի եղեն։ Աղօթիւք
նոցա և բարեխօսութեամբ մեզ
ողորմեցի։ Ամենակալ տէր մեծ
կեցո և ողորմեա։

Աղօթք ՚ի տօնի Առաքելոց, և Մարգարէից, և Հայրապետաց,
և Վարդապետաց։

Ար ընտրեցեր և ընկալար զերանե-
լի զվկայսն քո (այս անուն) քո մեծ
մեր, և հաղորդս արարեր զնա կա-

մասու չարչարանաց քոց: Ամէն՝ բա
րեխօս առ քեզ ունիմք՝ ողբ առա
և ընդ ամենայն տիեզերս սուրբք
լցեան: Արդէս զի աղօթիւք նոցա և
բարեխօսութեամբ խաղաղացու
ցես զևեղացաւալարութիւնս մեր,
վրկեալ զմեզ յերեսելի և յանե
րևոյթ թշնամւոյն: Ընդունէա մեզ
տէր լսա օրինակի նոցա կեալ, և
զվախճանն մեր կնքեա ուղղափառ
խոստովանութեամբ՝ ի յոյս կեն
ցըն յաւիտենից: Ոմ և մեք ար
ժանի եղիցուք մտանել յերկնային
խորանն լուսոյ, և ժառանգել ըզ
պատրաստեալն՝ ի սկզբանէ աշխար
հի սրբոց քոց զարքայութիւնդ: Եւ
ընդ նոսին գոհանալով վաստա
բեացուք զքեզ ընդ հօր և ընդ սուրբ
հոգւոյդ, այժմ և միշտ և:

Ի Սարկաւագ վարդապետէն ասացեալ:

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո, զծնողսն մեր, զվարդապետս, զեղ
բարս, զընկերս, զկերակրիչս, զսո

տաւորս, զձանապարհորդս, զհան
դուցիչս, զվաստակաւորս, զհաս
տուածողս, զպաշտօնարոզս, զգե
րիս, զհիւանդս, զնեղեալս, զիշ
խանս, զչարարարս, զբարերարս,
զմիջնամուս, զաեելիս, և ողբ պատ
ուխրեցին մեզ հաւատով:

Յիշեա տէր և ողորմեա:

Բարերար և բազումողորմ ած՝ քո
անմահաց գիտութեամբդ և ան
բաւ մարդասիրութեամբդ յիշեա
զամենայն հաւատացեալս՝ ի քեզ,
և ողորմեա ամենեցուն: Օգնեա
և փրկեա յիւրաքանչիւր վտանգից
և՝ ի փորձութեանց: Արժանաւո
րեա գոհութեամբ վաստատել
զհայր և զորդի և զսուրբ հոգի,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա
ւիտենից. ամէն:

Աղօթք Մարտիրոսաց, ճգնաւորաց, և կուսանաց,

Պահիչ սրբոց քրիստոս, որ պատ
կեա զսուրբս քո, և առնես զկամս

երկիւղածաց քոց, և նայիս սիրով
և բաղցրութեամբ յարարածս քո:
Լո՛ւր մեզ յերկնից՝ ի սրբութենէ
քումէ բարեխօսութեամբ սուրբ
աստուածածնին, և աղաչանօք ա-
մենայն սրբոց քոց, և որոց այսօր
է յիշատակ: Լո՛ւր մեզ տէր և ո-
ղորմեա, ներեա քաւեա և թող
զմեզս մեր: Ընժանաւորեա զո-
հութեամբ վառաւորել զբեզ ընդ
հօր և ընդ սո Հոգւոյդ, այժմ և:

Յիշեա տէր զպաշտօն:
Բարեբար և բազումողորմ աստ:
Օրհնեալ տէր մեր յաւ քո, ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս:

զամենայն զարդ նոցա, ամէնա:
Որ կատեցեր զծով բանիւ հրամա-
նի քո, վակեցեր զկտրս, կնքեցեր
ահաւոր և վառաւորեալ անուամբ
քով սրբով, ամէնա:
Որ տամ լինէ ատրսի և զոլոյ յերե-
ստաց ահի զօրութեան քո, ամէնա:
Ընդառաւ է մեծվայելչութի վառաց
սրբութե քո, ստատիկ է բարկութի
սպառնալեաց քոց՝ ի վերայ մեզաւոր
քաց, անչափ և անքննին են ողոր
մութիք աւետեաց քոց, ամէնա:
Դու տէր բարձրեալ, զիմաց, երկայ-
նամիտ, բազումողորմ, և զղջանաս՝ ի
վերայ չարեաց մարդկան, ամէնա:
Դու ասուած ոչ եղեր ապաշնա-
րութիւն վասն արդարոցն՝ այրա-
համու, իսահակայ և յակոբայ, որք
ոչ մեզան քեզ, ամէնա:
Այլ եղեր ապաշնարութիւն վասն
իմ մեզաւորիս, զի մեզայ աւելի
քան զաւազ ծովու, և բազմացան
անօրէնութիւնք իմ, ամէնա:
Չեմ արժանի հայել և տեսանել

Տէր ամենակալ աստուած աբրա-
համու, իսահակայ, յակոբայ և
զաւակի նոցա արդարոց, ամէնա,
կալ տէր՝ թող զմեզս իմ:
Որ արարեր զերկինս և զերկիր, և

զարձրութիւնս երկնից՝ ի բազմութիւն անօրինութիւնք իմոց. ամեն։

Կորացեալ եմ ես ի բռնութենէ կապանաց երկաթից, և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ամեն։

Բարկացուցի զգոմռութիւն, և ձար առաջի քո արարի, կանգնեցի պատկեր և բազմացուցի զցաւմըն. ամեն։

Եւ արդ ասէր՝ խոնարհեցուցանեմ զծունր սրտի իմոյ, և հայցեմ ի քաղցրութենէ քումմէ. ամեն։

Մեղայ տէր մեղայ, և զանօրինութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամեն։

Ընդունէմ և խնդրեմ ի քէն՝ Թող ինձ տէր, Թող ինձ, և մի կորուսաներ զիս ընդ անօրինութեան իմոյ. ամեն։

Մի յաւիտեան բարկանայր ինձ տէր, և մի յիշեր զչարիսն իմ, և մի պատուհասներ զիս ընդ իջեալսն ի ներ-քոյ երկրի չարեօք. ամեն։

Օվ դու ած՝ ած ապաշխարողացդ ես, և յիս ցոյց զարութիւնս

քո, որ անարժան եմ. ամեն։

Կեցուսցես զիս քան բազում ողորմութեան քում. և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. ամեն։

Օ քեզ տէր՝ օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից, և քո են վաստք յաւիտեանս. ամէն։

Փառք հօր և որդւոյ և

Ընդունէմ և խնդրեմ ի քէն տէր, Թող ինձ զմեղս իմ։

Բազում ողորմ տէր, ողորմեա ինձ։

Ընտուած՝ քաւեա զիս զմեղաւորս ի մեղաց, և կեցո։

Ընդունէ իմ և յոյս ած, զմեա յիս ի մեղուցեալ ծառայս, և ողորմեա ինձ բազմամեղիս։

Ամենօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս ածածին մարիամ. բարեխօսեա առ տէր վասն իմ մեղաւորիս։

Ամենայն տուրք աստուծոյ՝ բարեխօսեցէք առ հայր ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս։

Կրկառս ողկի ոչ անհատակալ, ըն-

կալ զաղաչանս մեր . զի ՚ի քեզ են
ապաւինեալ անձինք մեր :

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կենսաբար և պատուական խաչ քո տէր՝ պահպանեա զմեզ : Ընաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քո , որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռով ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի :

Եւ մարգարէութեամբ քո հիւեա զմեզ տէր՝ հիւեա զմեզ , յորժամ գաս արքայութեամբ քո , և տալոյ մեզ :

Բարոյ :

Եկեալքս ՚ի խոստովանութիւն ապաշխարութեան՝ հաւատով զոյս միաձնի որդւոյն ձոյ դիցուք ՚ի սիրտս մեր , խնդրելով ՚ի նմանէ զքաւութիւն և զթողութիւն յանցանաց մերոց : Ոչ զի նա խնդրէն է նախախնամողն աստուած յաւիտենական , որ եկն կամաւ հօր ՚ի փրկել զաւրարածս . և տայ՝ զինքն քաւիչ մեզաւորաց , յոյս

ապաշխարողաց , շնորհելով զհանգիստ աշխատելոց , ընդունելով զծանրաբեռնեալքս և զտաժանեալքս մեղօք յապաշխարութիւն քաւութե : Ընդ՝ եկայք ամենեքեան խոնարհեալ անձամբք՝ բեկեալ սրտիւք անկցուք և լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ . զի անցուսցէ ՚ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարեխաւսութիւնն իւրով : Ընդունակալ տէր աստուած մեր՝ կեցո և ողորմեա :

Աղօթք .

Տէր աստուած փրկութեան մերոյ՝ որ ողորմածդ ես և գթած , երկայնամիտ բազումողորմ , և զղջանաս ՚ի վերայ չարեաց մարդկան . որ ոչ կամիս զմահ մեղաւորին , այլ ըզդառնալ նորա ՚ի չար ճանապարհէն և կեանն : Ոս տէր՝ առաս ողորմութեամբդ քով մխիթարեա զծառայս քո , և տուր սոցա տեղի ապաշխարութե : Հաշտեա մարդասիրութիւդ քով . և սրտ զառաս անդամս

եկեղեցւոյ քում սրբոյ ։ Արդէս զի
առողջացեալք հոգւով՝ խոստովա-
նութիւն և ապաշխարութիւն մատցեն
քեզ եկեղեցի քո սուրբ ։ Ընդ ժողո-
վուրդն և ազգաւորութիւն մատեան
և հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և միշտ և
ընդ հանս ։

Սաղմոս ։ ե ։

Բանից իմոց ունկնդիր լեր, և՛
մխիթ առ զաղաղակ իմ ։
Լայեա՛ ի ձայն աղօթից իմոց, թա-
գաւոր իմ և աստուած իմ ։
Զի քեզ աղաչեմ տէր. ընդ առաւ-
օտս լուիցես ձայնի իմում. ընդ
առաւօտս պատրաստ եղէց, յանդ-
իման լինել առ քեզ ։
Ո՛չ թէ դու ած կամիս զանօրէնու-
թիւն. և ոչ բնակիսցի առ քեզ
չարք. և անօրէնք մի՛ բնակեսցին
առաջի աչաց քոց ։
Ատեցեր զամն սիկ, որք գործեն
զանօրէնութիւն. կորուսանես զամե-
նեսեան որք խօսին զսուտ ։

օ՛ձայր արիւնահեղ և զնենգաւոր
պիղծ առնեաս դու տէր. այլ ես քոյ
բազում ողորմութեան քում մտից
ի տուն քո, և երկրպագից ի տա-
ճար սուրբ քո երկիւղիւ քո ։
Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարու-
թեան քում. վասն թշնամեաց իմոց՝ ուղիղ առ
նապատհաս քո ։
Օ՛ի ոչ գոյ ի բերանս նոցա ճշմարտ
թիւն. և սիրտք նոցա նանա-
հեալք են ։
Արձակ գերեզմանք բացեն կոկորդք
նոցա. և լեզուօք խրեանց նեն-
գաւորք եղեն ։
Դատեա զնա ած զի անկցին ի խոր-
հուրդս սրտից իւրեանց. ըստ բա-
զում ամբարշտութեանց նց վերծեա
զնոսա, զի դառնացուցին զքեզ ։
Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յոյ-
սացեալ են ի քեզ. յաւիտեան ցնծ-
ացեն. և բնակեսցես դու ի նոս ։
Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան
քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն

տէր որպէս զինու հաճութեամբ
քո պատկեցեր զնոսա:
Լ ցաք առաւօտու ողորմութեամբ
քոյ. ցնծացաք և ուրախ եղաք
զամենայն աւուրս կենաց մերոց:
Ուրախ եղուք փոխանակ աւուրցն՝
յորս խոնարհ արարեր զմեզ, և ա-
մացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս:
Նայեա տէր ի ծառայս քո և ի գործ
ծըս ձեռաց քոց, և առաջնորդեա
որդւոց նոցա. եղիցի լոյս տեառն
աստուծոյ ի վերայ մեր:
Ի գործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա
ի մեզ տէր. և զգործս ձեռաց մե-
րոց յաջողեա մեզ:
Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր,
տէր, լուր ձայնի իմոյ:
Եղիցին ականջք քո ի լսել զձայն
աղօթից իմոց:
Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես տէր՝
տէր, իակ ո կարէ կալ առաջի քո.
զի ի քէն է քաւութիւն:
Վասն անուան քո համբերի տէր.
համբեր անձն իմ բանի քում. յու-

սցաւ անձն իմ ի տէր:
Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերե-
կոյ, ի պահէ առաւօտու յուսա-
ցաւ իսրայէլ ի տէր:
Ի տեառնէ է ողորմութի բազում.
ի նմանէ է փրկութիւն, և նա
փրկեաց զիսրայէլ յամենայն նե-
ղութեանց նորա:
Լսելի արա ինձ առաւօտու զողոր
մութիւնա քո. զի ես ի քեզ տէր
յուսացայ:
Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնա
ցից. զի առ քեզ տէր համբարձի
զանձն իմ:
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց տէր.
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:
Ուս ինձ առնել զկամս քո. զի
դու ես աստուած իմ:
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
ի յերկիր ուղիղ:
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս. արդարութեամբ քով հանցես
ի նեղութենէ զանձն իմ:
Ողորմութիւ քով սատակեա զթշնա

Եր֊ տեառն Ղևրսէսի վան երկրորդի աւուր Սրարչութեանն, և վան Երկնայնոց զօրացն։

Ա֊րարչական բանիւն հրամանէ՛ւ ի յերկրորդումն աւուր սկզբան. զՅուդան՛ի ջնջոյլն բաժանեաց հասատութեամբ պարծնակեաց. ո֊ւով զաչխարհս հողեղինաց անջըրպետ առնէր ի հրեղինաց. ընդ նոսին պղինձ լուսոյ տուք օրհնութիւն երեսաց լուսոյն։

Ընդմէջեայ հոյլ֊ք ջրոյն երեք֊ սըրբեանըդ սրտվբէից. ամուր֊ք ա֊նեղ ա՛ծուե՛ըն համադոյ երկրորդու֊թեանն. բարեխօս լերո՛ւք առ տէր վե՛ճանկանց եկեղեցւոյ. ընդ նո֊ւ։

Գերագոյն իշխանութիւնք և անվախխ միշտ տէրութիւնք. ամենայն թեզն սուրբ զօրութիւնք՛ի յա֊րքունի վառաւորութիւն. ազաչե֊

ցէք զտէրն ՚ողորմած անտես չար-
նել զդործս ձեռացն. ընդ նո։
Դարձ անմարմնոցըն պետութեանց
հրեշտակապետութիւնք բարձրու-
թե՛ց. հոգիք հրեղէնք և սպասաւորք
հրեշտակաց զինուորութի՛ք. մաղ-
թեցէք զտէրըն տերանց վասըն
մարդկան երկրաւորաց. ընդ նո։
Ն՚րկնաւորաց դասուց վերնոց օրհ-
նաբանից. քոց զըւարթնոց. քաղց-
րասացն առքեզ զըւարթ ոտ վասըն
մեր ձայն մաղթանաց. զոր և տա-
ցես մեզ պահապան յայսմ հետե
մինչ՚ի վախճան. ընդ նո։
Ո՚ղորմութե՛ց և տէրութե՛ց խնամ
նո՛ւթեց և պետութե՛ց. և՚ ամենայն
անուանելոց որք՚ի յերկինս պաղչ
տանիք. ընկալ քո՛ ուրախութի՛ք
զմեզ յոր մահու և յարութեան.
ընդ նոսին օրհնել հոգւոյն զըգեզ
ընդ հօր վտա՛ստո՛ւ ս՚ւ։

Եւ վան երրորդի աւուր Աբրչութեանն, և վան երրորդի
դարուն, և՚ի Յովհաննէս մկրտիչն։

Լ՚ուսաւն բանն ո՛ր ընդ հօր արար- գշ
չին և համագո՛ր. յերրորդ աւո՛ր
զկուսըն զատոյց ըզբոյս և զտո՛ւն
կըս բըղխեցոյց. խակ՚ի յերրո՛րդ
դարո՛ւն դարձեալ զկուսըն հեղե՛զ
ցամաքեցոյց. վնո՛յ տապանաւն իւր
ապրեցոյց ըզկենդանեաց սեռս ա՛յ
ձեցոյց. տո՛ւք օրհնութիւն ան-
ճառ. լուսոյն հօր և որդւոյ և սո՛ւրբ
հո՛գւոյն։

Ընդ ծառոյ երկրի զգալեաց տըն-
կեաց և՛ զտունկս խամանեաց. զհե՛
զեղ մեզսըն ցածուցեա՛լ զդաս
արդարոց բազմացուցեալ. յորոց և
մե՛ծն՚ի ծնո՛ւնդս կանա՛նց միջնորդ
հնարից և օրինաց. տո՛ւք օրհ։
Թագաւորն երկնից զինուո՛ր ար-
քայութեն աւետաւո՛ր. խընդրեա
դընել ելս՚ի սրտի աւ՚ի հո՛վտէս
տըրտմականէ. յոխտեալ տեղին

տէրունական՝ ի խոստացեալն որպ-
ւոյ մարդկան. տուք օրհնու։
Յառանդին հօր ըսպասաւոր և
յարգանդէ երկրպագող. կարա-
պետ և մկրտիչ այնմ որ մեզաց
մերոց քաւիչ. լեր բարեխօս առ
նոյն գլխաճշ ջննիչ ընդէր մեր
յանցանաց. տուք օրհնու։
Ի հօրէ լոյս ծագեցար մեռեալ
բնութեան կենդանարար. առա-
քեցեր յառաջընթաց սուրբ գոյն
հաննէս քարող կենաց. սրբին հայց-
մանքն ամենակալ ըզպատարագս
մեր ընկալ. տուք օրհնու։
Նուաշահոգ յերկինս ելեր հո-
գանութեաց սուրբ հրեշտակին.
արժանացո ըզմեզ նորին նեղ և
անձուկ ճանապարհին. զի հետե-
ւող դոլով նորին հօր քո վերին
օթեվանին. և երդեցուք ընդ
ելջանկացն որդւոյ լուսոյ քեզ.
եռաբոս վայնաւոյ։

Երգ վան չորրորդի աւուր Արարչութեանն, և վան չորրորդի
գարուն, և վան աւետաց Ստուածածնին։

ՂՀ

Խաւարն անզոյ և սկզբնաճին հա-
լածեցաւ յօրն սուաջին. լոյսն այն
պայծառ յօր չորրորդին յարեգական
նիւթ հաւաքեաւ. լուսինն ի տրտում
լուսոյ ստեղծեալ և աստեղաց պարզ
յօրինեաւ. զսով օրհնեմ ստեղծողն
էնոյ ի բանաւոր պաշտօնեից։
Ծածկեալ խորհուրդն ծանու-
ցեալ չորրորդի օրն գարնան.
ի չորրորդ օր գարձեալ հրեշտակին
ետ զաւետիսն կուսական. թէ
լոյսն որ ոչ բովանդակի ի քէն
մարմնով պարունակի. յոր օրհնե-
ցայք ազգ երկրածինք տուք օրհ-
նութիւն պատուոյ կարգի։
Լուսին նախանշոյ մօրն եւայի յոյժ
պատամբն հինն պատուի. բարձան ա-
նէծքն սրբոտնակաին զի սուրբ
ծնընդեամբ կոյս մարիամ. պարգեաւ
զքո մկրտին թագուլ ընդ մեզ

ոյժ ուսցին . յոր օրհնե ։
Հայրն ընծայեաւ յերկրէ յերկինս
յոր համբառնայք առ քեզ զհո-
գիս . յօր լսելոյ քո զաւետիս խընդ-
րեա լինել մեզ լսելիս . զձայն ա-
ւետեաց քո միածնին եղիջ եկայք
օրհնեաք հօր իմ : յոր օրհ ։
Զոյնիս առ քեզ տէր պաղատիմք և
առաջի քո աղերսիմք . աղաչանօք
աստուածածնին հիջո՛ ի մէնջ լըս-
բոց հնոցին . տուր արտասուօք
զմեղս ջնջել և վերստին զմեզ
նորոգել . յոր օրհ ։
Վեհապետ ճարտարապետ անյեղ
ընդ ծով կենցաղս անհետ . վերա-
բերեա ընդ պետրոսի զմեզ ի յա-
լեաց մեղաց ծովէս . պաղատանօք
դերադունին անապական քում
ծընողին . յոր օրհնեցայք ազգ
երկրածինք տուք օրհնութիւն
պետրո՛ս կո՛ւսմո՛ս ։

Եւթ վան հինգերորդի առաւր Արարչութեանն , և վան հինգ-
երորդի դարուն , և ի տուքը Առաքելոյն Քրիստոսի ։

Եշ

Ն՛աւագապետ բանն ի հօրէ յոր
հինգերորդն հրամայէ . բըղխել ի
ջուց աեւս կայուտաց և թևաւորս
օդականաց . խակ ի դարձն հինգ
մըկրտին յամայն և ի ծովն խորհրդն
հին . տաղուք հրաշից ներդործողին
պատիւ և փառս անեղ բա՛նի՛ն ։
Ա՛բրահամէս օրհնակին առաքելոցըն
ք՛ն . որք ի ծովէն տիեզերական ի
յերկնայինսըն կոչեցան . անցին ընդ
ծով աշխարհական և ի հոգին մը-
կըրտեցան . տաղուք հրա ։
Յուրախութի՛ն անըրա՛կան ի
հարանին անապական . զեզ ա-
ւաբեաց հայրըն վստաց հրաւիրաք
տուք տըրտմականաց . տուրբ հար-
սանեացն այն հայցեցէք ընդ ձեզ
լինել մեզ պարակից . տա ։
Նորոգօղք տիեզերաց ի նախահօ-
րըն յանցանաց , նորահեստ զար-

դարեցիք զեկեղեցիս հեթանոսանց. պաղատեցէք առ նոյն զլիաձ
զեզ նորոգել ի հնոյ մեղանց. զոր
Հինող էրցըս համայնից արարածոց
ի յանդոյց. նոյն հինեցեր զեկե-
ղեցի վէմ ի վէրայ վիմին բան-
ընդ եղեալ հիմունս ի նորայն ըզ
մեզ յօդեա հինամբք ի նոյն. զոր
Ո՛րախացաք գնացիք գետոց քա-
զաք ի քէն հինեալ յիսուս. յորմէ
վերակոչ հնոյն հասեն զոգիս
մարդկան ուղղանեն. պարո՛ մեզ
ի ջրոյն կենաց հայցմամբ հոգւո-
մասնորհուսակաց. զի բանաւոր նկ
ամենս քո պատարեզիկ ի փա՛ռս
ու՛ս քո։

Եթէ ոք ի վիճերորդի տուր Աբարշութեանն, և ոք վիճերորդի գարուն, և ի խաչհուրթիւնն Քրիստոսի։

Ընդհանրութեամբ բնութեամբ
բարուցն ունել միայն զանձաւ տա-
րին. այլ ստեղծեալ զմարդ յիւր

պատկերին ի վերերորդն առաջ
տին. և՛ի յերրորդ ժամ զկողա-
ծինն ի յօդնութիւն ետ հնոյզ
նին. զոր ի դրախտին եդ վայելել
բայց ի պղտղոյն մահու ա՛րգել։
Պատանեաւ առ դատողին յետ
յանցանացն ազատն հին. զկինն
պատճառ եղեալ խաբմանն և կէ-
նին զօձըն դատաճան. որով երկերա
այս անիծաւ մուշ և տատասկ ի
ամա բուսան. վըճիռ մահու մար-
դոյն տրաւ դառնալ ի հող ուս-
տի առեալ ես։
Ո՛հ ի՛նչ վտանգ հայրըն վտառաց
ընդիր պատուհաց մեր յանցանաց.
որով զգեցաւ մարդն զլիաձ ի
վերց դարուն զմարմին մեղաց. հօր
հաճութեամբ ի մահ խաչին երկն
նամա ի յերրութիւն. զատըն զե-
աւ ի հինն զատկին վտհան զա-
ռանցն օրինաւոր։

դարձ թեան ձանապարհին. բայց բանալով քո ի խաչն բարձրացոյցեր զմեզ ի յերկինս. քո անպատուհաս խոնարհութեամբդ և կամաւոր խաչելութեամբդ. հաշտեցոյ ընդ մեզ տէր գթութեբ և թող ընդ մեզ տէր գթութեան։

ընդհեղ ողորմա՛ւթեա՛մբ։

Սոակալեդ սերովբէից և ահաւորելի քրովբէից. խոնարհեցար ի չարչարանս չարչարելի բնութբ մարդկան. ի խաչն զմեզ ընդաներ և զդատաստանիդ մահու լուծեր. հաշտութեան բնութեանց էից և արարչեդ բոլորից. յորժամ ծագեաց զխաչիդ նշանն ի դալնատեան քո մեռանեդամ. զերկրպադեա այժմ հաւատով լուսաւորեա նորին լուանալ. զի համաձայն խաչադեցիցն ընդբեզ ծրհնեմք յաւիտեանս։

Եթէ ոան եօթնեւրորդի աւուր Աբարչութեան, և ոան եօթնեւրորդի դարուն, և ի խորհուրդ հանգստեանն։

Տէրն յետ ստեղծմանն արարածոց հանգեաւ յեօթն օրըն ի գործոց. այն որ հանգիստ աշխատելոց և կամբըն գործ է եղելոց. ծաստի և մեզ յոյս հաստատուն են հանգըստութեամբըն շաբաթն. մի՛ աստ գործել զգործս աստուածոյ անդ է

հանդչել ընդ աստո՛ւածդ։

Բարեւնարար վարդապետութիւնք յորև նակէ տեառըն խրատիմք. որ ի յերկրորդ արարչութեանն յետ կատարման տնօրէնութեն. յեօթներորդ օր հանգստեաւն լինել մարմնով ի գերեզման. զկատեալ հոգիսըն վերածեաց զանանց հանգիստ

գիտըն պատրա՛ստեա՛ց։

Ցօղդ որ ի քոյդ կողէ ցօղեալ բերժլեցոյ զհանդուցեանն. լինել ի հող մահու նոցին և բուսանացէ յորըն վերջին. կենդանարար ձայնիդ

ելը քո՞ կոչեա զնոսա ի կեանըս քո։ և ոսաեցո ընդ արդարոցն երթել քեզ վասս ընդ զլսա՛րմն նո՛ցին։

Խնծեալ զննուԹիւնս կենաց ուշ նօղ դարձոյց յանցանըն ի մահու հնղ. խակ անմահիդ մեռելուԹիւն չնորհեաց դարձեալ զանմահու Թիւն. զորս են ընդ քեզ Թաղեալ մահուամբ աւազանին մկրտուԹեամբ. յորս ընդ քեզ քոյին վաՀուԹեամբ. ոչ արեգական նըման լո՛ւսո՛վ։ փայլին արդարըն յարքայուԹե՛ն և ձրդնաւորըն ի հանդըստեանն. մարտիրոսըն պըսակի՛ն և կուսանոց լապտերըք վառին. ոսաեցո՛ որ ընդ նոսի՛ն ոչ զքեզ ա՛ծ խոստովանիցին. արդարուԹեամբ մի՛ ոսաեցի՛ն այլ զլխաԹեամբ քո քա՛ե՛ոցի՛՛ն։

Վո՛ անհատո՛ւմ խոնարհուԹեամբդ որ Թաղեցար մեռելուԹեամբ. և յարուցեր յորդւոց մարդկա՛ն ոչ

հաւատով ի քեզ անկա՛ն. յոր և զմեզ արդարուԹի՛ և զնըն ջեցեալն ողորմուԹեամբ. զի կենդանեացըս բերանով տացին քեզ վասս ընդ հօ՛՛ր հո՛՛գւո՛վ։

Պաղեանք պահոց յետ Աբուլեանին.

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն տէր յաւուս. յորժամ երեւիս փառօք հօր ընդ ամպս լուսաւորս։ Յայնժամ երկիր ի քեզ. այլ զորուԹեամբ քով մեծաւ բերկրեացուք ընդ աչ ակ քումմէ՝ որպէս զորդիս լուսոյ և որդիս տուընջեան։

Քարող.

Ընդունելով զամենակալն աձ, զի պահպանեսցէ զժողովուրդս իւր ընդ հալանեաւ ՚ր և պատուական խաչին իւրով ի խաղաղուԹեան։ Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք պահոց։

Օգնեա մեզ տէր. օգնեա մեզ առ տուած փրկիչ մեր՝ վասն մեծի փա ռաց անուանդ քո. տէր փրկեա զմեզ, և քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քոյ սրբոյ։ Պատսպեալ պա հեա զառ ՚ի քէզ զապաւինեալ և զյուսացեալ ժողովուրդս քո՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քոյ ՚ի խաղաղութեան։ Փրկեա յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամեացն։ Ընժանաւորեա զո հովթեամբ վառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և։

Յիշեա տէր զպաշտօնեայս քո։
Խարերար և բազումմոլորմ առ։
Օրհնեալ տէր մեր յաւ քո. ամէն։
Հայր մեր որ յերկինս։

Կարգաւորութիւն հաւատացեալ աղօթից արեւագալի ժամուն. որ կատարի ՚ի դէմ Հոգւոյն սրբոյ, այլև ՚ի դէմ յարութեանն Քրիստոսի, և երեւման աշակերտացն։

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան. զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա։
Ի նա օրհնեացին համ ազգք երկրի, և ամենայն աղինք երանիցեն նմա։
Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի որ առնէ սքանչելիս միայն. և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան. լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր. եղիցի եղիցի։
Փառք հօր և որդւոյ և։
Եւ աս խաղաղութեան զտէր աղա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Երգ արեւագալին։

Յարեւելից մինչ ՚ի մուտս. ՚ի հիւսիսոյ և՛ ՚ի հարաւոյ. ամ ազգ

ե՞տ ինձ, յօրհնութիւն նոր օրհ-
նեցէք զարարիչն ամենից. որ
ծագեաց ըզլոյս արեգականն ա-
մօր յաշխարհս։

Նկեղեցի՞ք արդարոց և վիճաբա-
նիչ. բարեբա՞նեցէք որ եհտ զին-
մատոյն լուսոյ։

Կարող։

Յարեւելից մինչեւ ՚ի մուտս ա-
րեւու ընդ ամենայն տեղիս քրիստո-
նէութեան, ուր և կարդան զա-
նուն սեառն սրբութեամբ՝ տէր
ողորմեա։

ողորմեա և բարեխօսութիւն
ուած աղաչեացու՝ զի նա վրկեսցէ
ցէ զմեզ ՚ի մեզանց և ՚ի ցանկութենէ
աշխարհի։ Ընկալցի զուխտս և ըզ-
խնդրուածս սրտից մերոց. և ար-
ժանի արասցէ զմեզ հաւատոց և
պատուիրանաց իւրոց ընդ ամե-
նայն սուրբս իւր։ Ամենակալ տէր
աստուած մեր կեցո և ողորմեա։
օրս խաղաղութեամբ անցուցանել
հաւատով ՚ի սեառնէ խնդրեցու՛ք։
Տիրեշտակ։ Օ. քաւութիւն։ Օ. սրբոց։
Ն. եւս։ Օ. անձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք։

Յարեւելից մինչեւ ՚ի մուտս ա-
րեւու օրհնեալ ես տէր. վասն զի
Թագաւոր քաղցր ես. և անուն քո
ահեղ է ընդ ամենայն տիեզերս։
Քաղցրացոյն սաղմոսերգութիւնք
մեր առաջի քոյ. ելանեն իրաւունք
յարդարութենէ քումմէ ՚ի տիա-
րութիւնս մեր, և վաստակեսցի

ամենասուրբ անուն քո։ Եւ մեք
արժանի եղեցուք կալ ի պատուի
րանի քում. և քեզ երկեալ զօրհ
նութիւն և զփառս հօր և որդւոյ
և հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և։

Խաղաղութիւն առնելոյն.

Ընտրած մշանջենաւոր՝ աստուած
յաւիտենական, որ ի սաղմին աշ
խարհս լոյս ծագեցար, և լուսաւո
րեցեր զմեզ ի խաւարային մեղաց
մերոց։ Որ վասն մեր ի չափաւորու
թիւն եկիր՝ անչափդ ած. և հեղեալ
ծաւալեցեր զինուրհս հոգւոյդ սրբոյ
յարարած քո։ Ընդ այժմ և յաւիտեա
նս ժամանակաց բարեբանեալ ես
ամենամեծդ ած, ընդ հօր և ամենա
սուրբ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Սաղմս ղթ.

Ընդունեցէք աւ տէր ամենայն
երկիր. ծառայեցէք տեառն
ուրախութեամբ։
Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ.
ծանեարուք զի նա է տէր ած մեր։

Նա արար զմեզ, և ոչ մեք էաք.
մեք ժողովուրդ և խաշն արօտի նր։
Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովա
նութեամբ, և օրհնութեամբ ի
յարկս նորա։
Խոստովան եղերուք տեառն, և
օրհնեցէք զանուն նորա։
Քաղցր է տէր, յաւիտեան է ողոր
մութիւն նորա. ազգէ մինչեւ յազգ է
ճշմարտութիւն նորա։
Փառք հօր և որդւոյ և

Երգ.

<u>դկ</u>

Ա՛րդեաւո՛ք սուրբ ածոյ, և՛ ժա
ռանգորդք երկնից այրբայութեն.
ո՛ք զի վոխանակեալը զանցաւորս
տալ զանա՛նցն բարո՛ւթիւնան.
բարեխօսեցէք աւ տէր վասն մանկ
կանց եկեղե՛ցւոյ։
Նահատա՛կք պա՛նծալիք, և՛ սիրե
ցեալք ի յե՛րկնաւոր հօրէն. ո՛ք
մկկրտեցայք ընդ քո՛ւ արեամբ
ձերո՛ւ ի մահ խա՛չին. բարե։
Սարտիրո՛սք ցա՛նկալիք, և՛ օրհե

վանք հոգւոյն ձրիշմարտութեան.
որ ըմբ յաղթեցիր հոգւով կարճաց
և ցանկութեան. բարե։
Զոլեցիր աչխարհի, և բաղձալիք
վերնոցըն պետութեանց. որ ըմբ և
բանալի մասին հասիր քան զամե-
նայն ոգիս մարդկան. բարե։
Կամաւորդ պատարագ. մնիկուն
տիւք և կատարեալ իմանալի.
որ ըմբ վոխանակ կամին արբիր
զինին զմոգեցուցիչ. բարե։

Ցորդորակ։

Ընդնաւորիր ճշմարիտ վկայ
քրիստոսի. բաւեխօսեցիր առ տէր
վասն անձանց մերոց։
Նահատակիր կենդանի սիրող
քրիստոսի. որ չարչարեցար մար-
մնով վասն անուանն տեառն։
Անարատութիւն ցանկալի մարդկան
ընձայիր. հայցեցիր ի տէր հոգ-
ւոյն տալ մեզ քո բարիս։
Զոլեցիր վերնոց դասուց. պար-

ծանք աշխարհի. խրատեցիր զկա-
զարութիւն տալ եկեղեցւոյ։
Կամաւոր տուր պատարագ հաճա-
կաւ մանկունդ. հայցեցիր լինիլ ե՛
մեզ՝ ձեզ պրատկակից։

Մաղթանք։

Ողջոյն ողորմեաց տէր բարերար.
ողջոյն ողորմեաց. վա՛ աղօթից սէց
հգնաւորացն՝ ողջոյն ողորմեաց։

Գարոզ։

Սուրբ ճգնաւորքն ողջոյնս
զտեր, որք զչարան պարտեցին, նե-
ղութեանցն համբերեցին, լսա-
կեն և երկնային անմահատամ պատ-
կաց ժառանգ եղեն. աղօթիւք նո-
ցա և բարեխօսութեամբ մեզ տուր
մեցի։ Ամենակալ տէր տուր տուժ
մեր կեցցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Սուրբ ես տէր, և՛ի սուրբս հանգ-
դուցեալ. և մեք սուրբ վիճակիս
ողջոյնդ գրեալ. բարեխօսութեամբ
սուրբ տուժանցն հանգչեսցին՝ և ողջոյ-

նօք ամենայն սրբոց քոց. մի մեր-
ժեր զմեզ յողորմութենէ քումմէ
մի. այլ կեցո զմեզ աղօթիւք սո-
ցին. զի դու ես բաղձումդորմ ած.
և քեզ վայելէ փառք յիշխանու-
թիւն
և պատիւ. այժմ և միշտ և
Ցիշեա տէր զպաշտօն։
Բարերար և բաղձումդորմ աստ։

Սաղմոս կբ.

Աստուած աստուած իմ, ես առ
քեզ առաւօտ առնեմ. ծարա-
ւեաց առ քեզ հոգի իմ, քանի-
պատիկ եւս և մարմին իմ։
Որպէս երկիր անապատ և անջուր,
ուր ոչ գոյ ի նմա ճանապարհ։
Այսպէս ի սուրբս երևեցայց քեզ,
տեսանել զիս զօրութիւն քո և
զփառս քո։
Վասն զի լաւ է կեանք իմ
քո քան զկեանս իմ. և շրթունք
իմ գովեսցեն զքեզ։
Այսպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս
իմ, և յանուն քո հանքարձից ըզ-
ձեռս իմ։

Որպէս ի ճարպոյ պարարտութենէ
լցցի անձն իմ, շրթամբք ցնծու-
թիւն
օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ։
Զի թէ յիշեի զքեզ յանկողնի ի-
մում, ընդ առաւօտս կանխեալ
խոսեի ընդ քեզ։
Զի եղեր իմ օգնական, ի հովանի
թեւոց քոց ցնծացայց։
Նկին զկնի քո անձն իմ. և զիս ըն-
կալաւ աջ քո, և նորա ի նանիր
խնդրեցին զանձն իմ։
Մտցեն ի ներքոյ անդնդոց երկրի.
մատնեսցին ի ձեռս սրոյ, և բա-
ժինք աղուէսաց եղիցին։
Թագաւոր յուսացաւ ի տէր. պա-
րծեսցին ամենեքեան՝ որք երդնուն
նովաւ. խցցին բերանք այնոցիկ
որք խոսեին զանիրաւութիւն։
Ուր աստուած աղօթից իմոց յա-
ղաչել զիս առ քեզ. յերկիւղէ
թշնամւոյն վրկեա զանձն իմ։
Ծածկեսցես զիս ի ժողովոյ չարաց.
ի բազմութենէ՝ որք գործեն զա-
նօրէնութիւն։

ՈՀՔ սրեցին որպէս սուսեր զլե-
զուս իւրեանց. լարեցին զաղեղս-
նս իւրեանց հիւս դառնութեան:
Զգեալ ի դաղանիս այնոցիկ ոչ
գիտէ ուր գիտեն սրտիք. յանկարծակի ձը-
գեցեն ի նոսա, և մի երկնչեն:
ՈՀՔ զօրացուցին յանձինս իւրեանց
զբանս չարութեան. խորհեցան թա-
գուցանել հնձ որոգայթ, և ասա-
ցին ոչ տեսանէ զայս տէր:
Քննեցին զանօրէնութիւն, պատրաս-
տեցան ի քննել զքննութիւնն:
Ամենեքեան ոչ ի խորութիւնն սրտի
իւրոյ, և բարձր եղիցի աստուած:
Ընդ տղայոց եղեն վէրք նոցա. տը-
խարհան ի նոսա լեզուք նոցա, և
խոովեցան ամենեքեան ոչ հայիլն
ընդ նոսա:
Երկեաւ ամենայն մարդ ի պատմել
զգործս աստուծոյ, և զարարածս
նորա ի միտ առին:
Ուրախ եղիցի արդար ի տէր, և
յուսասցի ի նա. նովաւ պարծեսցին
ամենեքեան, որք ուղիղ են սրտիւք:

Ա՛ոյ, սիրեմ զքեզ Տէր զօրութի՛ւն իմ. ԴԾ
Տէր բնակութի՛ւն իմ և ապաստան
հայր երկնաւոր իմ. Աստուա՛ծ
զինուո՛ր իմ, յորմէ յուսացեալ
առաւօտուս, ծագեա՛ ի հո՛գիս
մեր լոյս քո բնա՛ւեալ:
Ա՛ոյ, ի լուսոյ ծագումն արեգա՛կին
արդար. անձա՛ւս ծրնո՛ւնդ հօր
արդի. յաւիտե՛նից զարեւ անուն
քո՛ պաշտել ընդ հօր. ի ծա:
Ա՛ոյ, ի հօրէ բղխումն ակն ա՛յր. մանր
բա՛ռութիւնք, հոգի՛ դ սո՛ւրբ. մանր
կոնդակ եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս
զքե՛զ բարեբանեն. ի ծա:
Ա՛ոյ, երեսակ և մի անբաժա՛նելի
սո՛ւրբ է՛ռ երրո՛րդութիւն. զքեզ
ընդ երկնայնոցն երկրածինքս մի՛շտ
փառաւորեմք. ի ծա:

Յորդոր:

Ա՛ղաչեմ ընդունել աստուած հայր ա-
ղեաւակ. ընկալ զաղաչանս մեր

քոյ պաշտօնէից։

Ի հօրէ ծագումն անճառ, այլ ընդ
դանին արդար. ծայրեա՛ի յանձինս
մեր զքոյ պարտմունեան։

Ի հօրէ բղխեալ հոգի, այլեւ
բաշխումեան. լեսուով քրիստոսի
ընդ մեզ յայսմ առաւօտուս։

Երեք անձինք եւ մի՛ բնութիւն, մի՛
աստուածութիւն. զքեզ խոստովանիմք
յաւէտ սուրբ երրորդութիւն։

Մաղթանք։

Լուսով քո բրխտաս՝ ամենեքեան
լուսաւորեցար, եւ՛ի սուրբ խաչ
քո վրկիչ հաւատացեալքս ապա
հովեցար։ Լո՛ւր մեզ ամ վրկիչ
մեր. տուր մեզ զհաստատութիւն
քո. եւ արա առ մեզ զողորմութիւն
քո մարդասէր աէր։

Կարող։

Ես ևս խոստովանութեան զտէր աղա։
Փառաւորեցու՛ք զամենակալն աս-
տուած՝ որ ծագեաց ընդ առաւօտս
յարարածս իւր. ծագեսցէ եւ այժմ

զառաջ ողորմութիւն իւր՛ի վե-
րայ փառաբանչաց անուան իւրոյ։
Ամենակալ տէր աստ մեր. կեցո՛ւ։

Աղօթք։

Օ՛ առաւօտու աղօթս եւ զբանա-
ւոր պաշտօնս՝ ընկալ ամենակալ ա-
մենաւեծդ աստ՛ի քո անապականի եւ
երկնային խորանէդ։ Օ՛գնական առ
մեզ զարդարութեան եւ զիմաստու-
թեան զոյս քո. արա զմեզ որդիս
լուսոյ եւ որդիս տուընջեան. որպէս
զի՛ի գալ առաքս երկիւղածութիւնք
վարեսցուք զկեանս մեր. եւ առանց
պայթակղութեան կատարեսցուք։
Օ՛ի դու ես օգնական եւ վրկիչ մեր.
եւ քեզ վայել է փառք իշխանութի՛ն
եւ պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ։

Սաղմոս. խբ։

Տէր հովուեսցէ զիս. եւ ինձ ինչ
ոչ պակասեսցի։
Ի վայրի դալարուտ՝ անդ բնակեցոյց
զիս. եւ առ ջուրս հանգստեան սը-
նոյց զիս։

Դարձյալ զանձն իմ առ Ցս , և ա-
ռաքեալս եմ ի Ճանապարհս
սրտապարտ եմ վասն անառա-
քելոյ հնձի : Եւ գնացի ես ի մէջ լսո-
ղացն , ոչ երկեայցի ի չա-
րէ , վի գոռ առ ընդ իմոյ է :
Ցուցեալ ես և գոռացան՝ նոքա վիճե-
ցուցեալ զիս :
Պատրաստ սրտիւ առաքի իմ ըզ
աւետիս՝ ասէն չտանել իմոյ ի-
մոյ :
Ասեն ինձ Հրեայքն , թէ ոչ ես
վի գրեալ սրտիւ ինձ սրտի :
Ասա ինձ առնել գիտեն ես , վի զա-
ռաքեալս իմ :

Հոգի ես բարի առաջնորդեսցէ ինձ
ի յերկիրն ուղիղ :
Վասն անուան քո տէր՝ կեցուսցես
զիս , արդարութեամբ քով հանցես
ի նեղութենէ զանձն իմ :
Ողորմութեամբ քով առաքեա ըզ
թշնամիս իմ . և կորո զամ նեղիչս
անձին իմոյ , վի ես ծառայ քո եմ :
Կտուաձ վեր ապատէն և զօրու-
թիւն . օդեսկան ի վերայ նեղու-
թեանց , որք գտին զիս յոյժ :
Վասն այսորիկ ոչ երկիւղաբ վեր ի
խառնիլ երկրի . ի մոտանիլ լերանց
ի սրտս ծովու :
Դղջեցին և խառնեցան ջուրք նոցա .
խառնեցան լերինք ի զօրութենէ նոցա :
Վնաց ի գետոց ուրախ առնէն ըզ
քաղաքն աստուծոյ . և առաքեաց սրտի
գյուրիս խոր բարձրեալն :
Կտուաձ ի մէջ նոցա , և նոքա վի
սասանեսցին . օդնեսցէ նոցա առա-
ւաւտ ի վաղորդեան վիճչեա ի վա-
րուցեան :
Խառնեցան հեղմամբք , և խառնե-

հեցան թագաւորութիւնք . եւ
զձայն իւր բարձրեալն՝ եւ խառնե-
ցաւ երկիր :
Տէր զօրութեանց ընդ մեզ ընդու-
նելի է մեր աստուած յակոբայ :
Նկայք և տեսէք զգործս աստու-
ծոյ , որ արար զնչանս և զարուես-
տս ի վերայ երկրի :
Նհար զպատերազմս ի ծագաց մին-
չեւ ի ծագս երկրի . զաղեղունս
վշրեաց , զվէնս խորտակեաց , և
զասպարս սրեաց հրով :
Կանխեցէք և ծաներուք , զի ես եմ
ած . բարձր եղէց ի հեթանոսս , և
բարձրացայց ի վերայ երկրի :
Տէր զօրութեանց ընդ մեզ ընդու-
նելի է մեր աստուած յակոբայ :
Աստուած յօդնել ինձ նայեաց . և
տէր յընկերել ինձ ի սուրբս :
Ամաչեսցեն և յամօթ լինիցին , որ
խնդրէին զանձն իմ . դարձցին յե-
տս և ամաչեսցեն , որ խորհէին
ինձ չար :
Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք .

որ ասէին ինձ վաշ վաշ :
Ցնծասցեն և ուրախ լիցին ի քեզ
ամենեքեան , որ խնդրեն զքեզ
քեզ տէր :
Ասացեն յամենայն ժամ , մեծ է
աստուած . և որ սիրեն զփրկու-
թիւնս քո :
Ես աղքատ և տնանկ եմ , ած օգ-
նեա ինձ . օգնական և փրկիչ իմ
ես . և դու տէր իմ՝ մի յամենար :
Տուր զօրութիւն ծառայի քո . կեցո
զորդի աղախնոյ քո . և արա առ ես
նշան բարութեան :
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն .
զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և մի-
խիթարեցեր զիս :
Փառք հօր և որդւոյ և :

Եւդ .

Ո՛վանա՛ռ սիրտ . և՝ ճշմարիտ խոհ՝ զկ
թիւն . և՝ կեա՛նք քրիստո՛ս . ա-
ռա՛ջնորդեա հո՛գւոց մե՛ռելոց .
յերկրի եւս՝ն երկինս :
Դուռը՝ն կեանց՝ մըտո՛ց

Ողորմեա՛ մեզ Աստուա՛ծ ամենակա՛լ հայր քո և Տէ՛ր մեր Յիսուս Քրիստո՛ս որդի՛ քո և Հոգի՛ սրբութեան քո՝ ամե՛ն։

Յորդոր։

Ա՛ռաքելական բանի՛ քարոզութեան մարտուիրեալ՝ առաջնորդ հոգւոց մերոց Յիսուս Քրիստոս ի՛ Տեսիլեան։ Գնա՛ւ ի՛ քեզ Աստուած մեր. միա՛ւ առաջնորդեա՛ մեզ ճշմարտութեա՛ն. մնա՛ և զմեզ ա՛ռ ի՛ հայրենի՛ քո. հոգեւորեա՛ սրտերս։

Մաղթանք։

Տէ՛ր ուղղեա զմեզ ի՛ ճանապարհս խաղաղութեան. ա՛ռ ուղղեա և առաջնորդեա հոգւոց մերոց և անմահական հաւատոցդ՝ գնալ յարդարութեան ճանապարհն հնձել և՛ ի կեանսն յաւիտենից։

Քարոզ։

Ընդհատումբ զանձնական՝ զի յայլմէտ ուղեսցէ զճանապարհս հնձ ժառանգից խոց ի բարի և՛ ի խաղաղութիւն։ Ընծեակալ առ աստուած մեր. կեցո և ողորմեա։

Ընծայ։

Ընդունելի կեցիր և արդարեւ ի խաղաղութեան քրիստոս ընդունելի առաջնորդեա մեզ գնալ ի ճանապարհս քո արդարութեան. և խոնարհութեամբ ժամանել ի նեռատեսութեան կենդանւոյն և ճշմարիտ քրիստոսին՝ շնորհօք արդարութեան քոյ. զի ոչ ես օրհնական և ճշմիչ մեր. և քեզ վայել է փառք խնդութեան հաւատոյ սուրբ հոգւոյ։

Ընծայ առաջի պահոց յոթն ուրբաթ։

Օրհնեալ ես առ ստուած վերին մեր՝ որ յանձնեցեր ժամ ընել առ ես, և ոչ երբէք մնացեր ի ձեռնէ բարեաց պարգեւիդ՝ որք հաստատեալ և ճշմարտեալ կարգեան առ քեզ։ Ընդունէ՛ և խնդրեմք ի քէն առ, ճանապարհորդեալ դարձից մեր ճշմարիտ քոյ բարեխնամութեամբդ՝ պահել ի խաղաղեալ. և առաջնորդեա մեզ

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից երրորդ ժամուն : Որ կատարի ի դէմս լճման Հոգւոյն սրբոյ , և ի դէմս նախամօրն Ճաշակման , և ազատութեանն Քրիստոսիւ :

Օրհնեալ Հոգիդ սուրբ աստուած Ճշմարիտ . ամէն :

Սաղմոս . ծ :

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում . ըստ բազում գթութեան քում ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ :

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ . և ի մեղաց իմոց սրբ արա զիս :

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

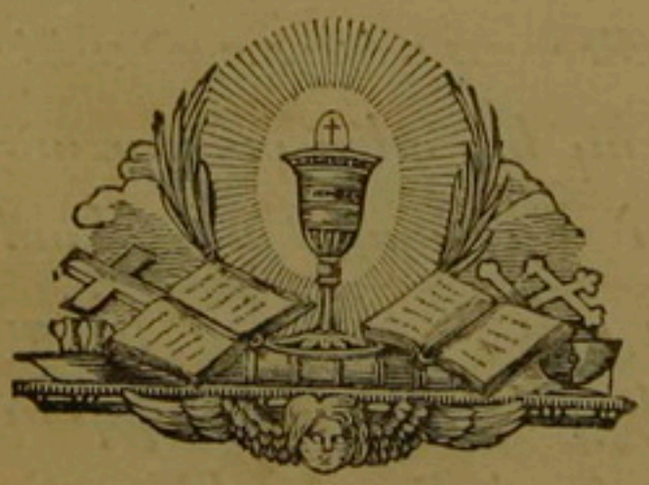
Քեզ միայն մեղայ տէր , և չար առաջի քո արարի :

Արդարես արդար եղիցիս ի բանս քո, և յաղթող ի դատել զոս :

Միւսանգամ խաղաղութեամբ և խնդութեամբ հասանիլ միւրուա քանչիւր ի բնակութիւնս ի քրիստոս յիսուս ի տէր մեր : Զոմէ վայել վսեմ իշխանութիւն և պատիւ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս . ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Ընծայեմս ձեզ ողջոյն, և՛ սեր
ձեռս զձեզ ունիմ:
Զու սէր զձեզ ունիս ախտեցեր,
զանկայուն և զծածկեալս իմանալ
ինձ քոլ յայտնեցեր ինձ:
Ցօղեա յիս մշակս և աբ եղէց, լը-
ւա և քան զձեւն ախոյան եղէց:
Ուսել սրտ ինձ սէր զցնծալ ինձն
և զուրախալ ինձն, և ցնծացեն
ոսկերք իմ առաւել:
Դարձո զերեսս քո՛ ի մեղաց իմոց,
և զամենայն անօրէնութիւնս իմ
քաւեա ինձն:
Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստ-
ուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա՛ ի
ներքի իմում:
Մի ընկենուր զիս աեր յերեսաց
քոց, և զհոգի քո սուրբ մի հաներ
ինձն:
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան
քոյ, և հոգւով պետութեան քոյ
հաստատեա զիս:
Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո,
և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին:

Փրկեա զիս յարեանէ ածս ածս փրկու-
թեան իմոյ . ցնծասցէ լեզու իմ
յարդարութեան քում:
Տէր բեմէ զբերանս իմ բանալ, և
բան իմ երկեսցէ զօրհնութիւն քո:
Ով կամեցեալ էիր պատարագս ինձ
առնուլ՝ ետու . բայց զոր ընդ ամե-
նեսին կէզ իսկ ոչ հաճեցար:
Պատարագ առաւծոյ հոգի խոնարհ,
զրկիս առնէր և զհոգի խոնարհս ա-
ստուած ոչ արհամարհէ:
Բարի արա աեր կամօք քոլք սիոնի,
և շինեսցին պարիսպք երուսաղէմի:
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագ
զրկ արդարութեան . յորժամ ան-
ցեալ պատարագս հանցեն՝ ի սեղան
քո զուարակս:
Փառք Հօր և որդւոյ և:

Երգ երբորդի ժամու աւուրն ձիճի Ղազմեայնն:

Օրհնեմք ընդեղ հայր անբաւիղն <u>դկ</u>
էից էակ՝ ի յանդոյնց . բարձեր ձե-
ռօք նիւթ՝ ի հողոյ և ստեղծեր
մարդ՝ ի պատկեր քո . զբաւսըն ո-

տի՛ց խոնարհեցաւ զի զպատուի-
րանն քո մռուացաւ . դարձեալ ա-
սեմք ըստ անաւուկին Թէ հայր
մեղայ քեզ՝ ի յերկինս :

Ներինաւորացն անբծնեցեալ եղեր
մարդկան տեսանելն . զեցար պատ-
կեր հողեղինի պատկերըդ հօր ան-
վոխելն . ելեր յերծոդ ժամ՝ի խաչ
չին վասն ադամայ նախաստեղծին,
ընդ աւազակին քում խաչակցին
արժանացար ըզմեզ դրախտին :

Թագաւոր Թագաւորաց առատա-
բաշխ հոգի՛ հնարանց . ժողովելոցն
՝ի վերնատանն առաքելոցն երկի-
տասան . ՝ի հրոյ լեզուս երեւեցար
յոգիս նոցա վերանալոտար . լուր
յանուն քո ժողովելոցս , էջ և առ
մեզ յերծոդ ժամուս :

Մաղթանք :

Յաւիտեան ժամու աղաչանք իմ
այս են , ՝ի մեզաց իմոց տուր թո-

րա զիս տէր . և յօտարէն պահեա
զծառայս քո մարդասէր տէր :
Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա :
Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ :

Քարոզ մեծ պահոցն ՝ի Յովհաննու մանդակունեայ ասացեալ :

Աիաբան ամենեքեան զոհացարուք
զմարդասէրն աստուծոյ և զկրկէն
մեամբ յիսուսէ քրիստոսէ : Որ ա-
զատեաց զազգս մարդկան ՝ի դա-
տապարտութենէ անիծիցն . և ե-
բաձ զմեզս աշխարհի ՝ի ժամուս
յայսմիկ խաչին իւրով . և շնոր-
հեաց առատապէս զպարգեւս հո-
գւոյն սրբոյ երանելի առաքելոցն :
Խնդրեսցուք հաւատով զի զմեզ
զամենեսեան՝ արասցէ հաղորդս
մեծամեծաց և առատաձեռնին բա-
րեացն այնոցիկ , աղօթիւք և բարե-
խօսութեամբ ամենայն սրբոց , որք
աստ և ընդ ամենայն տիեզերս : Որ-
պէս զի անարատ վարուք , և ճըշ-
մարիտ առաքինութեամբ կացեալք
ըստ կամաց նորա յայսմ աշխարհի ,

զման և զլիճակ ժառանգութեան
ընկալցուք ընդ ամենայն սուրբս
նորա . զբնակութիւն յաւիտենա-
կան և երկնային խորանացն : Օ՛ որ
խոստացաւ սիրելեաց իւրոց ձըշ-
մարիտն աստուած Յիսուս քրիս-
տոս . տէր մեր կեցո և ողորմեաս :
Օ՛ ժամն և զառաջակայ օրս խաղա-
ղութիւ անցուցանել հաւատով ի՛
տեառնէ խնդրեցուք : Օ՛ հրեշտակ
խաղաղութեան : Օ՛ քաւութիւն :
Օ՛ղջոյ քո : Ներեա մեզ : Օ՛անձինս :

Աղաչեաց :

Աղօթք

Որ ի քրիստոնեական և յանպատում
հանդուցեալ ես յամէնս . և այնքա-
ն ևս միշտ արտասուօք քոց : Որ և ի
ժամուս յայսմիկ հեղեր յերանելի
առաքեալն զնոյնս հոգւոյդ սրբոյ :
Դու տէր յաւուրսիկս ժամուս և
յաւէտ միշտ ի կենդանագրս առա-
ւեալ տպատարել միայն զմեզ
ընդ ամենայն բարեզործեալսն
յողորմանս . և խաղաղեաց քա-

րեացդ հաղորդս լինել զմեզ արժա-
նի արա . տէր մեր և փրկիչ Յիսուս
քրիստոս : Որ ես օրհնեալ ընդ հօր
և ընդ սրբոյ հոգւոյդ , այժմ և միշտ :

Խաղաղութիւն ամենեցուն .

Որ էիր յաւուրսն զյաւիտեանս
բանիւ աստուած . էակից հօր և ա-
րարչակից սուրբ հոգւոյդ : Որ և
զնախաստեղծին պատուիրանազան-
ցութիւն պատճին ճաշակման՝ նշա-
նաւ ամենայնի խաչիւ քո՛ի ժա-
մուս յայսմիկ ենիմատրեալ՝ ի կեն
դանութիւն փոխեցեր . և զաւօրէ-
նութիւնս մեր ի նմա բեւեռեալ
կեանք անապական , և նորոգումն
կենաց յաւասպեղաց ի քեզ խոստա
ցար : Որոց ժառանգել և զմեզ
արժանի արա տէր մեր Յիսուս
քրիստոս . որ ես օրհնեալ ընդ հօր
և ընդ սրբոյ հոգւոյդ , այժմ և
միշտ և յաւէտ :

Տէր ողորմեաց . օրհնեալ . օրհնեաք զ
է տէր զօրհանեսցէ :

Աստուած մեր՝ աստուած կեն֊
րար. և նա վրկեսցէ զմեզ։
Տէր աստուած օրհնեալ. օրհնեալ
տէր զօրհանապատ, առաջնորդեսցէ
մեզ աստուած վրկիչ մեր։

Քառ։

Խնդրեացուք հաւատով ՚ի տեառ֊
նէ վասն ձանապարհորդաց հարց
և եղբարց մերոց, որք ընդ ծով և
ընդ ցամաք գնասցեն. որպէս զի
առաջնորդեսցէ նոցա, խաղաղու֊թիւ
պահեսցէ, և տարեալ հասուսցէ
յիւրաքանչիւր տեղիս տէր աստ֊
ուած մեր։ Վասն զի նա ինքն է
առաջնորդ կենաց, և յոյս վրկու֊
թեան. որ յաջողէ ծառայից իւրոց
խաղաղու֊թեամբ հասանիլ ՚ի նա֊
ւահանգիստն կենաց և վրկու֊թե։
Ամենակալ տէր աստ մեր. կեցո և։

Աղօթք։

Առաջնորդեա մեզ տէր աստ մեր,
և ուստ մեզ գնալ ՚ի ձանապարհս
քո արդարու֊թեամբ. պահեա ՚ի
խաղաղու֊թեան զկեանս մեր, և

զգնացս ՚ի հաճոյս քո. ժամանեցո
զհոգեւոր և զմարմնաւոր ընդ֊
ծառայից քոց անարատ ձանապար֊
հաւդ յաւիտենական ՚ի կեանդ.
շնորհօք միածնի քոյ տեառն մերոյ
և վրկչին յի֊ քով, որ եղև մեզ ա֊
ռաջնորդ կենաց և յոյս վրկու֊թե։
Ընդ որում օրհնեալ ես հայր ամե֊
նակալ հանդերձ կենդանարար և
ազատիչ սուրբ հոգւովդ, այժմ և։

Ցիշեա տէր զպաշտօնեայս քո։
Բարեբար և բազումողորմ աստ։

Սաղմ. կբ.

Տէր հոլովեսցէ զքս, և լինիս ինչ
ոչ պակասեսցի։
Ի վայրի դալարուղ անդ բնակեցոյց
զիս, և առ ջուրս հանգստեան
սնոյց զիս։
Դարձոյց զանձն իմ առ իս, և ա֊
ռաջնորդեաց լինիս ՚ի ձանապարհս
արդարու֊թե վասն անուան իւրոյ։
Թէպէտ և գնացից ես ՚ի մէջ ստ֊
ուերաց մահու, ոչ երկեայց ՚ի չա֊
րէ, զի դու տէր ընդ իս ես։

Յուսալ քո և գաւազան, նոքա միխի-
թարեսցեն զիս։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե-
ղան՝ առն յանդիման նեղչաց իմոց։
Օծեր իւղով զգլուխ իմ. բաժակ
քո որպէս անասպակ արբեցոյց զիս։
Ողորմութի՛ քո եր զհետ իմ եկեսցէ
զամ աւուրս կենաց իմոց, բնակիլ
ինձ ի տան տն ընդ երկայն աւուրս։

Ցոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից,
զի առ քեզ եր համբարձի զանձն իմ։
Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց եր,
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուս ինձ առնել զկամս քո, զի
դու ես աստուած իմ։
Հոգի քո բարի՝ առաջնորդեսցէ
ինձ ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո տէր կեցուսցես
զիս արդարութեամբ քով. հանցես
ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութեամբ քով աստակեա ըղ-
թշնամիս իմ. և կորո զամ նեղիչս
անձին իմոց, զի ես ծառայ քո եմ։

փառք հօր և որդւոյ և։

Գ.

Նէ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։
Պահանջելով աղաչեացու՛ք զբա-
րեարար հոգին աստուած, և խնդ-
րեսցու՛ք զողորմութիւն ի նմանէ,
զի անցուսցէ ի միջի զցաւումն պա-
տուհասի յանցանաց մերոց բարե-
պարութեամբն իւրով։ Ամենակալ։

Աղօթք.

Խաղաղութ՛ քով հոգիդ տուր ած
ճշմարիտ՝ որ ի վեր է քան զամ միտս
և զխորհուրդս, միխիթարեա զան-
ձինս ծառայից քոց՝ ընդունելով
զաղաչանս մեր. անցո ի միջի զցա-
ւումն պատուհասի յանցանաց մե-
րոց բարեպարութ՛ քով։ Ներեա և
լու մեզ, քաւեա և թող զմեղս
մեր. արժանաւորեա զհոգիդ քո
փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ
որդւոյն միածնի, այժմ և միշտ և։
Օրհնեալ տէր մեր յի՛ք՛ս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից վեցերորդի ժամուն, որ կատարի ՚ի դէմ հօր Աստուծոյ, այլ և ՚ի դէմ չարչարանաց և խաչելութեանն որդւոյն Աստուծոյ։

Օրհնեալ հայր տուրբ աստուած ճշմարիտ. ամէն։

Սաղմոս. ծ։

Պղտմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քումմ. ըստ բազում գթութեան քում ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

Ընդաեղ լուա զիս յանօրէնութէ.

Եւայլն։ Տես յերես. 329։

Փառք հօր և որդւոյ և։

Երդ վեցերորդի ժամուն։

դկ Խոնարհեցար լոյս արևուն ՚ի վեց երորդ ժամ ահրեղէն. ծանոյց թէ լոյս արարչական ներեմացոյց զլոյս եղականն. կախեալ ըզքեզ մերկ ՚ի խաչին, քոզով ստուերաբանն ճաճկէին. հեթեա ՚ի մէնջ լըճանչ

րութիւն չըրջող դիւին միջօրէի։ Ձանձրութեան մարտ այսոյն չարի որ յայսմ ժամուս պատերազմի. զօղեալ յոգւոյ մեր հեթեթացի քո նըշանաւ սրբոյ խաչին. ճըշմարտութեան քո ճառագայթ զաւ ՚ի յերկինից առկեալ վոյլանին. մերժեալ ՚ի մէնջ հալածեացէ և զմեզ լուսով քո վառեացէ։

Այս միջօրեայ տուընջեան ժամուս վայելչական աչաց մարմնոյս. նեթութ գաղտնեաց մի խոցեացութ ՚ի խաւարչէն որ ՚ի ծածուկ. շնորհ չանակի բանակեացեն ըզմեզ բաշնակըք հրեշտակաց. ոչըք պատակից մեզ լինելով ըզքեզ ընդ հօր փառաւորել։

Աղաչանք։

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են ՚ի մեզաց իմոց տուրը։ Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղաս։ Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Ընթուն մուօք և անդբօս խորհըր-
դով կացցուք միաբան յաղօթս ա-
ռաջի տեառն մերոյ և վրկչին մե-
սուսի քրիստոսի։ Չաստով խընդ-
բեացուք ՚ի նմանէ զհրեշտակ խա-
ղաղութե պահպանն անձանց մե-
րոց, որ եկեալ բանակեսցէ շուրջ
զմեզ օք, և աներկիւղ պահեսցէ ըզ-
մեզ յամենայն հրեղէն նետից սա-
տանայի, որ թուչի ՚ի տուէ. յիրաց
խաւարային դնացից՝ ՚ի գայթակ-
ղութենէ դիւին ՚ի հասարակ ա-
ւուր։ Զորմէ զգուշութեամբ պա-
հելով աղօթիւք և բարեխօսութե
ամենայն սրբոց, չնորհեսցէ մեզ
մարդասէրն աստուած կեալ առա
քինութեամբ ՚ի վրկութիւն ան-
ձանց մերոց, ՚ի պատիւ և՚ի փառս
կենդանացուցիչ անուան իւրոյ։
Զոյս հաղորդութեան ընկալցուք ՚ի
յայտնութեան միածնի որդւոյն
աստուծոյ. կերպարանակից առնել
զմարմին խոնարհութե մերոյ՝ ըստ

նմանութեան մարմնոյ փառաց իւ-
րոց. վասն զի զայս խոստացաւ մի-
բելեաց իւրոց ճշմարիտն աստուած
յն քս տէր մեր. կեցո և ողորմեա։
Ո՛ժամ և զառաջակայ օրս խաղա-
ղութ անցուցանել հաւատով ՚ի
տունէ խնդրութիւն։ Ո՛հրեշտակ։
Ո՛քաւութիւն։ Ո՛սրբոյ։ Ո՛ւր եւս։
Ո՛անձինս։ Ողորմեաց։

Աղօթք։

Ո՛ գեցո մեզ տէր աստուած մեր
զէն արդարութեան, զօրաւոր և
յաղթօղ լինիլ ընդդէմ սատանա-
յական պատերազմաց. և զամենայն
հրեղէն նետս նորա չհնջուցանելով
անվասած լեցուք հիրաց խաւարա-
ին դնացից՝ ՚ի գայթակղութենէ
դիւին ՚ի հասարակ աւուր։ Ո՛ւր ըզ-
դաստիարակ ըզ վեհափառ տուբն
ջեամբս՝ առաքինութեամբ կացցուք
՚ի վրկութիւն անձանց մերոց. ՚ի
պատիւ և՚ի փառս սրբոյ երրոր-
դութեանդ, այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Երկնաւոր խաղաղութիւդ քով պա-
րտեալ պահեա զանձինս մեր ի՝ն
զգուշութենէ։ Այլ զի դու ես մեծ
խաղաղութեան, և բաց ի քէն
զայլ ոք ոչ գիտեմք. և զանուն քո
ամենազօր՝ կարդամք յօդնականու-
թիւն անձանց մերոց։ Նայեա յեր-
կրպագութիւնս մեր. և ուսո՛ մեզ
առնել զարդարութիւն ճշմարտու-
նս զոհութեամբ վառաւորեցուք
զհայր և զորդի և զսուրբ հոգի,
այժմ և միշտ և։

Տէր՝ ի՛ յիշեր զմեզս մեր զառաջի-
նոս. վաղվաղեցո՛ առ մեզ ողոր-
մութիւն քո տէր. զի աղքատա-
ցաք յոյժ։

Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր՝
վասն փառաց անուան քոյ։

Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեզս
մեր վասն անուան քոյ։

Կարող։

Վասն հիւանդաց և ամ վշտացե-
ցեալ աղաչեցուք զփրկիչն մեր քս,

զի ողորմեսցի ըստ մեծի ողորմու-
թեան իւրում. և բժշկեսցէ զախ-
տս և զհիւանդութիւնս հոգւոց
և մարմնոց ծառայից իւրոց. և կա-
տարեալ առողջութեամբ հաստա-
ցէ զամենեսեան ի մշտնջենաւոր
և յանախտ կեանս։ Որ առաքեցաւ
ի հօրէ ի բժշկութիւն ազգի մարդ-
կան՝ միածին որդին աստուծոյ. տէր
մեր և փրկիչ յս քս կեցո և։

Աղօթ.

Փարատեա զցաւս և բժշկեա ըզ-
հիւանդութիւնս ի ժողովրդենէդ
քումմէ տէր աստուած մեր. և
շնորհեա ամենեցուն զկատարեալ
առողջութիւն նշանաւ ամենայաղթ
խաչիդ քով. որով բարձեր զսուր-
բութիւն ազգի մարդկան, և դա-
տապարտեցեր զմիշտնաջին կենաց և
փրկութեան մերոյ։ Դու ես կեանք
մեր և փրկութիւն՝ բարեբար և բա-
զումողորմ աՀ. որ միայն կարող
ես ծողուլ զմեզ՝ և մերժել զախ-
տս և զհիւանդութիւնս ի մէնջ.

որում յայտնի են պէտք կարեաց մերոց, պարզեւիչդ բարեաց՝ պարգեւել զառատ ողորմութիւն քո ի վերայ արարածոց քոց՝ ըստ խոբանչելի պիտոյից. յորոց հանապազ վաստատութեալ գովի ամենասուրբ երրորդութիւնդ, այժմ և միշտ եւ յաւիտեան անսկզբնական։

Աղաւթք ։

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտըկնանկն յաւուր չարի փրկէ զնա տէր։ Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ, երանելի առնէ զնա ի վերայ երկրի, և ոչ մատնէ զնա ի ձեռս թշնամեաց իւրոց։

Տէր օգնական է նմա ի մահիճս ցաւոց իւրոց. զամ անկողինս նմա դարձուցանէ ի հիւանդութենէ նորա։ Ես ասացի տէր ողորմեա ինձ. բըժշկեա զանձն իմ, զի մեղայ քեզ։ Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանգիցէ։

Ընացէ տեառն՝ ընդունող իմ եա, ապաւէն իմ աստուած, և ես յուսամ ի նա։

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին, և ի բանից ի խռովութենէ։ Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ. ի հովանի թևոց նորա յուսացիս։ Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեզ՝ ճշմարտութիւն նորա։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ ի նետէ՝ որ թռչի ի տուէ։ Գիրե որ շրջի ի խաւարի, ի դայթակղութենէ դիւթին ի հասարակ աւուր։

Ընկիցեն ի կողմանէ քումմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և ատ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։ Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես. զի դու տէր յոյս իմ ես։ Օ բարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի՛ մերձեսցին ի յարկս քո։

Երեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
վասն քո , ի պահել զքեզ յամե-
նայն ճանապարհս քո :
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զե-
քեզ . զի մի՛ երբեք հարցես զքա-
րի զոտն քո :
Ի վերայ լուծի և քարոյ գնասցես
դու , և առ ոտն կոխեսցես զա-
ւրուձն և զվիշապն :
Քանզի յիս յուսացաւ , և փրկե-
ցից զնա . հոլանի եղէց նմա , զի
ծանեաւ զանուն իմ :
Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նո-
մա . և առ նմա եղէց ի նեղութե-
փրկեցից և փառաւորացից զնա . երկայն աւուրբք լցուցից , և
ցուցից նմա զփրկութիւն իմ :
Փառք հօր և որդւոյ և :

լինելոյ ի վերայ մեր ողորմութե
և գթութեան տեառն աստուծոյ
ամենակալին . կեցո և ողորմեա :

Աղօթք .

Տ՛ր գթութեանց և աստուած
ամենայն մխիթարութեանց . որ մը-
խիթարես զմեզ յամենայն նեղու-
թեան մերում . լսեր և այժմ ձայ-
նի պաղատանաց ծառայից քոց՝ ընդ
դուռնելով զաղաչանս մեր . անցո ի
մէնջ զցասումն պատուհասի յան-
ցանաց մերոց բարերարութեամբ
քով : Ներեա և լսեր մեզ . քաւեա
և թող զմեզս մեր . արժանաւորեա
պոհութեամբ վառաւորել զքեզ
ընդ որդւոյ և ընդ սրբոյ հոգւոյդ .
այժմ և միշտ և :
Օրհնեալ տէր մեր յ՚ք՚ . ամէն :
Տ՛ր մեր ողորմեաց :

Քարոզ .

Ես ևս խոստովանութեան զտէր աղա-
չեմ ընդ երեսաց առ ի հօրէ
վասն քաւութեան մեղաց և թո-
ղութեան յանցանաց . վրկելոյ զմե-
զ ի վշտաց և ի նեղութեանց .

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից իններորդի ժամուն, որ կատարի ՚ի դէմս որդւոյն Աստուծոյ, այլ և մահուանն և բանական հոգւոյն աւանդմանն։

Օրհնեալ որդիդ տուր աստուած ճշմարիտ, ասէն։

Սաղմս. ծ։

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քումմ, ըստ բազում գթութեան քում ջնջեա զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ.

Եւյլն։ Տես յերես. 329։

Փառք հօր և որդւոյ և։

Երգ իններորդի ժամուն։

դկ Ձարհուրակեաց քեզ տէր լուսոյ երեք ժամու խաւարելոյ, պայծառացեալ իններորդին ՚ի տիպ լըրման մահու աստուերին. Ջահըլ լուսոյ մեծապայծառ աւանդեցեր զհոգիդ առ հայր, ոահիս կըցորդ քեզ ՚ի յերկինս ըզ մեզ ուղեա հոգւովդ քոյին։

Սանդարամետքդ աստեղին զկապեալ հոգիսն արձակեցին, վէմք ՚ի վիմէդ պատառեցան ՚ի տապանաց մեռեալք յարեան, տարերքդ երկրի՝ տատանէին և աշխարհի սիւնք դողային, բամեալքս առ քեզ պատասխանեցո՛ք զի ընդ արդարսըն դասեացո՛ք։

Ցո՛ղեր յայնժամ լսբանչելիս և այժմ մեզ ողո՛րմեացիս, ւիւծեալ բնութիւնս քեզ ողջացա՛, չնորհեա և մեզ լինել անցաւ, փոխան մահո քո կենարար կեցո՛ զլսմեզ տէր բարերար, քեզ պատասխիմք ըստ աւազակին յիշեա զմեզ յօրն ահագին։

Մաղթանք։

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են, ՚ի մեղաց իմոց տուր։

Նե և ս խաղաղութեան զտեր աղա։

Օրհնութիւն և փառք հօր և որդ։

Սուրբ սրտիւ և հաստատուն հաւատով՝ կացցուք միաբան յաղօթս առաջի տեառն մերոյ և ուրիշին ինչ սուսկ քրիստոսի, յիշելով զմեծաչ մեծս նորա զանչափ շնորհս, զհամբերութիւն կենաստուղ խաչին, և զհեղումն ապատեղուցիչ արեան նորա, և զսոցին նմանս՝ որ յայսմ ժամու վասն մեր մեղաւորացս կրեաց նա։ Եւ մեք զայս ամենայն զմտաւ ածելով՝ սրբեսցուք ի մեզ զայդ զխորհուրդս՝ զբանս՝ և զգործս մեր. խտասրեսցուք զարբունիւն անձանց մերոց ահիւն աստուծոյ։ Մի յապաղեսցուք խոստովան լինել նմա զմեղս մեր և խլնդրել զթողութիւն մեղաց մերոց. զի մի կորնչիմք անապաշխար զյանհեռանական կրակսն։ Ա՛լ մինչ դեռ ժամանակս ի ձեռս է, գործեսցուք զբարիս ի կեանս յայտնի, օրինակ վարուց մերոց առնելով զամենայն սուրբս և զյաղթող նահատակսն. որք միանգամ ի կըզբանէ հաճոյ եղեն տեառն և փրկչին բոլորեցունց։ Որոց աղօթիւք և բարեխօսութեամբն՝ զբնորհեսցէ մեզ մարդասէրն աստուած՝ զհաճոյն իւր և զօգուտն մեր խորհիլ միշտ և առնել, և անպատմ պարգեւացն հատորդս զբանտանիլ։ Օ՛ր խոստացաւ սիրելեացդ իւրոց ձշմարիտն աստուած՝ յո՛ք ձեր մեր. կեցո և ողջմեա։ Օ՛ր մեր և զաւաջիկայ օրս խաղաղութեբ։ Օ՛հրեշտակ։ Օ՛քաւութի։ Օ՛սրբոյ։ Եւ ևս։ Օ՛անձինս։ Աղաչեմք։

Աղօթք։

Ի՛ր զօրութեանդ՝ որ կամաւոր մահուամբ քով ի ժամուս յայսմիկ կենդանացուցեր զմեզ ի մեռելութենէ մեղաց մերոց. և բեւեռեցեր զկնիք դատապարտութեան մերոյ ի խաչին. և շնորհեցեր ազդի մարդկան ի ծառայութենէ ապականութեան՝ յազատութիւն փառաց՝ հեղմամբ ա-

թեան քոյ սրբոյ : Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր . և յաջողեա մեզ՝ ուղղել հաւատով և առաքինասէր վարս՝ կեալ յայսմ աշխարհիս , և արժանաւոր լինել յաւիտենական և երկնային ուրախութեանցն ընդ ամենայն սուրբս քո : Եւ զոհանալով վաստակել զքեզ ընդ հօր և սրբոյ հոգւոյդ . այժմ և միշտ և :

Խաղաղութիւն աննեցուն :

Բազում մաղթով աստուած և հայտ ինչ խաղաղութեան՝ հաստատեա զանձինս մեր քոյով խաղաղութիւն , զի ունիցես յիւրաքանչիւր կարդի զամենայն արարած քո՝ ուղիղ հլութեամբ մատակարարելով . վասն զի այդ իսկ է կամք քո՝ խաղաղական և հոգեւոր սիրով կալ մեզ առ միմեանս , և սպասել արքունի մօք յայտնութեան միածնիդ աստուծոյ և փրկչիդ մերոյ Յիսուսի քրիստոսի . որում արժանաւորք եղիցուք հանդիպել ամպովք ընդ առաջ տեառն յօդս : Օ՛ւրարձեր

երես կացցուք յաջմէ քումմէ ընդ սուրբս և ընդ սիրելիս անուանդ քո սրբոյ . և ժառանգեացուք զպատրաստեալն ի սկզբանէ աշխարհի սրբոյ քոյ զարքայութիւնդ : Եւ ընդ նոսին զոհանալով վաստակեցուք զքեզ ընդ հօր և ամենասրբոյ հոգւոյդ . այժմ և միշտ :

ՍՂ Տէր մի՛ մատներ զմեզ խոպան վասն անուանդ քում սէր . մի՛ ցրեր զուխտս քո . և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ :

Վասն աբրահամու սիրելւոյ քո , խահակայ ծառայի քո , և իսրայէլի սրբոյ քո :

Տէր՝ մի՛ մատներ զմեզ խոպան վասն անուանդ քում սէր . մի՛ ցրեր զուխտս քո . և մի՛ ի բացեայ առներ զողորմութիւնս քո ի մէնջ :

Երգ տեառն Հրեշտակի :

ՔԱ Վասնաբրահամուհայցմանն ընկալ տէր զաղաչանս : Եւ ծառային քում սահակայ խընդրո

ուածովք ՚ի մեզ գըլխա։ Ըննատե-
ան խոյանքն։ Սիրով սրբոյն ՚ի մեզ
խնայեա։ Ներեալ երիւք ստ-
ցին։ Սըրբեա զհոգի զխտս և ըզ
մարմին։

Քարող։

Ընդհատուք զկենսատու վրկիչն
մեր քրիստոս՝ որ կամաւոր խաչե-
լութեամբն իւրով զարտասուս մերս
կեաց. և հեղմամբ արեան իւրոյ՝
զիոդութիւն շնորհեաց յուսացե-
ղոց իւրոց։ Ընդունակալ տէր աստ-
ուած մեր, կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Ընկեալ առաջի քոյ բարերար և
բազումողորմ աստուած՝ աղաչեմք
ամենայն սրտիւք մերովք և խընդ-
րեմք զիոդութիւն ՚ի քէն. որպէս
խոստացար ծառայից քոց և աս-
ցեր՝ զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք
հաւատով յանուն որդւոյ ՚ի հօրէ,
տացի ձեզ։ Շնորհեա և այժմ հա-
ւատացելոցս ՚ի քեզ՝ և կատարեա

՚ի բարի զխնդրուածս մեր, զի ՚ի
քեզ եմք ապաւինեալ։ Նա քո ա-
ռատ ողորմութեամբդ միխիթարեա
զմեզ ՚ի կեանս յայսոսիկ. և առաջ
նորդեալ հատո յանճառ երկնից
արքայութիւդ, ՚ի փառաբանութիւն
և ՚ի պատիւ ամենասուրբ երրոր-
դութեանդ. այժմ և։

Ցիշեա տէր զպաշտօնեայս քո։
Բարերար և բազումողորմ աստ։

Սաղմոս. ՃԺգ։

Սիրեցի՝ զի լսիցէ տէր զձայն ա-
ղօթից իմոց. զի խոնարհեցոյց զու-
կըն իւր առ իս, և ես յաւուրս իմ
կարդացի առնա։
Շրջեցան զինեւ երկունք մահու.
և վիշտք դժոխոց գտին զիս։
Ցնեղութիւն և զանձկութիւն գտի,
և զանուն տեառն կարդացի։
Ո՛ տէր՝ փրկեա զանձն իմ. ողորմած
աստուած մեր ողորմի՝ և պահէ
զտղայս տէր։
Նա խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց
զիս. դարձ անձն իմ ՚ի հանգիստ

քո . զի տէր օգնեաց քեզ :
փրկեաց զանձն իմ ՚ի մահուանէ ,
զաչս իմ յարտասուաց , և զոտս իմ
՚ի գայթակղութենէ . հաճոյ եղէց
առաջի տեառն յերկրին կենդանեաց :
Հաւատացի զոր և խօսեցայ . և ես
խոնարհ եղէ յոյժ :
Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում՝ թէ
ամենայն մարդ սուտ է :
Զինչ տացու տեառն ընդ
ամենայնի՝ զոր և ետ ինձ :
Զբաժակ փրկութեան ընկալայց ,
և զանուն տեառն կարդացից :
Զաղօթս իմ տեառն տացու՝ առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա :
Պատուական է առաջի տեառն մահ
սրբոց իւրոց . ո՛ տէր ես ծառայ քո
եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո :
Հատեր զկապանս իմ. քեզ մատու-
ցից պատարագ օրհնութեան , և
զանուն տեառն կարդացից :
Զաղօթս իմ ՚ին տացու առաջի ամ
ժողովրդեան նր . ՚ի դաւիթս տան
տեառն , և ՚ի մէջ քո երուսաղէմ :

Զհնեցէք զտէր ամ ազինք . գովե-
ցեք զնա ամենայն ժողովուրդք :
Զօրացաւ ողորմութիւն նորա ՚ի վե-
րայ մեր . և ճշմարտութիւն տեառն
մնասցէ յաւիտեան :
Փառք Հօր և որդւոյ և :
Ընդ աստեղծմամբ ըստ պատկերի քո
տէր պատուեցեր զմեզ . ընկալ և
այժմ զընծայեցեալսն ՚ի քեզ ուղիղ
հաւատով . ըստ մեծի՛ քում ողոր-
մութեան : Որ հնարհո՛ք սուրբ հո-
գւոյն լուսաւորեցեր . յիշատակի
խրատից զհոգիս նոցա ընկալ մար-
դասէր . ըստ մե : Որք հաղորդեցան
մարմնոյ և արեանն քո՛ տէր . հան-
գո զհոգիս նոցա ընդ սուրբսդ քո
քրիստոս աստուած . քանզի դո՛ւ նոք
սուրբ արեա՛ն քո են : Միայն օրհ-
նեալդ ՚ի կա՛նանցն . մայր և ա՛ւշ
կոյս և իմանալի լոյս . ծընող արար-
չին մերոյ անդադար բարեբա՛նեա-
ցուք :

ակ Ընարիչ աստուած և ստեղծիչ ամենի մարդկա՛ծ՚ն. մի՛ անտես առներ զմեզ ընկընկեցեալսըն մեր. այլ հանգո՛ զհոգիս նոցա ընդ տուրըս քո՛: Որդիդ միածի՛ն յարուներ՛ն տիեզերա՛ծ՚ց. մի՛ ան: Հոգի՛դ ճշմարիտ մխիթարիչ սրգաւորա՛ծ՚ց. մի՛ ան: Հոգւոյն ըզքեզ հոսանացեալ միայն սըրբուհի. ծընանել ըզբան՚ն աստուած զանձատեալսըն հօր ծընուն՚դ. և յայտնեցար միութի՛

երրորդութեան՚ն:

բգ Ո՛ր կոչեցեր առ քեզ տէր ըզտիեզերս ամենայն. ընկալ զմեր ըզմընկեցեալսըն՝ի գո՛դ նահապետին աբրահամու. ողորմած տէր վըրկիչ և բարերար: Ո՛ր Թողութեանց ես տուո՛ղ աստուա՛ծ. Թող ըզմեղսըս մեր ներելոյըն. կարող յամենայնի և հըզօր. ողոր: Ո՛ր լուա՛ստու ես տիեզերաց քրիստոս ա՛ստուա՛ծ. լուաստուրեա՛ և ըզմեր ընդ

նընկեցեալսըն լուսով երանուէ՛ա զըստրինոցն. ողոր: Յո՛յս մեր և ապաւէ՛ն մայր տեառն և կոյս ած. որ հուր աստուածութեանն ոչ բո՛ցակիզեա՛ց զքո տուըդ զորոյին. բարեխօսեա՛ աս տէր վասըն մեղ

րո՛յ փրկութեան:

Ո՛ր որդիդ ես և բա՛նդ աստո՛ւած. բգ հաւատարակից ընդ հօր յեո՛ւթե. աս քեզ կարզաւք մարգասէր. հանգո՛ զհո՛գիս նընկեցելո՛ց մեր ընդ տուրըս քո՛: Ո՛ր իջեր յերկինից վասըն մեր. զառաջինն աւեր զանցանան ադամայ. մերո՛վ բնութե բարձեր՝ի վերայ խաչին անարատ ձեռօք. հանգո՛: Ո՛ր լուծեր զնիշխանութե՛ն մահո՛ւ. կամաւորակա՛ն մահուամբ քո քրիստոս. բանաւորաց զաղաչանս աւաջի՛ քո հեղեալ մաղթեմբ. հանգո՛: Տիրուհի անարատ մայր տեառն և կոյս մարիամ. քրուէ՛ն կան ամ՛ոս ըզքեզ տեսաք՝ի յերկ-

րև · բարեխօսեա ա՛ւ տէր վասն՛
մերոյ վրկութեան ։

գե Այր բարեգութ որ գթացար ի
յաղս ո՛րդւոց մարդկան · աւաքե-
ցե՛ր ըզմիածինդ ի վրկութի · ով
շեա՞ զհոգիս նընջեցելոց մերոց · և
հանդո ընդ սո՛րբըս քո ։ Արդ մի
ածին որ յարեարդ ի մեռելոց · ի
միւսանգամ գալստեանն քո՛ յա-
րութի մեզ խո՛ստացար · ա՛յնեա՞ ։
Հոգիդ ճըշմարիտ մխիթարիչ սը-
դաւորաց · աղաչանո՛ք սուրբ ած-
նին և ամենայն քոց սրբոց · ա՛յնեա՞ ։
Ի բարեխօսո՛ւթի՛ վուԹացիր մեզ
սուրբ ա՛ստուածածնին · առ ի վեր-
կե՛լ ըզժողովուրդս ի մե՛ղա՛ց և՛
յատականութենէ ։

գկ Յանըսկըզբնական ծոցոյ հօր խո-
նարհեա՛լ բանըդ մարմնացա՛ր ի կու-
սէն վասն վրկութեան մերոյ · ա՛ն-
պաչեմք ըզքեզ · զնընջեցեա՛լսըն մեր
ի քեզ ուղիղ հաւատով · ա՛յնեա՞

տէ՛ր ո՛ւժ · յորժամ գա՛ս ի Թա՛գաւո-
րութիդ քո՛ ։ Ընդհակա՛ռ քաղցրո-
Թեամբ որդի աստուծոյ · համեցար
բառնալ ըզմեզ աշխարհի քո խա՛չ
չե՛լութե՛ն · ա՛ղա ։ Կամաւորակա՛ն
մահուամբ քո լուծե՛ր զերկունս
մահու · և արժանի արարեր Թա՛ղ
ղութե՛ն յանցանա՛ց քաւիչ քո ար-
եամբ · ա՛ղա ։ Ո՛ր վհատանա՛կ մեզա՛ւո
րաց զմեռանի՛լ յանձն առեր · ի՛ջա
նելո՛վ ի դժոխս վրկեցեր ի մեղ
սասե՛ր բանտէն ըզդերեալան · ա՛ղա ։
Խարեբանեմ՛ք զանչափ քո՛ զմարդա
սիրութի՛ւդ · որ երեքօրեայ յարու
ցեալ զկենդանութի՛ պարգե՛ւեցեր
աշխարհի · ա՛ղա ։ Ա՛յքուր և անբի՛ծ
կոյս յե՛տ ծընընդեան · որ մարմնով
ծընար զարձակո՛ղն ի կա՛պից մա
հու · բարեխօ՛ս լեր վասն անձանց
մերոց · վրկել ի սատանայէ աց
գեհենէն ։

գգ Յորժամ հարկանի՛ւ զգա՛լստեան

քո տէր. յայնժամ զարհուրեաք դո-
դաղն արարածք ի յահէ քումմէ
մէ. աղաչեմք ընդքեզ վերակաց. հան
գո՛ և լսեսցեն ընդունջեցեալսն ի՛նդ
ձբ՛ս քո. որ միայ՛նդ ես բարձրմ՛ն
ղոմ: Յահաբեկ լռութ՛ն ծագեսցի՛ն քո
տր. գնծա՛ն գաւթք աւետ՛ռնեացն
՛ի վերայ լսանելո՛ն անդորն. ասա:
Ընտրեսցի բազմագութ ողորմած
տէր. մի ա՛նտես՛ա անդներ ըզմեզ
գեաղբա՛ր յահագին՛ն աւուրն. որ միւս
որ լջեր ՛ի յերկնից և մարմնացար
՛ի սուրբ կուսէ՛ն. անճառելի քո
հին ծնեալեամբդ. և զհա՛ մի անդ
սեռ անդներ. այլ պահեա՛ պատ
ուական և սո՛րբ խաչիդ քո:

ՈՂ Որ թագաւորեզ ես յաւիտենից քո՛
ամէն. ընկալ ըզծա՛ռայս քո ՛ի բարի.
և՛՛ չնորհեա՛ ի յաջակողմեա՛ն քում
դասել: Որ ունիս իշխանութ՛ն
մահո՛ւ և կենաց. հանդո զհո՛գիս
քոյ ծառայից. և՛՛: Ցո՛րժամ կարդ

ամէն տէրնե՛ր. քո. և հաս
տատ առեան գամառատանին. յայն
ժամ խնայեա՛ ՛ի ծառայս քո. և՛՛:
Ամէնօրհնեալ ածամա՛ն մարիամ.
բերուլեեանական ամառ ա՛րարչին մե
րոյ յիսուսի՛նոսէ՛ն. զո՛ր երա
նե՛ն ամենայն ազինքը հա՛նապատ:
Հոգւոյն հանգուցեալոյ քրիստոս
առաւած՝ արա հանգիստ և ողոր
մութի՛ւն. և մեզ մեղաւորացա՝ չը
նորհեա զմոռութի՛ւն յանցանաց:
Եւ ևս խոստովանութեան զօր ասա:
Ա՛ստ հանգուցեալ հոգւոյն ա
ղաչեսցուք զերկինն մեր քրիստոս՝
զի զնոսա բնակ արդարոն դասեսցէ.
և զմեզ կեցուսցէ չնորհիւ ողոր
մութեան իւրոյ: Ամենակալ տէր:
Տո՛ ողորմեա. տո՛ ողորմեա. տո՛ ողոր

Աղօթք.

Քրիստոս որդի աստուծոյ անոխակ
և բարեգութ զմեզ ազատեա՛ ՛ի հոգիս հանգու
ցեալ ծառայից քոց: Ցիշեա յա

մաղ

քրդ

ւսուր մեծի պատուհան արքայու-
թեան քոյ: Ընդ արժանի ողորմու-
թեան՝ քաւութեան և թողութե
մեղաց: Դասաւորեալ պայծառացո
ընդ սուրբս քոյ յաջակողմանն դա-
սուն: Օվ դու ես տէր և արարիչ
ամենեցուն. դատաւոր կենդան-
եայ և մեռելոց: Նոյ քեզ վայել
վառք իշխանութիւն և պատիւ,
այժմ և միշտ և:

Օրհնեալ տէր մեր յն քն. ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս:

Մաղթանք:

Օ աղմոսերգութիւնս և զաղաչա-
նըս ընկալցի մատուսէրն աստուած
՚ի հաճոյս բարեբար կամաց իւրոց.
մեր մեղացն և բազում յանցանա-
ցըն թողութիւն շնորհեսցէ. ՚ի
ջարեաց վրկեսցէ. ՚ի մեղաց պա-
հեսցէ. և նմա վառք յաւիտեանս.
ամէն:

Օրհնեալ թագաւորութիւնն հօր
և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ
և միշտ և:

. Եւ ասէ ժամամուտ զատ կարդի աւուրց պահոց, և ածիւց տէրունականաց, և ամենայն սրբոց,

Ո՛ր ՚ի հօրէ աւաքեցար վրկիչ և մարմնացար ՚ի սրբոյ կուսէն. որ վասն մեր ՚ի յերկինից իջեր և լուսաւորեցեր զմեզ: Օ խաղաղութիւն քո տուր մեզ տէր, որ խաղաղութենդ ես թագաւոր. զխաղաղութիւն և զողորմութիւն՝ որ յամենայնի ես դու կարող մարդասէր:

Ո՛ր ըստ ամենայն միտս անցանես, զխաղաղութի՛ք քո աստուած տուր մեզ հանապազ՝ զքեզ աղաչեմք:

Ամաճին որդի և բանդ աստուած և անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ ՚ի սրբուհւոյ ածծառեր մարմնանալ ՚ի սրբուհւոյ ածծանէն և ՚ի միշտ կուսէն. անխտրեալ զմեզ եղեալ խաչեցար քրիստոս ած մեր. մահուամբ ըզմահ կոխեցեր. մինդ ՚ի սրբոյ երրորդութենէն՝ վառաւորակից ընդ հօր և սրբոյ հոգւոյն՝ կեցո զմեզ:

պահ
բշ
գշ
եշ

դշ
ուր

կեր

ՅՆՆ Ա՛ստուածածնին անհարանցեալ ըզբանն անակիզն յղացար և զաստուածն անխմանալի ծնար. զանապական բարձրեալին ՚ի դիրկս քո բարձեր. նմա անդադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

ՅՆՆ Ա՛ստուածածնին զքեզ խոստովանեալ երկրպագէ եկեղեցի ուղղափառաց. քանզի՝ ուր քերովբէքն բազմաչեայք և ամօքս հրանիւթք և վեցթեւեանն սերովբէքն նայիլ ոչ իշխեին, կրեցեր անսերմնապէս զանապականումն ՚ի յարդանդիդ քում որպէս աղախին զտէր. և ծնար որպէս զմարդ զաստուածն բոլորից զմարմնացեալն առ ՚ի քէն զանձառ զբանն ՚ի փրկութիւն աշխարհի և կեանք անձանց մերոց։

ՅՆՆ Ա՛զաչեմք զքեզ ըբ կոյս մարիամ աստուածածին՝ բարձրելոյն զօրութեամբն հովանաւորեալ և տուր հոգւոյն եկաւորութեամբն լուսաւորեալ. որ զամենայն դոյութեց ստեղծիչն յղացեալ ծնար անձա-

ռապէս. մարմնացելոյն առ ՚ի քէն բարեխօսեա կեցուցանել զանձիս նըա մեր։

ՅՆ ը ՅՌՉ Ո՛երուանին այսօր սիմէօն՝ հոգւովն դայր ՚ի տաճարն՝ երեւելով քեռով բէհցն վեհապոյն, զի որոց թեւօքն տատանել ոչ իշխեին հայիլ ՚ի յահեղ վտառացն, սա ՚ի գիրկս իւր բարձեալ համբուրեր համարձակապէս և գգուէր որպէս զմանուկ. և աղերսեալ հայցէր արձակիլ ՚ի խաղաղութիւն։

ՅՆ ը ՅՌՉ Ընակեալ բանդ աստուած, ՚ի վերջին աւուրս յանձն առեր լինիլ մարդ ՚ի կուսէն. և արարիչդ յաւիտենից՝ վաւելեցար ընդ ժամանակաւ. սուրբ, սէր արբութեանց և անկարօտ մաքրութեանց. եկիր ՚ի տաճարն քոյ անօրեայ, զօրինացն կատարեցեր զարդարութիւն։ Օ՛ր բարձեալ սիմէօնի զանապարազրելի ՚ի գիրկս իւր հայցէր, որ արձակվէդ ես կապելոյ՝ արձակեա զիս ՚ի խաղաղութիւն։ Ո՛ւստի որոյ՝ ընդ

ծերունեւոյն սիմէօնի վերապոչեմք առ քեզ տէր, սբ՝ սբ՝ սբ՝ տէր զոր-
ծութեանց, լի են երկինք և երկիր
փառօք քովք ի փրկութիւն մեզ
քրիստոս աձ, փառք քեզ։

ղաղ Օ՛ ղազարու ննջումն՝ որպէս կան-
խագէտ յառաջ ասէիր. որ և՛ ի բե-
թանիա յառաջէիր՝ զի յարուսցես
զսիրելին քո։ Նմա՝ և մեք գոչելով
ասեմք, օրհնեալ որ գաս ի չարչա-
րանս կամաւ հօր՝ ի փրկութիւն
անձանց մերոց։

ղաղ Յորժամ եկեալ կենարարդ ի գե-
բեզմանն ղազարու. յորժամ եկեալ
կենարարդ ի գերեզմանն ղազարու,
աւետաւոր ձայնիւդ աղաղակէիր
ասելով՝ ղազարէ՝ արի եկ արտաքս։
Նոյնպէս մեք ի գերեզմանէն յար-
եաւ. և նոյն ինքնդ զանմահութիւնդ
պարգեւագ եւտուր սիրելոյդ, և
աստուածային ձայնիւդ ի գերեզ-
մանէն կոչեցեր։ Նոյնոյ՝ և մեք
կունք երկրայեցւոց ոստովք օրհնե-
լին զանմահ թագաւորութիւնդ քո։

Նոյնպէս և մեք ասեմք, սկսան-
նայ՝ օրհնեալ է գալուստ քո. օրհ-
նութիւն ի բարձունս, օրհնեալ
որ գալոց ես անուամբ տեառն։

ծաղ Ցնծա երուսաղէմ և զարդարեա
զառագաստ քո սիօն. քանզի՝ ահա
թագաւոր քո քրիստոս նստեալ ի
յաւանակի նոյոյ՝ հեզութեամբ գոչ-
նելով գայ մատնել յառագաստ քո։
Նմա մեք աղաղակեմք, սկսաննայ օրհ-
նեալ եկեալ ի յանուն տեառն. որ
ունի զմեծ զողորմութիւն։

զաա Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց. մահուամբ զմահ կոխեաց. և յա-
րութեամբն իւրով մեզ զկեանս
պարգեւեաց. նմա փառք յաւի-
տեանս ամէն։

յին Ընդհատուր և սքանչելի է խորհուրդ
փրկութեան մերոյ. որ անսկիզբն
ի հօրէ անճառաբար մարմնացաւ
ի կուսէն. խաչի համբերելով և
կամաւոր մահուամբն իւրով զկեն-
դանութեան մեզ պարգեւեաց շը-
նորհս։

ԻԸ Կանչէ յարեաւ ՚ի մեռելոց քո աստուած յաւիտենից՝ արարիչ և յարութիւն ազգի մարդկան. զոր օրհնեն անդադար զինուորութիւք հրեշտակաց և ամ զուարթունք երկնից: Ընդ որս գոչելով ասեմք, վառք սոսկալի յարութե քո տէր:

ՀՄԲ Հայցան վերնական բազմութիւնքն տեսանելով զքեզ ՚ի հրեղէն կառս բազմեալ՝ ստրեալ ասէին. ՚ի է սա որ դիմեալ դայ յերկրէ: Հայցեալ պետութենց երկնից գոչէին առ միմեանս, համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ՚ի վեր և մտցէ թագաւոր փառաց: Ընդ՝ որ յամենայնի կարողդ ես և հզօր, շնորհեա և մեզ հանդիսակիլ քեզ ամպովք ՚ի միւսանգամ քո գալստեանդ. որ միայնդ ես մարդասէր:

ՀՈԳ Աստուած զքեզ խոստովանիմք զսուրբ հոգիդ և երկիրպագանեմք. որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոցս և խաղաղարար աշխարհի. որ զոգիտութիւն աշակերտացն բազում գիտութեամբ լցեր. և ՚ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ անձառ ուելեօք ցուցար նոցա, ազատակեմք տէր, խնայեա և կեցո զմեզ:

ԲՀ Ամէն ՚ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանդեաւ յաւուրքեանն՝ լուսաւորելով զնոսա. և այժմ ազաչեմք զքեզ սուրբ հոգիդ ած, որ

եա պատճառ կենդանութեան եւ
ղելոյ եւ խաղաղարար աշխարհի,
խնայեա եւ կեցո զմեզ։

ԳՀ Ա՛ման որոյ եւ մեք զհոգիդ տուբ
անուռաճ ընդ.հօր եւ ընդ որդւոյ
միանական խոստովանիմք. եւ հայ.
ցեմք մեզ ՚ի վերնատուռդէդ զհո.
գեւոյական խաղաղութիւնդ. տէր
ւաղք քեզ։

ՎԱՐ Երեւի տէրդ այսօր աշակերտացն
՚ի Թաւիւրական լերինն. և աշակերտ
տացդ զարհուրեալք աղաղակէին
ասելով. արասցուք երիս տաղա.
ւարս՝ մի տեառնդ, և մի մովսէսի
և մի եղիայի։ Ա՛րդ՝ և մեք բանաւոր
հօտքս երկեմք ընդ քո ճշմարիտ
վկայիդ. առաքեա ՚ի մեզ զոգիդ քո
շնորհացդ ՚ի քոյ մխսանգամ գա.
լստեանդ եւ կեցո։

ՀԱՒ Ա՛ռաջի պատուական ամենայաղթ
խաչդ քոյ անհանգիմք երկրպագելով
և խնդրեմք զթողութիւն յանցա.
նաց մերոց. քանզի տուաւ բարձել
զդատապարտութիւն ազգի մարդ.

կան։ Եւ այժմ վասն սրբոյ ճաճային
քոյ նշանիդ՝ շնորհեա զերկնային զո.
խաղաղութիւնդ ամ աշխարհի։

ՀԷՄ.ԱԾՆԻ Տէր մեր և փրկիչ յիսուս քրիս.
տոս, որ ազօթիւք և միջնորդութիւ
բազմաչարչար վկային քոյ և հօրն
մերոյ սրբոյն գրիգորի լուսաւորչին,
մեծաւ վաստք և բազմութեամբ
զօրացդ լուսեղինաց լքեր յերկինից
՚ի դաշտն արարատեան, ՚ի յայցե.
լութիւն փոքրու հօտիդ քոյ ազգիս
հայոց՝ և ՚ի ցուցումն յաստակա.
նի սիրոյդ և մեծի ողորմութեդ.
և ոսկեուռամբ բաղխեցեր զխորս
անդնդոց, և հալածեցեր զդունդս
անդարամետականաց. ուր և լու.
սաճեւ յօրինմամբ հրաշակերտե.
ցեր զմայր աթոռն մեր զսուրբ էջ
միածին. և արարեր զնա շուքմարան
անապատելի շնորհացդ աստուա.
ծայնոց՝ ՚ի լինել ծնող՝ դաստիարակ
և կատարելագործիչ ամենայն եկե.
ղեցեաց հայաստանեայց։ Ա՛րդ՝
պահեա զնա անարատ, հաստա.

տուն և անաղօտ, ի պայծառազար-
դումն եկեղեցեացս մերոյ և
մանկանցս սոցին մինչեւ ի կատա-
րած աշխարհի. յորոց միշտ փառա-
ւորի ամենասուրբ անուն քո յա-
ւիտեանս յաւիտենից ամէն:

եկզ Օ՛ խաղաղութիւն շնորհեա եկե-
ղեցւոյ քում սրբոյ, զխաղաղութի՛ն
և զանշարժութիւն ի թշնամեաց
պատերազմէ. և հաստատեա ի մի
հաւատ զկամուղիկէ եկեղեցի.
զքեզ խոստովանիմք տէր և աստ-
ուած կեցո զմեզ:

յօհ Օ՛ յառաջընթացութիւն քո եկե-
կարապետութիւն աստուծոյ բա-
նին խոսիանել կարծելով՝ որ ի ձե-
ռըն կինոջն զնախաստեղծն ի դրախ-
տէն արտաքս ընկէց: Նա և այժմ
զհերոդիադա անօրէնութի՛ւն բոր-
բոքեալ, և բազմելոյն հերոդիայ
զկաքաւս ոտից աղջկանն հաճոյա-
ցոյց՝ զի զքոյդ հատցէ զգլուխ, որ
զամենեցուն ձեռնադրեցեր զգլու-
խըն քրիստոս: Ընդ դու որ յանա-

պատէ բարբառոյ ձայն, դոչեա ո-
րում ձեռնադրեցեր պարգեւել
զխաղաղութի՛ն և զմեծ զողորմութի՛ւ:
Ցնծա այսօր ցնծա և զուարճացիր սուրբ
կամուղիկէ եկեղեցի սուրբ՝ յիշա-
տակաւ սրբոյն ստեփաննոսի նա-
խավկային քրիստոսի վկայեցելոյ
հօր: Որ աղօթիւք բանայր զերկի-
նըս զոր վաւելեաց ապամ. և հրեշ-
տակակերպ տեսլեամբ տեսանէր
զկերպարանն հօր ի կերպի ագամայ
նստեալ ի յամուս վառաց: Որ
զողորմութիւնն քարանձն որպէս ըզ-
ծաղիկս հաւաքելով՝ բոլորէր պատ-
կըս վոխանակ փշոյն և եղեգանն:
Նա զմարտիրոսական արիւնն իւր
խաւնէր ընդ վրիկական արեանն
քրիստոսի հոսեցելոյն ի կողէն:
Ոյան որոյ՝ դերազանցեալ ի վառա-
առաւել քան զամ սուրբս՝ հայ-
ցէ և վասն մեր ի վերնատուղէն
զպարգեւս կենաց անվախճանից և
զմեծ զողորմութիւն:

Յորովայնէ ընտրեալ սուրբն ստե-

վիանոս, յորովայնէ ընտրեալ սքն
ստեփաննոս. վկայ ճշմարիտ առա-
քելական քարոզութեանցն. որ ի
վերայ անօրէն քարաձգողացն աղո-
թեր առ քրիստոս աստուածդ ա-
սելով՝ մի՛ համարիր սոցա զայս մե-
ղըս: Արդ՝ ի ձեռն սորին բարեխո-
սութեանն շնորհեա մեզ տէր ըզ-
մեծ քո ողորմութիւնդ:

ԼՍՍ Ջնծայ այսօր ցնծայ և զսարձա-
նայ եկեղեցի սուրբ՝ տօնելով մե-
ծաւ հանդիսիւ զհանրատենչ վի-
շատակ քո՝ ոմն գերազանցեալդ ի
հարս սուրբ հայրապետ և լուսա-
ւորիչ տանս Թորգոմայ սուրբդ
գրիգորիոս: Որ քոյով անտանելի
չարչարանօքդ զաշխարհս ամենայն
հիացուցեր: Ընդորինակ ճգնութիւնդ
զհրեղէնան զարմացուցեր. որք և
դունդ դունդ յերկնից ի յերկիր
խոնարհեալ՝ ի տես հանդիսի նա-
հատակութեանդ վտանգային: Ու
անհամեմատ համբերութիւնդ ըզ-
դառնացեալ աղքային իւրական զո-

րօքն ընդ ոտիւքդ նուաճեցեր: Ու
աստուածահաճոյ աղօթիւքդ ըզ-
կուրացեալ միտս նոցին լուսաւո-
րեցեր, և աւետարանին քրիստոսի
պաշտօնեայս արարեր: Ընդ նմին և
զազգս հայոց նորոգ հոգևոր ծնընդ-
եամբ ի լոյս աստուածդիտութե-
ան ածեր: Ոյժն որով և յատկապէս
լուսավորչեցար ի վէր ամենայն
սրբոց, և զաստիճանին ընկալար
զամուս և զպատիս, և ընդ նոսին
պսակեցար ի քրիստոսէ աստուծոյ:
Արդ՝ ոմն հայր մեր և լուսաւորիչ
հոգւոյ մերոց. աղաչեմք զքեզ
միաբան ուխտիւք եկեղեցւոյ քոյ,
զի յաւուրս հրաշալոյ ծնօղի քոյ,
յատկապէս բարեխօսիցես առ քն
աստուածն մեր, զի զեկեղեցիս և
զմիաբորդս ժողովրդեան քոյ պա-
հեցէ ի խաղաղութեան՝ վրկե-
լով ի հոգևոր և մարմնաւոր թըշ-
նամեաց. զի և մեք միշտ զվիշատա-
կըս քո կատարելով վստահաբես-
ցուք զհայր և զորդի և զսուրբ

հոգին յաւիտեանս ամէն։

լուս Գրիգոր տուրը քահանայապետ՝ որ զհաւատս ուսուցեր և զբանակս դիւացն հալածեցեր. մարդկան ուսուցեր քարոզել զերկրորդութիւն, պատկեցար յարքայութեան. այդ բարեխօս լեր առ տէր վասն մեր։

առաք Առաքեալք և վկայք քրիստոսի աստուծոյ՝ ամենակալ հոգւոյն զօրութեամբն զամենեսեան ընդհա նուր յորդեգրութիւն կենաց կոչելով, միանական տուրը երրորդութեան յորդորեցին երգել ըզ վեառս ի յաւիտեանս ամէն։

որդ որոտ Ձայոց ահաւոր ձայնիք որոտման հնչեցին յերկնից ի յերկիր՝ կոչելով յորդեգրութիւն զմեզ վերնոյն սիոնի. հաստատութիւնքն հաւատոյ և պարծանքն եկեղեցւոյ, որք ցօղով արեան իւրեանց մաքրեցին զխիղճս յանօրէն կուապաշտութենէ. և միշտ հայցեն ի քրիստոսէ զբաւութիւն տօնողացս անուանց իւրեանց։ Ընդ՝ մաղթանօք սոցա

տէր՝ խնայեա ի վրկեալ քո ժողովուրդս որ միայնդ ես մարդասէր։

մրգ Տէր, որ հիմնեցուցեր զեկեղեցի քո ի վերայ վիմի հաւատոյ, և կալեր ի ամս առաքեալս և մարգարէս, հովիւս և վարդապետս՝ առ ի հաստատութիւն սրբոց. և ճըշնամին տրան նութեամբ վիպից զմիշնաին տրան վանեցեր. ի խաղաղութեան զսա պահեա զմեզ որպէս մարդասէր։

հայր Ո հայրապետական զարդարեցեր աթոռ ի յերկրի, առաքելական առեր զպատիւ յերկնուստ՝ ծառայ քրիստոսի, ոմն երանելիդ ի հարս սուրբ հայրապետ։ Խնդրի՝ զի վարդապետութեդ սերմունք՝ բարեպաշտութեան բուսցին հասկս, ուրախութիւն պտուղ հաստուցանել և հաւատացելոցս վրկութիւն ընդհելով. վասն որոյ բարեխօսեա առ տէր վասն անձանց մերոց։

թագ Որպէս յետ աստուածասէր թագաւորին իսրայէլի եղեկիայ՝ յարոյց աստ զլուսէ, որ զամենայն կուապաշ-

տուԹիւնան ՚ի բաց ընկէց, որպէս
և զբարեպաշտն կոստանդիանոս,
որ զարիոսի զմոլուԹիւն խափանեաց,
և զմեծն Թէոդոս յարոյց ածային
նախանձուն վառեալ՝ ընդդէմ այ-
նոցիկ, որք զՔրիստոս հոդին հայհոյէին։
Ընդ՝ ոմն աստուածարեալ և ուղ-
ղափառ տուրբ Թադաւոր՝ աղաչեա
զտէր ՚ի վերկել զմեզ ՚ի մարդասպաւ
հայհոյուԹէ. զի մեք տօնեսցուք
պիտեսաս քո՝ խնդրելով ՚ի քրիս-
տոսէ զհաշտուԹիւնն և զմեծ ող-
որմուԹիւնն։

Թագ Որպէս յետ աստուածասէր Թա-
գաւորին խորայելի եզեկիայ՝ յա-
րոյց աստուած զյովսէ՝ որ զամենայն
կուապաշտուԹիւնան հնոյ ժողովուրդ
դեանն ՚ի բաց ընկէց, որպէս և՚ի
նորումն յարոյց զանդրանիկն Թա-
գաւորաց զբարեպաշտն աբգարիոս,
որ՚ի հեռաստանէ ծանեաւ զերկ-
նաւոր Թագաւորն զՔրիստոս. և
եղեւ քարոզ աստուածուԹեան
նորա ընդ ծագս տիեզերաց։ Յետ

նորին և զմեծն տրդատիոս, որ խա-
պատ հալածեաց զդիւամոլ կուա-
պաշտուԹիւն յաշխարհէս հայաս-
տանեայց, և զարդարեաց ճշմարիտ
և ուղղափառ հաւատով։ Ընդ՝ ոմն
աստուածարեալ և բարեպաշտ ՚ի
Թագաւոր, աղաչեա զտէր, ՚ի վերը
կել զմեզ յանօրէն բռնաւորաց.
զի և մեք տօնելով զյիշատակս քո՝
խնդրեսցուք ՚ի քէն զհաստատուԹի
և զմեծ զորմուԹիւն։

Մրտ Ի տաճարի սրբոց և յիշատակի սրբոց
մարտիրոսաց՝ զձեռս համբառնալով
աղաչեմք. բարեխօսուԹեամբ տա-
ցա և աղօԹիւք՝ զկենդանուԹիւնս
մեր խաղաղացո աստուած որպէս
մարդասէր։

Ճգն Ո՛դնաւորք քրիստոսի, որք տան-
ջանաց անօրինացն համբերեցէք և
զմոլուԹիւն կուոցն խափանեցէք.
դասաւորեալք ընդ հրեշտակս ՚ի
յերկինս, ունիք զհամարձակուԹի
՚ի քէն՝ բարեխօսեցէք կեցուցանել
զանձինս մեր՝ զձեզ աղաչեմք։

հոլ Ոչք ծագեցան մեզ յարևմտից որպէս զարեգական, և լուսաւորեցին համանգամայն զաշխարհս հայոց սանեայց. վարսաւեցին զևսաւարն անգիտութեան կուապաշտութեան, և լուսաւորեցին զաւետարան հոգի հաւատով աստուածգիտութեան: Սոցա բարեխօսութեամբն քրիստոս աստուած՝ պարգեւեսցէ աշխարհիս քում զխաղաղութիւն. և անձանց մերոց զթողութիւն. որպէս մարգասէր ասէր:

պայ Օ՜, յաղթանակ ձեր գհանդէս զբարձացեալ ածնէ եկեղեցի տուր, քանզի սրբութիւք ստացայք գկուսութիւն. և՛ի մարմնի գանմարմնոյն գոյնչ գոյնիք գհանդէս:

կուս Յարանցեալք քրիստոսի երկնաւոր վերնայինդ տեառնէ սիօնի, խնդրեցէք՛ի քրիստոսէ գհաչտութիւն և զմեծ զողորմութիւն:

վարդ Յաշխարհական՛ի ճակատամարտին, յաշխարհական՛ի ճակատամարտին և՛ի մեծ պատերազմին ընդդիմամարտեալ լինէր անօրինացն պատերազմ: Խակ երանելի նահատակքն զմոլութիւն անօրինացն խափանեցին և յաղթող գտան. քանզի ոչ ըստ ստացեալ էր զաստուածային զօրութիւն, ոչ ժուժկալէր նոցա մարմնաւորական պատերազմ: Այլ՝ քն ած՝ ստացա բարեխօսութեամբն

խնայեա՛ի մեզ և ողորմեա:

վինա Օ՜ օրհնական և վկայ ճշմարիտ՝ քաջ նահատակ քրիստոսի (Թէոդորո). որ վախճանակեցեր զմարմինդ ընդ հողոյդ քում վրկանս. և ոչ այժմ զմնաս զպատանեալն անօրէնն բռնաւորացն: Այլ վերին ապրեցուածովքն դիտեալ զայրեցումն հոգւոց նոցա, վասն այնորիկ լացեր զառաքար կուռացն և անպատճեցեր զպաշտամունս նոցա: Այլ՝ ի յաղթել պատերազմի ածնողացս զօր նահատակութե՛ քոյ, բարեխօսեա առ աէր վասն անձանց մերոց:

քառ Վնասով վաստաց քոյ՛ի վաստս կա- ծին Թուղիկէ եկեղեցի քո քրիստոս մե-

ծասէս պայծառանայ. քանզի թէ պատրեալքն ի քէն դիմեալք ի յերկինս, ի սեբաստիա նահատակին՝ ի յամօթ և ի քարկնկեց լեռնա բնակարուին: Ոչք և քաջ լերեին զինեանս, զի ոչ լուծեալ ոչ բաղանեօք անյաւորիս պակասեցի. այլ դողալով առաքինաբար զինքն ըղերծեալ ի յանիւս աստուածային դանձուցն հոլովեցի աղաղակել առ քրիստոս: Ընդ՝ սոցա բարեխօսութեամբն ընկալ և զոր դէդրութեի ժողովեցս մերոյ ի յոյս սիրողաց քոյ՝ առ քո փառք քեզ:

Որ ի վերայ քերովբէիցն հանդիս և ի զօրացն հրեղինաց օրհնեցեալ, լիջեր ի բաբիլոն և փրկեցեր զերիս մանկունսն ի հրոյն բանսարկեալ: Ոչք ազատակելով դոչեին երդ նոր, ամենայն գործք օրհնեցէք և բարձր արարէք: Թագաւոր փառաց և արարիչ բոլորից, որ մարդացեալ սիրեցեր զմեզս ի սուրբ մանկունսն և փրկեցեր ի բորբոքեալ

քոցոյն. ոչք անարգեցին զբանսարկին Թագաւորին և չհնազանդեցին զզօրութեի հրոյն. ընդ նոսին և մեք քեզ վերապատմեմք, փրկեա զմեզ ի հրոյն յաւիտենից: Օ՛ի դու միայն ես բազմագութեի տէր, քեզ փառք յաւիտեանս ամէն:

Հրշ

Օ՛որ օրհնեն անլուելի ձայնիւ իմաստնալի զօրութիւնք՝ երկնաւոր նահապետութիւնք, հրեշտակք և հրեշտակապետք, ամպոք և տէրութիւնք, իշխանութիւնք և պետութիւնք, սերովբէք և քերովբէք, և մեք օրհնեացուք զնոյն ամենասուրբ երրորդութիւնն և զմի աճութիւնն:

Հրշ

Ոյժոր երկրաւորս եկեղեցւոյ քահանայապետութիւն ցնծայ հրաշափառապէս՝ զերկնաւոր քահանայապետութեանցդ կրաւորելով զոհնախմբութեան ոճս: Ոչ ընդ անմարմնականաց և հոգեղինաց դասուցդ՝ և մեք մարմնականքս և հողեղինքս հաճախակատարեալ փառաւորեցեալն ի ձէնջ:

Ընդ՝ ոմն աստուած դաբրիել և միքայել մեծ հրեշտակապետութ բարձրելոյն, և առաջին զինուորութիւնք երկնից, որք կայք միշտ առաջի աթոռոյ աստուածութեանն. անդադար բարեխօս լերուք վասն մեր առ աէր, վերաբերեալ զմեզ զամենայն ընդ ձեզ յերկինից ալքայութիւնն. և ի ձայնաբարբառով երգել զխառս։

համ սէց

Բարեխօսութիւք սրբոյ հրեշտակապետացն, սրբոյն յօհաննու կաթողիկէին, և սրբոյն առաքելոյն, և սրբոյն գրիգորի մեծի լուսաւորչին, և սրբոց առաքելոց և մարգարէից, հայրապետաց և վարդապետաց, մարտիրոսաց և խոստովանողաց, ճգնաւորաց և կուսանաց, նահապետաց և միանձանց, և առաջին սրբոց քոց հնոց և նորոց, յայտնոց և անյայտից, որոց այսօր է յիշատակ. զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո պարգեւեա մեզ մարդասէր տէր։

քրզ

Եւ եա խաղաղութիւնդ զտէր աղաչեցուք. ընկալ կեցո և ողորմեա։ Օրհնութիւն և փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Խրատ։ Ընթերցի, ձեռնադիր, քեռանընդառաջին, վարդավառին, վերափոխման, և առաջին փծիկ ասքառաջինին՝ ճաշու- փոխն այս է։

Ընծայաբերել առնէ խմ. և այլն, 195։

Ընդհանուր, ծաղկազարդին, հոգւոյ գալստեանն, խաչին, եկեղեցւոյն, և առաջին կիրակիէ՝ ճաշու- փոխն այս է։

Տէր Թագաւորեաց՝ զվայելչութիւն զգեցաւ, զգեցաւ տէր զօրութիւն՝ ընդ մէջ իւր է հաստատեալ զաշխարհ՝ զի մի սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո՝ անեցուկ. դու ես։

Ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես։

Ամբարձան գետք տէր, և ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց. և յարկցեն գետք ի գնացս իւրեանց։

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու։

Աբանչելի եա գու աէր ’ի բարձու-
նըս . վկայութիւնդ քոյ մեք յոյժ
հաւատացաք :
Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր՝
ընդ երկայն աւուրս :
Փառք Հօր և որդւոյ և :

====

Օ՛պիէն պինէ- ’ի Հոգւոյ գալուստն՝ այս է ճալ-
փոխն :

Պտղեա երուսաղէմ զտէր :
Ն՝ օրհնեա զաստուած քո սիօն :
Ո՛ի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց , և
օրհնեաց զորդիս քո ’ի քեզ :
Ո եղ զսահմանս քո ’ի խաղաղու-
թիւն . պարարտութեամբ ցորենոյ
լցոյց զքեզ :
Առաքէ զբան իւր յերկիր . վազվազ
ընթանան պատգամք նորա :
Դնէ զձիւն որպէս զսար , և զմէգ
որպէս մոխիր ցանեաց :
Արկանէ զսառն որպէս պատառս .
առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կալ :
Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա ,
շնչեացեն հովք՝ և դնասցեն ջուրք :

պատուէ զբան իւր յակոբայ , զարդս
սրութիւն և զիրաւունս իսրայէլի :
Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց
աէր , և զդատաստանս իւր ոչ յայտ-
նեաց նոցա :

====

Ընդհանուր սրբոց պօնիչ՝ ճալ- փոխն այս է :

Սիրեցի՝ զի լսիցէ աէր զձայն ա-
ղօթից իմոց : Ն՝ այլ տրպէս ’ի բիբ-
լիա , 277 :

Ընկալաք՝ յոր պօն ոչ պօնիք , և ասեցաք՝ ընդ-
դիմիր և ոչ դիմեցիր՝ յոր պահս լինիք , ճալ- փոխն այս է :

Օրհնեցէք զտէր ամ ամենայն . գումէ-
ցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :
Օ՛ի զօրացաւ ողորմութիւն նորա ’ի վե-
րայ մեր . և ճշմարտութիւն տեառն
մնայէ յաւիտեան :
Փառք Հօր և որդւոյ և :

Եւ ապա ասի Ընդհանուր ըստ ծանից պատշաճի
և կիրակիէի Յարութեան :

Ո՛ թագաւորդն վաստաց քրիստոս . աձ
ձչ
ո՛վ վասն մեր մարմնացար ’ի սրբոյ
կուսէն և խաչի համբերեր լնել . մի

աբանութեամբ երդում բարեբաշ-
նեացն : Ար ըղձալուն երեքո-
բեայ յանձն էառ յարուցեալ ի մե-
ռելոց ի վերայ մեր : Ամէն :

Ի ՇԱԲԱԹԻ ԱՌԱՒՕՏԻ :

Ա՛յսօր պատրաստեալ ար ել-
լել ի քո՛ն . ոչնչե խնդրելոյ զսո-
վերին երա՛ւսաղէմն . որպէսզի
ձայնիւ փառաւորելո՛ց զքե՛զ : Ա՛յ-
սօր հաստատեալ պարգե՛ւս իմ
երկրային . ոչնիւ զուարճա՛նան
պատուոյ անդրանկաց վերի՛ն սիոնի .
որպէս : Ա՛յսօր գաղթ անմա՛րմնոյն
երգս առեալ պարե՛ն ընդ մարդ-
կա՛ն . զերկրս հոգեւո՛ր յանմահ
փեսային՛ն յաւուրսն . որպէս :

Մարգարէից :

Ա՛ստուածային անճառ լուսոյ ան-
բաւելի՛ տեսութիւն . յաւուրսն

գոյն հրաշալուցեր զառեսդութիւն
մարգարէիցն . իջանելո՛վ ի սուրբ
սաղմոսն անօրէնութեամբ :
Ար ըզսաճառ հաւատոյ հիմնե-
ցուցին հնո՛ւթեան՝ սուրբ հոգւոյն .
յոր եմուտ բանն սաղմոսած եղե-
նարեան ճառագայթիւք . իջանե :
Աբեւեցա՛ւ յաշխարհ ճշմարիտ
մարդեղութեամբ . զոր քարոզեցի՛ն
մեզ հրաշխոզքըն հանդուցոյ հօր
և հոգւոյն . լուսաւորելո՛վ ըզմիե-
զեր սաղմոսական անօրէնութեամբ :

Ամենայն շաբաթուան պահոց և ուտեաց :

ԴԿ
ՍՏ

Փա՛ռաբանութի՛ւն առաքելովք քեզ
հա՛յր երկնաւոր . յիշեա՛ զնուիրեա-
ցեալսն մեր . և հանգո՛ց քո՛ւր սո՛ւր
բըս քո՛ւ : Ար էակիցդ ես հօր և հո-
գւոյ՝ սո՛ւրբ էիցես միածին . յիշ : Ար վա-
ւակիցդ ես հօր և որդւոյ՝ հո՛ւրբ էիցես
ճշմարիտ . յիշ :

Հինգշաբաթի Առաքելոց :

ԱԿ

Ար սիրեցե՛ք զարարչին առա-

ծոց քրիստոսի սուրբ աւաքեալք. բարեխօսեցէք աւ տէր վասն մեր: Որ քարոզէ էք ընդհանուր տիեզերաց. քրիստոսի սուրբ աւա: Որ պատակէ էք ամենայն եկեղեցեաց. քրիստոսի սուրբ աւա:

դկ ատ ուբ Որ անլսակիրքն յետ թե եկիր յաշխարհ. մարմնացար ի կուսէն յազգս մերոյ պարտեացդ. հանդուրժաւ զնընջեցեալան մեր: Որ ի հօրէ լուսոյ լոյս ծագեցար մեզ և կեանք. միածին որդի հօր հաւասարակից. հան: Որ ի վերուստ ես քան ըղմիտս և զխորհուրդս. և խաչդ համբերեալ ընդունեղեր. հան:

Ձեռնադրեցաւ յոյս սուրբ ոչ փոխեցին, եպիսկոպոսն, երէցքահանն, հինգշաբթին ցայս աւուր:

գձ Քրիստոս աստուած. միշեա՛ զնընջեցեալան ի սէր անուանդ քո: Ողորմած արեան քո տէր. միշեա՛

և հանգոյն ընդ սուրբսն քո: Ով ի միւսանգամ քո գալստեանդ. ընդ հրեշտակապետսն մեր միշեա:

դկ ատ ուբ Որ յանէից ստեղծող գոյից այ. բարձանիցդ հօր բաժնեալ աստուած. թողուլ ընդունիս նընջեցեալց քոց ծառայից. յորժամ գայս գայր տալ զոր անպատում ձեռօք ստեղծեր: Որ ի հօրէ աւաքեցար, և մարմնով նայար ի սուրբ կուսէն. թողուլ ընդունիս. Որ ի խաչին անկար և ննջեցեր. գայր գոյից. զմահու լուծեր զիշխանութիւն. թողու: Որ պատակիցդ ես քոց սրբոց, և անվախճան բարեաց բաշխող. թողու:

Մարտիրոսաց:

գկ Ընդունարարք ճշմարիտք և վկայք քրիստոսի. որք զանարիւնս կայք քրիստոսի. որք զանարիւնս կայք քրիստոսի. և ըղմահ յանձն առեալք վասն անուանն. ընդեղ ունիմք բարեխօս առ քեզ վասն անձանց մերոց: Գանդի հեղեալ արեան ձերոյ պայծառացան

սուրբ եկեղեցւոյն. և՝ վստահեալ
մանձ խաւար կատարշուճ Թեանցըն
բարւոյն. ըզձեզ: Արիւնակիր զօրըն
լջեալ՝ի պատճառ պատարագի մահ
ուան ձերոյ. և՝ ըզպարակս անաջ
պահանս առբերեալ՝ի հօրէ լու-
սոյ. ըզձեզ ունիմըք:

Առաւօտ:

գկ Ա՛ստուածածին խորհն լուսոյ անճ
ւայրափակ արփւոյն կենաց. որ ե-
ղե՛ւ արեւելք արեգականն ար-
դարութեան. և ներտեղոյց՝ի խաչ
ւարի լոյս ծագեցար. վասն որոյ ա-
ւետեաց ըզքեզ միշտ ուրախ-
ցանեմք: Ա՛նապական տագնապ և
մորենի անկիզելի. որ զանշէ՛ղ
հուր աստուածութեան՝ի քեզ տար-
եալ կրեցեր. որով բնութեանս մեր
զեալ հինեալ կրկներ բոց. վասն որոյ ա՛:
Ա՛նդադնի տաճարանաւ կամարարանաց
նորոյ ուխտիս. որով ե՛ւ յերկիր
աւետեաց հոսդեալ հոսուն՝ի

քեզ տլտալ ուրախ բանիւն. վասն ո:

Ցնծագանն:

Սուրբ գաստուածածնութենն օրհնու- գգ
թեամբ ուրախանալ: և՛ եւ
տաւոր հրեշտակին աւետարանել
ըզծընեալ վրկիչն՝ի սէր կուսէն:
Ակ՛ ուրախ լեր բերկրեալ. քան
զի տեր աերանց է ընդ քեզ:

Տեառնընդառաջին:

Ա՛նարատելեան բանին յանարատելոյն դկ
կան՝ի հօրէ. և անբաժանելոյն
դրախտ. և ասհմանեալ ժամանակաւ
ծընեալ լինի ա՛ստուածն և մարդ:
Ամեալ ընդ օրինօք անհնարակա-
նին հոգանիւթ գոլով զի գհոգա-
ծնեալքս հօրն ընծայեսցէ. ա՛ծոր
գի՛ն որ՝ի ծոց հօր ապոյ բառաց
նորեայ բառնի՝ի գիրկս ծերուն
սոյն. և յայտնապէս ծանուցանի
ա՛ստուած: Վասն որոյ և սիմէօն զրկ

ձայր հոգւոյն աղաչակեր՛ի տաճա-
րին. արդ արձակե՞ս լըզծաւայս քո
տէր ըստ բանի՛ քում՝ ի խաղաղու-
թիւն. զի ընդհանո՛ւր տեսի լը-
վերկնդղ ա՛՛ստղ։

Ծաղկազարդին։

ղկ Ա՛նըսակաւըքըն բանըն հօր որ՛ի վե՛ր
քերոլեւե՛ցըն հանդչ. այսօր՛ի վե-
րայ յաւա՛նական նորոյ նատեալ. օ՛րհ-
նեա՛լ արքայ Եկեալ անյաղթելի
Թագաւո՛ր։ Յաւա՛չ քան զյաւե-
տեանս որդին որ՛ի վերայ քաւա-
վերակո՛ցըն բազմի. այսօր՛ի ծերոց
և՛ի տղայոց փառաւորեցա՛ւ. օ՛րհ։
Նո՛ւագ նոր ժողովո՛ւրդք ընդ ան-
մարմնոցըն դաս բազմութեան.
ըզաս հընչմամբ երգով քաղցր
ձայնիւ փառաւորեցո՛ւք. օ՛րհ։

Ջաւկին։

ոգ Յարեա՛ քո՛ւձ՛ի մեռե՛լոց. ասէ՛ տ՛ն
լո՛ւսո։ Նո՛ւագ ժողովո՛ւրդք եր-
գեցէ՛ք ոտն. ասէ՛ տ՛ն լո՛ւսո։ Յարու-

զաւորեաց. ասէ՛ տ՛ն։

Համբարձման։

ա՛ձ Որ համբարձա՛ն այսօր աստուա-
ծայինն իշխանութեամբ՛ի հայրա-
կան՛ի՛՛ւր կանգս ապաստարե՛լո՛՛վ
՛ի հրեշտակայինն դասո՛ւցն. ոչք
նըւատէ՛ն ասելով. համբարձէ՛՛ք
իշխանք ըզդրունըս ձե՛ր՛ի վե՛ր. և
մըտցէ՛ Թագաւո՛ր փա՛՛ռաց։ Վա-
ցան վերնական իշխանութիւնքն
և սոսկալով ձա՛՛յնիւ աղաղակէ՛՛ն
. ա՛ւ վիմեա՛՛ս. ոչ է ա՛՛ր Թագա-
ւո՛՛ր փառաց եկեալ մարմնով և
պանծալո՛ւ զօրութեամբ. համբար։
Նշանակէ՛ն վերնականն պետու-
թեան հրաշալի ձա՛՛յնիւ երկին-
դեղ նո՛՛ր սաղմոս ասելո՛ւ. ա՛ մինչն է Թա՛՛ղ
գա՛՛ւո՛ւ փառաց վերկիղ աշխարհի
և՛ ազատել տղայ մարդկան. համ։

Հոգւոյ գալստեան։

բձ Ար՛ի հա՛՛րուածոյ՛ի յարգելո՛՛ւթիւն

յաւուրջ բազմեսցաւ անհամեմատ՝ ի
տրտմել ոչ ուրուք սիրտս ոչ հնդրկի
ի լայն աճեալ ցաւգին մարդկան
՝ի բազմանալ ցաւոցն բարկութեան.
բազմանալոյ ցաւոցն ոչ ընդունի
ողջոյն. ընդ նմա օրհն։ Եւ ի վերոյ ջուրցն
ոգոց լոյ գոյացեալ զարտասուս.
անանձրեւութեան՝ ի հողէ և տապալ
ուս ի խիստ ցաւոցն ոչ հնդրկի
ողջոյն. ընդ նմա օրհն։ Եւ ի վերոյ ջուրցն
ոգոց լոյ գոյացեալ զարտասուս.
անանձրեւութեան՝ ի հողէ և տապալ
ուս ի խիստ ցաւոցն ոչ հնդրկի
ողջոյն. ընդ նմա օրհն։ Եւ ի վերոյ ջուրցն
ոգոց լոյ գոյացեալ զարտասուս.
անանձրեւութեան՝ ի հողէ և տապալ
ուս ի խիստ ցաւոցն ոչ հնդրկի

Վարդավառին։

Ա՛ւետեսցի պտուղ կատարեալ ոգոյ
մարդոյ. այսօր սուրբ հոգի տայ
ուժ մարդկան՝ ի ցաւոցն բարկութեան
ողջոյն. ընդ նմա օրհն։ Եւ ի վերոյ ջուրցն
ոգոց լոյ գոյացեալ զարտասուս.
անանձրեւութեան՝ ի հողէ և տապալ
ուս ի խիստ ցաւոցն ոչ հնդրկի
ողջոյն. ընդ նմա օրհն։ Եւ ի վերոյ ջուրցն
ոգոց լոյ գոյացեալ զարտասուս.
անանձրեւութեան՝ ի հողէ և տապալ
ուս ի խիստ ցաւոցն ոչ հնդրկի
ողջոյն. ընդ նմա օրհն։ Եւ ի վերոյ ջուրցն
ոգոց լոյ գոյացեալ զարտասուս.
անանձրեւութեան՝ ի հողէ և տապալ
ուս ի խիստ ցաւոցն ոչ հնդրկի

ղհայլե զ[illegible]ն ի ր և վասբ յլեսց
պհատս . ներման տ[illegible]ր ս[illegible]ր ս[illegible]ր
ա[illegible]ս զանձ[illegible]ն մեր ։ ներման
մովհ և հեզ[illegible]ղհ[illegible]ա ատաեն .
տանե նորա ցընձան զաբօ[illegible]ս
և հեբանօն . ներման ։ Նստիա ընդ
քեզ զաբրահ[illegible]ս ամմա և բարեն .
և ը հայր տ[illegible]ր մարցն զբո զան
զհ[illegible]ն ի [illegible]ս զանձ[illegible]ն զբո . ներ ։

Փոխման Աստուածածնին ։

Ընդհատ ծաղիկ այգեստան՝ ի
տրտմել ոչ ուրուք սիրտս ոչ հնդրկի
ի լայն աճեալ ցաւգին մարդկան
՝ի բազմանալ ցաւոցն բարկութեան.
բազմանալոյ ցաւոցն ոչ ընդունի
ողջոյն. ընդ նմա օրհն։ Եւ ի վերոյ ջուրցն
ոգոց լոյ գոյացեալ զարտասուս.
անանձրեւութեան՝ ի հողէ և տապալ
ուս ի խիստ ցաւոցն ոչ հնդրկի
ողջոյն. ընդ նմա օրհն։ Եւ ի վերոյ ջուրցն
ոգոց լոյ գոյացեալ զարտասուս.
անանձրեւութեան՝ ի հողէ և տապալ
ուս ի խիստ ցաւոցն ոչ հնդրկի
ողջոյն. ընդ նմա օրհն։ Եւ ի վերոյ ջուրցն
ոգոց լոյ գոյացեալ զարտասուս.
անանձրեւութեան՝ ի հողէ և տապալ
ուս ի խիստ ցաւոցն ոչ հնդրկի

բան ամենեւ՝ քեան զքեզ ի մեծս։
Վասն ընդհատակելոյ զանց առնել զանց
առեալսն եւ զանց արարեալսն։

ԽՕՍԻ։

ԻԱ Յաղթող է զնոր օրհնութի միշտ՝ ի
բարձունս երկնացուք. Թագա՝
ւորին քրիստոսի հաւատացեալ ժո՝
ղովուրդք։ Որ եկն՝ ի լուսաւորել
զընտրեալ ազգ զհեթանոսից. և սր՝
սակաց սուրբ խաչիւն. նման ըզ
վաստ երկնցուք։ Ուրոյ է՝ մեք
ուսանիմք զնաւակատիս սուրբ
խաչին. և մի՝ բնաւին մատնուցուք
վտանգ և պատիս յանխտեան։

Տապանակին։

ԻԲ Ար՝ի սկզբանէ խնամատարեալ հա՝
ստատեցեր զեկեղեցի հօր խնամա՝
տարեւն. զոր նախանձիւր ա՝

տարեալ մսխեր խորհրդովք քո՝
նաւն երկնահանդոյն՝ ի միում լե՝
ռին. լուսաւորելով վաստաքն ա՝
ստուծոյ։ Որ ընտրեցեր անտա՝
կան տնօրինութեամբ զքո՝ ի սրբոյ
կուսէն. տրպաւորելով առաքելա՝
ստուածային ուխտին կամակատա՝
նաց բանիւք աստուծոյ. վաստաց ա՝
նեղծիդ տեղի հանդիստեան։ Որ
՝ի վերայ առաքե՝
լական վիմի. երգել՝ի սմա՝ զերգըն
հոգեւորս։ Կանդնեալ՝ի սմա սե՝
ղան սրբութեան բաշխէ զմար՝

ԵԿՆԴՂՈՑ։

ԻԳ Ար հաստատեցեր բանիւ զեկեղե՝
ցի քո քրիստոս. ՝ի վերայ առաքե՝
լական վիմի. երգել՝ի սմա՝ զերգըն
հոգեւորս։ Կանդնեալ՝ի սմա սե՝
ղան սրբութեան բաշխէ զմար՝

մին ինքն և զարմն ձեն. և տայ ի տանջանս մեզ նեղութեամբն, ի թողութիւն մեղաց մերոց: Լքեալ հոգւոյն այն՝ աղաւնակերպ երևման ձևի, ի վեր մարմնոյ և սրեանքն սեաւն. ի բժշկութիւն հոգւոյ մերոց:

Հայրապետաց:

Աչեր երկնայինքդ ընդ մեզ ողնա խոնարհել զմիշատակ սը վարդապետ տաճցն. որք լուսաւորեցին զհաւատ մեզ մանկունս. և ընդ հրեշտակաց ձեն զաճս ընդ մեզ երանելիդ Աչեր ամենայնիցդ ազատեցեր զմեզ ի մեղաց մերոց: Աչեր աւետարանիդ ի մարգարէիցդ ողոքեցեր զմեզ ի մեղաց մերոց: Աչեր ի մարմնոյդ և արեանդն սեաւն. ի բժշկութիւն հոգւոյ մերոց:

Հայրապետաց:

Աչեր երկնայինքդ ընդ մեզ ողնա խոնարհել զմիշատակ սը վարդապետ տաճցն. որք լուսաւորեցին զհաւատ մեզ մանկունս. և ընդ հրեշտակաց ձեն զաճս ընդ մեզ երանելիդ Աչեր ամենայնիցդ ազատեցեր զմեզ ի մեղաց մերոց: Աչեր աւետարանիդ ի մարգարէիցդ ողոքեցեր զմեզ ի մեղաց մերոց: Աչեր ի մարմնոյդ և արեանդն սեաւն. ի բժշկութիւն հոգւոյ մերոց:

Սուրբ աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ. ողորմեա մեզ:

Աւետ հրեշտակ:

Լեր ևս խաղաղութեան զաւեր տաղ: Ամէն խաղաղութեան աւետեան աշխարհի, և հաստատութեամբ սրբոց եկեղեցւոյ, զաւեր տաղաչեցուք: Ամէն աւետեան սուրբ և ուղղափառ եպիսկոպոսաց, զաւեր տաղ: Ամէն հայրապետին մերոյ տեառն (այս անուն) կենաց և փրկութեան հոգւոյ նորին, զաւեր տաղ: Ամէն վարդապետաց՝ քահանայից՝ սարկաւագաց՝ դպրաց՝ և ամ ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զաւեր տաղ: Ամէն բարեպաշտ իշխանաց՝ և ճշմարիտ իշխանաց, զօրավարաց՝ և զօրաց նոցին, զաւեր տաղ: Ամէն հոգւոցն: Եւ ևս: Օ՜ անձինս:

Ողորմեաց:

Մաղթանք:

Օ՜ի ողորմած և մարդասէր ես աճ գոլով. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և:

Սաղմոս ճաշու՝ որ ասի յինանցն, յաւուրն երեք փոխ.
ղէ հինգէ՝ ի հոգւոյ գալստեան ճ՚ փոխ սաղմոս դա-
ւիթ վճարեսցէ։ և՝ ամեն փոխի վերջն երեք ալէլո-՚՚ ասա։

Երանելի է այր որ ոչ գնաց ՚ի
խոր. ալէլուիա. ալէլուիա. ալէ։
Ընդէր խառնեցան հեթանոսք. ալէ։
Տէր ղև բաղում եղեն նեղիչք իմ. ա։

Համբարձմանն՝ ճաշու սաղմոս կ՚ասէ։

Համբարձաւ աստուած օրհնութ.
և տէր ձայնիւ փողոյ։
Օրհնեցէք զաստուած հեթանոսք,
զտէր յազգաց իսրայէլի։
Ընծայեցէք աստուածոյ ՚ի ձայն
ցնծութեան. և այլն. (սղ. խզ)։

Ընթերցուածս ՚ի գործոց առաքելոց։

Ես ինչպէս պաշտեմ զհայրենի աստ
ուածն. հաւատացեալ ամենայնի՝
որ ինչ յօրէնս և ՚ի մարգարէս գրե
ալ է։ Ունիմ յոյս առ աստուած.
որում և դուքա իսկ ակն ունին՝ թէ
յարութիւն լինելոց է արդարոց
և մեղաւորաց։ Յորում և ես իսկ
ձգնիմ, անխիղճ միտս ունել առ
աստուած և առ մարդիկ յամենայն

ժամ։ Ի բազում ամաց ողորմութիս
եկի առնել յազգդ իմ. և եղոյր
պատարագիս, որպէս գտին զիս
սրբեալ ՚ի տաճարին։

Հոգւոյ գալստեան՝ ճաշու սաղմոս կ՚ասէ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ
ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ։
Տէր լուր աղօթից. և այլն. (սղ. ճխբ)։

Տապանակին՝ ճաշու սաղմոս կ՚ասէ։

Արի տէր ՚ի հանգիստ քո՝ դու և
տապանակ կտակի սրբութեան քո։
Քահանայք քո զգեսցին զարդարութիւն,
և սուրբք քո ցնծասցեն ցնծութեամբ։
Վասն Դաւթի ծառայի քո. և այլն. (սղ. ճլա)։

Վարդավառին՝ ճաշու սաղմոս։

Տէր, ոմն կացցէ ՚ի խորանի քում; կե
կամ ոմն բնակեսցէ ՚ի լեառն սո քո։
Որ գնայ անբիծ՝ գործէ զարդարու-
թիւն, խօսի զճշմարտութիւն ՚ի
սրտի իւրում։
Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւ- բգ
րով, և չար ընկերի իւրում ոչ
արար։
Նախատինս ՚ի մերձաւորաց նա ոչ

առնու . արհամարհեալ է առաջի
նորա չարագործն :

42 Ողորմելոյ աչառն վատասոյ
առնէ . որ երդնու ընդ ընկերի իւ
րում՝ և ոչ ատէ :
Ողորմելի իւր՝ ի վարձու ոչ տայ,
և կաշառս ի վերայ իրաւանց ոչ
առնու . որ զայս արասցէ՝ նա մի՛
սասանեսցի յաւիտեան :

Վերոխոսման Աստուածաճնին՝ ճաշու սաղմոս կոտրած :

Ելի աէր ի հանդիստ քո՝ դու և տա
պանակ կոտակի սրբութեան քո :
Յիշեա տէր զդաւիթ և զամե.
ն այն : (սղ. ճլա) :

Սուրբ խաչին՝ ճաշու սաղմոս կոտրած :

Նշանեցաւ աս ի մեզ լոյս երեսաց
քոց . և եատուր ուրախութիւն սըր
տից մերոց :
Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստ.
ն այն : (սղ. դ) :

Շողակաթին և այլոց եկեղեցեաց ասնի՝ ճաշու սաղմոս կոտրած :

Ընտրած հիմունս էարկ նմա յա
ւիտեան . ընկալցաք ամ զսղտրմութի
քո ի մէջ ժողովրդեան քոյ :

Պետ է տէր , և օրհնեալ է յոյժ
ի քաղաք աստուծոյ մերոյ , ի լեա
ռըն սուրբ նորա . ն այն : (սղ. խե) :

Աւետաց Աստուածածնին՝ ճաշու սաղմոս կոտրած :

Տէր սասցէ զբան , շյք աւետարա
նեն զօրութեամբ բազմաւ :
Յարիցէ աստուած՝ և ցրուեսցին
ամենայն թշնամիք նորա . փախիցեն
ատելիք նր յերեսաց . ն այն : (սղ. կե) :

Ծննդեանն Քրիստոսի՝ ճաշու սաղմոս կոտրած :

Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու , և
ես այսօր ծնայ զքեզ :
Ընդէր խառնեցան հեթանոսք . և
ժողովուրդք խորհեցան ի սնոտիս :
ն այն : (սղ. բ) :

Քառասնօրեայ գալստեանն Քրիստոսի՝ ճաշու սաղմոս կոտրած :

Տեսին ամենայն ծագք երկրի ըզ
փրկութիւն աստուծոյ մերոյ :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութի նոր .
զի սքանչելիս արար . ն այն : (սղ. ղե) :

Մեծի ողոգոմեանն՝ որ է Յարուցարարին , ճաշու սաղմոս կոտրած :

Ելիք ողորմեանն՝ որ է Յարուցարարին , ճաշու սաղմոս կոտրած :

Ելիք ցնծասցեն առաջի տեառն ,
զի գայ , զի հասեալ է տէր ի դա
տել զերկիր :

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութի՛ն նոր. զի.

Ա՛յն. (սղ. ղէ)։

Հաստատեաց կիւրակէից՝ ձայնս աղմս։

Վ՚եղ՝ վայելէ օրհնութիւն առաջ՚ի սիօն. և քեզ տացին ա՚զգք երուսաղէմ։

Ո՛ւր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ։

Բանք անօրինաց զօրացան՚ի վերայ մեր. և զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեցեա։

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար, և բնակեսցին՚ի գաւիթս քո։

Լցցուք մեք՚ի բարութենէ տանքո. սուրբ է տաճար քո՝ սքանչելի՛ արդարութեամբ։

Ո՛ւր մեզ առաջա՛ւ փրկիչ մեր, յոյս ամենայն ծագաց երկրի, և որ՚ի ծով հեռի։

Պատրաստէ զերինս զօրութեամբ քով, և զգեցեալ է զօրութիւն։

Պ՚խոհեցուցանէ զմեծութի՛ ծովու, և զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ։

Խռովեցան հեթանոսք, և երկիցեն

բնակիչք երկրի՚ի նշանաց քոց։

Ցելս առաւօտու՝ լինիր երեկոյս զուարճացուցին. հայեցար յերկիր՝ արբեցուցեր զնա, և բազում առնես նմա։

տարեր զմեծութի՛ն նորա։

Վտան ա՛յլ լի եղեւ ջուրք. պատրաստ արարեր զկերակուր նորա, զի այսպէս է պատրաստութի՛ն։

Զակաս նորա արբեցուցեր, և բազում արարեր զսրմանս նորա։

Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա. օրհնեսցի պսակ տարւոյ քոյ։

Դաշտք քո լցցին պարարտութի՛ն. պարարտասցին գեղեցկութի՛ն անապատի։

Ուրախութի՛ն զգեցցին, և զգեցցին խոյք մաքեաց։

Հովիտք բազում արտասցեն զցորեան, աղաղակեսցեն և օրհնեսցեն։

Հրեշտակապետաց՝ ձայնս աղմս կոյդ։

Ո՛ արար զհրեշտակս քո յոգիս, և զպաշտօնեայս քո՚ի հուր կիզիչ։

Օրհնեա անձն իմ զՏէր. Տէր Աստ

իմ մեծ եղեր յոյժ. և այլն. (սղ. ճգ):

Առաքելոց և Մարգարէից՝ ձայնս սաղմոս կոչդ:

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա, և մինչեւ ի ծագս աշխարհի հի են խօսք նոցա:

Երկինք պատմեն զիաւս աստուածոյ, և զարարածս ձեռաց նորա պատմէ հաստատուն. և այլն: (սղ. ժը):

Հայրապետաց և վարդապետաց՝ ձայնս սաղմոս կոչդ:

Գահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն, և սքանչելք քո ցնծալով ցնծացեն: Ցիշեա տէր զդաւիթ, և զամենայն հեզութիւն նորա:

Որպէս երդուաւ տեառն. և ուխտ եդ ցոյ յակոբ. և այլն: (սղ. ճլա):

Համօրէն մարտիրոսաց՝ ձայնս սաղմոս կոչդ:

Պատուական է առաջի տեառն մահ սրբոց իւրոց. ո՛ տէր՝ ես ծառայ քո եմ, ծառայ և որդի աղախնոյ քո: Ջաւատացի զոր և խօսեցայ, և, և այլն: (սղ. ճժե):

Ցօհաննու առաքելոյն՝ ի կաթուղիկեայց առաջին թղթոյն և ընթերցուածս, (գ. 7):

Սիրելիք՝ սիրեցուք զմիմեանս, զի

սէր յաստուծոյ է. և ամենայն որ սիրէ՝ յաստուծոյ է ծնեալ՝ և ճանաչէ զաստուած: Ոչ որ ոչն սիրէ՝ ոչ ճանաչէ զաստուած, զի ացծ սէր է: Ոչ զի յայսմ երեւեցաւ սէրն աստուծոյ՝ ի մեզ, զի զորդին իւր միածին առաքեաց յաշխարհ, զի եղիցուք նովաւ կենդանիք: Յայսմ է սէրն. ոչ զի մեք սիրեցաք զաստուած՝ այլ զի նա սիրեաց զմեզ, և առաքեաց զորդին իւր՝ ի քաւութիւն մեղացս մերոց: Սիրելիք՝ եթէ աստուած այնպէս սիրեաց զմեզ, ապա և մեք պարտիմք զմիմեանս սիրել: Զաստուած ոչ ոք եւս ետես երբէք. եթէ սիրեսցուք զմիմեանս՝ աստուած ի մեզ բնակէ, և սէր նորա ի մեզ կատարեալ է: Ընդ այս գիտեմք, եթէ մեք ի նմա բնակեալ եմք՝ և նա ի մեզ, զի ի հոգւոյն իւրմէ ետ մեզ: Եւ մեք տեսաք՝ և վկայեմք զի հայր առաքեաց զորդին իւր փրկիչ աշխարհի: Որ ոք խոստովանեսց

ցի՝ եթէ յիտուս է որդի աստու
ծոյ, աստուած՝ ի նմա բնակէ՝ և
նա յաստուած: Եւ մեք հաւատա
ցաք, և ծանեաք զսէրն աստուծոյ՝
զոր ունի առ մեզ: Աստուած սէր
է, և որ կայ ի սէրն՝ բնակեալ է
յաստուած, և աստուած ի նմա
բնակէ: Ցայսմիկ կատարեալ է սէ
րն նորա ի մեզ. զի համարձակու
թիւն ունիցիմք յաւուրն դատաս
տանի: Զի որպէս և նայն է՝ նոյն
պէս և մեք եմք յաշխարհի յայս
միկ: Երկիւղ ոչ գոյ ի սէր, այլ սէ
րն կատարեալ՝ ի բաց մերժէ զերկ
կիւղն. զի երկիւղ ընդ տանջանօք
է. խակ որ երկնչին, չէ կատարեալ
՝ի սէրն: Մեք սիրեցուք զնա, վասն
զի նա նախ սիրեաց զմեզ: Եթէ ոք
ասիցէ՝ եթէ սիրեմ զաստուած, և
զեղբայր իւր ատիցէ, սուտ է. որ
ոչ սիրէ զեղբայր իւր՝ զոր տեսա
նէ, զաստուած զոր ոչն ետես՝ զի
նդ կարիցէ սիրել: Եւ զայս պատ
ուէր ունիմք ես. ի նմանէ, զի որ

սիրէ զաստուած՝ սիրէ նա և զեղ
բայր իւր:

Մեսեղիք՝ ճաշու յինանցն զինի գործոցն. ի չորեքշա-
բաթէն սկսեալ:

Պատճառ եղուսաղէմ զսէր: ղշ
Եւ օրհնեա զնա. Ես այն. (սղ. ճիզ): ·
Բարձր արարէք զսէր աստուած եշ
մեր. երկիրպագէք պատուանդանի
ոտից նորա, զի սուրբ է:
Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժո
ղովուրդք. որ նստիս ի քրովբէս,
սասանեցաւ երկիր. Ես այն. (սղ. ղը):
Տեսին համ ծագք երկրի զփրկութիւն: ոը
Օրհնեցէք զտէր. Ես այն. (սղ. ղէ):
Աստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա ձշ
զմեզ. երեւեցո զերեսս քո ի մեզ՝
և ողորմեա մեզ:
Ճանաչել յերկրի զճանապարհս քո,
յաղինս համ զփրկու. Ես այն. (սղ. կզ):
Բեզ վայելէ օրհնութիւն մաճ ի. կիր
Ես այն. (սղ. կդ):
Բեզ վայելէ օրհնութիւն մաճ ի. բշ
Ես այն. (սղ. կդ):

գշ Տէր որպէս զինու հաճութեամբ
.քոյ պատկեցեր զմեզ։
Բանից յոյն ունկն. ե այլն. (սղ. ե)։

Յերէկուց ծաղկազարդին ընթերանուկ։

Ընթերցուածս Յեսայեայ մարգարէէ. (կգ. 1)։

Խոկ այս ոմն է որ գիմեալ գայ յե-
դոմայ. կարմրութիւն ձորձոց իւ-
րոց՝ ի բոստրայ. գեղեցիկ պատմու-
ճանաւ և բուռն զօրութիւն։ Ես խօ-
սիմ զարդարութիւն և իրաւունս
փրկութեան։ Ընդէր կարմիր են
ձորձք .քո. և հանդերձք .քո իբրեւ
հնձանահարի լոյս հնձանի կոխե-
լոյ։ Հնձան հարի միայն. և՝ ի հե-
թանոսաց ոչ ոք էր ընդ իս։ Կոխե-
ցի զնոսա սրտմտութեամբ՝ և ճըմ-
լեցի զնոսա բարկութեամբ՝ և ի-
ջուցի յերկիր. և զաւենայն հան-
դերձս իմ թաթաւեցի։ Օ՛ի հաս-
եալ էր՝ ի վերայ նոցա օր հատու-
ման. և ամ փրկութեան եկեալ
հասեալ։ Հայեցայ՝ և ոչ ոք էր որ
օգնէր. զմոաւ ածի՝ և ոչ ոք էր

որ՝ ի թիկունս հատանէր. փրկեաց
զնոսա բազուկ իմ և սրտմտութիւն
իմ միայն զդէմ կալաւ։ Կոխեցի զնո-
բարկութեամբ իմով. և զեննի զնոսա
սրտմտութեամբ իմով. և իջուցի
զնոսա յերկիր։

Մեսեդէք՝ ճաշու շարաթապահոց, նախ քան զդիբքն։

բշ Ընդայութիւն .քո արքայութիւն
ամենայն յաւիտենից. և տէրութի-
.քո ազգէ ազգս։
Հաւատարիմ է տէր յամ բանս իւր,
և արդար է յամ գործս իւր։
գշ Երկիրպագից՝ ի տաճար սուրբ .քո՝
երկիւղիւ .քո տէր։
փ Պարծեսցին՝ ի քեզ սիրելիք անուան
.քո, զի օրհնեացես դու զարդարն։
գշ Կեցո զծառայս .քո աստուած իմ, որ
՝ի քեզ յուսացեալ։
փ Ողորմեա ինձ տէր, զի առ քեզ ա-
ղաղակեցի զօրհանատագ։
եշ Բարձր արարէք զտէր ամ մեր. եր-
կիրպագէք պատուանդանի ոտից նո-
րա՝ զի սուրբ է։
փ Տէր թագաւորեաց, բարկացան ժո-

զոհութիւք՝ որ նատիս ՚ի քրովբէս,
աստանեցաւ երկիր։

ուր Տեսին ամենայն ծագք երկրի զփրկութիւն աստուծոյ մերոյ։

փ Օրհնեցէք զտէր յօրհնութի՛ն նոր.
զի սքանչելիս արար։

Սեսեդիք՝ ձայնս Աղտից։

քշ Պարձո զիս տէր ՚ի մեղաց իմոց. և զամ անօրէնութիս իմ քաւեա յինէն։

փ Ողորմեա ինձ ած ըստ մեծի ողորմութե՛ քումդ. ըստ բազում դթութե՛ քումդ քաւեա զանօրէնութի՛ս իմ։

դշ Երանի ամին՝ զոր երկնչին ՚ի նմանէ,
և գնան ՚ի ճանապարհս նորա։

փ Ձվաստակս ձեռաց քոց կերիցես.
երանի է քեզ, և բարի եղիցի։

դշ Մի՛ զիս տէր ած իմ, և մի՛ ՚ի բացեայ առնիր յինէն. հայեաց յօգնել ինձ՝ տէր փրկութե՛ իմոյ։

փ Տէր աւաջի քո է ամենայն ցանկութիւն իմ. և հեծութիւն իմ ՚ի քէն ոչ ծածկեցաւ։

եշ Մի՛ ընկենուր զիս տէր ՚ի ժամանակի ծերութեան. ՚ի պակասիլ զո-

րութեան իմոյ մի՛ թողուր զիս։

փ Ի՛ քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամաչե՛ցից յաւիտեան. յարդարութեան քում փրկեա և ապրեցո զիս։

ուր Ներձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր. ըստ բանի քում համառուն արա զիս։

փ Զայնի իմում լուր տէր՝ ըստ ողորմութեան քում. և ի կրսաւունս քո կեցո զիս։

Սեսեդիք՝ ձայնս Յարութեան։

աձ Ամենայն երկիր երկիրպագցեն քեզ, և սաղմոսասասցեն քեզ։

փ Ընդունեցէք աւ ած ամ երկիր. սաղմոս ասացէք անուան նորա. և տուք զվաստս օրհնութեան նորա։

ակ Մեծ արարէք զտէր աստուած մեր. և բարձր արասցուք՝ զանուն նորա ՚ի միասին։

փ Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ. յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ՚ի բերան իմ։

քձ Օրհնեցէք զտէր յօրհնութի՛ն նոր։

փ Օրհնեցէք զտէր ամ երկիր. օրհնե-

ցէք զտէր և օրհնեցէք զանուն նր։

բկ Օրհնեցէք զՅԾ մեր. օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք աւետն ՅՅ։

փ Տէր աստուած օրհնեալ. օրհնեալ է տէր զօրհանապազ։

գձ Մեծ է տէր, և մեծ է զօրութիւն նր. խնաստութեանն նորա ոչ գոյ թիւ։

փ Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղմոս. աստուծոյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն։

գկ Սաղմոս ասացէք ՅՅ մերում, սաղմոս ասացէք, Յիսրայէլի մերում սաղմոս ասացէք։

փ Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ աստուած Յի ձայն ցնծութեան։

դձ Մօրբ է սաճար քո սքանչելի արդարութեամբ։

փ Քեզ վայելէ օրհնութիւն սուրբ Յի սիօն. և քեզ տացին աղօթք յերկիր։

դկ Ընտիր է զոր արար տէր. եկայք ցընծասցուք և ուրախ եղիցուք Յի նմա։

փ Խոստովան եղերուք տուն, զի բարի է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նր։

Մեսեդիք Ազգիս կիւրակէից։

Ահաս դէք և կատարեցէք սեաւն աստուծոյ մերոյ։
Յայտնի է Յի հրէաստանի ՅԾ, և յիսրայէլ մեծ է անուն նորա։

Ստղզիք մեծի Ներսէսի Շնորհալւոյ։
Առաջին սաղմոս. լգ։

Յարեան Յի վերայ իմ վիպաք չարայց. և զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս։ Դատեա տէր զայնոսիկ՝ զի գատեն զիս. մարտիր ընդ այնոցիկ՝ որք մարտանչին ընդ իս։

Երկրորդ սաղմոս. լե։

Ես Յի տանջանս պատրաստ եմ. և ցաւք իմ առաջի իմ են յամ ժամ։ Տէր մի տոմսութեամբ քով յանդիմանես զիս. և մի բարկութեամբ քով խրատես զիս։

Երրորդ սաղմոս. լս։

Ատանէր տեսանել զնանրութիւն, խօսէր Յի սրտի իւրում. և ժողովէր զանօրէնութիւն յանձն իւր։ Երանի որ խորհի զաղքատն և զտկարն. նաննին. յաւուր չարի փրկէ զնա տէր։

Բաժանեցին զհանդերձս իմ՝ ի մէջ
իւրեանց. և՝ ի վերայ պատմուճա-
նի իմոյ վիճակս արկանէին:
Ընտուած աստուած իմ՝ նայեաց
առ իս. ընդէր թողեր զիս. հեռի
եղէ՝ ի փրկութենէ իմմէ՝ վասն բա-
նից յանցանաց իմոց:

Հինգերորդ սաղմոս. Լ:

Ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ:
Ի քեզ տէր յուսացայ, մի՛ ամաչե-
ցից յաւիտեան. յարդարութեան
քում փրկեա և ապրեցո զիս:

Վեցերորդ սաղմոս. ԿԸ:

Ընտուն՝ ի կերակուր ինձ լեղի. և՝ ի
ծարաւ իմ արբուցին ինձ քացախ:
Կեցո զիս ասծ, զի հասին ջուրք յան-
ձն իմ. ընկլայ ես՝ ի խորս անդնդ-
ոց, ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ:

Եօթներորդ սաղմոս. ձԿ:

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգ-
նականի, և՝ ի մեռեալս ազատ:
Տէր ասծ փրկութեան իմոյ, ի տուէ
կարդացի և գիշերի առաջի քո:

Կցեցաւ ոսկր իմ՝ ի մարմին իմ.
նմանեցայ ես հաւալատան անա-
պատի:
Տէր՝ լուր աղօթից իմոց. աղաղակ
իմ առ քեզ եկեսցէ. և մի՛ դար-
ձուցաներ զերեսս քո յինէն:

Պօղոսի առաքելոյն՝ ի Տիմոթէոսի առաջին թղթոյն ե
ընթերցուածս:

Պօղոս առաքեալ Յիսուսի Քրիս-
տոսի՝ ըստ հրամանի փրկչին մե-
րոյ աստուծոյ՝ և Քրիստոսի Յիսու-
սի յուսոյն մերոյ. տիմոթէոս որդ-
ւոյ սիրելւոյ հաւատովք, շնորհք
ողորմութիւն խաղաղութիւն յաս-
տուծոյ հօրէ և՝ ի տեառնէ մերմէ
Յիսուսէ Քրիստոսէ: Որպէս աղա-
չեցի զքեզ կալ յեփեսոս՝ մինչ եր-
թայն՝ ի մակեդոնիա. զի պատ-
ուէր տացես ոմանց չլինել օտար-
ուսմունս, և չհայել յառասպելս
և՝ ի տոհմաթիւս անչափս. որ մա-

աձ ♪ոգի ք՝ո բարի առաքնորդեսցէ ինձ
՝ի յերկիր ուղիղ։

կամ Վասն անուան ք՝ո տէր՝ կեցուսցես
զիս, արդարութեամբ ք՝ով։

սկ Տէր մի՛ սրտմտութեամբ ք՝ով յան-
դիմաներ զիս. և մի՛ բարկութեամբ
ք՝ով խրատեր զիս։

կամ Ողորմեա՛ ինձ աստ ինձ ըստ
բանի ք՝ուդ. և մի՛ տիրեսցեն ինձ
ամենայն մեղք։

բձ Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և երկիւղ մահու անկաւ ՝ի վերայ իմ։

բկ Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ. կեցո զիս տէր ըստ ողորմութեան ք՝ուդ։

գձ Վասն անուան ք՝ոյ տէր ք՝ահեա զմեզս իմ, զի բազում եղեն յոյժ։

գկ Ողորմեա՛ ինձ տէր զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

դձ Յիշեա տէր զդիմութիւն ք՝ո, և զողորմութիւն ք՝ո՝ որք են յաւիտենից։

կամ Ո՛վ տէր մանկութեան իմոյ և զան-

նաւանէ խնդիրս յուզեն, և ոչ զտնտեսութիւն աստուծոյ հաւատոյն։ Քանզի գլուխ պատուիրանին աէր է, ՝ի սուրբ սրտէ՝ և ՝ի մտաց բարեաց՝ և յանկեղծասուր հաւատոյ։ Զորոյ ունիք վկայեցան՝ խոստութեալք յունայնութիւն բանից։ Կամին լինել վարդապետք օրինաց. ինքեանք ոչ խնամեն զինչ խօսին՝ և ոչ վասն որոյ պնդեալն են։ Վասնմ՝ եթէ բարւոք են ծրինք, եթէ ոք զնոսա օրինօքն կը րեցէ։ Բայց զայս գիտացէ՝ զի ՝ի վերայ արդարոյ օրէնք ոչ կան, այլ ՝ի վերայ անօրինաց և անհնազանդից, ամբարշտաց և մեղաւորաց, անարգաց և պղծոյ, գՀայր և զմայր անարգողաց, մարդասպանաց, պոռնկից, արուապիսաց, մարդեղուզաց, սուտ, ստոյ, ստերգմանց. և եթէ այլ ինչ կայ հակառակ ողջամիտ վարդապետութեան. որ ըստ աւետարանի վարաց երանելոյն աստուծոյ է, որում եղէ ես հաւատարիմ։

դիտութեան իմոյ մի՛ լիշեր . այլ
լիշեա զիս տէր ըստ ողորմութեան
քոմ՝ վասն քաղցրութեան քոյ .
զի քաղցր և ուղիղ ես ։

ԻԴ Տէր՝ ողորմութիւն քո յաւիտեան.
զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես
առներ ։

ԿԱՄ Ո՛մեղս մանկութե՛ն իմոյ . զպէս ի՛ վերոյ ։
ԿԱՄ Ընդունակեցի առ քեզ տէր՝ և ասաց
ցի , դու ես յոյս և բաժին իմ
յերկրին կենդանեաց ։

Աբեւ-ի՛ւայ շաբաթապահոց ։ Արիւ-շաբաթի , երե՛քշաբաթի և հինգշաբաթի՝ երբ աձ և դկ լինի՝ ղայտոսիկ ասա ։ Իսկ երբ յայլ յոյնից՝ ղե-ըեանցն ասա ։

ԲՀ Ընկայք ցնծասցուք ի տէր , ազա-
ղակեսցուք առ աճ փրկիչ մեր ։

ԳՀ Երգեցէ՛ք տեառն երգ նոր . երգե-
ցէ՛ք տեառն ամ երկիր . երգեցէ՛ք
ամն և բարձր արարէ՛ք զանուն նմ ։

ԵՀ Բարձր արարից զընտրեալն ի ժո-
ղովրդենէ իմմէ ։ Գտի զդաւիթ
ծառայ իմ , և իւղով սրբով իմով
օծի զնա ։

Աբեւ-ի՛ւայ Աղքից կիւրակէից ։

Ընդունակեցէ՛ք առ տէր ամ երկիր .
ծառայեցէ՛ք տեառն ուրախութի՛ւ ։
Մտէ՛ք առաջի նորա ցնծութեամբ ։
Գ՛ոհն լմնա ասա ։ (սղ . ղթ) ։

Աբեւ-ի՛ւայք ճաշու Ցարութեան ըստ ձայնին ։

ԱՁ Գ՛ոհ յարուցեալ գթասցի՛ ի վե-
րայ սիօնի . ժամանակ գթալոյ նո-
րա հասեալ է ժամ ։

ԿԱՄ Թագաւոր մեծ ի՛ վերոյ ամենայն
երկրի աստուած է . սաղմոս ասա-
ցէ՛ք նմա խնամութեամբ ։

ԱԿ Օրհնեցէ՛ք զտէր յօրհնութի՛ն նոր .
օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սբց ։

ԲԱ Գ՛ոհ հարէ՛ք ամենայն հեթա-
նոսք , աղաղակեցէ՛ք առ աստուած
ի՛ ձայն ցնծութեան ։

ԿԱՄ Ընտրած դու դարձեալ կեցուս-
ցես զմեզ . և ժողովուրդ քո ու-
րախ եղիցի ի՛ քեզ ։

ԲԿ Արի՛ տր աճ իմ ի՛ հրամանս քո՝ զոր
պատուիրեցեր . և ժողովք ժողո-
վրդոց շուրջ եղիցին զքեզ ։ Վասն
այսորիկ ի՛ բարձունս դարձ տէր ։

գձ Ուրախ եղեալ խորհել յարարիչ
իւր . որդիք սիոնի ցնծասցեն ՚ի
թագաւորն իւրեանց :

գկ Նկայք և տեսէք զգործս աստու-
ծոյ , որպէս զիահեղ են խորհրդով
քան զամ որդւոց մարդկան :

գձ Չաճեցար տէր ընդ երկիր քո , և
դարձուցեր զգերութիւն յակոբայ :

գկ Յարեաւ ած՝ և ցրուեցան ամենայն
թշնամիք նորա . փախիցեն ատելիք
նորա յերեսաց նորա :

Ջաւակին :

Հասեալ կայրն ուր մեր առ դէ-
րունս քո՝ երուսաղէմ :

Աղերսեալ Ջաւակի , ցարութեան և ցինանց ճաշու
աւետարանի :

զատ Գոլեա եէմ զնոր . և օրհնեա զքո .
կեր Ի այլն : (սղ . ճխէ) :

ըշ Գոլեա եէմ զնոր . և օրհնեա զքո .
Ի այլն : (սղ . ճխէ) :

գշ Տէր ՚ի զօրութեան քում ուրախ
եղիցի թագաւորն . ՚ի փրկութեան
քում ցնծասցէ յոյժ :
Ի այլն : (սղ . ի) :

դշ Բեղ վայելէ օրհնութիւն ած ՚ի սիոն .
Ի այլն : (սղ . կդ) :

եշ Տր ոմն կացցէ ՚ի խորանի քում . կամ .
Ի այլն : (սղ . ժդ) :

որ Տէր թագաւորեաց՝ վայելչութիւն .
Ի այլն : (սղ . ղբ) :

ղբ Ցնծացէք առ աստուած , օգնական
է մեր . աղաղակեցէք առ աստուած
յակոբայ :
Ընդէք սաղմոս , և տուք օրհնութիւն .
սաղմոս ասացէք նմա ՚ի ձայն քաղց-
րութեան :
Փողհարէք ՚ի գլուխս ամսոց , յաւուր
նշանաւորի տարեկանաց մերոց :
Զսահման է այս իսրայէլի , և իրա-
ւունք են աստուծոյ յակոբայ :
Վկայութիւնն յոսէփու՝ զոր եդ
ընդ նմա . որպէս ելանէր նա յերկ-
րէն եգիպտացւոց , լեզու զոր ոչ
գիտէր՝ լուաւ :
Ի բաց սրար ՚ի բեռանց զթիկունս
նորա . և զձեռս նորա յորթ և ՚ի
թիւ ծառայելոյ :
Ի նեղութեան կարդացեր առ իս՝ և

վրկեցի զբեզ· լսայ քեզ՝ի գաղտ
նուիրեանէ մըրկին, և փորձեցի զբեզ
՝ի վերայ ջուրցն հակառակուիթե։
Լսուր ժողովուրդ իմ և վկայեմ
քեզ· և խրատել՝ Թէ լսիցես ինձ։
Ա՛ի և ես եղիցին քեզ աստուածք առ
ժամայնք· և մի երկիրպագանիցես
դու աստուծոյ օտարի։
Ես եմ տէր աստուած քո՝ որ հանի
զքեզ յերկրէն եգիպտացւոց· բաց
զբերան քո՝ և լցից զդա։
Ժողովուրդ իմ ոչ լսաւ ձայնի ի-
մում, և իսրայէլ ինչ ոչ նայեցաւ։
Արձի Թողի զնոսա երիթալ զհետ
կամաց սրտից իւրեանց· զի գնացին
նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց։
Օ՛ի Թէ ժողովրդեան իմոյ լսեալ
էր ինձ, կամ իսրայէլ զճանապարհս
իմ գնացեալ էր։
Ա՛պ զչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ
զիշխանսն նորա, և՝ ի վերայ նեղչաց
նորա արկեալ էր զձեռն իմ։
Թշնամիք տեառն ստեցին նմա· և ե-
ղիցին ժամանակք նոցա յաւիտեան։

կերակրեաց զնոսա ՚ի պարարտու-
Թենէ ցորենոյ, և՚ի վիմէ մեղր յա-
գեցոյց նոցա։

Նոր կիւրակէին, մինչեւ ՚ի Համբարձումն։

Զուարճացարուք յԵրուսաղէմ զսէր· և օրհ-
նայք։ (սղ· ճիսէ)։

Աւետիս Համբարձմանն Քրիստոսի, մինչեւ ՚ի Գալուստ
Հոգւոյն սրբոյ։

Համբարձէք իշխանք ղդրունս ձեր
՚ի վեր· համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մտցէ Թագաւոր փառաց։

Աւետիս ՚ի ճաշու Հոգւոյն սրբոյ Գալստեան։

Ղորմութեամբ տեառն լի եղեւ երկիր, և բանիւ տեառն երկինք հաստատեցան· և հոգւով բերա- նոց նորա ամ զօրութիւնք նոցա։	կիր
Նկայք ցնծացուք ՚ի տէր, աղաղա- կեացուք առ ամ փրկիչ մեր։	բշ
Երգեցէք տեառն երգ նոր· ծա- ւայեցէք տեառն ուրախութիւ։	գշ
Ա՛ան անուան քո տէր՝ կեցուացես զնս, արդարութեամբ քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ։	դշ

ԵՀ Ողորմեա ինձ տէր, զի հիւանդ եմ
ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովե-
ցան ոսկերք իմ:

ՈՐ Յիշեա տէր զդաւիթ և զամենայն
հեզութիւն նորա:

ՁԲ Յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱստ, և զտէր
յաղբերոյն Իսրայէլի:

Աղօթք Տապանակին:

Ելի տէր ի հանգիստ քո՝ դու և
տապանակ կտակի սրբութեան քո:

Աղօթք Ճաշու Անմահութեանն Քրիստոսի, որ
կոչի Վարդավառ:

ԿԲ Ամէն լուսաւոր հովանի լինէր նոցա.
ձայն եղեւ յամպոյն՝ որ ասէ, դա է
որդի իմ սիրելի ընդ որ հաճեցայ:

ՔՀ Բարձրութիւնք լերանց նորա են.
նորա է ծով՝ և նա արար զնա, և
զցամաք ձեռք նորա ստեղծին: Ն-
կայք երկիրպագուք նմա. անկ-
ցուք և լայցուք առաջի տեառն
արարչին մերոյ:

ԳՀ Քո են երկինք՝ և քո է երկիր. զաշ-
խարհս լիս և զբոլ դու հաստա-

տեցեր. զհիւսիս և զհարաւ դու
ստարեր. Թաբոր և Հերմոն յանուն
քո ցնծասցեն:

Աղօթք Ճաշու Նահապետաց Խալխ և Եկեղեցւոյ:

ՁԲ Ակրեաց տէր զսիոն և ընտրեաց բնակ
կիւ՝ ի նմա. ասէ՝ այս է հանգիստ իմ
յաւիտեանս յաւիտենից. ի նմա
բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա:

ԿԲ Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կե-
ցո զորդի աղախնոյ քո. և արա առ
իս նշան բարութեան:

ԲՀ Ետուր երկիւղածից քոց նշան, զի
ապրեցին յերեսաց աղեղան:

ԳՀ Ակրեաց տէր զսիոն և. ղպե՛ ի վերոյ:

ԴՀ Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո,
և զտեղի յարկի փառաց քոց:

ԶՀ Որպէս սիրելիք են յարկք քո տէր
զօրութեանց. ցանկայ և վհատեալ
անձն իմ՝ ի դաւիթս քո: Սիրտ իմ
և մարմին իմ՝ ցնծասցէ առ աստ-
ուած կենդանի:

ՈՐ Ետուր երկիւղածից քոց. ղպե՛ ի վերոյ:

ՁԲ Որպէս վիրեցան սիրելիք քո. կեցո

աջով զբո , և լուր մեզ ։

եկզ Վիմունք նորա ի լեառն սուրբ նո-
րա . սիրէ ասր զդրունս սիովնի ստա-
ւել քան զամ յարկան յակոբայ ։

եկզ փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո,
ահաւադիկ քաղաքդ աստուծոյ ։

եկզ Տէր ասլ կացցէ ի խորանի քում,
կամ ասլ բնակեսցէ ի լեառն սր քո ։
Որ գնայ անբիծ՝ գործէ զարդարուի.
խօսի զճշմարտուի ի սրտի իւրում ։

խազ Նշանեցաւ աս մեզ լոյս երեսաց
քոց , և ետուր ուրախութիւն
սրտից մերոց ։

Աբելեխայք Ճաշու Վերափոխման Աստուածածնին ինն աւուրն ։

կիր Ա՛յսօր ծնաւ որ ի հօրէ յաւաղ
քան զյաւիտեանս որպէս , որ է օ-
ծեալ տէր ի քաղաքի դաւթի ։ ի
վայելչուի սրց քոյ՝ յարդանդէ յա-
ռաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ ։

բշ Ուրախ լեր բեթլեհեմ տէր ընդ
քեզ . օրհնեալ ես դու ի կանայս ,
և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո ։

գշ Ընդ տէր ի հանդիստ քո , դու և
տապանակ կտակի սրբութեան քո ։

Աբելեխայք Ճաշու Վերափոխման Աստուածածնին ։

Ուրախ լեր բեթլհեմ . որպէս ի վերոյ ։

Աբելեխայք Ճաշու Ննդեան ըստ աւուրց ։

ճրգ Ելոդին սուրբ եկեսցէ ի քեզ , և
զօրութիւն բարձրելոյն հովանա-
ցի քեզ ։

ա Ա՛յսօր ծնաւ որ ի . և այլն որպէս ի վերոյ ։

բ Երգուլ սրբուլ զօրացեալ սուրբ
ատենիաննոս , և ընտրեալ յորդ-
վայնէ . ճշմարիտ վկայ , սիրուլ և ա-
ռաքեալ աւետարանին . ի քրիստոսէ
ընկալար զպատարագնոցն զպատակ ։

գ Կարապետան յովհաննէս զարհու-
րեալ՝ ի յորովայնէ յորովայն եր-
կրպագէր . սպասաւոր եղեր բա-
նին աստուծոյ . և լուեալ զահա-
ւոր ձայնն՝ աղաղակէր առելով ,
ահա գառն աստուծոյ որ բառնայ
զմեղս աշխարհի ։

դ Ուրախ լեր բեթլհեմ . և այլն որպէս ի վերոյ ։

ե Դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն
կոչեսցիս . գնասցես առաջի տեառն՝
պատրաստել զճանապարհս նորա ։

զ Նման զիս ի գբոյ տատապանաց ,

'ի կաւոյ և 'ի տղմոյ : Հաստատեայ
'ի վերայ վիմի զոտս իմ . և ուղ-
ղեաց զդինայս իմ :

համ Դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ
կարգին մելքիսեդեկի . և տէր ընդ
աջմէ քումմէ :

ե Արդուաւ տէր դաւթի ճշմարտու-
թեամբ՝ և ոչ ստեսցէ նմա , 'ի պտղ-
ոց որովայնի նորա նստուցանել
յաթոռ նորա :

ը Ուրախ լեր բերկ . և այլ ցրիչ 'ի վերոյ :

Աբեւխա ճաշու քառասնօրեայ գալստեանն Քրիստոսի
'ի տաճարն :

Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում . տէր
յերկինս յաթոռ իւրում :

Մեծի ողջոյնի ճաշուն :

Տէր ած մեր երեւեցաւ մեզ . ա-
րարէք տօնս ուրախութեան կան-
խաւ , մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ :

Աբեւխա ճաշու Հրեշտակապետաց :

Պատմութեամբ տեառն լի եղեւ
երկիր , և բանիւ տեառն երկինք
հաստատեցան . և հոգւով բերա-
նոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա :

Յովհաննու կարապետին .

Դու մանուկ՝ մարգարէ . ըղձ 'ի վերոյ .

Յովհաննու ղևսաւման :

Կարապետն յովհաննէս . ըղձ 'ի վերոյ :

Համօրէն Մարգարէից :

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զած , և ըղ-
տէր յաղբերոցն իսրայէլի :

Ամենայն Առաքելոց :

Կացուցանէս զնոսա իշխան ընդ ա-
մենայն երկիր . և յիշեսցի անուն
քո ընդ ամ ազգս ազգաց :

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ
նոցա , և մինչեւ 'ի ծագս աշխարհի
են խօսք նոցա :

Դաւթի և Յակոբայ :

Յիշեա տէր զդաւիթ , և զամենայն
հեզութիւն նորա :

Նախահարցն :

Պատմէ զբան իւր յակոբայ , զարդա-
րութիւն և զկրսաւորնս իսրայէլի :

Գրիգորի լուսաւորչին :

Համբերութիւն համբերի տեառն ,
և նայեցաւ առ իս . և լուաւ աղո-
թից իմոց :

Հայրապետաց և վարդապետաց։

Քահանայք քո զգեցցին զարդա-
րութիւն, և սուրբք քո ցնծալով
ցնծասցեն։

Ճգնաւորաց։

Երանելի են որք բնակեալ են ի
տան տեառն. յաւիտեանս յաւի-
տենից օրհնեսցեն զքեզ։

Կուսանաց։

Կացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ՝
ի հանդերձս ոսկեհուռս զարդա-
րեալ և պաճուճեալ։

Տարցին Թագաւորի կուսանք զհետ
նորա. և զընկերս նր տարցին նմա։

Թագաւորաց։

Տէր ի զօրութեան քում ուրախ
եղիցի Թագաւորն. ի փրկութեան
քում ցնծասցէ յոյժ։

Քառանից՝ և երկուց բիւրուցն։

Ընծայք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր,
և հաներ զմեզ ի հանգիստ։

Մեծի հինգշաբաթի։

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսե-
ղան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմոց։

Աւգուս։

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. ա-
ռաւօտու եղիցի ուրախութիւն։

Աբելիա Ճաշու Մատիթոսաց։

ա Տէր սիրէ զիրաւունս. և ոչ ընդ
վայր հարկանէ զսուրբս իւր, այլ
յաւիտեան պահէ զնոսա։

կա Փրկութիւն արդարոց ի տեառնէ
է. վերակացու է նոցա ի ժամա-
նակս նեղութեան։

կգ Պարծեսցին սուրբքն փառօք՝ և
ցնծասցեն ի հանգիստ իւրեանց,
և բարձր արասցեն զաստուած բե-
րանօք իւրեանց։

կդ Լայն ճապաղաց արդարոց. ուղղոց
սրտից եղեւ ուրախութիւն։

բձ Պարծեսցին ընդքն փառօք. ուրա-
խասցին արդարքն առ տէր, և
տէր լուսաւորեսցէ նոցա. յաւե-
նային նեղութենէ նոցա փրկեաց զնոսա։

գձ Վասն քո մեռանիմք զօրհանապազ.
համարեցաք որպէս զոչխար ի զե-
նուման։

գկ Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յու-

ասցեալ են՝ի քեզ. յաւիտեան ցըն-
ծասցեն. և բնակեսցիս դու՝ի նոսա:
դձ Ընդարձակ առնել զտեղի քո, և զվրանս
կեսցին. որպէս զմնայրան լինել բազում
եղիցին:
դկ Բազում՝ նեղութիւնք են արդարոց. յա-
մենայնէ փրկէ զնոսա տէր. և պահէ զա-
մենայն ոսկերս նոցա. և մի՝ի նոցանէ ոչ կոտրեցէ:

Այս ընթերցանի աւետարան ընդ պատշաճի. և յերեկոյ ասի հանգանակն Նիկիական:

Աւետարան ըստ Մատթէոսի: գ. 1.

Եւ տեսեալ զժողովուրդն՝ ել՝ի լեառն. և իբրեւ նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտք նորա. և բացեալ զբերան իւր ուսուցանէր զնոսա, և ասէր: Երանի աղքատացդ հոգւով, զի նոցա է արքայութիւն երկնից: Երանի սգաւորացդ, զի նոքա մխիթարեսցին: Երանի հեզից, զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր: Երանի որ քաղցեալ և ծարաւի լինեն արդարութեան, զի նոքա յագեսցին: Երանի ողորմածացդ, զի նոքա ողորմութիւն գտցեն: Երանի նմա որք սուրբ են սրտիւք, զի նոքա զաստուած տեսցեն: Երանի խաղաղարարացդ, զի նոքա որդիք աստուծոյ կոչեսցին: Երանի որ հալածեալ լինեն վասն արդարութեան, զի նոցա է արքայութիւն երկնից: Երանի է ձեզ՝ յորժամ նախատիցեն զձեզ և հալածեսցեն, և ասիցեն զամենայն բան չար զձէնջ սուտ վասն իմ: Ցնծացէք և ուրախ լերուք, զի վարձք ձեր բազում են յերկինս. զի այսպէս հալածեցին զմարգարէսն որ յառաջ քան զձեզ էին:

Աւետարան ըստ Մարկոսի: գ. 13.

Ելանէ՝ի լեառն՝ և կոչէ առ ինքն զորս ինքն կամեցաւ, և գնան առ նա: Եւ արար երկոտասանս՝ զի իցեն զնովաւ, և զի առաքեսցէ զնոսա քարոզել. և ունել իշխանութիւն բժշկել զցաւս՝ և հանել զդեւս: Եւ եդ անուն սիմոնի՝ պետ

ռոս . և յակոբու զեբեդեայ՝ և յովհաննու եղբօրն յակոբայ , եղ նոցա անուանս բանեբեդէս , որ է՝ որդիք որոտման . և զանդրէաս , և զփիլիպպոս , և զբարդուղիմէոս , և զմատթէոս զմաքսաւորն . և զթոմա մաս , և զյակոբոս ալփեայ , և զթադէոս , և զսիմոն կանանացի . և զյուդա իսկարիովտացի , որ և մատնեացն զնա ։

Ա ւետարան ըստ Ղուկասու ։ ԺԶ . 12։

Ասէ և ցկոչնատէրն . յորժամ առնիցես ճաշ կամ ընթրիս , մի կոչեր զբարեկամս քո , և մի զեղբարս քո , և մի զազգականս քո , և մի զդրացիս քո , և մի զմեծամեծս . զի մի և նոքա փոխարէն կոչեսցեն զքեզ , և լինիցի քեզ հատուցումն ։ Այլ յորժամ առնիցես ընդունելութիւն , կոչեա զաղքատս և զխեղս և զկաղս և զկոյրս ։ Եւ երանելի լինիցիս . զի ոչ ունին փոխարէն հատուցանելոյ քեզ . և հատուսցի քեզ փոխարէն ի յարու-

թեան արդարոց ։ Իբրեւ լուաւ զայսոսիկ ի բազմականացն՝ ասէ ցնա . երանի՛ որ կերիցէ ճաշ յարքայութեան Աստուծոյ ։

Ա ւետարան ըստ Յովհաննու ։ Ժ . 11։

Ես եմ հովիւն քաջ . հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխարաց ։ Իսկ վարձկանն՝ որ ոչ է հովիւ , ոչ ոչ իւր են ոչխարքն , իբրեւ տեսանէ զգայլն գալ՝ թողու զոչխարան և փախչի . և գայլն յափշտակէ զնոսա և ցրուէ . քանզի վարձկանն է , և չէ փոյթ նմա վասն ոչխարացն ։ Ես եմ հովիւն քաջ , և ճանաչեմ զիմն՝ և ճանաչիմ յիմոցն ։ Որպէս գիտէ զիս հայրն , գիտեմ և ես զհայր . և զանձն իմ դնեմ ի վերայ ոչխարաց ։ Եւ այլ ևս ոչխարք են իմ , որք ոչ են յայսմ գաւթէ . և զայն եւս պարտ է ինձ ածել այսր . և ձայնի իմոյ լսեցեն , և եղիցին մի հօտ և մի հովիւ ։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր ։

Ջաստատեք ի մի աստուած ի հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երեւելեաց և աներեւութիւ։ Եւ ի մի տէր Յիսուս Քրիստոս որդին աստուծոյ՝ ծնեալն յոյ հօրէ՝ միածին, այսինքն յէութենէ հօր ։ Աստուած յաստուծոյ, լոյս ի լուսոյ, աստուած ճշմարիտ, յաստուծոյ ճշմարտէ՝ ծնունդ և ոչ արարած ։ Նոյն էութեամբ ի բնութենէ հօր ։ որով ամենայն ինչ եղեւ յերկինս և ի վերոյ երկրի, երեւելիք և աներեւոյթք ։ Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութե իջեալ ի յերկինից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ ։ ծնաւ կատարեալսէս ի մարիամայ սրբոյ կուսէն հոգւովն սրբով ։ Որով եաւ զմարմին ցհոդի և զիւտ, և զամենայն որ ինչ է ի մարդ, ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք ։ Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, եկեալ ի յերկինս նովին մարմնովն

նստաւ ընդ աջմէ հօր ։ Պատրաստ է նովին մարմնովն և փառօք հօր ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան ։ Ջաստատեք և ի սուրբ հոգին՝ յանեղն և ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յաւետարանս ։ Որ էջն ի յորդանան, քարոզեաց զաւազանն, և բնակեցաւ ի սուրբսն ։ Ջաստատեք և ի մի միայն ընդհանրական և յառաքելական եկեղեցի, ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութի, ի քաւութիւն և ի թողութիւն մեղաց ։ Ի յարութիւնն մեռելոց, ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց, յարքայութիւն երկնից և ի կեանն յաւիտենականս ։

Անէք- յաւպ են հաւպոյ բանք ։

Եսկ որք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր որդի ։ կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր սուրբ հոգի ։ կամ թէ՝ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութ

թեննէ սաեն լինել զորդին աստուծոյ և կամ զսուրբ հոգին. և թէ՝ վոչ վոխելիք են կամ այլայլելիք, զայն պիտան նզովէ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի։

Ի սրբոյ Լուսաւորչեն մեզմէ ասացեալ։

Յանկ մեք վարդապետութիւնք որ յառաջ քան զյարութեանս, երկիւղած դանելով սրբոյ երրորդութեանն և միոյ աճութեանն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և։

քրզ

Նա և խաղաղութեան զտէր աղա։ Նա եւս հաւատով աղաչեցուք և խնդրեցուք՝ ի տեառնէ աստուծոյ և՝ ի վրկչէն մերմէ յիսուսէ քրիստոսէ՝ ի ժամուս պաշտաման և աղօթից, զի արժանի ընդունելութեան արասցէ. լուսոյ տէր ձայնի աղաչանաց մերոց, ընկալցի զձ խնդրուածս սրտից մերոց, թողցէ զյանցանս մեր, ողորմեսցի՝ ի վերայ մեր։ Աղօթք մեր և խնդրուածք յաւէնայն ժամ մատեան առաջի մեծի տէրութեան նորա, և

նա տացէ մեզ միաբան միտ հաւատով և արդարութեամբ վաստակիլ՝ ի գործս բարեաց, զի զորմութեան զձնորհն իւր արասցէ՝ ի վերայ մեր տէրն ամենակալ, կեցուսցէ և ողորմեսցի։ Օ՛ժամն և։ Օ՛հրեշտակ։ Օ՛քաւութիւն։ Օ՛սրբոյ։ Նե և ես։ Օ՛անձինս։ Ողորմեայ։

Աղօթք։

Տէր մեր և վրկիչ յիսուս քրիստոս, որ մեծդ ես ողորմութեամբ և առատ պարգեւօք բարերարութեան քո։ Որ զոմ քոյին կամաւդ՝ ի ժամուս յայսմիկ հանքերեցեր զարշարանաց խաչի և մահու՝ յաղագս մեղաց մերոց։ Նե պարգեւեցեր առատապէս զպարգեւս հոգւոյդ սրբոյ երանելի առաքելոցն։ Հաղորդս արա և զմեզ, տէր, աղաչեմք զքեզ՝ աստուածային պարգեւացդ, թողութեան մեղաց և ընդունելութեան հոգւոյդ սրբոյ։ Արդէս զի՝ արժանաւորք եղիցուք պահութեամբ վարուարել զքեզ

ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ ·
այժմ և միշտ և ։

Խաղաղութիւն առնեցուն ։

Խաղաղութեամբ քով քո վրկիչ
մեր , որ ի վեր է քան զամենայն
միտս և զբանս , ամրացո զմեզ և
աներկիւղ պահեա յամենայն չարէ ։
Հաւատարեա զմեզ ընդ ճշմարիտ
երկրպագուս քո , որք հոգւով և
ճշմարտութեամբ քեզ երկիրպա-
դանեն ։ Վասն զի՝ ամենատուրը եր-
րորդութեանդ վայելեն փառք իշ
խանութիւն և պատիւ , այժմ և ։
Օրհնեալ տէր մեր յիս քն ։ Տէր ած
օրհնեացէ զամենեսեանդ · ամէն ։

Հայր մեր որ յերկինս ։

Ա Միայն սուրբ · միայն տէր · յիս քն
ի փառս աստուծոյ հօր · ամէն ։
Օրհնեալ Հայր սը՝ ընծ ճշմարիտ ։
ամէն ։
Օրհնեալ Որդի սը՝ ընծ ճշմարիտ ։
ամէն ։
Օրհնեալ Հոգի սը՝ ընծ ճշմարիտ
ամէն ։

Օրհնութի և փառք հօր և որդւոյ
և հոգւոյն սրբոյ , այժմ և ։
Հայր սը ։ Որդի սը ։ Հոգի սը ։
Օրհնութի հօր և որդւոյ և սրբոյ
հոգւոյն , այժմ և միշտ և ։
Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ՝
յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան ·

Երէց՝ Ելիցէ ։

Կատարումն օրինաց և մարգարէից
դու ես քրիստոս աստուած մեր ·
կիչ մեր · որ լցեր զամենայն հայ-
բական տնօրէնութիւնս քո · լից և
զմեզ հոգւովդ քով սրբով ։
Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ ·
յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա
՝ի բերան իմ ։
Օրհնեալ եղերուք ՝ի շնորհաց
սրբոյ հոգւոյն · երիցք խաղաղ
ղութեամբ · և տէր եղիցի ընդ ձեզ
և ընդ ամենեսեանդ ամէն ։

Օրհնաբան սեղանոյ վասն մաքառելոյ հերձուածոց, և ընդդէմ

պարբասպեն զնեղանն հայէ՛, և զարդարեն հերձուածք, և հանգնին իւրաքանչիւրոք ի տեղիս իւրեանց։ Ո՛ւր գոյ իշխանաւորն, համ չահանայն, և ասէ սաղմոս հոդէ։

Ընդ ամեն ի քեզ յուսան, և ոդուտաս հերետիկոսն նոցա ի ժամու։

դպ Բարձր առնեմ զքեզ աստուած իմ, և թագաւոր իմ, և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեան յաւիտենից։

Օ՛ օրհնաբանեալ օրհնեցից զքեզ, և գովեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւիտենից յաւիտենից։

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, և մեծութեան նորա ոչ գոյ չափ։

Ազգ և ազգ գովեսցեն զգործս քո, և զզօրութիւս քո պատմեսցեն։

Օ՛ մեծվայելչութիւն փառաց սրբութեան քո խօսեսցին, և զքան չելիս քո պատմեսցեն։

Օ՛ զօրութիւն ահի քո ասասցեն, և զմեծութիւնն քո պատմեսցեն։

Օ՛ յիշատակ բազում քաղցրութե

քո բղխեսցեն, և արդարութեամբ քո ցնծասցեն։

Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ և բազումողորմ։

Քաղցր է տէր առ ամենեսեան, և գթութիւն նորա ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց։

Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ամենայն գործք քո, և սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ։

Զփառս արքայութեան քո ասասցեն, և զզօրութիւս քո պատմեսցեն։

Ծանուցանել որդւոց մարդկան զզօրութիւնս քո, և զփառս մեծվայելչութեան արքայութեան քո։

Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից, և տէրութիւն քո ազգէ մինչեւ յազգ։

Հաստատեալ է տէր յամենայն բանս իւր, և արդար է յամենայն գործս իւր։

Հաստատէ տէր զքեզ գայթակղեալս, և կանգնէ զքեզ դլորեալս։

Ընդ ամենեսուն ի քեզ յուսան,

և զա տաս կերակուր նոյ՝ի ժամու։
Տաս զա նոցա և կերակրին, քա-
նաս զձեռն քո, և լցուցանես զա-
ւեներան քաղցրութ կամօք քովք։
Ընդար է տէր յամ ճանապարհս
իւր, և սուրբ է յամ գործս իւր։
Մերձ է տէր առ ամենեսեան՝ ոյք
կարդան առ նա, առ ամենեսեան՝
ոյք կարդան առ նա ճշմարտութ։
Օ՛կան երկիւղածոց իւրոց առնէ
տէր, աղօթից նոցա լսէ և կեցու-
ցանէ զնոսա։

Պահէ տէր զամենեսեան ոյք սիրեն
զնա, և զամ մեղաւորս սատակէ տէր։
Օ՛օրհնութիւնս տեառն խօսեցցի
բերան իմ. օրհնեսցէ ամենայն կեն-
դանի զանուն սուրբ նորա յաւի-
տեան, և յաւիտեանս յաւիտենից։

Փառք հօր և որդւոյ և

Ողորմած գթած է տէր. կերակուր
տայ երկիւղածոց իւրոց։

Ես ևս խոստովանութեան զտէր աղա։
Ընծայեսցուք զամենակալն ած՝ զի
պարգեւեսցէ մեզ կերակուր ա-

րախտութեան, և լցուսցէ զսիրտս
մեր՝ի լիութենէ արարածոց իւրոց։

Ամենակալ տէր ած մեր։

Օրհնեա քրիստոս առաւած մեր զ
հոգեւոր օրհնութեամբ զկերա-
կուս և զըմպելիս ծառայից քոց.
և շնորհեա առողջութիւն հոգւոյ
և մարմնոյ։ Արդէս զի կրօնաւորա-
կան պարկեշտութեամբ վայելելով
՝ի մարմնաւոր պիտոյից՝ անանց բա-
րեացդ և երկնից արքայութեանդ
հաղորդս լցուք ընդ ամենայն սբս
քո։ Ես զոհութեամբ վառաւո-
րեացուք զքեզ ընդ հօր և ամենա-
սուրբ հոգւոյդ. այժմ և

Ընդ մեր որ յերկինս։

Ես օրհնող սեղանոյն կալով հանգո՛ն՝ և առեալ զհացն
բեկանէ ընդ պատա՛ռուցն, որ առընթեր կան. կամ
ընդ այնոցիկ, որ պատրաստող են ճաշոյն, և նոյա առ-
ատենեան. և ասէ, ճաշակեցէք խաղաղութ.
և նոքին՝ի ճաշն։ Եսկ երէք վանականք էցեն, կամ ան-
պատա՛ռք, նստցի մինն յերէսաց՝ի բարձրագոյն տե-
՛ղ, և առեալ ընթերանո՛ցս զգիրս ասպա՛ւժոյին.
և ատենէ՛ան ո՛ւնկն էցէն ընթերցմանն՝ անդո՛ւռն ճա-
շակմամբ։ Ես երէք ոչ ինդրեսցէ զլա՛ծո՛ւն մինչ պա-
տա՛ռաստոց, լա՛ծցեն՝ որ կարողն էցեն. և գարձեալ

ճաշակեն լեզուին, և ոչ աղաղակ. Ո՞ր մեր մա-
նեն ի սեղանոյն, զոյնեալ կացեն ի գերեզ-
ման: Ո՞ր ասացէ Տէրն.

Տէր իմ լցաք ի բարութենէդ քոյ:
Տացուք գոհութիւն անմ այ մերոյ:
Աչք տեառն ի վերայ երկիւղածից
իւրոց, և ոյք յուսան յողորմու-
թիւն նորա:

Փրկել ի մահուանէ զանձինս նոցա,
և կերակրել զնոսա ի սովու:
Ընձինք մեր համբերեցաք տեառն,
զի օգնական և պաշտպան մեր է:
Ի նա ուրախ եղիցի սիրտ մեր, և
յանուն սբ նորա յուսացաք:
Եղիցի ողորմութի՛ք քո տէր ի վերայ
մեր, որպէս յուսացաք ի քեզ:
Փառք Հօր և որդւոյ և:

Կերակրիչ և ուրախարար տէր,
վառք քեզ. լցուցանող քրիստոս
գոհանամք ըզքէն:
Ել և ևս խաղաղութեան զտէր աղա-
չեմք

Գոհացարուք ի վերայ լուսթեանց
պարգեւաց տեառն աստուծոյ մե-
րոյ: Որ կերակրէ զմեզ օր ըստ օրէ

աստուածպէս քաղցրութեամբ կա-
մօք իւրով: Ի հոգեւոր բարու-
թեան և երկնից արքայութեան
հաղորդս արասցէ զծառայս իւր
ըստ ակնկալութեան յուսոյն մերոյ:

Ընդունակալ տէր աձ մեր:

Աղօթք.

Օրհնեալ ես տէր աստուած մեր
որ կերակրես զմեզ ի մանկութէ,
և տուս կերակուր ամ մսեղեաց. լցո
ուրախութեամբ և բերկրութեամբ
զսիրտս մեր. որպէս զի զամենայն
բաւականութիւն ունիցիմք առա-
ւելեալ ի գործս բարութեան ի
քրիստոս յի՛ ի տէր մեր: Որում
վայելէ փառք իշխանութիւն և
պատիւ. այժմ և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

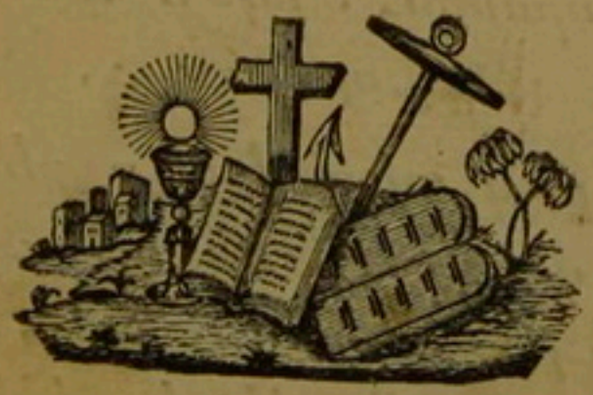
Փառք քեզ տէր, փառք քեզ թա-
գաւոր վսեաց. որ ետուր մեզ
կերակուր ուրախութեան, և լցու-
ցեր զսիրտս մեր ի լուսթենէ ա-
մենապատական ողորմութեան քոյ.
լցո և այժմ զմեզ հոգեւոր քով

արբուլ. որպէս զի գտցուք առաջի քոյ հաճոյք, և մի՛ ամաչեցեալք, զի դու գաս և հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ, այժմ և:

Օրհնեալ տէր մեր յիս քո. ամէն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Ո՛վ կերտողդ աստուած օրհնեցէ. սպասաւորացն և երախտաւորացն վարձս բարեաց պարգեւեցէ. և օրհնեցէ զամենեսեան: Քրիստոս աստուած որ զմեզ կերակրեաց և լեացոյց, նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից երեկոյի ժամուն. որ կատարի՛ ի դէմս որդւոյն Աստուծոյ, որ էջ՛ ի խաչին և պատեալ պաստառակալաւ՝ եդաւ՛ ի գերեզմանի:

Ես առ աստուած կարդացի, և նա լուաւ ինձ յերեկոյ՝ ի վաղորդայն՝ և՛ ի հասարակ աւուր:

Սպասէի աստուծոյ իմոյ, և ակն ունէի կենարարին, որ վրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ:

Փառք հօր և որդւոյ և:

Ուր և իս խաղաղութեան զտէր աղա:

Օրհնութիւն և փառք հօր և:

Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Սաղմոս. ձե:

Խոնարհեցո տէր զունկն քո և լուր ինձ. զի աղքատ և տնանկ եմ ես:

Պահեա զանձն իմ սուրբ տէր. և

վրկեա զծառայս քո աստուած իմ
ոլ՝ի քեզ յուսայեալ։
Ողորմեա ինձ տէր զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհնանապազ. ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ տէր հանբարձի զանձն իմ։
Օ՛ի դու տէր քաղցր և ողորմած, բազումողորմ առ ամենեսեան որք կարդան առ քեզ։
Ունկն դիր տէր աղօթից իմոց, և նայեա՛ի ձայն խնդրուածոց իմոց։
Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդաց զի առ քեզ, և լուար ինձ։
Ոչ ոք է նման քեզ յաստս տէր, և ոչ ոք է որպէս զգործս քո։
Ամենայն ազգք զոր արարեր՝ եկեսցեն և երկրպագցեն առաջի քո, և փառաւորեսցեն զանուն քո յաւիտեան։
Մեծ ես դու տէր և առնես սքանչելիս, և դու միայն ես աստուած։
Առաջնորդեա ինձ՛ի ճանապարհի քում, և գնացից՛ի ճշմարտութեան քում, և ուրախ եղիցի սիրտ իմ՝

երկնչիլ յանուանէ քումմէ։
Խոստովան եղէց առ քեզ տէր աստ իմ բոլորով սրտիւ իմով. փառաւորեցից զանուն քո յաւիտեան։
Մեծ եղեւ՛ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր, և վրկեցեր զանձն իմ՛ի դժոխոց ներքինոց։
Աստուած՝ անօրէնք յարեան՛ի վերայ իմ, և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ աստ առաջի իւրեանց։
Այլ դու տէր աստուած իմ՝ գթած ես և ողորմած, երկայնամիտ բազումողորմ և ճշմարիտ, նայեա առ իս և ողորմեա ինձ։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս։
Փառք հօր և որդւոյ և
Փառք քեզ աստուած՝ փառք քեզ։ մաղ
յաղագս ամի տէր փառք քեզ։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր տաղ։
Օրհնութիւն և փառք հօր և։

Խաղաղութիւն ամենցուն։

Սաղմոս. ՃԼԹ։

Ակրեցո զիս տէր ՚ի մարդոյ չարէ,
յառնէ անիրաւէ վրկեա զիս։
Խորհեցան զանօրէնութիւն ՚ի սիրտս իւրեանց. զօր ամենայն պատրաստեցան ՚ի պատերազմ։
Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի, և թոյնք իժից ՚ի նեղքըդ չորթանց նոցա։
Պահեա զիս տէր ՚ի ձեռաց մեղսասէրն, և ՚ի մարդոյ չարէ վրկեա զիս։
Խորհեցան խափանել զընացս իմ, թաղուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ։
ԵՒ յարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց, շուրջ զշաւղօք իմովք եդին ինձ զպատրաստութիւն։
Ասացի տէր ած իմ ես դու, ունկն դիր տէր ձայնի աղօթից իմոց։
Տէր տէր զօրութիւն փրկութեան

իմոյ, հովանի զլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի։
Մի մատներ զիս տէր ՚ի ցանկութիւն մեղաւորաց, զոր խորհեցան ՚ի մի ընդ վայր հարկանել զիս։
Օ՛ի մի երբէք բարձրասցին, և խորհուրդք նոցա մի կատարեսցին. վախճան կատարածի նոցա՝ վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեսցէ զնոսա։
Ակրեսցեն ՚ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ, և կործանեսցես զնոսա. ՚ի տապանաց մի կարասցեն կեալ։
Արդ լեզուանաւոյ մի յաջողեսցի ՚ի վերայ երկրի. զայր մեղաւոր չարութիւք խոցոտեսցեն ՚ի կորուստ։
Ծանեայ զի առնես տէր դատաստան աղքատի, և իրաւունս անանկի։
Արդարք դոհասցին զանուանէ քումմէ, և բնակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց։
Տէր կարդասցի առ քեզ և լուր լինէ, նայեա ՚ի ձայն աղօթից իմոց ՚ի կարդալ իմում առ քեզ։
Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ

առաջի քո տէր. համբարձումն ձե-
ռաց իմոց պատարագ երեկոյի:
Վիր տէր պահապան բերանոյ իմոյ,
և դուռն ամուր շրթանց իմոց, զի
մի խոտորեսցի սիրտ իմ բանիս
չարութեան:
Ի պատճառել զպատճառս մեղաց
ընդ մարդս՝ զոր գործեն զանօրէ-
նութիւն. և ոչ եղէց կցորդ ընտ-
րելոց նոցա:
Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմութիւ,
և յանդիմանան արասցէ. իւղ մեղա-
ւորի մի օծցէ զգլուխ իմ, այլ ա-
ղօթք իմ ի կամս նորա:
Արդեանս մերձ առ վիմին դատա-
ւորք նոցա. լուիցեն բանից իմոց
և քաղցրացին:
Ոսկր հանդրուն հողոյ՝ զի ախտեալ է
ի վերայ երկրի. ցրուեացին ոսկերք
նոցա մերձ ի դժոխս:
Ընդ քեզ տէր տէր են աչք իմ, ի քեզ
յուսացայ՝ մի հաներ զհոգի իմ:
Պահեա զիս յորոգայթէ որ թա-
դուցան ինձ, ի դայթակղութենէ

գործողին զանօրէնութիւն:
Ընկիցեն ի ցանցս նորա մեղաւորք,
միայն եմ ես մինչեւ անցից:
Ձայնիւ իմով ես առ տէր կարդա-
ցի. ձայնիւ իմով զտէր աղաչեցի:
Սփռեցից առաջի նորա զաղօթս
իմ, և զնեղութիւնս իմ առաջի
նորա պատմեցից:
Ի նուաղել հնձէն հոգւոյ իմոյ, դու
տէր ծանեար զճանապարհս իմ, ի ճա-
նապարհ յոր և գնայի, թաղուա-
ցան ինձ որոգայթ:
Հայեի յաջմէ և տեսանէի, և ոչ
ոք ճանաչէր զիս. կորեաւ հնձէն
ինէն ինձանէ, և ոչ
խնդրէ զանձն իմ:
Ղաղակեցի առ քեզ տէր և ասա-
ցի, դու ես յոյս և բաժին իմ յերկ-
րին կենդանեաց:
Եաւթ յաղօթս իմ զի եղէ խոնարհ
ես յոյժ. արիացո զիս ի հալած-
ցաց իմոց, զի հզօրք եղեն քան զիս:
Հան ի բանտէ զանձն իմ, դո-
հանալ զանուանէ քումմէ:

եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ
հատուսցես ։

փառք հօր և որդւոյ և ։

Երգ կնդակամոխ ։

Ընկե՛լտիւն. Ընկե՛լտիւն ։

Լ ոյս զքո՛ւարթ սուրբ վաճա՛ռքդ
ա՛նմահի, հօր ե՛ւ հոգւոյ սըր
քոյ կենսաւո՛ր իմաստս քրիստոս ։
նկեալքս ի մըռա՛նել սրեգակա՛նին,
տեսա՛ք ըզլոյս երեկոյին ։ Օրհնեմք
ըզհա՛յր և զորդի և զսուրբ հոգի՛ն
սստուծոյ ։ Ն՛ւ ամենեքեա՛ն սա՛ք
սա՛կն ։ Ա՛րժանաւո՛րեա՛ ըզմեզ յայ
մենայն ժա՛մ, օրհնել ձայնիւ եր
գել զա՛նո՛ւն վաճա՛ռդ ամե՛նասուրբ
երրո՛րդութեա՛նդ ։ Ա՛ր տա՛ր զկեն
դանո՛ւթիւն վա՛նդ որդ և՛ ։
խարհս ընդքե՛զ վաճա՛ռեցեալ

Մաղթանք ։

Օրհնեալ տէր՝ որ բնակեալդ ե
՛ի բարձունս, և օրհնեալ են վաճ

ռեցեալդ քոյ. որ հաստատե
ցեր զլուսաւորս ՛ի բարձունս. ՛ի
երկնից լոյս ծագեցեր ընդ ամե
նայն տիեզերս ։ Ա՛րարեր զարեգակն
լուսաւոր տունջեան, զլուսինն և
զաստեղս՝ լուսաւոր դիշերոյ, և
ասյս ճրագի. դու ես լոյս գոլելի.
ուրբ և առաջին լոյսն. ՛ի քէն
յառնու խաւարն. և զլոյս քո կեն
դանի՝ տէր, ծագեա ՛ի սիրտս մեր ։
Եւ մեք միաբան առաքեա՛ք, օրհ
նեալ է անուն սուրբ վաճառաց քոյ.
և քեզ երգեմք զօրհնութիւն և
զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյ
սրբոյ, այժմ և ։

Կարող ։

Ա՛ստեալքս ՛ի ժամ երեկոյիս ամե
նեքեան համբառնալով զձեռս մեր
վհատաւորեմք զքեզ տէր ամ մեր.
որ շնորհեցեր մեզ զտիւս խաղա
ղութեամբ անցուցանել, և հաս
նիլ ՛ի ժամ երեկոյիս ։ Ա՛րժանաւո՛ր
եա զմեզ տէր՝ սուրբ սրտիւ, հնա
րեշտակային երգով՝ զոհաբանու

Թիւն մատուցանել տեառն աս
տուծոյ ամենակալիդ. կեցո և ողոր
մեա: Ողորմեայ մեզ տէր աստ
ուած մեր ըստ մեծի ողորմութի
քում. աստուք ամենեքեան միա
բանութեամբ:
Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողոր:

Մաղթանք:

Ա՛ասելքս ՚ի ժամ երեկոյիս ամե
նեքեան՝ անդադար վառաւորեմք
զհայր և զորդի և զսուրբ հոգի,
այժմ և միշտ և:

Մեկեղեք ձննդեանն Քրիստոսի, և Աբեռակաց, և Վկրափո
մանն, և այլոց ծոնից Աստուածածնին:

ա Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու
և ես այսօր ծնայ զքեզ:
Ընդէր խառնեցան հեթանոսք, և
ժողովուրդք խորհեցան ՚ի անօտիս:
բ Ածացուսցէ անձն իմ զտէր, և
ցնծասցէ հոգի իմ աստուծո
վիսկչաս իմով:
Օ՛ի հայեցաւ ՚ի խոնարհութիւ
ապահնոյ իւրոյ, ահա յայսմ հետ

երանելցեն ինձ ամենայն ազգք:
գ Լցէ որպէս զանձրեւ ՚ի վերայ դեղ
ման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր:
Ածուաձ զնորաւունս քո արքայի
տուր, և զարդարութիւնս քո որ
դւոյ թագաւորի:

Մեկեղեք Ցարութեան:

ա Տէր կարող և հզօր. տէր կարող
՚ի պատերազմի:
Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշ
խարհ՝ և ամ բնակիչք նորա:
ակ Ամօտ քո աստուած յաւիտեանս
յաւիտենից, գաւազան ուղղութի՝
գաւազան արքայութեան քո:
Ընկեաց սիրտ իմ զբան բարի. և
ասեմ զգործս իմ թագաւորի:
բձ Տէր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր.
ուրախ եղիցին կղզիք բազումք:
Երեւեցան փայլատակունք նորա
սիեզերաց. եռաւ՝ և սասանեցաւ
երկիր:
բկ Լերք եցէք տեառն երկն նոր ամե
նայն երկիր. ծառայեցէք տեառն
ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ.
ծաներուք զի նա է տէր ած մեր։
գձ Նկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ, որ արար զնշանս և զսքրուեստս իւս ՚ի վերայ երկրի։
Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն. օգնական ՚ի վերայ նեղութեանց, որք գտին զմեզ յոյժ։
գկ Աստուած մեր յերկինս և յերկրի, զամ զոր ինչ կամեցաւ և արար։
Ցելանեն իսրայէլի յեգիպտոսէ. տանն յակոբայ ՚ի ժողովրդենէ այլազգեաց։
գձ Նղկի ձեռն քո ՚ի վերայ առն, ալ քո ՚ի վերայ որդւոյ մնդղոյ, զոր զօրացուցեր զնա ՚ի քեզ։
Որ հովուեսդ ինձ նայեաց, որ առաջնորդես ոչխարին յոլեսիւս։
գկ Աստուած աստուծոց տէր խօսեցաւ, և կոչեաց զերկիր։
Ցելնցն արեգական մինչեւ ՚ի մուտս արեւու։

Մեսեդիք Գալատեան։

Օրհնեալ որ գաս յանուն տեառն,

օրհնեալ որ գալոց ես։
Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ. արարէք տօնս ուրախութեան կանխաս, մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ։

Եկեղեցւոյ։

Աստ օրհնեցէք առնային ծառայք տեառն զտէր։
Ո՛կայք ՚ի տան ՚ն, և ՚ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ։

Կիւրակամուտ։

Ակնեցի՛ զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից իմոց։
Ո՛վ խոնարհեցոյց զունկն իւր առ ինս, և ես յաւուրս իմ կարդացի առնա։

Մեսեդիք Մարիամոսայ։

Նղկի ողորմութիւն քո տէր ՚ի վերայ մեր. ոպ յուսացաք ՚ի քեզ։ աձ
Ցնծացէք արդարք ՚ի տէր. ուղղոց վայելէ օրհնութիւն։
Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ լքանէ զսուրբս իւր։ ակ
Փրկութիւն արդարոց ՚ի տեառնէ է. վերակացու է նոցա ՚ի ժամանակս նեղութեան։

ԶԱ Ա՛քանչելի է ահ ՚ի վերայ սրբոց իւրոց, աստուած Իսրայէլի։

Տէր աստուած օրհնեալ. օրհնեալ է տէր զօրհնանապազ։

ԶԲ Օգնական լինի՛ ՚ի տեառնէ եկեսցէ, որ արար զերկինս և զերկիր։

Համբարձի զաչս իմ ՚ի լերինս, ուստի եկեսցէ լինի՛ օգնութիւն։

ԶԳ Աստուած վաստատեալ է ՚ի խորհուրդս սրբոց իւրոց. մեծ և ահաւոր ՚ի վերայ այնոցիկ որք շուրջ են զնովաւ։

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեացդ քոց տէր, և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց։

ԶԴ Սիրեցից զքեզ՝ տէր զօրութի՛ իմ. տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ և փրկիչ իմ։

Աստուած օգնական իմ, և ես յուսամ ՚ի նա. ապաւէն իմ, եղջիւր փրկութե՛ իմոյ՝ ընդունելի իմ է։

ԶԵ Սեթհ է տէր առ ամենեսեան, որք կարդան առ նա. առ ամենեսեան՝ որք կարդան առ նա ճշմարտութի՛։

Օ՛կաս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր. աղօթից նոցա լսէ՝ և կեցուցանէ զնոսա։

ԶԿ Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին. որպէս զմայրան լիբանանու բազումք եղիցին։

Տնկեալք եղիցին ՚ի տան տեառն, և ՚ի գաւիթս աստուծոյ մերոյ ծաղկեսցին։

Մեսեդիք Ապաշխարութեան։

ԶԱ Տէր լուիցէ ինձ ՚ի կարդալ իմում առ նա։

ԶՊՀ Ի կարդալ իմում լուար ինձ աստուած ըստ արդարութեան իմոյ։

ԶԱԿ Մի առնուցէ թշնամին իմ թէ յաղթեցի նմա. կամ նեղիչք իմ ցընծասցեն, թէ ես աստանեցայց։

Մինչև յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո ինէն, մինչև յե՞րբ բարձրանայ թշնամին ՚ի վերայ իմ. նայեա և լուր ինձ տէր աստուած իմ։

ԶԲ Ընդէր արդարոյ պատմէ զիմաստութիւն, և լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս։

Ա՛ն նախանձիր ընդ չարս, և մի՛ ընդ այնոսիկ՝ զոր գործեն զանօրէնութի։

ՔԿ Քաղցրութի՛ւն ասպարէր ընդ ծառայի քում տէր, ըստ բանի քում։

Քաղցր ես դու տէր, և քաղցրութեամբ քով խրատեա զիս։

ԳԱ Նայեա և լուր ինձ տէր Աստ իմ։

Մինչեւ յե՞րբ տէր՝ մոռանաս զիս հետո, մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն։

ԳԿ Վթութի՛ւնք քո բազում են տէր, ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս։

Տես զխոնարհութի՛ւն իմ, և փրկեա զիս, զի զօրէն քո ես ոչ մոռացայ։

ԳՁ Ընտուած յօգնել ինձ նայեաց, և տէր յընկերել ինձ վուԹա։

Ամաչեսցեն և յամօթ լինին, որ խնդրեն զանձն իմ։

ԳՂ Լո՛ւր ած աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ, յերկիւղէ Թշնամւոյն փրկեա զանձն իմ։

Ծանկեսցես զիս ի ժողովոց չարաց, ի բազմութենէ՝ որ գործեն զանօրէնութիւն։

Ի ՃԺի հինգշաբաթի։

Լուացից սրբութի՛ւն զձեռս իմ, և շուրջ եղէց զսեղանով քո տէր։

Տէր սիրեցի զվայելչութի՛ւն տան քո, և զտեղի յարկի վուառաց քոց։

Ի ՃԺի ուրբաթու։

Ետուն՝ ի կերակուր լինձ լեղի, և՝ ի ծարաւ իմ արբուցին լինձ քացախ։

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորոգայթ, ի հատուցումն և ի գայթակղութիւն։

Ի ՃՈՆի սրբոյ Խաչին։

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի սպրեսցին յերեսաց աղեղան։

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցո աջով քո և լուր մեզ։

Կարգ ուղիղ եղելոցն։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ։

Որպէս խունկ առաջի քո տէր։

Համբարձումն ձեռաց իմոց։

Պատարագ երեկոյի։

Յատուկ առաքելոցմանն։

Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս

խուն[ն]կ առաջի քո տէր . համբար-
ձումն ձեռաց իմոց՝ պատարագ ե-
րեկոյի :

Տէր աղաղակեցի առ քեզ և լուր ինձ :
Ընդ[ա]ե[ա]ց ի ձայն խնդրուածոց իմոց,
յաղաղակել իմում առ քեզ :

Ի մեծի հինգշաբաթու :

Ողիղ եղեցին աղօթք իմ որպէս
խունկ առաջի քո տէր :
Ընդ[ա]ե[ա]կոյ աղօթս մեր ընկալ տէր .
և զտարածումն ձեռաց մերոց :

Ի մեծի ուրբաթու :

Ողիղ եղեցին աղաչանք մեր որ-
պէս խունկ առաջի քո տէր . համ-
բարձումն ձեռաց մերոց՝ պատա-
րագ երեկոյի :

Կարդալ կիրակամուտ . և ամենայն աւուրց տէրունեաց :

Ընդունելութիւն ամենեքեան միաբանու-
թեամբ . տէր ողորմեա :
Վասն խաղաղութեան համ աշխար-
հի՝ և հաստատութեան սրբոյ եկե-
ղեցւոյ . զտէր աղաչեսցուք :
Վասն ամենայն տուրբ և ուղղա-

փառ եպիսկոպոսաց . զտէր աղաս :
Վասն հայրապետին մերոյ տեառն
(այս անուն) կենաց՝ և փրկութեան
հոգւոյ նորին . զտէր աղաս :
Վասն վարդապետաց՝ քահանայից՝
սարկաւագաց՝ դպրաց , և ամենայն
ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ . զտէր :
Վասն բարեպաշտ թագաւորաց և
ծածաւէր իշխանաց՝ զօրավարաց և
զօրաց նոցին . զտէր աղա :
Վասն զի տէրն ամենակալ հնազան-
դեցուսցէ առաջի նոց զամ պատե-
րազմունս թշնամեաց . զտէր աղա :
Ցաղագս հարց և եղբարցն մերոց՝
որք ի գերութեան են և ի չար
ծառայութեան . զտէր աղա :
Ցաղագս ճանապարհորդաց և նա-
ւորդաց՝ խաղաղութեամբ հասա-
նել ի նաւահանգիստն բարութե .
զտէր աղա :
Ցաղագս հիւանդաց և ամենայն
վշտացելոց՝ վաղվաղակի առողջու-
թեան . զտէր աղա :
Ցաղագս բարեխառնութեան օդոց ,

անձրեւաց քաղցրութիւնէ, և պտղոց առատութեան. զտէր աղա։

Յաղագս ուխտաւորաց և պտղաբերից՝ որ ի սբ եկեղեցի այ. զտէր աղա։

Եւ յաղագս այնոցիկ, որք մատնեալք են ի ձեռս անօրինաց վասն անունն քրիստոսի. զտէր աղա։

Յաղագս հոգւոյն հանգուցելոց, որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով ի քրիստոս ննջեցին. զտէր աղա։

Յաղագս վրկելոց զմեզ տեառն այ՝ յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամէն. զտէր աղա։

մաղ Բարեխօս ունիմք սուրբ զմարիամ զաստուածածնէնն զխաւսաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյսն. սբ զյովհաննէս մկրտիչն. սբ զտեառնայ նախաւկայն. սուրբ զառաքեալն և զմտրդարէսն. զարի և զյաղթող սուրբ զվկայն։ Եւ զմեծ խոստովանողն քրիստոսի զհայրապետն մեր զսուրբն գրիգոր լուսաւորիչն հայաստանեայց աշխարհի։

Յիշեալք և զամ սուրբս և նոքօք զտէր աղաչեցուք։

Օ՛երեկս մերձեալ և զառաջիկայ գիշերս խաղաղութիւն անցուցանել՝ հաւատով՝ ի տնէ խնդրեցուք։ Օ՛հրեշտակ։ Օ՛քաւութիւն։ Օ՛սրբոյ։ Եւ ևս։ Օ՛անձինս։ Ողորմեաց։

Քարող՝ ի տանի սրբոց, և պահոց։

Եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա։ Աղաչեցուք զամենակալն տնձ՝ զի հայր տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի զմտածուրն խաղաղութեան յաղագս խաղաղութեան, և վասն միոյնոյ սուրբ կամաւղիկէ և առաքելական եկեղեցւոյ. զի զբազում ամ խաղաղութեամբ տացէ մեզ տէր աստուած մեր. և զմտածուրս խաղաղարարս առաքեսցէ առ մեզ, վասն մեծի սուրբ և ահաւոր անուան իւրոյ. զսէս գաւառաց, զզօրավարս, զզօրագլուխս, զժողովուրդս, զմուտս, և զելս մեր խաղաղութեամբ պահեսցէ. և զամ պատերազմունս թշնամւոյն խոր-

տակեացէ ՚ի մէնջ . տէրն ամենա-
կալ կեցուսցէ և ողորմեսցի : Օ՛ե-
րեկս մերձեալ՝ և զառաջիկայ գի-
շերս խաղաղութեամբ անցուցա-
նել հաւատով ՚ի տեառնէ խնդր-
եսցուք : Օ՛հրեշտակ : Օ՛քաւութ
Օ՛արբեց խա : Նե եւս : Օ՛անձինս

Ողորմեաց :

Աղօթք :

Ո՛ւր ձայնիկս մերոց տէր ընդ-
ունել զաղաչանս մեր , զհամբար-
ձուն ձեռաց մերոց՝ և զբանս ա-
ղօթից , արբեալ զերեկոյի պատա-
րագս մեր ՚ի հոտ անուշից՝ ՚ի հա-
ճոյ քեզ պատրաստել : Յաւել
մեզ տէր ամենակալ՝ զհաւատ , զ-
յոյս , զսէր , և զամենայն գործս
աստքինութեան . որպէս զի ըստ
կամաց քոց բարեխրատ՝ միշտ կրօ-
նասրեալք բարեպաշտութեամբ
՚ի տուէ և ՚ի գիշերի . և արժանա-
ւորք եղիցուք յաղագս անձանց մե-
րոց վրկութեան , և վասն հոգեւոր
կենացդ աղաչել զքեզ տէր . և զբ-

տանել ՚ի քէն զշնորհս և զողոր-
մութիւն . և գոհանալով փառա-
ւորեսցուք զհայր և զորդի և զսբ
հոգիդ . այժմ և միշտ և :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Զեղ երկիրպագանելով տէր ա-
ղեր՝ գոհանամք զքէն յաղագս խա-
ղաղութեք անցուցանելոյ ՚ի մէնջ
զերկարութիւն տուընջեանս : Տուր
մեզ տէր աղաչեմք զքեզ՝ զերեկս
և զառաջիկայ գիշերս առանց մե-
ղաց , և առանց դայթակղութեան
անցուցանել . հաստատուն կալ և
նալ ՚ի հաւատ՝ ՚ի յոյս՝ ՚ի սէր՝ և
պատուիրանապահութեան քոյ :
դրելով զխաղաղութիւն ամենայն
աշխարհի , և եկեղեցւոյ քոմ սրբոյ
զհաստատութիւն , և անձանց մերոց
զվրկութիւն : Արպէս զի ընդունել
լով ՚ի քէն զհոյդուածս մեր՝ և զք-
մեզ վայելչական վարուցանութիւն
միշտ ՚ի բարձունս առաքեսցուք ա-
մենազօր տէրութեանդ քրիստոս
աստուած մեր . այժմ և միշտ և :

Եւ ասի Սուրբ աստուած՝ քան պատշաճի։

Սուրբ աստուած. սուրբ և հզօր. սուրբ և անմահ. որ խաչեցար վասն մեր. ողորմեա մեզ։

Եւ էր ինքն ի փոխարկելն գիշեր ի ԺԲ-ն. 259.

Մաղթանք.

Փրկել զմեզ ի մոլորեալ և չար մեռանելոյ մերոյ։

Եւ ևս խոստովանել զսէր աղա-
չից առ Աստուած մարդասիրութեամբ զոր ունի առ մեզ, զի ոչ միայն զանձինս մեր ողորմեալ է, այլ և զանձինս մեր ողորմեալ առնել և զմեռեալ մեր. կեցոյց և ողորմեա։

Օրհնեալ և փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և։

Խոստովանութիւն ամենեցուն։

Ամբարձի զաչս իմ ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն։

Օգնութիւն ինձ ի նմանէ եկեսցէ,
որ արար զերկինս և զերկիր։
Մի տար ի սասանութիւն զոտն քո.
և մի նինջեսցէ պահապան քո։
Ահաւասիկ ոչ նինջէ՝ և ոչ ի քուն լիցի
հոգ պահապանն Իսրայէլի։
Տէր պահեսցէ զքեզ, և տէր լինի
կողմն աջոյ ձեռամբն իւրով։
Երեսացն ի տուէ քեզ մի վնասիցէ,
և մի լուսինն ի գիշերի։
Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ. պահեսցէ զանձն քո։
Տէր պահեսցէ զմուտս և զելս քո
յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։

Փառք հօր և որդւոյ և

Ասա ասի համբոյրի շարականն քան պատշաճի։
Վերակացուի գայն առաջ։

Սուրբ և սէր զօրութեանդ որ բնակեալ ես ի յերկինս. և բաշխեալ ի սրտից քոց։ Արիութիւնդ սերմանեալ և քոյոց զօրութիւնդ անդրանկացեալ և քոյոց

ան պաշտօնեայք և ժողովուրդք
երկրապահեցան առնել զնա. քա-
ւ այսր որ յառաջ քան զյարութեանն
ի հօրէ առաքեցար, և լսեալ ի
մահամերձ լացեր զարհուրած. օրհ
նեալ ես Թագաւոր յաւիտենից:
Որ ըզմեզ ի սկզբանէ հաստատե-
ցեր վերստին. և զհաւատն ան
դիմեալն յարութեամբդ. քո
հաստեցեր. օրհ: Ասաղ և մեր
լուսաւորեալ քո լսեցէն զա-
ւարեմնայն. երեւցար ցնծալի
ի յարութեան երեկոյս. օրհ:
Երկնաբազմաքայլն յանձանձեալ
ի ծնողաց կանանց, բարձեր յա-
նապատն աղ արտոյտ բարբառոյն
ըզծագումն լսեալ արիզականն այ
դարութեան: Ձշմարիտ մարդա՛
և ձեռնադրող որդւոյն աստուծոյ.
յաւուրցնիմաց կարապետ և պատ
մող աստուածային օրինացն. հոր
դեր ճանապարհս Թագաւորին յա-

ւետեանց: Ցանօրէն գինարբուա-
մանեալ հերովդեսի. ի պարա-
գեղ մահն խլեալ բղխեաց ի
դարձն. ջնջացեալ պարտաւորն
և զանաւրէնս լսեալ: Փառք հօր:
Ողորմեա աստուածածնին քա-
րեխօսեալ առաքելոցդ պարգեւեա երկիր-
պագուցս. ամենասրբ երրոր-
դութիւն. գթարարեալ ի մեզ
կենացըն յաւիտեանս: Ամէն: Ժամ և:
Ողորմեա ի մեզ ողորմութեանդ
հրեշտակային երգիւ, և առնեմք

վա՞ռք յաղթութեան. զո տէր: Որ
խաչեցար վասն մեր թաղեցա՛յ,
և յարեա՛յ, ազատեցեր զ'ի մեզանից:
Ով ա՛յծ. ա՛ռըր և հնձո՛ր. սո՛ւրբ
անմահ թագաւոր:

դկ Ա՛յսօր մարտիրոսաց դասքըն ցրն-
ծալով բերկրին ընդ առաջ ա՛՛՛ն,
քրիստոսի որպէս այտուծոյ: Զայն
զ'ի յերկինից վըկայեալ ասէ. եկայք
օրհնեալքըդ հօր իմո՛՛յ, ժառան-
գըդ երկնից խորանացն: Ալ ըզէք
ըզտեղի անկեցըն ապըստամբողա-
կան թըշնամո՛՛յն, որ զ'ի յերկինից
վայր անկեա՛լ:

դկ Ա՛ստղեն ազօթք իմ տէ՛՛ր զ'ի տա-
ճար սո՛ւրբ քո. և առաքեա՛ զ'ի մեզ
տէ՛՛ր զօգնութիւն զ'ի լեռնէ սրբու
քումմէ: Հոգեանացի՛՛ աչք քո
տէ՛՛ր զ'ի վերայ աստեղծուածոց քոց.
և առաքեա՛ զ'ի: Ո՛ երեկոյի՛՛ ազօթս
մեր ընկալ տէ՛՛ր բարեխօսութիւ
ծնողի՛՛ քո. և առաքեա՛ զ'ի:

Ա՛ման խոստովանութեան համ աչխատ քրզ
հի, և հաստատութեան սրբոյ եկե-
ղեցւոյ զտեր ազաչեացուք: Ա՛սա-
ցուք ամէն մխաբանութեամբ:

Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողոր:
Ա՛յր գիտաց՝ բարեխնամող՝ արա- աղո
րիչ ամենայն արարածոց. ընկալ ըզ-
պաղատանս ծառայից քոց զ'ի ժամ
երեկոյիս. որ առատ ես առ ա-
մենեսեան՝ պարգեւօք բարերարու-
թեան քո: Ողորմեա տէր ամենայն
աչխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբ
բոյ. հիւանդաց՝ վշտացելոց՝ ձանձ
պարհոդաց՝ նաւորդաց՝ խոստովա
նողաց՝ ապաչխարողաց՝ և հոգւոցն
հանգուցելոց: Ո՛վ դու տէր ամե
նակալ՝ դիտես զպէտս մեր և զկա
րիս առաւել քան զոր խնդրեմք և
խնամամք. և քեզ ընդ որդւոյ և ա
մենասրբոյ հոգւոյդ վայելէ փառք
իշխանութի՛ն և պատիւ. այժմ և:

Յառաջս աղաչեմք ասել՝ Տէր ամենակալն. և
իբր զարդն և Աղօթքն. պէս յերես 284. յառաջ
քո՛ քահանն, և յետ նորա՝ Որ բնակեալն: Իսկ յայլ

աստուծոյ պահոց, և ի փոնս Մարիրոսաց՝ ասի ճրայն Որ բնակեալն։ և՝ ի հերաիամոտս՝ Աստ օրհնեցէք։

Աբաքումն վախ։

Որ բնակեալն է յօդնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանգիցէ։

Ասացէ ան՝ ընդունող իմ ես, ապաւէն իմ ած, և ես յուսամ՝ ի նա։

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին, և՝ ի բանից՝ ի խռովութէ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ՝ ի հովանի թեւոց նորա յուսացիս։

Որպէս զէն՝ շուրջ եղիցի քեզ ճշմարտութիւն նորա։

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, և ոչ՝ ի նետէ որ թռչի՝ ի տուէ։

Ցկրէ որ շրջի՝ ի խաւարի, ՝ի դայթակղութենէ դիւթին՝ ի հասարակ աւուր։

Ընկիցի՝ ի կողմանէ քումմէ հազարք և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ, և առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։

Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս դու, և զհատուցումն մեղաւորաց

տեսցես։ զի դու տէր յոյս իմ ես։ Ց բարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն։ զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջանք մի մերձեսցին՝ ի յարկս քո։

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեսցէ է վասն քո, ՝ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո։

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո։

Ի վերայ իժի և քարբից դնասցես դու։ և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն։

Քանզի յիս յուսացաւ և փրկեցից զնա։ հովանի եղէց նմա՝ զի ծանեաւ զանուն իմ։

Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա, և առ նմա եղէց ՝ի նեղութէ։

Փրկեցից և փառաւորացից զնա, երկայն աւուրբք լցուցից և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։

Ո՛ր քեզ տէր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալդ ես ՝ի յերկինս։

Որպէս աչք ծառայի ՝ի ձեռն տեառն

խոյ . և որպէս աչք ապականոյ՝ ի
ձեռն սխալանոյ խոյ :
Ականջք են աչք մեր առ քեզ տէր
առատ մեր . մինչեւ ողորմեացես
՝ի վերայ մեր :
Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ .
զի բազում լցաք արհամարհանօք :
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա
խատանօք , որք նախատէին զմեզ . և
արհամարհանօք ամբարտաւանից :
Ընդ յանուն քում կեցո զիս , և ի
զօրութենէ քումմէ խոյս տուր ինձ :
Ականջք քո լսեսցեն աղօթից իմոց , ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ :
Օրհնէր յարեան ՝ի վեր իմ , և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համա-
րեցան զքեզ առաջի իւրեանց :
Ահա առաջ օգնական իմ , և
տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ :
Ի դարձուցանել զչարն ՝ի լծկնաւիս
իմ , ճշմարտութիւք քով առատեա զնմա :
Եւս կամօք իմովք պատարագս ամ-
նուցից քեզ . և խոստովան եղէց
անուան քում տէր , զի բարի է :

Ցամք նեղուէ իմովք վրիպեցեր զիս ,
և՝ի լճկնաւիս իմ եռեա ակն իմ :
Փառք Հօր և որդւոյ և :

Կաղնիանք :

Օ՜ բարձրեալն զբրիստոս արուցուք
մեզ ասպետէն , զի ոչ հասցեն առ-
մեզ չարք . և տանջանք մի մերձե-
ցին ՝ի յարկս մեր :

Քառդ :

Եւ մեք միաբան զղջմամբ ի
տեառնէ խնդրեսցուք , առացուք ա-
մենեքեան միաբանութեամբ :
Տէր ողորմեա . տէր ողորմեա . տէր ողոր :

Աղօթք :

Յոյս կենաց՝ ընդունող աղօթից՝
քաւիչ մեղաց և կատարիչ խնդրու-
ածոց քրիստոս աստուած մեր .
ընկալ զպաղատանս մեր ՝ի ժամ ե-
րեկոյին՝ բարեխօսութեամբ սուրբ
աստուածածնիդ և ազաչանօք ամ
սրբոց քոց : Լուր մեզ տէր և ողոր-
մեա . ներեա քաւեա և լծող զմեզս
մեր . արժանաւորեա զոհութեամբ
վառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ

արբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։
Ցնծեա տէր զպաշտօնեայս քո։
Բարեբար և բազումողորմ ասա։
Հայր մեր որ յերկինս։

Փոխ Կիրակամուտ։

Ելա օրհնեցէք սմենայն ծառայք տեառն զտէր. ո կայք ի տուն նմն, և ի գաւխթս սրտոցդ մերոյ։
Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր ի սրբութիւն, և օրհնեցէք զտէր։
Օրհնեսցէ զմեզ տէր ի սիովն, որ արար զերկինս և զերկիր։
Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլոր սրտիւ իմով. առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ։
Ծի լսեր զբանս բերանոյ իմոյ. երկիւղածից ի տաճար սուրբ քո. և խոստովան եղէց անուան քում, վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քոյ։
Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո. յորում աւուր կարդամ աւ քեզ, վաղվաղակի լուր

լինէ. և բազում արասցես զօրութիւնս յիմ։
Խոստովան եղիցին աւ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի, զի լսան զբանս բերանոյ քո, և օրհնեսցեն զճանապարհս քո։
Մեծ են վասք ամն. բարձր է տէր, զհոնարհս տեսանէ, և զբարձունս ի հեռաստանէ ճանաչէ։
Թէ գնացից ես ի մէջ նեղութեան, կեցուսցես զիս ի բարկութեան թշնամեացն։
Ձգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աջ քո. և տէր հատուսցէ ընդ իմ։
Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի անտես առներ։
Ելատուած յանուան քում կեցո զիս.

Եայն ղպէս յերես 488.

Փառք հօր և որդւոյ և։

Քարող։

Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի տեառնէ՝ զի զողորմութեան զշնորհս իւր արասցէ ի վերայ մեր։ Տէրն ամենակալ կեցուս

ցէ և ողորմեցայ։ Կեցո՛ տէր։ Տէր ողորմեա՛։ տէր ո՞ղորմեա՛ ։ տէր ո։

Աղօթք։

Ծառաւոր խաղաղութեան օգնական և վրկիչ անձանց մերոց քրիստոս աստուած մեր, պարտական պահեա զժողովուրդս քո ընդ հովանեաւ թեւոց քոց՝ ի խաղաղութեան։ Փրկեա յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամէն, արժանաւորեա զոհութեամբ վառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և։

Քարոզ Խաչի։

Սուրբ խաչիս աղաչեցուք զտէր, զի տալոյ վրկեցցէ զմեզ ի մեղաց, և կեցուսցէ զնուիրեալ ողորմութեան իւրոյ։ Ընդունակալ տէր աստուած մեր, կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ թեւոց և պատուական խաչիդ քոյ՝ ի խաղաղութեան, վրկեա յերեւելի և յանե-

րեւոյթ թշնամէն։ Արժանաւորեա զոհութեամբ վառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ և։

Խրատ վասն երկպաշտութեան նկուղեցւոյ։

Ուրախ եղէ ես՝ որ ասէին ցիս, Ի տուն տեառն երթիցուք մեք։ Հաստեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո երուսաղէմ։

Երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք, և բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ։

Ընդ որում անցանէին ազգք՝ ազգք տեառն, ի վկայութիւն իսրայէլի, խոստովան լինել անուան տեառն։

Ընդ որում արկեալ են աթոռք դատաստանի, աթոռս արկեալ են ի տան դաւթի։

Հարցէք զողջունս երուսաղէմի, և ղշինութիւնն՝ որք սիրէք զտէր։

Նղելոյ լիցի խաղաղութիւն ի զօրութեան քում, և շինութիւն յաշտարակս յամուրս քո։

Վասն եղբայրց և ընկերաց խնդոյ խոշ
ակեցոյ զխաղաղութիւն . վասն քոյ
և վասն տան տէրն ես վերոյ խնդել-
բեցայք զբարութիւն ՚ի քէն :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո . կեցո
զորդի աղախնոյ քո . և արա առ խա
նչան բարութեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն .
զի դու տէր օգնեցեր ինձ , և մխի
թարեցեր զիս :

Փառք Հօր և որդւոյ և :

Կարգ եկեղեցւոյ :

Ահ եկեղեցեաւս աղաչեցուք զմեր
զի տալոյ վերկեսցէ զմեզ ՚ի մեզոյ .
և կեցուսցէ հնարհիւ ողորմութե
իւրոյ : Ամենակալ տէր ած մեր՝ կե
ցո և ողորմեա :

Աղօթք .

Ա՛ր դրան սրբոյ եկեղեցւոյս , և
առաջի աստուածընկալ և պայծա
ռացեալ առեալ նշանացս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիւղածութեամբ .
զառեալ և դիմաշալի և զյաղթող
տէրութիւնդ . քո օրհնեալ և վա

ստուածդ . և քեզ մատուցանեմք
զօրհնութիւն և զփառս Հօր և որ
դւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ . այժմ և :

Փոխ :

Ընդունելեցէք առ տէր ամենայն եր
կիր . ծառայեցէք տեն ուրախութիւ :
(սղ. ղթ) . Օ՛փոխն ըմն ասա . և փառք փոր :

Կարգ .

Օրհնեալ զամենակալն ած՝ ըզ
հայր տեառն մերոյ Յիսուսի քրիս
տոսի . որ արժանի արար զմեզ կալ
՚ի տեղւոջ վճռաբանութեան և
երգել զերգս հոգեւորս : Ամենա
կալ տէր ած մեր՝ կեցո և ողորմեա :

Աղօթք .

Ի մէջ տաճարիս , և առաջի ած ըն
կալ և պայծառացեալ նբ նշանացս ,
և նբ սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւ
ղիւ երկիւղածութեամբ . զնբ և դիմա
շալի և զյաղթող զօրութիւդ քո
վճռաբանութեամբ . և քեզ մատուցա
նեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ հօր
և ընդ սրբոյ հոգւոյդ . այժմ և :

Ի յարկի սրբութեան և՛ տեղւոջ վտանգութեանց. հրեշտակաց բնակ կարանիս և մարդկան քաւարանիս, և առաջի աստուածընկալ և պայծառացեալ տուր նշանաց և ոք խորհանաց խոնարհեալ երկիւղիւ երկիւղապանեմք. զտուր և գհրաշալն և գյայտնութիւնդ քո օրհնեմք և վտանգեմք. և ընդ երկնային զօրսն գեղ մատուցանեմք զօրհնութիւն և գփառս ընդ հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեան։

Կարգաւորութիւն հատարակաց աղօթից խաղաղական ժամուն. որ կատարի ի դէմ Հոգւոյն Ըստուծոյ, այլ և ի դէմ Բանին Ըստուծոյ որ էգոտ ի դերկնէն, և կՀ ի գԺողո, և խաղաղութիւն տայր Հոգւոյն։

Որհնեցիր գտեր յաւիտենից ժամ, յաւիտենից ժամ օրհնութիւն նորա ի քեզ եղիցի։

Ետր արարածոյ անձն իմ. տէր Ըստուած իմ մեծ ես հեզ, և ոտիս եղիցին։ Մեծ արարիչ զտեր լինես, և բարձր արուեստ զանուն նորա ի միտն։ Կնդրեցի ի տան և լուս լինի, յաւիտենից ներգործէ իմոյ վերեաց գիս։ Մտանէք առ տէր և առէք զլոյս, և երեսք ձեր մի ամաչեսցեն։ Ես յս ազբատ կոչեաց առ տէր, և տէր լուաւ ինձ. յաւիտենից ներգործէ զիս տուն վերեաց գաս։ Բանակ հրեշտակաց տեառն շուրջ են զերկիւղածսն իւրոյ, և ազատ հանէ զնոսա։

փառք հօր և որդւոյ և
ես ևս խաղաղութեան զտէր աղա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և։

Երգ աստիճանաց։

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր
կարդացի, և լուաւ ինձ տէր. վերը
կեաց զանձն իմ ի շրթանց նենգա
ւորաց և ի լեզուէ չարէ։
Օ՛ի տացի քեզ կամ զինչ յաւելցի
լեզու նենգաւոր։
Օ՛ձանուն բովանդակ ասա։ Բայց ոմանք ալէլու-
սեն, չի երգ աստիճանաց է։

Սաղմս. ձէ.

Տէր աստուած փրկութեան իմոյ, ի տուէ կարդացի և գիշեր
ի առաջի քո։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր.
խոնարհեցայ ունկն քո ի խնդրուածս իմ։
փառք հօր և որդւոյ և։
Ես ևս խաղաղութեան զտէր աղա։
Օրհնութիւն և փառք հօր և։

Խաղաղութիւն առնելոյն։

Սաղմս. ղ.

Ի կարդալ իմում լուար ինձ ած
ստ արդարութեան, ի նեղութէ
լինձ անդորր արարեր, ողորմեա լինձ
և լուր աղօթից իմոց։
Որդիք մարդկան՝ մինչեւ յե՞րբ էք
խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք զնանր
րութիւն, և խնդրէք զստութի։
Ծանեարուք զի սքանչելեա տարաբ տր
տրեաց իւրում. և տէր լսէիցէ լինձ
ի կարդալ իմում առ նա։
Բարկանայք՝ և մի մեղանչէք. զոր
լինչ ասէք ի սիրտս ձեր՝ յանկողն
նեաս ձեր զղջացարուք։
Տատուցէք պատարագս արդարու
թեան, և յուսացարուք ի տէր։
Բազումք ասեն թէ՝ ո՞ց ցուցցէ մեզ
զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ
առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ե
տուր ուրախութի սրտից մերոց։
Ի պտղոյ ցորենոյ գինեւոյ և ձիթոյ
իւրեանց լցուցեր զնոսա։
Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն
նիջեացուք և զտրմիցուք. զի դու

տէր միայն առանձին յուսալ քո
բնակեցուցեր զմեզ։
Տէր մի՛ արտաքուսիցես քան զիս
դիմաներ զիս, և մի՛ բարկութիւնեամբ
քոյ խրատեր զիս։
Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ
ես. բժշկեա զոսկերս իմ, զի խռո-
վեցան ամենայն իմ։
Ընդէ՞ր իմ յոյժ խռովեցար, և դու
տէր մինչեւ յե՞րբ։
Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ. կե-
ցո զիս տէր քանզի ողորմութիւն քոյ։
Ո՛վ ոչ ոք է որ յիշատակ յիշէ զքեզ, կամ ո՞վ դժոխս խոստովանի
առնիցի առ քեզ։
Վաստակեցայ ես ի հեծութեան
իմում. լուացի զամենայն գիշեր
զմահիճս իմ, և արտասուօք իմովք
զանկողինս իմ թացի։
Խռովեցաւ ի սրտմտութենէ աչն
իմ. և մաշեցայ ես ի վերայ ամե-
նայն թշնամեաց իմոյ։
Ի բաց կացէք ինէն ամենեքեան,
զի լսեաց տէր ձայն լալոյ իմոյ։

Լուաւ տէր աղաչանս իմ, լուաւ
տէր աղօթից իմոց, և տէր զկնի-
դիւրասցէ իմ ընկալաւ։
Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ա-
մենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս
և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և
խռովեսցին։
Մինչեւ յե՞րբ տէր մոռանաս զիս
յանտառ, մինչեւ յե՞րբ դարձուցա-
նես զերեսս քո ինէն։
Մինչեւ յե՞րբ դնեմ զխորհուրդս
յանձն իմ, և ցաւք սրտի իմոյ
զաւուրս։
Մինչեւ ցե՞րբ բարձրանայ թշնամին
ի վերայ իմ. նայեաց և լուր ինձ
տէր աստուած իմ։
Լոյս տուր տէր աչաց իմոց, զի մի՛
երբէք ննջեցից ի մահ։
Մի՛ ասասցէ թշնամին թէ յաղթե-
ցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն
ցեն թէ ես սասանեցայց։
Ես յոյսս արարի քո՛ տէր յուսացայ.
ցնծացաւ սիրտ իմ ի փրկութենէ քումմէ.
օրհնեցից զտէր զբարերարդ իմ։

պահեա զիս աստուած իմ զի ես ի քեզ յուսացայ . ասացի տեառն, տէր իմ ես դու , և բարիք իմ լինիս ի քէն են ։

Սրբոց քոց որք են յերկրի քում, սքանչելի արարեր զամենայն կամս իմ ի նոսա ։

Յաճախեցին հիւանդութիւնք նոցա. յետ այսորիկ ապա վաղվաղեցին ։

Ո՛չ ժողովեցայց ի ժողով նոցա յարեանց , և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա ի շրթունս իմ ։

Տէր բաժին ժառանգութեանս իմոյ և բաժակի իմոյ , դու ես որ այսօրէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ ինձ ։

Պիտակք եղեն ինձ ընդ ընտիրս , և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղև ինձ ։

Օրհնեցից զտէր որ խմաստուն արար զիս . մինչ ի գիշերի եւս խրատ տեղին զիս երիկամունք իմ ։

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամ ժամ , զի է ընդ աջմէ իմմէ զի մի սասանեցայց ։

Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ, և ցնծացաւ լեզու իմ, եւս և մարմին իմ բնակեսցի յուսով ։

Զի ոչ թողցես զանձն իմ ի դժոխս , և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւն ։

Ճանապարհս քո կեցուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց , լցուցեր զիս ուրախութեբ ետես քոց ի բաղձրութենէ վայելեցուածոյ քո մինչ յանդ ։

Լուր տեր արդարութեան , և նայեա ի խնդրուածս իմ. ունկն դիր աղօթից իմոց՝ զի ոչ շրթամբք նենգաւորք ։

Երեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն ։

Փորձեցեր զսիրտ իմ և քննեցեր ի գիշերի . փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս անիրաւութիւն ։

Ամ խօսեսցի բերան իմ զգործս որդւոց մարդկան . վասն բանից շրթանց քոց ես պահեցից զճանապարհս խիստս ։

Հաստատեա զշաւիղս իմ ի ճանա

պարհի քում, զի մի գայլ առկիցէ
զին ընտ քում:
Նա առ քեզ ածէ կարապն՝ զի լաւ
ինձ առնուած. խոնարհեցո առ ի
զառնին քո և լու՛ր բանից նոցա:
Ածանչելի արարեր զողորմութիւնս
քո. ո՛վ փրկես զայնոսիկ որ յոյս
ցեալ են ՚ի քեզ, յայնցանէ որ
հակառակ կան աջոյ քո:
Պահեա զիս որպէս բիւր ականն. ընդ
հովանեաւ թեւոց քոց ծածկեա
ցես զիս յերեսաց ամբարշտաց՝ որ
տառապեցուցին զիս:
Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և
՚ի ձարպս իւրեանց արգելին, և
բերանք նոցա խօսեցան զամբար
տաւանութիւն:
Վերժեցին զիս և այժմ դարձեալ
պատեցան զիմեւ. ուշ եդին խո
նարհեցուցանել զիս յերկիր:
Հանդերձեան ինձ որպէս առիւծ զի
պատրաստի յորս, և որպէս կորիւն
առիւծու զի նստի դարանեալ:
Արի տէր ժամանեա նոցա և խա

փանեա զնոսա. փրկեա զանձն իմ
յամբարշտաց ՚ի սրոյ և ՚ի ձեռաց
թշնամւոյն:
Տէր կորո զնոսա յերկիր, բաժան
եա և խառնեա զնոսա ՚ի կեանս
իւրեանց:
Պատուեաք բովք լցան որովայնք
նոցա. յագեցան կերակրովք և
թողին զմնացուածս ազգաց իւ
րեանց:
Ես արդարութեամբ երեւեցայց
երեսաց քոց. և յագեցայց յերե
ւել փառաց քոց:
Դատ արա ինձ ած, և իրաւ արա
ինձ ՚ի դատաւորանի քում:
Յապէ որ ոչ է ինձ, ՚ի մարդոյ մե
զաւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս:
Դու ած հզօրիչ իմ ես, ընդէր մո
ռացար զիս, ընդէր տրտում գնամ
ես ՚ի նեղել թշնամւոյ իմոյ:
Ուսցեա տէր զճոյս քո և զճշմար
տութիւն քո, զի առաջնորդեացեն
ինձ և հանցեն զիս ՚ի լեառն սուրբ
և ՚ի յարկս քո:

Մոխց առաջի սեղանոյ այս առ ինձ, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։
Խոստովան եղէց քեզ օրհնութիւն՝ աստուած աստուած իմ։
Երդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէր խռովես զիս. յուսա առ ինձ, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց ինձ է։
Ընծ յօդնել ինձ նայեաց, և տէր յընկերել ինձ վասն։
Ամաչեսցեն և յամօթ լինիցին, որք խնդրեն զանձն իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն, որք խորհեին ինձ չար։
Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք, որք ասեն ինձ վաշ վաշ։
Ցնծասցեն և ուրախ լինիցին ի քեզ ամենք, որք խնդրեն զքեզ տէր։
Ասասցեն յամենայն ժամ, մեծ է աստուած. և որք սիրեն զփրկութիւնս քո։
Ես աղքատ և տնանկ եմ, ինձ օգնեա ինձ. օգնական և փրկիչ իմ ես. և դու տէր իմ՝ մի յամենայն։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո զորդի աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան բարութեան։
Տեսցենատելիք իմ և ամաչեսցեն. զի դու տէր օգնեցեր ինձ, և մխիթարեցեր զիս։
փառք հօր և որդւոյ և։

ԵՒ.

Ընդհեա՛ մեզ տէր, ի գիշերի զերկնային լզևսաղաղութիւն քո. և պահեա՛ զմեզ ի պատրանաց թըշնամոյն՝ ամենայնիւ զօրութիւն սուրբ խաչի քոյ։ Տէր աստուած վրկութեան իմոյ ի տուէ կարդացի՝ և գիշերի առաջի քոյ։ Մտցեն աղօթք իմ առաջի քոյ տէր. խոնարհեսցի ունկն քո ի խնդրուածս իմ։ Նկեսցէ առ մեզ տէր պահապան ի քէն, և պահեսցէ զմեզ յամենայն ժամ։ Ընդաքեա ի մեզ տէր զչօրութիւն սրբոյ խաչին որ պա-

հետէ զմեզ յամենայն ժամ։ Եւ
ժանկ ասա տէր զերեկոյս զայս խա-
ղաղութեամբ, և առանց վտանգու-
թեան անցս ընդեօք։ Աղաւնատու-
նեա տէր զգիշերս զայս խաղաղ-
ութեամբ և առանց մեղաց պա-
հել զմեզ։ Ընդ մեզ տէր ած՝
պիտաջնիք հեթանոսք և պատե-
ցարուք. զի ած ընդ մեզ է։ Եւ
լուարուք զայս ի ծագաց մինչեւ ի
ծագս երկրի. զի։ Եւ հզօրացեալքդ
պարսեցարուք. զի։ Եւ զի լեռք
և դարձեալ զօրանայք՝ դարձեալ ի
պարտութիւն մատնեսջիք. զի։ Եւ
ըզխորհուրդն զոր խորհիք՝ խափա-
նէ տէր. զի։ Եւ ըզբանըն զոր խօ-
սիք՝ մի ճնասցէ առ ձեզ. զի։ Եւ
քանզի յերկիւղէ ձերմէ մեք ոչ եր-
կիցուք, և ոչ խաւսիցուք. զի։ Եւ
ըզտէր աստուած մեր վաւաւոր
արասցուք, և նա եղիցի մեզ յեր-
կիւղ. զի։ Եւ յուսացեալ եղիցուք

մեք ի նա, և նա եղիցի մեզ ի սըր-
բութիւն. զի։ Եւ յուսացեալ եղիք
ցուք մեք ի նա, և նա եղիցի մեզ
ի փրկութիւն. զի։ Եւ ահաւասիկ
ես և մանկունք իմ, զոր ետ ինձ
աստուած. զի։ Եւ ժողովուրդ որ
նստէր ի խաւարի՝ ետես ըզլոյս
մեծ. զի։ Եւ որ բնակեալք էք ի
խաւարի և ի ստուերս մահու,
լոյս ծագեսցի ստ ձեզ. զի։ Եւ
քանզի մանուկ ծնաւ, որդի և տը-
ւաւ մեզ. զի։ Եւ որոյ իշխանութի
իւր ի վերայ ուսոց իւրոց. զի։ Եւ
որ կոչի անուն նորա մեծի խորհըր-
դոյ հրեշտակ. զի։ Եւ սքանչելի
խորհրդակից. զի։ Եւ ած հզօր իշ-
խան. զի։ Եւ իշխան խաղաղութե
հայր հանդերձելոյ յաւիտենից.

տէր աստուած ընդ մեզ է։

Եւ վաւք հօր և որդւոյ և հոգ-
ւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն։

Մաղթանք.

Ի մերձենալ երեկոյիս՝ համբաւ-
նամբ զձեռս մեր ՚ի սրբութիւն.
զոր լինչ մեզսք այսօր խորհրդով,
բանիւ, կամ գործով ՚ի յանկողինս
մեր զղջանալով. խոստովան լինել-
լով զդատաստիս սրտից մերոց ծած-
կապիտիւդ աստուծոյ, յուսալով յո-
ղորմութիւն քո: Նա մեք մեր
պոչեացուք. յիշեա զմեզ տէր, յոր-
ժամ դաս արքայութեամբ քով, և
ողորմեա մեզ:

Քարոզ.

Նա ևս խաղաղութեան զտէր աղա:
Պահպանութիւք զտեառնէ, որ խ-
րով ողորմութեն առաքնորդեաց մեզ
՚ի գործս տունջեան. և շնորհեաց
մեզ միաբան գալ հաւանիլ ՚ի հան-
դիսս դիշերիս: Նա մեք յամենայն
ժամ աղաչեացուք զմարդասէրն ած,
լինիլ պահապան անձանց մերոց. և
նա խրով ողորմութեամբն պա-
հեսցէ զմեզ. և առաքնորդեալ հա-
ւատոյ յիւր բարութեան հան-

դիսան. զոր խոստացաւ սիրելեաց
իւրոց Ճշմարիտն աստուած յիսուս
քս. տէրն ամենակալ կեցուսցէ և:
Ո՛հանդիստ դիշերիս: Ո՛հրեշտակ:
Ո՛քաւութիւն: Ո՛արքայ: Նա եւս:
Ո՛անձինս: Ողորմեաց:

Աղօթք.

Տէր բարերար, որ մեծաւ գթու-
թեամբ քով պատրաստեցեր զյա-
ւիտենական հանդիստն առաքի-
նութեամբ աշխատելոցն. և կոչե-
ցեր առ քեզ քաղցր ձայնիւ զը-
ծանրաբեռնեալսն և զտաժանեալ-
սին մեզօք, հանդիստ նոցա խոս-
տանալով: Ընդունեա և մեզ տէր՝
անխտով խաղաղութեամբ զդիշե-
րըս անցուցանել. և՛ի ծանրութէ
մեզայ զաշխատեալքս՝ ապահովեա
ողորմութեամբ քով. և արժանա-
ւորեա մշտնջենաւոր հանգստեանն
ընդ ամենայն սուրբս քո: Նա դո-
հանալով փառաւորեցուք զքեզ
ընդ հօր և ամենասուրբ հոգւոյդ,
այժմ և միշտ և:

Պարզեւատու բարեաց, և ազբիւր խաղաղութեան տէր աստուած մեր. յամենայն աստանդական խռովութեանց խաղաղացար զմիտս մեր, և զհարկուրդս՝ ի դիշերիս յայսմիկ, և յամենայն ժամանակի։ Արձակ զի առաջնորդեալք յանցաւոր կենցաղոյս՝ ժամանեացուք յաւիտենական երկնից ազբատութեանդ. զոր պատրաստեցեր ի սկզբանէ աշխարհի սբոց քոց։ Ոչ ընդ նոսին զոհացեալ վաստատութեամբ զհոգի և զմարմին զարդի և զառաքս հոգիդ, այժմ և։

Սաղմոս. խլ։

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ, ես յումմէ երկեայց. տէր ապաւէն կենցաղոյ իմոյ՝ ես յումմէ դողայց։

Ի մերձենալ առ իս չարագործս ուտել զմարմին իմ, նեղիչք իմ և թշնամիք իմ՝ նոքա տկարացան և անկան։ Թէ պատահասցի ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ, և թէ յարիցէ ի վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն և այսուհետև ի քեզ տէր յուսացայ։

Օմի խնդրեցի ի տէրէ, և զայն ազաչեմ. բնակիլ ինձ ի տան տեառն զամս աւուրս կենցաղոյ իմոյ։

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն տեառն, և հրամայեաց տալ ի տաճարի նորա։

Ծածկեաց զիս ի խորանի իւրում յաւուր չարի. ընդ յարկաւ սրտի զիս ի ծածկումի խորանի իւրում։

Ի վեմ բարձր սրտեր զիս. և այժմ բարձր սրտ զգլուխ իմ ի վերայ թշնամեաց իմոց։

Շուրջ եղէց՝ և մատուցից ի խորանի նորա պատարագ օրհնութեան, օրհնեցից և սաղմոսասացից տեառն։

Լուր տէր ձայնի իմում, զի կարգացի առ քեզ. ողորմեա ինձ և լուր ինձ, զի քեզ ասաց սիրտ իմ. և խնդրեցին երեսք իմ, զերեսս քո տէր խնդրեցին։

Ակն դարձուցաներ զերեսս քո ինէն. և ամի խոստովի բարեխութեամբ ի ծառայէ քումմէ։

Օգնական իմ լեր տէր՝ մի անտե-
դեր զիս, և մի Թողուր զիս աստ-
ուած փրկիչ իմ։
Հայր իմ և մայր իմ Թողին զիս.
և տէր իմ ընկալաւ զիս։
Օրէնադէտ արա զիս տէր ի ճանա-
պարհի քում. և առաջնորդեա ինձ
ի շաւիղս քո ուղիղս։
Ոչ ան Թշնամեաց իմոց, մի մատներ
զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց։
Յարեան ի վերայ իմ վկայք մե-
ղաց. և ստեցին ինձ յանօրէնու-
Թեան իւրեանց։
Հաւատացի տեսանել զբարութի՛ն
ան՝ յերկրին կենդանեաց, համբեր
տեաւն՝ և քաջալերեաց. զօրացի՛ր
սիրտ քո և համբեր տեաւն։
փառք հօր և որդւոյ և։

Երդ տեառն Ներսէսի։

Ա՛յսօր սիրով հայրդ քո ձայնդ
ի քո ստեղծած դուռդ ես ձե-
ռանդ. և՛ ըղձանալով հրեշտակաց

տուր պահապան մեզ տիկարացս.
վերակեա զանձինս ի մուրճանաց ի
խաւարչ ջղաց. զի՛ն ընդ
ընծեան և գիշերի տայդ քեզ
փառս անվրդով։
Ինչ անեղ անըսկըզբեան ծընունդ
անճառ որդի և բան. որ արարչ
ըզտիս գործոյ և ըզգիշեր ի հան-
գիստ քնոյ. տուր ի նըմանել աչաց
մարմնոյ արիւն լինել մեզ ըստ
հոգւոյդ. զի՛ն։
Տաքուն հոգւոց բանաւորաց տղ-
բիւր լուսոյ բաշխող ընտրեաց. ի
վակել դրանց բնութեանց մար-
ճոց լոյս տուր աչաց սրտից մերոց.
ի գիշերայ առ քեզ կանխել ընդ
հրեղինայն օրհնաբանել. զի՛ն։
Ողորմած աչդ երկնդ ըզմեզ
մաքրեա քեզ բնակութի՛ն. ընտրեա
ընդ մանկանցն առաքեալն հանդ-
ես լինել քեզ ի յանկողնի. տուր ըզ
հոգեառաջ բարեկամին ըզխոհ և-

ելոց նշխանակին . զի՛ն՛ լ։
Ներեւել լոյս բառեղծել գ՛ոխու և
գիշեր բաժանեցեր . ծագեա մեզ
տէր ի գիշերի ըզճառագայթս քոնա
նալն . տուր յամ ժամանակի զպահ
պանող աչ քո հոլանի . զի՛ն՛ լ։
Սիրոյ քո հուր արկեալ յերկիր բոլ
բոքեացի ի հոգիս մեր . զևարհուրտ
սլսոից մեր մաքրեացե զլոյս գիտու
թեան քո փայլեացե . ի քնոյ մա
հու զմեզ զարթուսցե զմիտս բո
ցով քո վառեացե . զի՛ն՛ լ։
Ի քեզ նայիմք լոյսդ անմատոյց ի
զգայական ծածկեալ լուսոյ . որ վա
րեն մեր եդար ի գբի և նրնջեցեր
ի տապանի . ան մեզ նրնջեա ար
թուն բնութիւն հեղբեա զչարին
ներդործութիւն . զի՛ն՛ լ։
Ինկե լուսոյ անլսատուերի պատա
նանօք կամք առաջի . որ վանեալ
դրանէք յերեկոյին երեւեցար մե
տասանին . ընդ թուականի առ քեզ

գնչեմք տէր և աճ ընթեզ գաւա
նեմք . է՛ջ և՝ ան մեզ յերեկոյիս և
տուր զողջոյն քո ի հոգիս։
Նամեալ ըզքեզ տէր աղաչեմք
մեզ յօդնութիւն նայեա հայցեմք .
պահապանել խրատչել անձանց մե
ոոց լեր հոլանի . օրհեա առ մեզ
խաղաղարար և նրնչեացուք ան
խռովաբար . զի՛ ընդ առաւօտս
կանխեացուք օրհնել ըզքեզ ընդ
հօր հոգւոյն։
Գնչման փողոյն գաբրիէլի որ ի
վերջնումն գիշերի . լսել արա
մեզ արժանի և աջակողմն օգեաց
դասի . անշէջ վառեալ լոյս խոստե
ոաց ըստ խմաստնն հինգ կուսա
նացն . զի՛ ընդ վեցերորդ ի յառաջ
գասս հարսունք հոգւով մըտցուք
ի փառս։
Չալածեա ի միջնէ տէր նշխանա
խաչի քո զընդդիմամարտս և զանե
ռեալդ դաշանն . և՛ մի տար յապա

կանո՞ւթիւն ղքո ժա՞ռանգութի՞ւ։
Կարեհասեա վասըն մեր ա՞ծամին
մարիամ. որ ծընա՞ւ զտէր աստուա՞ծ
որ հովուերըն զիարայել. ա՞մենաւոր
ընթանչելն վառօքն իւրմէ։

Պաղմանք։

Տէր մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո
յինէն. տէր բարեբար՝ ապաչեմ
ղքեզ, օգնական իմ լեր։ Տէր՝ մի՛
անարգեր զիս. և մի՛ թողուր զիս
աստուած փրկիչ իմ։

Կաղթ։

Ընորհատու բարեաց՝ ամենայնի

աստաո անմահ տէր, ապաչեմք ըզ-
քեզ՝ վարատես յանձանց մերոց
զաղջամղջին և զխաւարային խոր-
հուրդս։ Ի պատրանաց բանսար-
կուին պահեա զմեզ. և շնորհեա
մեզ հաւատով ապաւինիլ յամե-
նասուրբ երրորդութիւնդ՝ ի հայր
և յորդի և ի սո՛ւրբ հոգիդ. այժմ և։

Յաւուրս պաղհայիշ ասք ասէ Ամբիձքն, իսկ
յայլ աւուրս՝ հայր մեր որ յերկինս։

Սաղմ. ՃԺը։

Երանեալ են ամբիծք ի ճանա-
պարհի, և որք գնան յօրէնս նո՛ւն։
Երանի՝ որք քննեն զվկայութիւնս
նորա. բոլորով սրտիւ խնդրեսցեն զնա։
Ոչ թէ որք գործեն զանօրէնութի՛ւն
ի ճանապարհս նորա գնացեն։
Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս
քո՝ ի պահել մինչ յոյժ։
Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճա-
նապարհք իմ, ի պահել մինչ զար-
դարութիւնս քո։

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի, ՚ի զուա-
ռանալ լինել ՚ի պատուիրանս քո։
Խոստովան եղէց քեզ աեր Յու-
դա թուին արուն լսոյ. որպէս աւասյց
զկրաւունս արդարութեան քո։
Օ՜խրաւունս քո պահեցի. մի լթո-
ղուր զիս մինչ ի կատար։
Ի՞նչ ուղղեսցէ երիտասարդ զճանա-
պարհս իւր, այլ ՚ի պահել զբա-
նս քո։
Ընդորում սրտիւ իմով խնդրեցի զը-
քեզ. մի մերժեր զիս ՚ի պատուի-
րանաց քոց։
Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո,
որպէս զի մի մեղայց քեզ։
Օրհնեալ ես դու տէր. ուստ ինձ
զարդարութիւնս քո։
Շրթամբք իմովք պատմեցից զամ-
բարուսն բերանոյ քո։
Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց
զուարճացայ, ոյն չափ՚ի մեծու-
թիւն։
Ի պատուիրանս քո հոգացայ, և ըն-
դուշացայ ՚ի ճանապարհս քո։
Օրհնեալ ես դու Յեսուայ, և ոչ մո-

ռացայ զբանս քո։
Հատո ծառայի քում, զի կեցից և
պահեցից զբանս քո։
Օ՜ծպրծո զաչս իմ, և նայեցայց ՚ի
սքանչելիս օրինաց քոց։
Պանդուխտ եմ ես յերկրի. մի թա-
ղուցաներ լինէն զպատուիրանս քո։
Փափաքեաց անձն իմ, ՚ի ցանկալ
լինել յիւրաւունս քո յամ ժամ։
Սաստեցեր ամբարտաւանից. անի-
ծեալ՝ որք խոտորեցան ՚ի պատու-
իրանաց քոց։
Ի քաց արա յինէն զնախատինս և
զարհամարհանս. զի զվկայութիւնս
քո խնդրեցի։
Բանզի նստան իշխանք՝ և ընդդի-
մէին զինէն. այլ ծառայ քո խոր-
հեր յիւրաւունս քո։
Օ՜ի վկայութիւնք քո քոյք իմ էին. և
խորհուրդք իմ արդարութիւն քո։
Աներթեայս անձն իմ ՚ի հող. տէր
կեցո զիս ըստ բանի քում։
Օ՜ճնութիւնս իմ պատմեցի քեզ, և լը-
սեար ինձ. ուստ ինձ զարդարութիւն քո։

ի ձանապարհս արդարութեց քոց
խնաստուն արա զիս, և քննեցից
զբանչելիս քո։
Տ.քննեցաւ անձն իմ առ ի ձանձրա
նալ. հաստատեա զիս ի բանս քո։
Ո.ձանապարհս մեղաց ի բաց արա
ի՛նէն. և յօրէնս քո ողորմեա ինձ։
Ո.ձանապարհս ճշմարտութեան քո
ընտրեցի. և զկրաւունս քո ես ոչ
մոռացայ։
Մերձեցայ ես ի վկայութիւնս քո.
տէր մի՛ յամօթ առներ զիս։
Ի ձանապարհս պատուիրանաց քոց
ընթացայ. զի անդորր արարեր սիրտ
իմ իմոյ։
Օրէնագէտ արա զիս տէր ի ձա
նապարհս իրաւանց քոց. և խնդրե
ցեցից զնա յամենայն ժամ։
Խնաստուն արա զիս, և քննեցից
զօրէնս քո. և պահեցից զնա բոլո
րով սրտիւ իմով։
Առաջնորդեա ինձ ի շաւիղս պատ
ուիրանաց քոց, զի ընդ նմա հաճեցայ։
Խոնարհեցո զսիրտ իմ ի վկայու

թիւնս քո, և մի՛ յագահութիւն։
Դարձո զաչս իմ, զի մի՛ տեսից ըզ
նանրութիւն. ի ձանապարհս քո
կեցո զիս։
Հաստատեա ծառայի քում՝ զբան
քո յերկիւղ քո։
Հան ի՛նէն զնախատինս, զոր և
կարծեցի. զի դատաստանք քո քաղ
ցր են։
Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց.
յարդարութեք քում կեցո զիս։
Եկեսցէ ի վերայ իմ ողորմութի
քո տէր. և փրկութիւն քո ըստ
բանի քում։
Տայ պատասխանի ըզբ նախատեն
զիս բանիւք. զի ես ի բանս քո
յուսացայ։
Մի՛ ի բացեայ առներ ի բերանոյ
իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչև
յոյժ. զի յիրաւունս քո յուսացայ։
Պահեցի զօրէնս քո յաւիտեան՝ և
յաւիտենից յաւիտենից։
Գնայի ես յանդորրու. զի զպատ
ուիրանս քո խնդրեցի։

Խօսել զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց, և ոչ ամաչել։
Խորհել ՚ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի։
Համբարձի զձեռս իմ ՚ի պատուիրանս քո՝ զոր սիրեցի. և խորհել յարդարութեան քում։
Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և յուսացուցեր զիս։
Սա մխիթարեցէ զիս ՚ի խոնարհութեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս։
Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ։
Յիշեցի զկրաւունս քո յաւիտենից տէր, և մխիթարեցայ։
Տրտմութիւն կալաւ զիս ՚ի մեղաւորաց, և զլք թողլին զօրէնս քո։
Գովելի են ինձ իրաւունք քո, ՚ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։
Յիշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո տէր, և պահեցի զօրէնս քո։
Սա եղեւ ինձ ձանապարհ ՚ի կեանս, զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։

Բաժին իմ ես դու տէր, ասացի պահել ինձ զօրէնս քո։
Ընդունեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով. ողորմեա ինձ ըստ բանի քում։
Խորհեցայ ՚ի ճանապարհս իմ. և դարձուցի զոտս իմ ՚ի վկայութիւնս քո։
Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ, զի պահեցի զպատուիրանս քո։
Տուուն՛ք մեղաց պատեցան զինեւ. այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովանել ինեւ առ քեզ, վասն իրաւանց և արդարութեան քո։
Հաղորդ եմ ես ամենայն երկիւղածաց քոց, որոց պահեալ էին զպատուիրանս քո։
Ողորմութիւն տեառն լի եղեւ երկիր, զարդարութիւնս քո ուսո ինձ։
Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում տէր, ըստ բանի քում։
Ո՛քաղցրութիւն, զգայուն, և զգիտութիւն ուսո ինձ, զի ՚ի պատուիրանս

նըս քո ես հաւատացի։
Մինչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մե-
ղայ. վասն այսորիկ զբանս քո պա-
հեցի յոյժ։
Բաղդ ես դու տէր, և քաղցրու-
թեամբ քով ուսո ինձ զարդարու-
թիւնս քո։
Բազմացան իմ անիրաւութիւնք
ամբարտաւանից. այլ ես քոյրով
սրտիւ լսիլ քննեցի զպատուիրա-
նըս քո։
Անձան որպէս կամին սիրտք նո-
ցա. այլ ես զօրէնս քո խոսեցայ։
Բարի է ինձ, զի խոնարհ արարեր
զիս. ոպ ուսայց զարդարութիւնս քո։
Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո,
քան զհազարս ոսկւոյ և արծաթոյ։
Ձեռք իմ արարին՝ և ստեղծին զիս.
իմաստուն արա զիս՝ և ուսայց ըզ-
պատուիրանս քո։
Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ու-
րախ եղիցին. զի ես՝ ի բանս քո
յուսացայ։
Ծանեայ եղե զի արդարութեամբ

են դատաստանք քո. յիրաւի խո-
նարհեցուցեր զիս։
Եղիցի ողորմութիւն քո՝ ի մխի-
թարել զիս, ըստ բանի քում, ըզ-
ծառայս քո։
Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ և
կեցից. զի օրէնք քո խոսք իմ էին։
Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք ի
տարապարտուց անիրաւեցան յիս.
այլ ես հոգացայ ի պատուիրանս քո։
Խրատեցին զիս երկիւղածք քո, և
որք ճանաչեն զվկայութիւնս քո։
Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարու-
թեան քում, զի մի ամաչեցից։
Կարօտացաւ անձն իմ՝ ի փրկու-
թիւն քո. զի ես՝ ի բանս քո յուսացայ։
Սպասեցին աչք իմ բանի քում.
ասացի՝ երբ մխիթարեսցե զիս։
Եղե ես որպէս տիկ՝ ի պարզի. զի
զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ։
Քանի՞ լինիցեն աւուրք ծառայի քո.
երբ արասցես ինձ իրաւունս՝ ի
հալածչաց իմոց։
Պատմեցին ինձ անօրէնք զկսրտու-

դըս. այլ ոչ որպէս զօրէնս քո:
Ամենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ
են. ՚ի նանիր հալածեցին զիս, օգ-
նեա ինձ:
փոքր ևս եւս՝ և կորուսանէին զիս
յերկրի. այլ ես ոչ թողի զպատ-
ուիրանս քո:
Ըստ ողորմութեան քում կեաց
զիս. և պահեցից զվկայութիւնս
բերանոյ քո:
Յաւիտեան աէր՝ բան քո կայ յեր-
կինս. ազգէ ազգի ճշմարտու-
թիւն քո:
Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ:
Հրամանի քում ճոխ ոմն. զի ա-
մենեքեան ծառայք քո են:
Եթէ ոչ օրէնք քո խոսք իմ էին,
ևանխաւ եւս արդեօք կորուսեալ էի
՚ի խոնարհութեան իմում:
Յաւիտեան ոչ մոռասցայ զարդա-
րութիւնս քո. զի նովքօք կեցու-
ցեր զիս:
Քո եմ ես, և կեցո զիս. զի զար-
դարութիւնս քո խնդրեցի:

Ինձ սպասեցին մեղաւորք ՚ի կորու-
սանել. զի զվկայութիւնս քո ես
՚ի միտ առի:
Յամենայն կատարած տեսի զվախ-
ճան, յոյժ անդորր էին ինձ պատ-
ուիրանք քո:
Որպէս սիրեցի զօրէնս քո. զօրհա-
նութիւնք իմ էին:
Քան զիմ հնամիտս իմ խնամատուն ա-
րարեր զիս ՚ի պատուիրանս քո. զի
յաւիտեան իմ էին:
Քան զամենայն ուսուցիչս իմ ի-
մաստուն եղէ. զի վկայութիւնք
քո խոսք իմ էին:
Քան զծերսն խնամատուն եղէ. զի
զպատուիրանս քո քննեցի:
Յամենայն ճանապարհէ չարէ ար-
գելի զոտս իմ. որպէս զի պահեցից
զբան քո:
Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ.
զի դու օրէնսդէտ արարեր զիս:
Որպէս զի քաղցր են ՚ի բերան իմ բանք
քո քան զմեղր՝ բերանոյ իմոյ:
Ի պատուիրանաց քոց խնամեալ՝ ա-

տեղի զեմ ճանապարհս չարաց. զի
դու օրէնսդէտ արարեր զիս։
Ա՛րագ են բանք քո ոտից իմոց, և
լոյս տան շաւղաց իմոց։
Երդուայ և հաստատեցի. զի պա-
հեցից զամենայն իրաւունս ար-
դարութեան քո։
Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ. տէր՝
կեցո զիս ըստ բանի քում։
Ընդ կամս բերանոյ իմոց հաճեաց
տէր. և զիրաւունս քո ուսո՛ր ինձ։
Ընձեռ իմ ի ձեռս քո է յաւէտ ժամ.
և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ։
Եդին ինձ մեղաւորք որոգայթ. ի
պատուիրանաց քոց ես ոչ մոլո-
րեցայ։
Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յա-
ւիտեան. զի ցնծութիւն է սրտի
իմոյ։
Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ, առնել
զարդարութիւնս քո յաւիտեան,
վասն հատուցման։

Ոչ անօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո
սիրեցի։

Օգնական և վրկիչ իմ ես դու.
և ես ի բանս քո յուսացայ։
Ի բաց եղերուք ինձմէն չարք. և
քննեցից զպատուիրանս աստ իմոյ։
Օգնեա ինձ ըստ բանի քում, և
կեցո զիս. և մի յամօթ առներ զիս
ի յուսոյ իմմէ։
Օգնեա ինձ, և ապրեցո զիս. և
խորհեցայց յիրաւունս քո յամե-
նայն ժամ։
Ընարձեցեր զամենեսեան՝ որք ա-
պստամբք եղեն յարդարութեանց
քոց. զի անիրաւութեամբ էին
խորհուրդք նոցա։
Յանցաւորս համարեցայ զամենայն
մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ
սիրեցի զպատուիրանս քո։
Ցեւեեռեա ընդ երկիւղ քո զմար-
մին իմ. զի ի դատաստանաց քոց
երկեցայ յոյժ։

Արարի իրաւունս և արդարու-
թիւն. մի մատներ զիս ի ձե-
ռըս նեղչաց իմոց։

Ընկալ զծառայս քո ՚ի բարի. զի մի՛
ամբարտաւանք զրուեսցեն զիս:
Սպասեցին աչք իմ վրկութե՛ քում
տէր, և բանից արդարութե՛ քո:
Ըստ ընդ ծառայի քում տէր ըստ
ողորմութեան քում. զարդարու-
թիւնս քո ուսո՛ զիս:
Ծառայ քո եմ ես, խնամատուն ար
զիս, և ծանեայց զվկայութի՛ս քո:
Ժամ է պաշտել զտէր. խափանեցին
զօրէնս քո:
Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուխրանս
քո, քան զոսկի և զտոպազիոն:
Ամենայն պատուխրանք քո յօյժե-
ցան ինձ. զի ատեցի ես զճանա-
պարհս չարաց:
Ահանձելի են վկայութի՛ք քո, վա՛
այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ:
Յայտնութի՛ բանից քոց լուսաւոր
է, և խնամատուն առնէ զտղայս:
Ծբերան իմ բացի, և առի ՚ի հոգի.
՚ի պատուխրանս քո փափագեաց
անձն իմ:
Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ, ըստ

իրաւունս սիրողաց անուան քո:
Ուղղութի՛ն ճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ
ըստ բանի քում, և մի՛ տիրեսցեն
ինձ ամենայն մեղք:
Փրկեա զիս ՚ի զրպարտութե՛ մարդ-
կան. և պահեցից զպատուխրանս քո:
Երեւեցո զերեսս քո ՚ի ծառայս քո,
և ուսո՛ զիս զարդարութի՛ս քո:
Վտակք ջուրց լային յաչաց իմոց. զի
ոչ պահեցին զօրէնս քո:
Ընդար ես դու տէր, և ուղիղ են
դատաստանք քո:
Պատուխրեցեր զարդարութի՛ վկա-
յութեց քոց. և ճշմարիտ են յոյժ:
Սաչեաց զիս նախանձ քո, զի մոռա-
ցան զբանս քո թշնամիք իմ:
Ընտրեալ է բան քո յոյժ, և ծա-
ռայ քո սիրեաց զսա:
Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ.
և զարդարութի՛ս քո ես ոչ մոռացայ:
Արդարութի՛ քո՝ արդարութի՛ յաւի-
տենից. և օրէնք քո ճշմարիտ են:
Նեղութի՛ք և վիշտք գտին զիս. և
պատուխրանք քո խոսք իմ էին:

Ընդարումեամբ են վկայումքնէ քո
յաւխտեան . խնամատուն սրա և
կեցո զնա ։

Կարդացի առ քեզ բոլորով սրտիւ
իմով . լուր ինձ տէր , զի զարդա-
րումիւնս քո՝ խնդրեցի ։

Ընդունակեցի առ քեզ՝ և վրկեա զնա ,
և պահեցից զվկայումիւնս քո ։

Կանխեցի տարաժամու՝ աղաղակե-
ցի . և ես՝ ի բանս քո յուսացայ ։

Կանխեցին աչք իմ առաւօտու . ի
խօսել ինձ զբանս քո ։

Ձայնի իմում լուր ընդ՝ ըստ ողորմու-
քումդ . և յիրաւունս քո կեցո զնա ։

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ
զանօրէնութիւն . զի յօրինաց քոց
հեռի եղեն ։

Մերձ ես դու տէր . և ամենայն
պատուիրանք քո ճշմարիտ են ։

Ի սկզբանէ ծանեայ ի վկայու-ից քոց .
զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա ։

Տես զխոնարհութիւն իմ , և փրկեա
զիս . զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ ։

Դատեա զդատաստանս իմ , և փրկ-

կեա զիս . և ըստ բանի քում կեցո
զիս ։

Հեռի է ի մեղաւորաց փրկութիւն ,
զի զկրաւունս քո ոչ պահեցին ։

Գթութիւնք քո բազում են տէր ,
և ըստ իրաւանց քոց կեցո զիս ։

Բազում են որք հալածեն և նեղեն
զիս . ի վկայութեանց քոց ես ոչ
խոտորեցայ ։

Հայեի յանհաւատացեալս՝ և մաշէի , զի
զպատուիրանս քո ոչ պահեցին ։

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի .
տէր՝ ողորմութիւն քո կեցո զիս ։

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն
է . յաւիտեան են ամենայն իրա-
ւունք արդարութեան քո ։

Իշխանք հալածեցին զիս ի նանիր .
և ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ ։

Ցնծայայ ես ի բանս քո որպէս այն ,
որ գտանէ աւար բազում ։

Ոխերս ատեցի և անարգեցի , և զօ-
րէնս քո սիրեցի ։

Նօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զը-
քեզ , վասն իրաւանց և արդարու-ից քոց ։

խաղաղութիւն բաղում է այնոցիկ,
որք սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ ՚ի
նոսա պատճառութիւն։
Սպասեցի փրկութեան քում Տէր,
և զպատուիրանս քո սիրեցի։
Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս
քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ։
Պահեցից զպատուիրանս՝ և զվկա-
յութիւնս քո, զի ամենայն ճանա-
պարհք իմ առաջի քո են։
Ներգեցին խնդրուածք իմ առա-
ջի քո Տէր, ըստ բանի քում խնայ
ինձ։
Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր,
և բանիւ քո փրկեա զիս։
Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնու-
թիւն, յորժամ ուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամ
պատուիրանք քո արդարութիւն են։
Նեղեսցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս,
զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։
Ցանկացայ փրկութեան քում Տէր,
և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ.
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զընչիար կո-
րուսեալ. խնդրեա զծառայս քո, զի
զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Փառք Հօր և որդւոյ և։

Ն։ ղինի ասի շարական։

Ի բնէն հայցե՛մք հայր գթութեց գ
և ամ ծ մխիթարութեանց. ՚ի
տիեզերական գիշերայնի՛ն ժե՛ղեալ
ժամուս. մխիթարութեա՛ լոյժեղ ՚ի
տրտմութե՛ց ժեզայց, և չնորհեա՛
զուարթութի՛ գործոյքդ աշխար-
հեան. աղաչանո՛ք ա՛ր ամ ծածնին
և ամենա՛յն աշխարհց։
Ոտն քաղցրագո՛յն ամ ծածկին քո հրա-
մանի կո՛չման որդի աստո՛ծոյ. ե՛
կեալ եմք առաջի քո յերեկոյիս
աշխատեա՛լք և ծանրաբեռնեալք.
թեթեւեաց՛ ՚ի ծանրութեանց մե-
ղա՛յ զանձինս, և զօրացո՛ բառնալ
կամաւ լուքաո՛ղքդ լուծ քո՛յ պատ

ուխտանաց . սղայէա ։

Պաղատի՛մք աւ.քեզ Տոգւոյ՛ն Հան դբաստեան Հասեա՛լ ժամուս մար. դասէր Հոգի՛ աւետարծոյ . յորժամ նորոգես զերեսա երկրի , և վերըս. տին ստանա՛ց զոդմա մարդկան . նո՛ բասխետու զարդարեա՛ զոդնըն ջե. ցեա՛լն մեր զոդծնեալն ՚ի քէն ան՛ուն աւազանեան . սղա՛ ։

Օ՛կեղեանա՛ծդիր ա՛նարատ ծընող ի՛ն . արիանե՛մք աւաջի՛ անոխակալ քո . տէրն Թեա՛նըդ քո . յորժամ գաս վառօք Հօր դատե՛լ զոդծըշնամի՛ն խաչե՛ա՛ քո , նե՛րեա յանցա՛նաց մե. րոց բարեխօսու Թեամբ մօր քո՛ և կո՛ա . աղաչե՛մք զոդ քե՛զ տէր պահպանեա՛ զոդմեզ ընդ Հո՛վանեա՛ն խաչի՛ քո սո՛ր ։

Յաղագս սո՛ր և զոդմե՛զ տէր , ընդ սրբոց քոց աւա՛յրելոյն . ո՛չք ար. ժանի եղեն տեսանե՛լ զոդքեզ ՚ի Յարու Թեա՛ն քո . արժա՛նաւորեա

տէ՛ր սեսանե՛լ զոդքեզ ՚ի միւս ա՛նգամ քո՛ դալըստեանն . օրհնու. Թիւն առաքոզե՛ա՛ն ՚ի բարձո՛նա ։ Ի նըստիլ քո յաստեղի դատաւո՛ր աշ հեզ . աղաչանո՛ք սուրբ ա՛ծամ՛ծնին , չիշեա զոդնը՛նջե՛ցեալսն մեր , չոր ժամ գայցես անձա՛ւ վառօք . քան զի քո՛ են վարձո՛ք չարեաց ան՛կն ։

Սրբոյ հո՛գ մարմնա՛ւ . աւետ ու և տաղանա՛կ կուսակրա՛նաց . ո՛րք ՚ի վերնա՛ստ գհայրն կենաց պար. գեւեցե՛ր քաղցեալ բնու Թեան . աւ նա միշտ բարեխօսեա՛ վասն քաւու Թեան մե՛ղաց մե՛ռոց ։

Վասն որոյ և մե՛ք հաւատացեալք

ել՝ երկրպագեմք քո և արտաս-
ուօք հայցեմք՝ ի՛ քէն. բաւեխաւսու-
թեամբ ածածնեին զնծայելն լոյս քո
ցագեա՛ յանձինըս մեր. օրհնեալ
ըզ-քեզ՝ ի յաւուրս երեկոյիս

աղաւո՛ր Թադա՛ւոր։

Պ՛ատաբեա՛լ աւուրց . ընտ-
րեա՛լ ի սկզբանէ՝ նախ քան զաշ-
խարհս . ո՛րոյ ոչ ժամանի եղիք
տեառնել զանտե՛սին հրեղի՛նաց .
բաւեխաւսեցէ՛ք աւր աւր վասն մեր
կանոց ելե՛ալ ե՛ւ գալ։

Բարեկա՛մք քրիստոսի . հաշտարա-
պետք ածո՛ղք՝ նոցին խորհրդոյն .
ո՛րոյ ի հռոմանոս մեզաց ծոլիցս
վերածիլ զմա՛րդկի՝ ի կեա՛նս սո՛ւրբ
մահ . բարեխաւս։

Վերապա՛շխ քան ըզբնաւս . սո՛ղ
Ճառելոյն հա՛մբք երանե՛լ Թեան .
ո՛րոյ ի դալստեա՛ն տեառն
նըստիլ յերկոտասան աշա՛կերտին քրիս-
տոսի . բարեխաւս։

Պա՛րտնակեա՛լ սուհէլին յանեղա՛ն
հէն դրախտի՛ն ըզճանա՛պարհս
ծա՛ռոյն կե՛նաց, քրիստեակո՛վ՛ն
հոյլըն բո՛ցեղէն սրո՛ւելեւ-թ . սո՛
աւր սրտանիայլեալ ցուցա՛ր յերկրի
ածաղարդ վայտ կենա՛ց և՛ փըր-
կո՛ւեան . զքե՛զ օրհնեն մանկ-
կո՛ւնըք սուրբ եկեղե՛ցւոյ։

Սա՛ղէհայր ծառոյն վերաբե՛րեա՛լ
խոյ յորջանի՛ն զս վոխանա՛կ իսա՛կ
հա՛կաց . այլ՝ ի վերա՛ւոյ քո զենաւ
դառն անարատ , ի՛ հաշտուի՛ հօր
և՛ ի բանեա՛լ ըզմեզ՛ս մեր . զքե՛զ։
Պա՛րծանըք աւրհնեա՛ն . դառնեա՛լ
ըզ-քեզ ածային բանին տե՛ղի՝ և՛ զնե՛
նարան . բանդի քե՛զ աւրե՛ցաք
՝ի խաչանող և յանմահութի՛ն դա՛զան
նէ՛ն . և՛ ի վերայ քո հեգեա՛լ հոգի՛
անապական արեանն ըզխորհրդե՛ն

ջնջե՛ցաց ըզմեզ . զքե՛զ։

Երկնաւո՛ր հօր ընտրեա՛լ . զոր
հոլիւրն քաջ Թողեա՛լ երկի՛նս, և

եկեալ ՚ի խընդի՛ր մեզ մոլորե՛լոցս. ոչ՝ ըզգեալ զմի՛ւ հայրմուրց՝ զի, այլ ուրախութի՛ւն ՚ի յերկի՛նս երկնաւո՛րացդ. այլազեա՛լք լուծ ձե՛ղ բարեխո՛ս լերուք առ տէ՛ր վասն քաւութեան մեղա՛ց մե՛րոց։

Տեսանո՞ղք անտե՛սին. խո՛ւրըդաճո՛ւք խորոյն աստո՛ւծոյ. որք ի՛ջեալ ընդ մի՛ամտին ապաստանել անօրէնո՛ւթեան. ՚ի ծննդեանն ա՛ետաւո՛րք հո՛ղաւա՛ծն. և կանանչն խաղաղերից կենաց քա՛րտղք ընկե՛նդա՛նեացն. այլա։

Պահապա՞ղք աչխարհի, բանակըք տեն շուրջ զերկի՛ւղածո՛վք. բարեկա՛մք ազդի մարդկան, միջնորդք մա՛հու և յարո՛ւթեան. միքա՛յէլ և գաբրիէ՛լ մե՛ծք, որ կո՛յք միշտ առաջի աներեսո՛ւթ երկրպագութեան. այլա։

Ն՛երկնաւո՛ր փեսայ անխտրեր լոյս բնա՛ռնալն. որ ՚ի յերկինից իջեր, ՚ի

սէր հայրն քո եկե՛ր բո՛ժշկեցեր. զոր խոսեցա՛ր քե՛զ, բարեկամն և փեսա՛երըն քո՛ յո՛ւմհանգէա. սորին մաղթա՛նքդ ո՛ւրա՛խ լեր։

Վաղճա՛նք ո՛ղջոյն հանգուցելոց. քրիստոս ա՛ծ՝ արա հանգիստ և ողորմութի՛ւն. և մեզ մեղաւորաց՝ շնորհեա զմեղքո՛ւթիւն յանցանաց։

Կարդ։

Ն՛ա ևս խաղաղութեան զտէր աղա։

Վ՚ն հանդուցեալ հոգւոցն ապաշխարութիւնն ընել արդարն դատաւորէ. և զմեզ կենդանիս ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր աստուած։

Տէր ողորմեա. տէր ողորմեա. տէր ողորմեա։

Աղօթք։

Քո որդի ես անոխակալ և բարեգութ՝ դու՝ զձեզ որ արարչական սիրովդ ի հոգիս հանդուցեալ ծառայից քոց Յիշեա յաւուրս մեծի դատաստանի արքայութեանդ քոյ։ Որ սուրբ

Ընկեցէք ՚ի վերայ իմ ողորմութիւն
քո տէր, և փրկութիւն քո ըստ
բանի քում:
Տաց պատասխանի յանդիմանողիս
ինձ բանիւք. զի եմ ՚ի բանս քո
յուսացայ:
Մի՛ ՚ի բացեայ առներ ՚ի բերանոյ
իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչև
յոյժ. զի յիւրաւունս քո յուսացայ
պահեցի զօրէնս քո յաւիտեան ժամ
յաւիտեան՝ և յաւիտեան յաւի
տենից:
Գնայի ես յանդարտու. զի զաւետ
ութիւնս քո խնդրեցի:
Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի
թագաւորաց, և ոչ ամաչէի:
Խոհէի ՚ի պատուիրանս քո զոր
սիրեցի:
Հանգարձի զձեռս իմ ՚ի պատուի
րանս քո՝ զոր սիրեցի. և խոհէի
յարդարութեանց քում:
Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և
յուսացուցեր զիս:

Սա մխիթարեցեալ զիս ՚ի խոնարհու
թեան իմում. զի բան քո կեցոյց զիս:
Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ
խոտորեցայ:
Յիշեցի զկրաւունս քո յաւիտենից
տէր, և մխիթարեցայ:
Տրտմութիւն կալաւ զիս ՚ի մեղա
ւորաց, և զօրէնս քո թողին զօրէնս քո:
Գովելի են ինձ իրաւունք քո, ՚ի
տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ:
Յիշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո տէր.
և պահեցի զօրէնս քո:
Սա եղև ինձ ճանապարհ ՚ի կեանս,
զի զարդարութիւն քո խնդրեցի:
Օ՛անօրէնս առեալ և զօրէնս քո
մերեցի:
Օգնական և փրկիչ իմ ես դու. և
ես ՚ի բանս քո յուսացայ:
Բաց եղերութ յինէն չարէ. և քնն
նեցից զպատուիրանս աց իմոյ:
Օգնեա ինձ ըստ բանի քում, և
կեցո զիս. և մի յամօթ առներ զիս
՚ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեա ինձ, և ապրեցո զիս. և խոհեցայց յիւրաւունս քո յամենայն ժամ։

Ընտրեցեր զամենեսեան՝ որք ապրատամբք եղեն յատրպատականէ քոյ. զի անիրաւութեամբ էին խոհուրդք նոցա։

Յանցաւորս համարեցայ զամ մեղաւորս երկրի. վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո։

Ռեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ. զի ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ։

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր. ըստ բանի քում իմաստուն զիս արա։

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր, և բանիւ քո փրկեա զիս։

Ընկեսցեն շրթունք իմ զքարհնութիւնս քո, յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո։

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատուիրանք քո արդարութեամբ են։

Եղիցի ձեռն քո՝ ի կեցուցանել զիս, զի զպատուիրանս քո ընտրեցի։

Ցանկացայ փրկութեան քում տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին։

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ, և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։

Ա՛ղտրեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ, խնդրեա զծառայս քո՝ զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռացայ։

Ա՛ր եկեսցեն՝ ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից, և ձեռք մեղաւորացն մի դողացուսցեն զմեզ։

Ընդ անկցին ամենեքեան որք դործեն զանօրէնութիւն, մերժեսցին և այլ մի կարասցեն հաստատել։

Ես՝ ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և ուրախ եղէց յայծ փրկիչ իմ։

Տէր տէր ես ինձ զօրութիւն և կացոյց զոտս իմ՝ ի հաստատութենէ. ի վեր պարանոցի թշնամեաց կացոյց զիս, և հանդոյց զիս երագ երագ։

Ար բնակեսցէ յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ

Յերիվինա Հանդիպէ։

Ըսաւդէ ան՝ ընդունիլ իմ եւ ապա
ւէն իմ ած, և ես յուսամ՝ ի նա։
Նա վրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսո
ղին, և՝ի բանից՝ի խռովութենէ։
Ի Թիվինաէջս իւր ընկալի զքեզ՝ի
հովանի թեւոց նորա յուսասցիս։
Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեզ՝
ճշմարտութիւն նորա։
Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի,
և ոչ՝ի նետէ՝ որ թռչի՝ի տուէ։
Ցիւրէ որ շրջի՝ի խաւարի, ՝ի դա
թաւկղութենէ դիւին՝ի հասարակ
աւուր։
Ընկիցի՝ի կողմանէ քումմէ հազարք,
և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ. և ա
քեզ ինչ ոչ մերձենայցին։
Բայց միայն աչօք քովք հայեցիս
դու, և վհատութիւն մեղաւորաց
տեսցես. զի դու ակն յոյս իմ ես։
Ցբարձրեալն ապարեր քեզ ապաւէն.
զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք, և տանջ
անք մի մերձենայցին՝ի յարկս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեսցէ

վան քո, ՝ի պահել զքեզ յամե
նայն ճանապարհս քո։
Ի բազուկս իւրենց ընկալցին զքեզ։
զի մի երբէք հարցես զքարի զոտն քո։
Ի վերայ լիժից և քարից գնասցես
դու. և առ ոտն կոխեսցես զա
ւազն և զվիշապն։
Վասն զի յիս յուսացաւ, և փրկեցից
զնա. հովանի եղէց նմա զի ծանե
ա՛ զանուն իմ։
Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նը
մա. և առ նմա եղէց՝ի նեղութեան։
Փրկեցից և փառաւորացից զնա.
երկայնաւուրբք լցուցից, և ցու
ցից նմա զփրկութիւն իմ։
Ընդ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ,
որ բնակեալդ ես՝ի յերկինս։
Որպէս աչք ծառայի՝ի ձեռն տեա
ռն իւրոյ. և որպէս աչք աղախնոյ
՝ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
ած մեր. մինչև ողորմեսցիս՝ի վր մեր։
Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ.
զի բազում լցաք արհամարհանօք։

Նա առաւել քան անձինք մեր նա-
խատանօք, որք նախատէին զմեզ. և
արհամարհանօք ամբարտաւանից:
Ընդ յանուան քում կեցո զիս, և՛ ի
զօրութեան քում իրաւ արա ինձ:
Ականաւք լուր աղօթից իմոց, ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ:
Օտարք յարեան՝ ի վե՛ր իմ, և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համա-
րեցան զքեզ առաջի իւրեանց:
Ընդ առատ ողորմի քում, և տէր
ընդունող հոգւոյ իմոյ:
Ի դարձուցանել զչարն՝ ի թշնամիս
իմ, ճշմարտութե՛ քով ասատկեա զնո՛:
Նա կամօք խնդրէ պատարագս մա-
տուցից քեզ. և խոստովան եղէց
անուան քում տէր, զի բարի է:
Ցամ նեղութե՛ էմէն փրկեցեր զիս,
և՛ ի թշնամիս իմ եառես աչն իմ:
Օրհնեալ ես դու տէր ած հարցն
մերոց, գովեալ և առաւել բարձ-
րացեալ յաւիտեան:
Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փա-
ռաց քոց, գովեալ և առա:

Օրհնեալ ես՝ ի՞ տաճարի փառաց
սրբութե՛ քո, գովեալ և առա:
Օրհնեալ ես՝ ի վերայ աթոռոյ պա-
տուո՛ քո, գովեալ և առա:
Օրհնեալ ես որ նայիս՝ ի խորհուրդս
և հայիս յանդունդս, գովեալ և:
Օրհնեալ ես՝ ի վերայ հաստատու-
թեան երկնից, գովեալ և առա:
Օրհնեցէ՛ք զած՝ ի սրբութե՛ նորա,
օրհնեցէ՛ք զնա՝ ի հաստատութեան
՝ի զօրութեան նորա:
Օրհնեցէ՛ք զնա՝ ի զօրութե՛ նորա,
օրհնեցէ՛ք զնա՝ ի բազում մեծու-
թեան նորա՝:
Օրհնեցէ՛ք զնա՝ ի ձայն օրհնու-
թեան, օրհնեցէ՛ք զնա սաղմոսիւք
և օրհնութեամբ:
Օրհնեցէ՛ք զնա ցնծութեամբ, գո-
վեցէ՛ք զնա ուրախութեամբ:
Օրհնեցէ՛ք զնա՝ ի բանս քառից, գո-
վեցէ՛ք զնա՝ ի բարբառ լեզուի:
Օրհնեցէ՛ք զնա՝ ի ձայն գովութե՛.
ամ հոգւով օրհնեցէ՛ք զտէր:
Ընդ արձակեա զծառայս քո տէր

ըստ բանի քո՛մ՝ի խաղաղութիւն,
զի տեսին աչք՝իմ զլերկութիւն քո՝
զոր պատրաստեցեր առաջի ամե-
նայն ժողովրդոց։
Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և
փառք ժողովրդեան քո՛մ իսրայէլի։
Ձգեցեր զձեռն քո՝ և վրկեաց զիս
աչք քո, և տեր հատոյց ընդ իմ։
Տէր ողորմի՛ քո յաւիտեան, զգոր-
ծս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։
Տէր հան՝ի բանտէ զանձն իմ, զո-
հանալ զանուանել քումմէ։
Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչեւ
հատուցես։
Մեծացուսցէ անձն իմ զտէր, և ցըն-
ծասցէ հոգի իմ ՚ի վրկչաւ իմմէ։
Ասացէ արար՝ի վերոյ խոնարհու-
պաշխանոյ իւրոյ, այսուհետեւ ե-
րանիցեն ինձ ամենայն ազգք։
Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և
սուրբ է անուն նորա։
Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս
երկիւղածաց իւրոց. արար զօրու-
թիւն բազկաւ իւրով։

Ցրուեաց զամբարտաւանս՝ի մտաց
սրտից, և քակեաց զհզօրս յաթո-
ռոց։
Հնամարհս բարձրացոյց, զկարօտս
ելից բարութեամբ, և զմեծատու-
նըս արձակեաց ունայնս։
Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայ ի-
րոյ, յիշելով զողորմութի՛ իւր։
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր՝
ընդ աբրահամու և զաւակի նորա
յաւիտեան։
Տուր զօրութիւն ծառայի՛ քո, կեցո
զորդի աղախնոյ՛ քո, և արա առ ի-
նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն,
զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխի-
թարեցեր զիս։
Փառք Հօր և որդւոյ և։

Մաղթանք։

Ընձեն իմ՝ի ձեռս քո է յամենայն
ժամ, և՛ի սուրբ խաչ քո յուսա-
ցեալ եմ թագաւոր երկնաւոր.
զբազմութիւն սրբոց քոց բարեխօս
ունիմ առ քեզ։ Որ երկայնամիտ

ես առ ամենեսեան , մի՛ անտես առներ զասել-բնեալ ՚ի քեզ. այլ պահեա պատուական և սուրբ խաչ-ելս-քոյ ՚ի խաղաղութեան։

Ֆարզ։

Ընդհանուր զամենայնի ած , և խնդրեացուք ՚ի նմանէ . զի առա-քեսցէ զԵրեշտակ խաղաղութեան. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւ-ղական դիշերիս , ՚ի դիւական խաւ-ւսլթենէ ամբողջ պահելով զհոգի և զմարմին մեր , մինչեւ ՚ի կատա-րումն ժամանակի սմոց մերոց ։

Ամենակալ տէր ած մեր ։

Հանդիսա դիշերիս խաղաղութիւ ։

Երեշտակ ։ Քաւութիւն ։ Արբեց ։

Ես եմ ։ Անձինս ։ Ողորմեաց ։

Աղօթք ։

Տէր աստուած մեր՝ դու պահեա զմեզ խաղաղութեամբ ՚ի դիշերիս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի ։ Ընդ որ երկիւղ քո բեւեռեալ պա-հեա զմիտս և զխորհուրդս մեր ։ Արժան զի յամ ժամ քեզ պահպա-

նեալ լինուք յոտից թշնամ-ւոյն ։ Ես. քեզ հանցուք զօրհնու-թիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ և ։

Խաղաղութիւն ամենեցուն ։

Երեշտակի խաղաղութեան յանձն արա զանձինս մեր տէր զօրութեյ որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխոց-վս ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի , յարթ-նութենէ և ՚ի հանգստեան մերում. զի դու ես արարիչ լուսոյ , և հաս-տիչ գիշերի ։ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ տէր աստուած մեր , զհան-գիստ տեր աստուած մեր , զհան-գիստ խաղաղութեամբ անցուցանել , և հասանիլ ՚ի պաշտօն առաւօտու յերկրպա-դութիւն և ՚ի փառաբանութիւն ամենասուրբ երրորդութեդ , այժմ ։

Սաղմոս ։ դ ։

Խաղաղութիւ յայս և ՚ի սոյն նըն-ջեացուք և զարթիցուք . զի դու տէր միայն առանձին յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ ։

Ի կարդալ լսումդ լսար լինիմ ած

ըստ արդարութեան, ի՝ նեղութենէ
ինձ անդորր արարեր. ողորմեա ինձ
և լուր աղօթից իմոց։
Ողիք մարդկան՝ մինչեւ յերբ էք
խստասիրտք. ընդէր սիրէք զնանր
րութիւն, և խնդրէք զստութիւն։
Ծաներութ զի սքանչելիս արար տր
արդ իւրում. և աեր լսիցէ ինձ
ի կարդալ իմում առ նա։
Բարիանայք՝ և մի մեղանչէք. զոր
ինչ ասէք ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս
ձեր զղջացարուք։
Մատուցէք պատարագս արդարու-
թեան և յուսացարուք ի տեր։
Բազումք ասեն թէ ո՞ ցուցցէ մեզ
զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ
առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և տուր
ուրախութիւն սրտից մերոց։
Ի պտղոց ցորենոյ դիւրոց և ձիթոյ
իւրեանց լցուցեր զնոսա։
Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն
ննջեցութ և զարմիցութ. զի դու
տէր միայն առանձին յուսով քո
բնակեցուցեր զմեզ։

Ընկ՚լուխ Օ՚րիթ։
Խաղաղութիւն առնեցուն։
Եւ ընդ հոգւոյդ քում։
Երկիւղածութեամբ լուարուք։
Ով աւետարանիս՝ որ լսես ցմեզ։
Փառք քեզ տէր աստուած մեր։
Պսակեսուկ։
Ընդ առաքեալս։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ։

Ումեն առնէ ձեզ. եթէ ոչ
հասոն ցորենոյ անկեալ յերկիր
մեռանիցի, ինքն միայն կայ. ա-
պա եթէ մեռանիցի՝ բազում ար-
դիւնս առնէ։ Որ սիրէ զանձն իւր՝
արձակէ զնա. և որ ատեայ զանձն
իւր յաշխարհիս յայսմիկ, ի կեանս
յաւիտենական պահեսցէ զնա։
Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, զինի իմ ե-
կեսցէ. և ուր եմն եմ, անդ և
պաշտօնեայն իմ եղիցի. եթէ ոք
զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա
Հայրն իմ։
Փառք քեզ տէր աստուած մեր։

Քաթաղ։

Սուրբ խաչիս սպասեցութ զտէր՝ զի տալա վրկեսցէ զմեզ ի մեղայ, և կեցուսցէ հնորհիւ ողորմութե իւրոյ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր. կեցո և ողորմեա։

Աղօթք։

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիդ քում՝ ի խաղաղութեան. վրկեա յերեւելի և յաներեւոյթ թշնամոյն։ Ընժանապուրեա զոհութեամբ վառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և։

Օրհնեալ տէր մեր յիս քո. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս։

Ընկանիմք առաջի քոյ սուրբ աստուածածին, և պատկերիդ պանպատուական կիպտոյ, բարեխոսեա վասն անձանց մերոց, և պատկեա զմիածին որդիդ վրկել զմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգէ մերոց։

ՄԱՂԹԱՆՔ ԶՕՐԱՒՈՐՔ ԱՐՀԱՒՐԱՑ

ԳԻՇԵՐԱՑՆՈՑ

Սբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ։

Բան ժբ։

Ընկալ քաղցրութեամբ տէր աճ՝ հզօր՝ զպատնացոդիս զաղաչանս. մատիր գթութեամբ առ պատուական ձեռս զիմօք. փարատեա ամենապարգեւ՝ զամօթահարան տխրութիւս. բարձ յինէն ողորմած՝ զանբերելի ծանրութիւնս. անջրպետեա հնազրաւոր՝ զմահացու կրիտութիւնս. աստրեա միշտ յաղթող՝ զնաբոդին հաճութիւնս. բացատրեա վերնային՝ զմոլեցոյն մառախուղ. կրնքեա կեցուցիչ՝ զկորուսեալն ընդհատմունս. ցրուեա ծածկաւեա՝ զմեղբրնողին չար գումունս. խորտակեա անքննին՝ զմարտողին դիմեցմունս։ Ցեառնապրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց երդ յարկիս. պարփակեա քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս. գծագրեա քո արեամբդ զմուտ սեմոց սենեկիս. կերպացո

զքո նշանել ՚ի հետս ելից մաղթո-
ղիս . ամրացո զքո աջովդ զհանգըս-
տեանս խշտի . մխրճեացես ՚ի հաղ-
ելից զծածկարան անկողնոյս . պա-
հեցես զքո կամօքդ զտառապեալ
անձն ոչ-ոյս . անխափոխս արաս-
ցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս .
կայուացես զջջահակ զպարս զօրու-դ
երկնայնոց . կարդեացես ՚ի դիմի ընդ-
դէմ դիւացին դասու : Տու-ր հան-
դիստ բերկրութեան մահահան-
դոյնս նիրհման ՚ի խորութեան գի-
շերիս , բարեխօսութեամբ հայցուածոց
սրբոց ամենայնի՝ և ամենայն ընտրե-
լոց : Ընդունել զարտութեա զպա-
տուհան տեսութենց զդայարանացս
խնամոյց անզգուշութեանն զետեղ-
ման՝ ՚ի ծխական խոտորութենանց ,
կենցաղական զբաղմանց , անրջական
երազոց , խօլականաց ցնորից , յի-
շատակաբ քո յուսոյդ անվնասելի
պահպանեալ : Ու սփոփեալ վե-
րստին ՚ի ննջմանէ ծանրութեան
ամենազգաստ արթնութեամբ , հո-

գեներով զուարթութեամբ ՚ի քեզ
արձանացեալ , զայս ձայն մաղթա-
նաց՝ բուրմամբ հաւատոց քեզ ա-
նընդհնեալ թափառոր վառաց ան-
ճառից , վառաբանողաց երկնապու-
մար խմբից երդակցեալ յերկինս
առաքել : Ո՛վ դու վառաւորեալ
ես յամենայն արարածոց յաւի-
տեանս յաւիտենից . ամէն :

ԱՂՕԹՔ ԶՕՐԱՒՈՐ

Նորին սրբոյն Գրիգորի :

Բոլոր խոս :

Որդի աստուծոյ կենդանւոյ օրհ-
նեալ յամենայնի՝ հօրդ ահաւոր
լի անքնին ծնունդ , որ անարանայ
աւ ՚ի քէն և ոչինչ : Ով ՚ի ծագել
անստուեր նշուլից ողորմութեան
.քոյ վառաց՝ հալին մեղք . հալա-
ծին դեւք . ջնջին յանցանք . խզին
կապանք . խորտակին շղթայք . կեն-
դանանին մահացեալք . բժշկին
հարուածք . ողջանան վէրք . բար-
նին ապականութիւնք . տեղի տան
տխրութիւնք . նահանջին հեծու-

Թիւնք . վահանու խաւարն . մեկնի մէդն . մերժի մատաղուն . փարա տի մուայն . սպառի աղջամուղջն . վերանայ մուխն . գնայ պիշերն . առաւգրի սադնադն . չքանան չա րնքն . հալածին յուսահատութիւնքն . և Թագաւորէ ձեռն քո ամենակալ՝ քաւչդ ամենայնի : Որ ոչ եկիր կո րուսանել զմարդկան ոդիս՝ այլ կե ցուցանել . Թող ինձ զանիծիս չա րիան իմ բաղում ողորմութեամբդ : Օ՛ դու միայն ես յերկինի անճառ , և յերկրի անզննին . ՚ի տարր գոյն , և յեզրս ծագաց աշխարհի . սկիզբն ամենայնի , և յամենայնի . ամենայն լրմանբ օրհնեալ ՚ի բարձունս . և քեզ լինի հօր և հոգւոյդ սքդ վայելք յաւիտեանս . ամէն :

ԱՂՕԹՔ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԱՆՁԻՆ
ՀԱՒԱՏԱՑԵԼՈՑ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Ջոր արարեալ ես զբոյ տեառն Ղեբսէոմ
Հոյոյ կաթուզիկոսի :

Հաւատով խոստովանիմ և ել-
կրտպատանեմ քեզ՝ հայր և ո-

ղի և սուրբ հոգի , անեղ և անմահ բնութիւն , արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց . և ո՞ ղորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս :

Հաւատով խոստովանիմ , և երկիր պագանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս , միանական սուրբ երրորդութիւն և մի աստուածութիւն , արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի . հալածեա ՚ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղացդ և անգիտութեան . և լուսաւորեա զմիտս իմ ՚ի ժամուս յայսմիկ տալոմիել քեզ ՚ի հաճոյս , և ընդունել ՚ի քէն զխնդրուածս իմ . և ողորմեա քո :

Հայր երկնաւոր աստուած ճշմարիտ՝ որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի ՚ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին , մեղայ յերկինս և առաջի քո . ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին , և զեղեցո ինձ զպատմուճանն զառաջինն զոր մերկացայ մեղօք . և ողոր-

Որդի աստուծոյ աստուած ճշմա-

բիտ՝ որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ, և առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան. խաչեցար թաղեցար և յարեար ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք առ հայր, մեզայ յերկինս և առաջի քո. միշեա զիս որպէս զաւազակն՝ յոյժ ամ դաս արքայութեամբ քոյ. և ողորմ։

Հոգի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ՝ որ իջեր ի յորդանան և ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին, մեզայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեա զիս վերստին աստուածային հրով քո՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զառաքեալսն. և ողորմ։

Ընդ բնութիւն՝ մեզայ քեզ մօտ խնդրել, հոգւով և մարմնով խոստովանիմ զի միշեր զիս իմ զառաջինս վասն անուանդ քում սրբոյ. և ողորմ։

Տեսող ամի՝ մեզայ քեզ խորհրդով բանիւ և գործով. ինձեա զձեռսդիր յանցանաց իմոց, և գրեա զանուն

իմ ի գիրս արդարութեան կենաց. և ողորմ։

Վճնող դատաստանաց՝ մեզայ քեզ կամ և ակամայ գիտութեամբ և անգիտութեամբ. թողութիւն ընդհեա մեղաւորիս, զի ի ծննդենէ սուրբ առազնին մինչեւ ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի ածութեանդ քո զդատաստանօք իմովք, և ամենայն անդամոք մարմնոյս. և ողորմ։

Ամենահանում տէր՝ դիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ զի եւս հայիլ յատաստ, և ականջաց իմոց՝ ոչ լսել զսուտ թիւն, և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսիլ զսուտ թիւն, և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւութիւն, և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ ի ճանապարհս անօրինութեան. այլ ուղեա զբարի ժուժն ունել միշտ առ պատուխրանաց քոց յիմն. և ողորմ։

Ուր կենդանի երիսաոս՝ զհուր սիրոյ քո զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ. զի այրեսցէ զամ

հոգւոյ իմոյ, և սրբեսցէ զկնիքն մե-
տաց իմոց, և մաքրեսցէ զմեզս մար-
միոյ իմոյ, և վառեսցէ զլոյս գիտու-
թե՛ք քո՛ ի սրտի իմում. և ողորմ:

Խնամասուրթի՛ հօր յիսուս՝ տուր ինձ
խնամասուրթի՛, զբարիս խորհիլ և յա-
սիլ և գործել առաջի քո յամենայն
ժամ: ի չար խորհրդոց՝ ի բանից և
ի գործոց փրկեա զիս. և ողորմ:

Կամեցող բարեաց տէր կամարար՝
մի թողուր զիս ի կամս անձին իմոյ
գնալ. այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինիլ
միշտ ըստ կամաց քոց բարեխրատ.
և ողորմ:

Ընքայ երկնաւոր՝ տուր ինձ զար-
քայութիւն քո զոր խոստացար սի-
րելեաց քոց. և զօրացո զսիրտ իմ
առնել զմեղս, և սիրել զբեզ միայն,
և առնել զկամս քո. և ողորմ:

Խնամող արարածոց՝ պահեա ինձ
նաև խաչն քո զհոգի և զմարմին
իմ ի պատրանաց մեղաց, ի վար-
ձութենէ դիւաց, և ի մարդոյ
անիրաւոց, և յամենայն վտանգից

հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմ:

Պահապան ամենայնի քրիստոս՝ աչք
քո հսկանիլ լինի ի վերայ իմ ի տրլ-
ւէ և ի դիշերի, ի նստիլ ի տան,
ի գնալ ի ճանապարհ, ի ննջել և
ի յառնել՝ զի մի երբէք սասանե-
ցայց. և ողորմ:

Ուստաձ իմ՝ որ բանաս զձեռն քո,
և լնուս զամենայն արարածս ողոր-
մութեամբ քով, քեզ յանձն առ-
նեմ զանձն իմ. դու հոգա և պատ-
սպարեա զիս քո հոգւոյ և մարմնոյ
իմոյ յայսմհետէ մինչեւ յաւի-
տեան. և ողորմ:

Դարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձո զիս
ի չար սովորութենից իմոց ի բա-
րի սովորութիւն. և բեւեռեա ի
հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն, և
զերկիւղ դեհենոյն, և զսէր արքա-
յութեանն, զի զղջացայց ի մեղաց,
և գործեցից զարդարութիւն. և ողորմ:

Ընդհուպ անմահութեան՝ աղբերացո
ի սրտի իմում զարտասուս ապաշ-
խարութեան որպէս պտուղին. զի

լուացից զձեռս անձին իմոյ յառաջ քան զերանելն իմ յաշխարհէս. և ո՛չ պարտիմ ոչընդմիջեալ պարտիս եւս ինձ ուղղախոհ հաւատով, և բարի գործով, և առաքինութեամբ զայս արեան քո հաղորդութեամբ զալ առ քեզ. և ոդիր։

Խարեսար առ՝ հրեշտակին բարւոյ յանձն արարայես զիս քաղցրութիւն առանել զհոգի իմ, և անխռով անցուցանել ընդ հատուածսն այսոցիկ՝ որ են ի ներքոյ երկնից. և ո՛չ ձշմարիտ քրիստոս՝ արժանաւորեա զհոգի իմ ուրախութեամբ առնուլ զայս վճռաց քոց ի կոչման առաքելութեան, և հանդիպել յառաջ բարւոյ յօժարեալս արդարոյ վիճակեալ յօր մեծի դատաստանի քո. և ո՛չ Խաղաղ արդար՝ յորժամ դա վճռօք հօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս, մի՛ մնասեր ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ վերակեա զիս ի յարքունական հրոյն, և ընդ այս ինձ զբանաւէս կո-

ւմի արդարոյ յերկնից արքայութիւնդ. և ոդիր։

Ուխտեցարմ առ՝ արդիւնս ամենայն հաւատացելոց ի քեզ, խոնարհութեան, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց. ընդունելի և ընծայեալ խոնարհութիւն որ առ քս յանցուածոց, և դարձո զնոսա ի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի արդարութեամբ քում արժանի եղիցին, և ոդիր։

Փառաւորեա առ՝ ընկալ զաղաչանս ծառայիդ քո, և կատարեա ի բարի վախճանի իմ՝ բարեխոսութեամբ արդարոյ ամենայնի, և յանհանգիստ վիրաւորին, և արդեան առեալանեան նախամեծին, և արբոյն պրկողին վերայ լուսաւորչին, և արդոյ առաքելոյ՝ մարգարէից՝ վարդապետաց՝ մարտիրոսաց՝ հաւրմանց՝ ճգնաւորաց՝ կուսանաց, և ամենայն արդոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց։ Ի՛ բեզ վառք և երկրպագութիւն անեղ ամենայն

երրորդութեանդ յաւիտեան յա-
ւիտենից. ամէն:

մաղ Ա ման արբուհոյ ածածնին բարե-
խնամութեանն՝ տէր ընկալ զաղաչա-
նս մեր, և կեցո զմեզ:

քրղ Սուրբ զածածինն՝ և զմայր սուրբս
բարեխոս արասցուք առ Հայր ի
երկինս. զի կամեցեալ ողորմեսցի
և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս
իւր: Ամենակալ տէր ածէ մեր կէ:

աղ Ընկալ տէր զաղաչանս մեր՝ բարե-
խնամութեամբ սուրբ աստուածածնին
անարատ ծնողի միածնի որդւոյ քոյ,
և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, և
որոց այսօր է յիշատակ: Լուր մեզ
տէր, և ողորմեա. ներեա քաւեա
և թող զմեզս մեր: Ամէն: Արժանաւորեա
զհոգութեամբ վառաւորել զքեզ
ընդ որդւոյ և ընդ սրբոց հոգւոյդ,
այժմ և միշտ և:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քս, ամէն:
Հայր մեր որ յերկինս:

մաղ Օ հանդուրեան զաղօթս և զաղա-
չանս ընկալ մարդասէր ածդ ի հա-

ճոյս բարեբար կամաց քոց. և մեր
մեղաց և բազում յանցանացն թող
զութիւն շնորհեա. և քեզ վառք
յաւիտեան. ամէն:

Փառք քեզ տէր ած մեր, որ պար-
գեւեցեր զօրս զայս բարեաւ և
խաղաղութեամբ անցուցանել:
Արդասէր ած՝ զառաջակայ դիշերս
որ ի վերոյ մեր գալոց է, ի մեզոյ
վրկեա, ի չարեաց ազատեա, և ի
գործս բարիս առաջնորդեա:
Ընաւօսու օրհնութեանցն և վա-
ւերանութեանցն արժանի արա զա-
մենայն հաւատացեալս անուանդ
քում սրբոյ, և պահեա ի խաղա-
ղութեան:
Տէր ած մեր՝ տուր զքո խաղաղու-
թիւնդ ամենայն աշխարհի, բարձ
զցասումն և զպատուհասն ի յա-
րատածոցս:
Ողորմեա հարց և եղբարց մերոց՝
կենդանեաց և հանգուցելոց:
Ողորմեա զեկեղեցի քինոլոյ, երախ-
տաւորաց, պողաստուխ, ապաս-

ւորայ, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովա-
նեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հան-
դուցեալ:

Տէր ասաւած՝ օգնեա ծառայ-
ցըն քրիստոնէից, և իշխանացն բա-
րեպաշտից, զորայ և զառաքեալ նո-
ցին՝ պահել՝ ի խաղաղութեան:
Տէր ած մեր՝ պահեա զառաջնորդս
և զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ և
անխառն՝ ի կամս ողորմութե քոյ:
Նշանաւ սուրբ և պատուական խա-
չիւ քով՝ հալածեա զերեւելի և զա-
ներեւոյթ թշնամին՝ ի տահմանաց
մերոց և՝ ի բնակութենէս մերմէ:
Փրկեա զմեզ՝ ի հրոյն յաւիտենից,
և քեզ վասն քոյ յաւիտեան, ամէն:
Օրհնեալք եղերուք՝ ի շնորհաց
սուրբ հոգւոյն. հանգերուք խա-
զաղութեամբ. և տէր եղիցի ընդ
ամենեսեան, ամէն:

Խրատք սարկաւագութեան և դպրութեան՝ զարարոզութիւնն
Գաւառացին:

Ընտո՛ր քահանայն զերիս սարկաւագունս՝ և մթանէ
՚ի սրբոցն, և ասէ ցաղմոս.

Քահանայք քո զգեցցին զարդա-
րութիւն, և սուրբք քո ցնծալով
ցնծասցեն:
Ցիշեա տէր զդաւիթ, և զամենայն
հեզութիւն նորա:
Խնդրեցուք հաւատով միաբա-
նութեամբ՝ ի տեառնէ՝ զի զորոր-
մութեան զշնորհան իւր արասցէ՝ ի
վերայ մեր. տէրն ամենակալ կե-
ցուցէ և ողորմեսցի:
Աղաչեաց մեզ տէր ած մեր՝ լսո:

Ն՚ասէ քահանայն երիցսեան տէր ողորմեա.
և ապա ընթերցն: Ն՚սարկաւագն առնու
ընթերցուրդն և ասէ.

Ն՚եւ ևս խաղաղութեան զտէր աղա:
Օրհնութիւն և վասն հօր և:

Այնպէս և ընդ ին ասէ և որդւոյն և գօրութեան
և բազկանին և ընդ ին:

պատմութեանէն զբո զիմաստուն։ Տան քում վայելչ սլորուիծի որ ըզդեցար ըզվայելչութիւնն, սըր- քութիւն վատաց ընդ միջ քո ա- ծեա՛ւթ՝ն, պատեա՛ ըզմիջս մեր ճշմարտութե՛ւ։ Ար զարարչագործ բանդակը քո տարածեցեր ընդդէմ աստեղաց, հաստատեա՛ զբազուկս մեր կարողութեա՛ւթ՝մբ, համբարձմամբ ձեռաց առ քեզ միջնոր- դիլ։ Ախտաւորք թող՝ի դըժխ պայ- տեսցեն ըզմիտս և զզգայարանս. խոչանիշ ուրարմամբ լսատ պահպան- նե՛ւթ՝, ծաղկեալ յոսկեմիճեղ՝ի զարդ խորանին։ Սակից բոլորից տիրապէս ածպետական՝ն. նախորսատա՛ւ սի- րով զինեալ զդեստա՛ւրեցե՛ւթ՝ր, քում ա՛ր խորհրդոյդ լինել սակաւ առ։ Թագաւոր երկնաւոր զե- կեցի քո անշարժ պահեա. և զեր կըրպագուս անուանիդ քում պա- հե՛ւ՝ի խաղաղութեան։

Ըարական հանդերձի, յորժամ զգինու։

Ասիհուրդ խորին անհա՛ս անըս- կիզըն ար զարդարեցեր զերկին աեւտւթ՝ն, ի յատապատ անմատոյց լուս՛՝բ՝ն. զերատա՛նձ վա- ռօք զգատել հրեղինաց։ Ընձատա- դամ պատկեր տիրական, և նազե- լի վտռօք զգեստաւորեցե՛ւթ՝ր, ի զրախտն ածեն տեղի բերկրանաց։ Ձարչարանօք քո սուրբ վիրաւոր- նորոգեցան արատք աւենայնի. և վերստին մտցն անմահացա՛ւթ՝ւ, զարդարեա՛ի զգեստ անկողմնակե- լի։ Ընձերեաձին բաժակ հրահո- ւան ար հեղար յատաբեանն ի սուրբ վերնատունն. հեղ և՛ի մեզ հոգիդ սո՛ւրբ աստուա՛ւթ՝ծ, ընդ

ԿԵ Լուսոյէ սրբուհեամբ զձեռս իմ,
և շուրջ եղէց զսեղանոյդ քոյ Տէր:
ԿԶ Ձոտս առաս ինձ ուէր՝ զի ես յամ
բերժուհեան իմում գնացի. Ի ուէր
յուսացայ՝ զի մի՛ եղէց հիւանդ:
փորձեա զիս Տէր և քննեա զիս,
մորձեա զերիկամունս իմ և զսիրտ
իմ:
Ողորմութիւն քո առաջի ա-
չաց իմոց, և հաճոյ եղէց ճշմար-
տութեան քումմ:
Ոչ նստայի ես յամբոստ նանրոյ,
և ընդ անօրէնս ես ոչ մտից:
Ատեցի ես ժողովս չարաց, և ընդ
ամբարիշտս ես ոչ նստայց:
Լուացից սրբութիւն զձեռս իմ, և
շուրջ եղէց զսեղանոյդ քոյ Տէր:
Լսել ինձ ձայն օրհնութեան քո,
և պատմել զամ սքանչելիս քո:
Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո,
և զտեղի յարկի փառաց քոյց:
Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս
զանձն իմ, և մի՛ ընդ արս արիւ-
նահեղս զկեանս իմ:

Որոց ձեռք խորհրդոց չանօրէնու-
թեան են, և աջ նոցա լի է կաշառօք:
Ես յամբոստութեան իմում գնացի,
փրկեա զիս տէր և ողորմեա ինձ:
Ոտն իմ կացցէ յուղղութեան, յե-
կեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:
Փառք Հօր և որդւոյ և:
Ես վասն սրբուհւոյ ածմանին:
ԿԶ Սուրբ զնածմինն և զնամ սուրբս
ՔՂԶ բարեխօս արասցուք առ Տայր՝ ի
յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի
և զմեզ ածել կեցուսցէ զարարածս
իւր. ամենակալ:
ԿԴ Ընկալ տէր զաղաչանս մեր բարե:
Ես ապա ասէ. Խոստովանիմ առաջի նոյ:
Ես Ջերեխոյ հոհանայն ասէ. Ողորմեսցի քեզ:
Ես ինձն ասէ. Ընդառնացի և զձեզ մաքր:
ԴԱ Յիշեսջիր և զմեզ առաջի անմահ
գառինն աստուծոյ:
ԿՀ Յիշեալ լինիք առաջի անմահ գա-
ռինն աստուծոյ:
ՓՈՀ Ընդառակեցէք առ տէր ամենայն եր:
Նայն որպէս ի ԽԻՀ, 312:
ՔՂԶ Սուրբ եկեղեցեաս աղաչեսցուք

զտէր՝ զի տալա վրկեսցէ զմեզ՝ի
մեղաց. և կեցուսցէ հնարիւս ողոր-
մութեան իւրոյ: Ընծեռակալ տէր:
Ի մէջ տաճարիս և առաջի սեղանոյ
առ առաւած, որ ուրախ առնէ
զմանկութիւն իմ:

Գնաց առաւ ինձ. և այլն տես ի Ա-ն, 505:

Օրհնեացուք զամենակալն աստ-
ուած զհայր տեառն մերոյ Յիսու-
սի քրիստոսի. որ արժանի արար զմեզ
մեզ կալ՝ի տեղւոջս փառաբանու-
թեան և երգել զերգս հոգեւորս.
ամենակալ տէր:

Ի յարկի արքունի՝ և՝ի տեղւոջս:

Ես ապա յգեն զվարգոյն. և դպիրն եղանակեն
ծղնեբն՝ ըստ պարշաճի աւուրն, կամ փող
խմբերաւոր:

Բնարբառ աւետեաց ձայնիւ. հունէ.
պատերազմել՝ի զոչիցն սիրելոյն:
Ընդ քեզ առաքիմ մնքուր. հունէ.
պատրաստեալ տեղի տէրունական:
Ահա ձայն զուարճութեան ասեմ. յար-
դար զոչիցն քրիստոսի՝ի քառամեծեանն:
Ի քառամեծեանն զոչիցն. հունէ. ձայն
առնէր՝ի սանդարամետան. հունէ:
Այսօր նոր սրբեա հաճեաց՝ի նորոյ
հրաշ արեգականէ՝ն. հունէ. Այսօր
նոր շուշան ծաղկեաց՝ի նորոյ
տունկ բուրաստանէ՝ն:
Այսօր անդրանիկ հօր վաճխեն որ
դին, յերկինս սլանայ ազատելին
կերպիւ: Ընդ ներբոյից եղե-
նակեն այսօր, հնչուք հնգեղնոյ

մատոյն յեսայեայ: Ահա օրիորդ դա-
նի՝ ծնանի՝ զորդին աստուծոյ:
Ո՞ւր վաճառ՝ց թագաւո՞ր, այսօր
եկեալ յընծայումն: Կանարեղիմ
նա զջրե՞նս, քառանիօրեա՞յ դա-
լատեամբն:
Այսօր երրայեցւոց մանկունքն,
զերգ ըզբրոնքերէնին առեալ. հե՞
թանոսական դասուց, ոտնակից
վերնոյն եղեալ:
Ահա ձայն զուարճութեան ասեմ.
սիրելոյն զոչիցն քրիստոսի:
Ի քառամեծեանն զոչիցն. հունէ. ձայն
առնէր՝ի սանդարամետան. հունէ:
Այսօր նոր սրբեա հաճեաց՝ի նորոյ
հրաշ արեգականէ՝ն. հունէ. Այսօր
նոր շուշան ծաղկեաց՝ի նորոյ
տունկ բուրաստանէ՝ն:
Այսօր անդրանիկ հօր վաճխեն որ
դին, յերկինս սլանայ ազատելին
կերպիւ: Ընդ ներբոյից եղե-
նակեն այսօր, հնչուք հնգեղնոյ

ելիւնաւորացն խրմբից։

հգ Նրաձե՛մք հոգւոյն, նրաձա՛ս վա՛ յելու՛ս։ Այլեւս բանիւ, զա՛ րարչութիւնն նա՛խ առեմք։

վար Գոհար վարդըն վա՛ռ առեալ. ընդ. ի վեհի՛ց վարսից. ընդ. ի՛ վեր ի վերայ վարսից, պըղպը՛ջիր ծաղիկ ծուխին. պըղպըջիր։

ածա ձնի Այ՛սօր գալուիկ հրեշտակապետն եկեալ, բերեալ զբարեխո՛ն պլատակ յաղթող կուսին։ Այ՛սօր կոչելով աւետեցեալն ուրն, զսա՛ձար բարձ րելոյն և՛ զբնակարանն հոգւոյն։

խաչ Խո՛չն ի նախանի՛ւմն երեւեցա՛ւ, ծաղկեալ ի դրախտն աճմո՛ւնկ. մըխիթարիչ եղեւ սէրմի՛ն նա՛ խաղուշանկ հօրն աղամայ. մի՛ք ի տայն փա՛ռսն եմք յուսացեա՛լ, յոր տէր Յիսուս բեւեռեցա՛ւ. և խոնարհեալ երկրպագեմք աճըն կան սուրբ նըշանին։

հշ Գո՛ւռ վե՛ռ բերկրանաց, բաղձ

պատճա՛ռ ելուե՛րջոյ՛ն ձե՛զ հրեշտակապետք, և հրեշտակա՛յ գումա՛ռք։

առք Ընտիր արդար որ՛ի հօրէ ծագեալ, զաւաքեա՛լսն քո՛ անճառ շնորհո՛ք լըցեալ։ Ո՛ահ լուստ ցուցեալ հայաստանեա՛յց ազա՛նց, մեծըն Թադէո՛ս բարդուղիմեա՛ւ վայելեալ։

մրգ Ընծայի խորոյն անճառ, խորհըրդածո՛ք սուրբ մարգարէ՛ք. բանիւ պատմողք զապագայիցն, յառաջադոյն զեղելութիւնն։

հայր Ի՛ հանդէս սո՛ղնի քո՛ բախացեալ ընծա՛յիդ, հայր և՛ վարդապետ, սուրբ հայրապետդ (այս անուն)։

եկզ Ընկերեցի՛ կաթողիկէ՛ ի հայաստա՛ն, այսօր զմանկունըս ժողո՛վել իւր համագոյն։

Ընտրեալըդ յաստուածո՛յ, ով եր՛ջանիկ սուրբ քա՛հանայ։

Նլամանեալ ահարօնի՛ն, և մոլեկամ
մարդա՛րէին։
Ա՛յնմ որ զգեաստո՛ւն էր յօրինող,
զոր ա՛հարօն մուշտ ըզգենո՛ւր։
Յօրինէր ըզպատմուճա՛ննն, զոր ՚ի
ջրից կազմեա՛լ նիւթոց։
Ի կարմրոյ ՚ի կապուտի՛ ՚ի բե՛հեզ
գո՛յ ՚ի ծիրանւո՛յ։
Թե՛լ ըզթելելն յօրինէ՛ր. կարդն ա՛
ռաջի՛ն էր կարկեհա՛ն։
Եւ օծմա՛ն դրապանի՛ն, շուր
ջանակի՛ բոլո՛րաշէ՛ն։
Եւ յընթա՛ցս դարշապարի՛ն, հնո՛ն
էր երկի՛ր ցընծա՛ր խորա՛ննն։
Ընդ ՚ի նոյն նլամանութեա՛ն, ըրի՛
տոս ըզ մեր տէրս յօրինէ։
Յորժամ մըտցե՛ս ՚ի ե՛ր խորա՛ննն,
անդ յիշեսցե՛ս զմեր նըվի՛ճակեսա՛ն։
Յորժամ առնես ըզպատարա՛գս, յի՛
շեա և զի՛ս ըզ բազմամեղս։
Ո՛վ և մեզ ողորմեսցի՛, ՚ի միւսան
գա՛մ իւր դա՛լըստեա՛ննն։

Ո՛րըն վա՛ռ՛ք, որ՛ոյն պատի՛ւ, և
տո՛ւրք հոգւո՛յն այժմ յա՛ւիտեա՛ն։
Յաւիտեա՛նս յաւիտենի՛ց. ըրիստոս
օրհնեա՛լ ՚ի հաւատո՛յն։

Շարական իննակիւրեան ըստ Պօղոսի։

Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի՛ 44
տեառըն տաճարիս. ժո՛ղովեալքս
աստանօր ՚ի խորհուրդ պաշտման
պաղատանաց առաջի՛կայ տուրբ պա
տարագի՛ս. խնկո՛ք անուշի՛ւք խառն
առեալ պարեմ՛ք ՚ի վերնայարկ սրա
հըս խորանիս. ուղղութեամ՛ք ընդ
կա՛լ զաղօթս մեր որպէս բուրումն
անո՛ւշահոտ խնկոյ տաշեմ՛ց և կի՛
նամունաց. և ըզմատուցո՛ղըս պա
հեա սո՛ըրութեամ՛ք միշտ և հանա
պա՛զ. քեզ ապաւորել։ Նարեկաւո
րութեա՛մ մօր քո և կուսի, ըն
կալ զաղաչա՛նս քոց պաշտօնէից։
Ո՛ր գերագո՛յն քան զերկինս պայ
ծառացուցեր տուրբ ՚զեկեղեցի՛ ա
րեամ՛ք քո. ըրիստոս. և ստ երկ

նայնոցըն կարզեցեր ՚ի սա զդաս
առաքելոց և մարդարէից ըզ վար-
դապետաց. այսօր ժողովեալ դասք
քահանայից սարկաւագաց դպրաց
և զբերիկոսաց. խոնհ մատուցա-
նեմք առաջի քո տէր յօրինակ ըստ
հնոցն զաքարեայ. ընկալ առ՚ի
միջնէ ըզ խլնկանուէր մաղթանս,
որպէս զպատարագն ածել զնոյն
և զաբրահամու. բարեխօսութիւք
վերին քո զօրացեալ, միշտ անշարժ
պահեսցի զամենայն հայկազնեայս:
Խնդա յոյժ դուստրը լուսոյ մերոյ
սուրբ կաթուղիկէ սանկտամբք քո
սիոն. զարդարեալ պճնեա հար-
սըն պանծալի երկնաւորեմանն լուսա-
ճեմ խորան. զի օծեալն սուգ էնն ՚ի
յերկն անցախուսափեա ՚ի քեզ միշտ
պատարագի. հօր ՚ի հաշտութիւն
մեզ ՚ի քաւութիւն բազխեք զմարդ
մին և զարիւն խր սո՛րբ. վասն
նոր կատարման սուրբ անօրինու-

թեան, շնորհէ զմոռացումն կանգ-
նողն տաճարիս:
Օ՛անապական կոյսըն մարիամ աս-
տուածածնին խոստովանիմ սուրբ
եկեղեցի. ուստի սրբաւ հայցն
անմահութեան և բաժակ մեզ
ուրախարար. տո՛ւք օրհնութիւնք
նրման հոգեւոր երգոյ:
Օրհնեա՛ տէր:
Օրհնեալ թագաւորութիւնն հօր և: սրկ
քհ
և՝ ասէ ժամամուտ՝ ըստ պատշաճի ատենին:
և նա խաղաղու: Օրհնեա՛ տէր: սրկ
Օրհնութիւն և: խաղաղութիւն: քհ
և՝ ընդ հոգւո՛յդ քո՛ւմ: դպ
Ընտուծո՛յ երկրպագեցո՛ւք: սրկ
Ընդա՛յնի քո՛ւմ տէր: դպ
Տէր ած մեր, որոյ կարողութիւն: քհ
և՝ ասէ փոխն ի շարականն ըստ պատշաճի:
Օրհնեա՛ տէր: սրկ
Օ՛ի քո է կարողութիւն և զօրու: քհ
Պռօսխո՛ւմ: սրկ

Նոյնպէս և զսուրբ աստուածն՝ ըստ պատշաճի
ամուրն՝ գիր և ասա։

սրկ Նե՛ և ես խաղաղութեան զտէր աղա։
դպ Տէր ողորմեա։
սրկ Վ՚ս խաղաղութե՛ամ աշխարհի, և
հաստատուե՛ սիր եկեղեցւոց զմեր։
դպ Տէր ողորմեա։
Վ՚ս ամ՛ սուրբ և ուղղափառ եպիս-
կոպոսաց զտէր ա։ Տէր ողորմեա։
Վ՚սան հայրապետին մերոյ սեսուն
(այս անուն) կենաց, և փրկութե՛ հոգւոյ
նորին զտէր աղա։ Տէր ողորմեա։
Վ՚ս վարդապետաց՝ քահանայից սար-
կաւագաց դպրաց և ամ՛ ոխտի
մանկանց եկեղեցւոյ զտէր։ Տէր ո։
Վ՚ս բարեպաշտ թագաւորաց և մեծ-
ասեր իշխանաց, զօրավարաց և զ-
րաց նոցին զտէր ա։ Տէր ողորմեա։
Վ՚ս հոգւոյն հանդուցելոց մեր։
Յիշեա՛ տէր և ողորմեա։
Ե՛ ես միաբա՛ն ձեզ ձչմարիտ։
Տէր ողորմեա։

Օ՚անձինս մեր և ըզմիմեանս։
Կե՛ս տեա՛ն՛ զայնձն եղիցի՛ք։
Ողորմեայ մեզ տէր մե՛ծ մեր ըստ։
Տէր ողորմեա՛. տէր ողոր. տէ՛ր ողոր։
Օրհնեա՛՛ տէր։ սրկ
Օ՚ի ողորմած և մարդասէր ես։ քհ

Գիրն ալեղա՛ն աւետարանն և հա՛ւատոյն՝
ի ձայն գիր և կարդա։

Օրհնեա՛՛ տէր։ սրկ
Խակ մեք փառաւորեցո՛ւք որ յա։ քհ
Ե՛ և ես խաղաղութեան զտէր աղա։ սրկ
Տէր ողորմեա։ դպ
Ե՛ և ե՛՛ս հաւատով՝ աղաչեցո՛ւք և սրկ
խնդրեցո՛ւք ի տեառնէ աստուծոյ
և՛ի փրկչէն մերմէ Յիսուսէ քրիս-
տոսէ՛ ի ժամուս պաշտաման և ա-
ղօթից։ Օ՚ի արժանի ընդունելու-
թեան սրասցէ, լուսոյ տէր ձայնի
աղաչանաց մերոց։ Ընկալցի ըզխընդ-
ըրուածս սրտից մերոց, թողցէ
ըզյանցանսս մեր, ողորմեսցի՛ և՛ վե-
րայ մեր։ Ընդո՛ք մեր և խընդրու-

ուածք յաւելեալն ժամ մըտցեն ա
ուաջի մեծի տէրութեան նորա ։
և նա տացէ մեզ միաբան միով
հաւատով արդարութեան վասն
կիւ՝ի գործս բարիս ։ Օ՛ի զղեր-
մութեան զինուրհան իւր արասցէ

՝ի վերայ մեր . տէր աւետնակալ ։

գպ Վեցօ տէր ։

սրկ Օ՛ ժամ տուր պատարագիս և զա-
ուաջակայ օրս խաղաղութեամբ ան ։

դպ Ընդհեա տէր ։

սրկ Օ՛ հրեշտակ խաղաղութեան պա ։

Ընդհեա տէր ։

Օ՛ քաւութիւն և զթութիւն ։

Ընդհեա տէր ։

Օ՛ արդ խաչին մեծ և կարող ։

Ընդհեա տէր ։

և ես միաբան ուան ճշմա ։

Տէր ողորմեա ։

Օ՛ անձինս մեր և զմիմեանս ։

Քեզ տեառնդ յանձն եղեցո՛ք ։

Աղաչեաց մեզ տէր առաւած ։

Տէր ողորմեա . տէր ողորմեա . տէր ո՛ ։

սրկ Օրհնեա՛ տէր ։

քհ Աղաչեա զի արժա ։ խաղաղութիւն ։

դպ և լինել հոգւոյդ քրիստ ։

սրկ Ընտրեա երկրպագեցո՛ք ։

դպ Ընդհեա տէր ։

քհ Խաղաղութիւ քով քրիստոս վերը ։

սրկ Օրհնեա՛ տէր ։

քհ Տէր աձ օրհնեացէ զամենեսեան ։

սրկ Ա՛ի ո՛ք յերախայից, ա՛ի ո՛ք ՚ի մե-
ծահասակաց . և՛ ա՛ի ո՛ք յասպաչխա-
րողաց , և յանմաքրից մերձեցի
յաստուածային խորհուրդս ։

դպ Ամենի՛ն տէրունակա՛ն , և արքուն
վերակացեա՛ն , կա՛ց առաջի՛ս . երկնա-
ւո՛ր զօրութիւնքն յաներեւոյթս , երգեն և ասեն անհանգիստ բար
բառով . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ .
տէր զօրութեանց ։

սրկ Սաղմոս առացէք տեառն աստու-
ծոյ մերոյ , դպիրք ձայնիւ քաղցրու-
թեամբ զերկրս հոգեւորս ։

Ե- ԴԻՐՔՆ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ՂՄԲԱՍՏՈՂՈՒԹԻՒՆՆ ԵՍՓ ԽՈՐՀՐԴՈՑ ԱՒՈՒՆ ։

Ցննդեան , Աւետեաց , Վարդավառի , և Ստուածածնի ։

Բազմաւթիւն հրեշտակաց . և՝ զօրաց երկնաւորաց , ի՛ յերկնից ընդ մանկունն Թագաւորն աւետիս ։ Ասէին . սա է որդին աստուծոյ . ամենեքեան աստուածդ , ուրախ լերուք երկինք և ցնծասցեն հիմունք աշխարհ ։ Օ՛ի աստուածն յաւիտեանից , տեղեակ՝ ի յերկրի երեւեցաւ , և ընդ մարդկան՝ շրջեցաւ . զի կեցուսցէ զանձինս մեր ։

Մեծի հինգշաբթի ։

Ո՛վ վերայ նմա՛տս ի կառըս հրամանատարութեան , անճառ բանիւք աղաչեալ՝ ի յերկնայինսն վասն քոյ արարածոյս . յանձն առեր բազմիւ ողորմութեամբ ընդ աշխարհս կերտան ։ Եւ սե-

րովկէն և քերովբէքն հիացեալ զարմանային . և՛ պետութիւնք վեր ի՛ն զօրացն սքանչացեալ այլազան կերպիւն ասելով . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ տէր զօրութեանց ։

Յինանց և խաչի ։

Ո՛վ ինչ ոսկի տէր աստուածդ մեր , խաչ չեցաւ վասն մեր . թաղեցաւ , և յարեաւ հաւատարիմ եղե՛ւ յաշխարհի և համբարձաւ վասն մեր ։ Նկայք ժողովուրդք , զօրհնութիւն ընդ հրեշտակս երգեցուք նմա ասելով . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ . սո՛ւրբ ես տէր աստուածդ մեր ։

Կիրակէի , Եկեղեցւոյ , Ծաղկազարդի , և Հրեշտակաց ։

Հրեշտակայինն կարգաւորութիւնք լոյսեր աստուածդ , զբո՛ սո՛ւրբ զնեղեցին ։ Ազգդ հաղստից հրեշտակեալ կան առաջի՛ն ։ Ու բիւրք բիւրուց հրեշտակքդ պաշտեն լըլբեզ տէր , և՛ ի մարդկանէ հաճեցար ընդունել զօրհնութիւն ։

Զայնել՝ խոհեմութեամբ, ա՛խ. սուրբ. սո՛ւրբ. տէր զօրութեանց:

Պահոց, Ննջեցելոց:

Վասն յիշատակի հանգուցեալոցն ընկալ հայր սուրբ մատուցեալ ընծայ՝ հոգիս նոցա, ի թիւ սրբոց քոց յարքայութեան երկնից: Այո՛, նա՛ւանդ զի հաւատով մատուցին զանձինս զպատարագս, հաշտեցմամբ աստուածութեանդ. և հանգուցեալ

պհոգիս նոցա:

Մաթոփրոաց:

Ամբողջութեան սրբոց ես և ահաւոր: Ընդ զինուորութիւնքդ հրեշտակաց ծառայեն լզքեզ և ահ ես: փառք ի բարձունս աստուծոյ. և յերկրի խաղաղութիւն:

Մարգարէից, Առաքելոց, և Հայրապետաց:

Ընտրեցեալ ես զի ծառայեսցես. որ ընդունիս յերկնից ի յերկիրս զայս

ծառայութիւն. զի ոչ հանդուրժէ հոգեւոր մատուցանելն: Ընդ սուրբ զանազանել զի վճռաբանելն. տէր որ պատահիցէ ես. զոր սիրես (այս անուն): Այն զի ամենայն բարեխոս. տէր ամենակալ ի քում

յարքայութեան:

Ընդ հանդիսաւոր օր լինի, և զուարճ խորհուրդն վերաբերել կոչէս, այս է արարողութեան:
Յորժամ հանդոյն ասէ:

Տէր աստուած օրհնեսցէ զամե:

Ընդ սուրբ յայնէ:

Ամենայն ասացեալ տեառն աստու:

Ընդ երէց երգեն ընդհանրութեան ըստ խորհրդոյ աւուրն, հանգիստ:

Ամ որ յերախայիցդ. մի որք ի մեզ: սրկ
Ամենին տէրունական. և արքն: դպ

Ընդ գան ննջեցելոյ ի տուն խորհուրդն:

Յորում ես հար ընդ խորան իւր. և սրկ
ինքն տայցէ փեսայ, զի երանեալ յա-
ռապատեալ իւրում:

դպ Ես ցընծայ նա՛ որպէս հակաց, յորմէ
թանալ ըղձանապարհեալ ինքս։
սրկ Ահ՛ւր ինձ, ընդ որս հրաւիրեալ իմ եղէ՛ց։
դպ Խնդրելոցդ աւարեալ կենդանեացն ես։

Ես։ գան յարեւելից կողմն։

սրկ Անանապարհ ուղիք այնմիկ որ նստի
յերկինից երկինս ընդ արեւելս։
դպ Ես կենդանագործ էրիտիդոս
թեան, զերկնքագրեալսն ծիր հո-
նոթեան մատուցեալ ինեմք։

Ես։ գան ի հարսանիքն։

սրկ Ընտուաձ ի հարսոյ եկեսցէ. և
սուրբն ի փառս ընթանայ։
դպ Օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն։
Ընդ ամենայն ըղձալի ես ի
քոց դնեալ ըղդէմս։

Ես։ գան յասպիճան խորանին. և բարձեալ ահաւոր
խորհրդոյն ասասցէ հանդարտութեամբ։

սրկ Հոգի զօրութեամբ խնդալ. տէր
կարող ի պատերազմի։
Ողորմեա զիս՛ զքաւած եւ
նեցուն ընդունելոյդ։
Համբարձեր իշխանք զդրունս ձեր
ի վեր. համբարձցին դրունք յաւի-
տենից, և մտցէ Թագաւոր փառաց։
Ով է սա Թագաւոր փառաց և տէր
զօրութեանց։
Ես ըզհրեշտակսն հանդիսա-
պէս ընծայեալ բերելոյդ ըզկարգ։
Սա ինքն է Թագաւոր փառաց։

Ես։ պապարգեղն երիցպիճ ահե- և դողութեամբ՝ և
առնու ի ձեռաց սարկաւագին. և խալանդէ ի վերայ
ծողովրդեանն ասելով։

Օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն։
Ընդ ամենայն ողորմեա։

դպ Ես ըզհրեշտակսն հանդիսա-
պէս ընծայեալ բերելոյդ ըզկարգ։
Սա ինքն է Թագաւոր փառաց։

Ես։ պապարգեղն երիցպիճ ահե- և դողութեամբ՝ և
առնու ի ձեռաց սարկաւագին. և խալանդէ ի վերայ
ծողովրդեանն ասելով։

սրկ Օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն։
Ընդ ամենայն ողորմեա։
դպ Ես ըզհրեշտակսն հանդիսա-
պէս ընծայեալ բերելոյդ ըզկարգ։
սրկ Սա ինքն է Թագաւոր փառաց։
քհ Ով է սա Թագաւոր փառաց և տէր
զօրութեանց։
դպ Ես ըզհրեշտակսն հանդիսա-
պէս ընծայեալ բերելոյդ ըզկարգ։
սրկ Սա ինքն է Թագաւոր փառաց։
դպ Ես ցընծայ նա՛ որպէս հակաց, յորմէ
թանալ ըղձանապարհեալ ինքս։
սրկ Ահ՛ւր ինձ, ընդ որս հրաւիրեալ իմ եղէ՛ց։
դպ Խնդրելոցդ աւարեալ կենդանեացն ես։

Ես։ գան յարեւելից կողմն։

սրկ Անանապարհ ուղիք այնմիկ որ նստի
յերկինից երկինս ընդ արեւելս։
դպ Ես կենդանագործ էրիտիդոս
թեան, զերկնքագրեալսն ծիր հո-
նոթեան մատուցեալ ինեմք։

Ես։ գան ի հարսանիքն։

սրկ Ընտուաձ ի հարսոյ եկեսցէ. և
սուրբն ի փառս ընթանայ։
դպ Օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն։
Ընդ ամենայն ըղձալի ես ի
քոց դնեալ ըղդէմս։

Ես։ գան յասպիճան խորանին. և բարձեալ ահաւոր
խորհրդոյն ասասցէ հանդարտութեամբ։

սրկ Համբարձեր իշխանք զդրունս ձեր
ի վեր. համբարձցին դրունք յաւի-
տենից, և մտցէ Թագաւոր փառաց։
քհ Ով է սա Թագաւոր փառաց. տէր

ձիւ և պայմանակցութեամբ . մի՝ նեղ-
դութեամբ , խորամանկութեամբ .
մի՝ պատրանօք և խաբէութեամբ :
Այլ երկմտութեամբ և մի թերա-
հաւատութեամբ . այլ ուղիղ վա-
րուք , պարզ մտօք , միամիտ սրտի
տիւ , կատարեալ հաւատով : Ի-
ցեալ սիրով , լի և առաւելեալ ա-
ճեռնայն գործովք բարութիւ կաց-
ցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սե-
ղանոյս առաջի , և գոյութ ըն-
ծորմութեան գՀնտիհս : Յաւուր
յայտնութեան և՛ ի միւսանգամ
գալստեան տեառն մերոյ և փրկի-
չին Յիսուսի քրիստոսի կեցուսցէ
և ողորմեսցի :

գպ Կեցո տէր և ողորմեա :
սրկ Օրհնեա տէր :
քհ Ընտիհօք և մաղ : Խաղաղութիւն :
գպ Ու ընդ հոգւոյդ քում :
սրկ Առաջի քո տէր :

սրկ Աղջոյն տուք միմեանց ՚ի համբոյր
սրբութեան . և որք ոչ էք կարող
հաղորդել ածային խորհրդոյն՝ առ
դրունս ելէք և աղօթեցէք :

գպ Բրիստոս ՚ի մէջ մեր յայտնեցաւ .
որ էնն աստուած առ բազմեցաւ :
Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ . ըն-
ծղունի հրամանն տուաւ : Ուխեղճ-
գիս ով անձն եղեւ . համբոյրս յօդ
լըման տըւաւ : Թշնամութիւնըն
հեռացաւ . սէրն յընդհանուրս
սփռեցաւ : Ընդ պաշտօնեայք բար-
ձեալ զձայն . տուք զօրհնութիւն
՚ի մի բերան . միաբանական ածուէն .
որում սրտվէրքն են սրբութեան :

Ամէն և զայս ասեն ՚ի հանդիսի փոխ :

սրկ Որք հաւատով կայք յանդիման
տուրբ սեղանոյս սրբոյական , տե-
սէք բազմեալ զքն սրբոյն , և շուրջ
պատեալ զօրք վերնականն :

գպ ՎՀր համբառնայմք զաչս ունելով ,
և պաղատիմք զայս ասելով : Ի՛զ

մեղս մեր մի յիշեացես, այլ զի
Թումբեամբ քո քաւեացես: Ընդ
հրեշտակային օրհնեմք ըզքեզ, և
ընդ սրբոց քոց, տէր վաղճք քեզ:

սրկ Ընդ կացցուք. երիվարին կաց-
ցո՛ւք. բարւոք կացցուք. և նայե-
ցարո՛ւք ըզգուշութեամբ:

դպ Ո՛ր քեզ աստուա՛ծ:

սրկ Պատարագ քո՛ մատչի գան՛ն ա՛յ:

դպ Աղերսութիւն և խաղաղութիւն
և պատարագ օրհնութեան:

սրկ Օրհնեա՛ տէր:

քհ Շնորհք՝ աէր՝ և ածոյին սրբա-
րար:

դպ Ամէն. և ընդ հոգւո՛յդ քո՛ւմ:

սրկ Ըզդրո՛ւնս, ըզդրո՛ւնս, ամենայն
խոստութիւ՛ն և ըզգուշութեամբ:

Ի վեր ընծայեցուցեք ըզմիտս ձեր
աստուածային երկիւղիւ:

դպ Ունիմք առ քեզ տէր ամենակա՛լ:

սրկ Եւ զոհացարո՛ւք զառաւանել բոլո-
րիլ սրտիւ:

դպ Արժա՛ն և իրա՛ւ:

սրկ Օրհնեա՛ տէր:

քհ Եւ ընդ աերութեան և ընդ քեզ:

Ի՛կ ի հանդէպ սա՛ղ՝ ոմանք չինի Արժան և
իրաւն ասէն զայս:

սրկ Եւ զաստի՛ճ վերինս որ միշտ
ընդ ամենայն տեղիս գոհութիւն
մատուցանեմք քեզ. զբիստոս: Ա՛ղոթ
և ըզհրաշալի գործութիւնդ. զո
գովեն զօրութիւնք:

Սա՛ղմն աերութեան. գո՛շան քե-
րո՛ւբէքն. և իշխանութիւնք վեր-
պետութեանցըն պարտեալ քաղ-
ցր ձայնիւ եղանակեն և առնեն:

դպ Սո՛ղոմ. սո՛ղոմ. սո՛ղոմ. տէր զո-
տութեա՛նց: Լի՛ են երկինք և
երկիր փառօք քո. օրհնութիւն ի
բարձունս. օրհնեալ որ գայր և
գալոցդ ես անուամբ տեառն. ի՛մ
աստուա՛ծ ի բարձունս:

սրկ Օրհնեա տէր:

քհ Ընդ ակերեք այս և մարմին իմ ա-
ռէ՛ք կերէ՛ք այս է մարմին իմ ա-
մէ՛ն:

սրկ Օրհնեա տէր։

քհ Ընդէ՞ր ի սմանէ սահմանեալ ես ասել այս։

դպ Ընդէ՞ն։ Զայդ երկնաւոր, որ զոր զիտէ քո ետես ի մահ վասն մեր պարտապան պատուհաս մերոց, հեզմամբ արեան նորա ազաչեմք ընդեղ ողորմեա՛ քո բանաւոր հօտիդ։

սրկ Օրհնեա՛ տէր։

քհ Եւ զքոյս ի քոյոց՝ քեզ մատուս։

դպ Յաճենայնի օրհնեալ ես տէր, օրհնեմք ընդեղ, գովեմք ընդեղ, գոհանամք ընդեղն, աղաչեմք ընդեղ տէր աստուա՛ծ մե՛ր։

սրկ Օրհնեա տէր։

քհ Խաղաղութիւն ամենեցուն։

դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

սրկ Ընտուծոյ երկիրպագեացո՛ւք։

դպ Ընդեղ քո տէր։ Ո՛րդի աստուծոյ, որ պատարագեալ հո՛ր ի հաշտութիւն հաց կենաց քոյոյ ի մեզ, հեզմամբ արեան քո սո՛ւրբ, աղաչեմք ընդեղ ողորմեա արեամբ

քով վերկեալ հօտիդ։

սրկ Օրհնեա տէր։

քհ Որպէս զի եղիցի սա ամենեցուն։

դպ Հոգի աստուծոյ, որ զիտաւակի քո զհատրհնութ, լիջեալ ի յերկինից կաւատարես ի ձեռս մեր, հեզմամբ արեան սորա ազաչեմք ընդեղ հանդ

դո՛ զհոգիս մեր ննջեցեալոցն։

սրկ Օրհնեա տէր։

քհ Ընդ որս և մեզ այց արասցես բա։

դպ Յիշեա տէր և ողորմեա։

քհ Ընտուծածնին սրբոյ կուսին մա։

դպ Յիշեա տէր և ողորմեա։

Սրխաւագն յաջորդի սեղանոյն յերանոմած ասացէ։

սրկ Ընտաքեղոց սբց. մարգարէից. վարդապետաց. մարտիրոսաց. և ամենայն հայրապետաց սբց։ Ընտաքեղ ազգդ եպիսկոպոսաց. երիցանց. ուղղափառ սարկաւագաց. և ամենայն սրբոց։ Եղիցի յիշատակ ի սբ պատարագ՝ ազաչեմք։

դպ Յիշեա տէր և ողորմեա։

Յարութեան Կիրակէից ձայն առաջ։

սրկ Օրհնեալ դումեալ և վառաւորել, հրաշալի և՛ ահագնարդ յարութեանդ քրիստոսի երկիրպագանեմք։

դպ Փա՞ռք յարութեան քո՛ տէր։

Ի փոնի սրբոյն ձայն առաջ։

սրկ Սուրբ և առաւածահաճոյ մարգարէին. հայրապետին. առաքելոյն. մարտիրոսին. (այս անուն). որոյ այսօր վկայութեան կատարեցար, եղբայր Քրիստոսի Աստուածոյ մերոյ։

Յիշեա տէր և ողորմեա։

դպ սրկ Առաջնորդացն մերոց և առաջին ուսուցչացն՝ սրբոց Թադէոսի և բարդուղիմէոսի առաքելոցն, և դրիգորի լուսաւորչին։ Աբրահամի. վրդանեսի. յուսկանեայ. դրիգորիսի. ներսէսի. սահակայ. դանիէլի. և խադայ. մեսրոպայ վարդապետին. և դրիգորի նարեկացւոյն. և ներսէսի կլայեցւոյն. յոհաննու որոտնեցւոյն. և դրիգորի և մնձ

եպս. տաթեւացւոյն. և սրբոց գլխոց դրիգորիսեանց և ներսիսեանց. հռիփսիմեանց և գայանեանց։

Յիշեա տէր և ողորմեա։

դպ սրկ Միանձնացելոց սրբոց, առաքինաբեր և ապրուածուսոյց կրօնաւորացն, պօղոսի. անտօնի. պօղոյ. մակարայ. ոնուփրիոսի. սրբոյ մարկոսի. սրապիոնի. նեղոսի. արսէնի. եւագրի. պարսամոյ։ Յօհաննիսեանց և սիմէօնեանց. սրբոց ոսկեանց և սուքիասեանց. և ամենայն սրբոց, հարց և աշակերտելոց նոցին ընդ սուրբ դերս. եղիցի յիշատակ ՚ի։

Յիշեա տէր և ողորմեա։

դպ սրկ Թադէոսի հաւատոցելոց սրբոյ՝ աթոռոյ. կաստանդիանոսի. տրդատայ. և Թէոդոսից. և ամենայն սուրբ և բարեպաշտ Թադէոսեցւոց և աստուածատեր իշխանաց. եղիցի յիշատակ ՚ի։

դպ Յիշեա տէր և ողորմեա ։
սրկ Ընդհանուր ամենայն հաւատացելոց . արանց և կանանց . ծերոց և տղայոց . և ամենայն չափու հասակի հաւատով և սրբութիւ՛ն քրիստոս ննջեցելոցն . եղեցի յիշատակ ՚ի ։
դպ Յիշեա տէ՛ր և ողո՛րմեա՛ ։
սրկ Օ՛րհնեա՛ տէր ։
քհ Նա՛ս առաւել վեհափառասցէ ։
սրկ Գոհութիւն և փառաբանութիւն մատուցանեմք քեզ տէր առատ ողորմած , վասն սուրբ և անմահ պատարագիս որ՛ի վերայ սրբոյ սեղանոյս . զի առ մեզ ՚ի սրբութիւն կեան պանութեան արժանեւեցեր ։ Մոխ շնորհեա զեր զհաստատութիւն և զերգեալ զխոստութիւն ամենայն աշխարհի . սրբոց եկեղեցւոյ և ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսաց . եպիսկոպոսապետութեան մերոյ և պատուական հոգևորականութեան համ հայոց ամէն (այս անուն) . և մերոյ սուրբ

եպիսկոպոսութեան և երջանիկ բարեւնաք պետին ամէն (այս անուն) . և քահանայից որ զպատարագս մատուցանէ ։ Նա և զերդութիւն և յաղթութիւն թագաւորացդ քրիստոնէից և իշխանացն բարեպաշտից ։ Զաշխարհս և խնդրեցուք և վասն հոգւոցն հանգուցելոց ։ Նա առաւել վասն հանգուցեալ բարեւնապետացն մերոց , և քնոցա սուրբ եկեղեցւոյս , և որք ընդ հովանեաւ սորին են հանգուցեա՛լ ։ Զգաստութիւն եղբարց մերոց դերելոց և հնարհ առաջնակաց ժողովրդեանս ։ Զանգիտ հաւատով և սրբութի՛ւ ՚ի քրիստոս հատարելոցն . եղեցի յիշատակ ՚ի ։
Նա ամէ՛ն . և յաղագս ամենեցո՛ւն ։ դպ
Օ՛րհնեա՛ տէ՛ր ։ սրկ
Նա եղեցի ողորմութիւն մեծ ։ քհ
Ամէ՛ն . և ընդ հոգւո՛յդ քո՛ւմ ։ դպ

Նա սրբազան քարոզէ ՚ի մէջ ։

Նա եւս խաղաղութիւն զամենայն ։ սրկ

դպ Տէր ողորմեա՛։
սրկ Ամենայն սրբովք, զոր յիշատակեցաք, եւս առաւել եւս զսէր ա՛։
դպ Տէր ողորմեա՛։
սրկ Վասն մատուցեալ սուրբ եւ ատ ուածային պատարագիս որ ՚ի վե րոյ սրբոյ սեղանոյս, զսէր առ ա՛։
Տէր ողորմեա՛։
Որպէս զի սէր առատ ածես մեր, որ ընկալաւ զաս ՚ի սուրբ երկնային եւ յիմանալի իւր մատուցարանն, զխոհանոցն առաքեաց առ մեզ զշնորհս եւ զպարգեւս հոգւոյն սրբոյ, զսէր առ ա՛։
Տէր ողորմեա՛։
Ընկալ կեցո՛ եւ ողորմեա՛. եւ պահ հեա զմեզ սէր քոյին շնորհմբ։
Վեցո՛ սէր եւ ողորմեա՛։
Օրհնեալ ես ամենասրբուհի զմիշտ կոյս մարիամ, հանդերձ ամենայն սրբովք յիշելով, զսէր առ ա՛։
Յիշեա՛ սէր եւ ողորմեա՛։

սրկ Եւ եւս միաբան ձայն ձշմարիտ եւ։
դպ Տէր ողորմեա՛։
սրկ Օգնական մեր եւ զմիմեանս, տէ՛ն։
դպ Բեզ տեառնէ յանձն եդիցո՛ք։
սրկ Ողորմեայ մեզ աէր ըստ մեծ ողորմութեան քոյ։
դպ Տէր ողորմեա՛. տէր ողորմեա. տէր ողորմեա՛։
սրկ Օրհնեա՛ տէր։
քհ Եւ տուր մեզ հաւատս ձշմարիտ։
դպ Այր մեր որ յերկինս ես. սուրբ եղիցի անուն քո։ Եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի։ Օհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զպարտս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Եւ մի տանիր զմեզ ՚ի փորձութիւն. այլ փրկեա՛ ՚ի չարէ։
սրկ Օրհնեա՛ տէր։
քհ Օ՛ր քո է արքայութիւն։ Խաղաղութի՛ւն։
դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քում։
սրկ Ստուծոյ երկրպագեսցո՛ք։
դպ Առաջի՛ք քո տէր։

Քահանայն խոնարհի. և ասիցեն ժողովրդոցն խոնարհին ի վայր։ ։- սրիաւոգին յայնէ։

սրկ Օրհնեա՛ տէր։

քհ Բրիատոսիւ Յիսուսիւ տերամբ։

։- սրիաւոգին յայնէ ետդէ։

սրկ Պատ՛ասխանի՛։

քհ Ի սրբութիւն սրբոց։

դպ Միայն սո՛ւրբ. միայն տէ՛ր. Յի՛ս Քրի՛ստոս ի փառս Հօր. Ամէ՛ն։

սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր։

քհ Օրհնեալ Հայր որ սո՛ւրբ ձեռնադիրս։

դպ Ամէ՛ն։

սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր։

քհ Օրհնեալ Որդի որ սո՛ւրբ ձեռնադիրս։

դպ Ամէ՛ն։

սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր։

քհ Օրհնեալ Հոգի որ սո՛ւրբ ձեռնադիրս։

դպ Ամէ՛ն։

սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր։

քհ Օրհնութիւն և փառք Հօր և Հոգւոյ սո՛ւրբ։ Օրհնութիւն Հօր

և որդւոյ և սրբոյ Հոգւոյն. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն։

սրկ Օրհնեա՛ տէ՛ր։

քհ Ի սո՛ւրբ ի սո՛ւրբ սրտառուկան մարմնոյ։

։- խալխինէ ձահանայն սկիհն ի վերայ ժողովրդեանն և դառնայ ի սուրբ սեղանն. և ձարձեն զվարագոյրն։

։- ձարձեն սրիաւոգին։

Սաղմոս սասցէ՛ք առաւն այ մերոյ Յի՛սուսի, ձայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգեղս։ Օ՛ր ամս վայելեն սաղմոսք և օրհնութիւնք. ալէլուիա՛ և երգք հոգեւոր։ Պաշտօնեայք հանդերձ երգովք սաղմոս սասցէ՛ք, և զտէր յերկինս օրհնեցէ՛ք։

։- դպիրն եղանիկն։

Պրիատոս պատարագեա՛լ բաշխի՛ ի միջի մերում. ալէլո՛ւիա։

Օ՛ծառկին իւր սուլ մեզ կերակո՛ւր և սուրբ զարիւն իւր ցօղէ ի մեզ. ալէլո՛ւիա։

Ասացէ՛ք սո՛ւրբ և սո՛ւրբ ըզԼեւս. ալէլո՛ւիա։

Ա՛շակերեցէք և տեսէք զի քաղցր է
տէր. յԱստուածայնոյ։

Օ՛րհնեցէք ըզտէր յերկինս. այլ։
Օ՛րհնեցէք ըզնա՝ ի բարձունս.
այլեւս։
Օ՛րհնեցէք ըզնա ամենայն հրեշ-
տակք նորա. այլեւս։
Օ՛րհնեցէք ըզնա ամենայն զօրք
Թիւնք նորա. այլ եւս։

Ի՝ երգչին եղանակեն զսաղս խորհրդաւորս
ըստ պատշաճի տօնին։
Ի՝ չարչին վերագոյն չեփս։ Ի՝ սարկաւագն
չարողք բարձր ձայնիւ։

Երկիւղիւ և հաւատով յառաջ մա-
տիք և սրբութիւն հաղորդեցարուք։

Ի՝ ծողովուրդն ասէն ձայնիւ։

դպ Ընծ մեր և տէր մեր երեւեցաւ մեզ.
օրհնեալ եկեալ անուամբ տեառն։

քհ Կեցո տէր զժողովուրդս քո. և։

Դարձեալ չարչին վերագոյն։
Ի՝ երգչին երգեն։

Ի ջուր՝ ի բարութիւնս քոյ տէր.

ձանչակելով զմարմին քո և զարիւն.
վասն որոյ ի բարձունս կերակրողիդ
ըզմեզ։ Ու հանապազ կերակրես
ըզմեզ. առաքեա ի մեզ ըզհոգե-
ւոր քո զօրհնութիւն. վասն որոյ
բարձունս կերակրողիդ ըզմեզ։

Ի՝ սարկաւագն չարողք։

Ու եւս խաղաղութիւն զտէր աղա։
Ու ևս հաւատով ընկալեալք յաճշ-
մին, սուրբ երկնային անմահ ա
նապատ և անապական խորհրդոյս,
զոեւսանել գոհացարուք։

Պոհանամք ըզքէն տէր. որ կե- դպ
րակրեցեր ըզմեզ յանմահական
սեղանոյ քոյ։ Նաշխեալով ըզմարմինդ
և զարիւնդ ի վերուիթիւն աշխար
հի. և կեաց անձանց մերոց։

Ի՝ սարկաւագն չարողք։

Ի՝ երգչին եղանակեն զսաղս խորհրդաւորս,
Քրիստոս հոգեառն հպարտեսցէ զիւրգ աղօթիցն։

Ո՜ր յոյժ հաշտըն արքանաւորն, որ երգեն զայս։

Ո՞ւր հաւատոյ ո՞չ հարանարան.
և առաքեա՛ռ զերկրպակեան.
դու վերացիր անմահական.
որ զարդարեա՛ց զբեզ անվախճան։
Երկարել երկի՛նք դու հրաշական.
վառաց ՚ի վա՛ռըս բարձրական.
որ զմեզ ծնանի՛ս լուսոյ նըման.
առաքեանա՛ն որդիական։
Բաշխես ըզհա՛յըն մարդկական.
զարհուռնե բնակել առա առակական.
հանես ՚ի վե՛ր զերատուիճան.
յիմանալեա՛ցն անջոկական։
Երկայք որդիք նոր սիօնի.
մատիք առ ա՛ր մեր արքայ.
Ճաշակեցէ՛ք և տեսէ՛ք.
զի քաղցր է տէ՛ր մեր զօրութի՛ւն։
Նա բաժանե՛ց ըզ յորդանան.
դու զծով մեզա՛ց աշխարհական.
նըման յեսուա՛յ մեծ զօրական.
զբեզ տէր յիսո՛ւս հօր էական։

Ո՞վ ինն օրինա՛ց քեզ և նըման.
դու խորանի՛ն զերատրական.
նա խորտակե՛ց զգրաւնս անդամանդ.
դու զբժոխո՛ց զգրաւնա ՚ի հիմանէ։
Նացս այս մարմի՛ն է քրիստոսի.
բաժակս արիւն նորոյ ուխտի.
ծածկել խորհո՛ւրդըն մեծ յայտնի.
աստուած ՚ի մա՛ռ մեզ տեսանի։
Այ է քրիստո՛ս բանն աստուած.
որ ընդ աջմէ՛ հօրըն բազմի.
և աստ ՚ի մե՛զ պատարագի.
բառնայ ըզմե՛զս աշխարհի։
Ո՞վ որ օրհնեա՛լ է յաւիտեան.
հարբ և հոգեա՛լըն վիսակն.
այժմ և յաւէ՛տ և յաւարգայն.
և անվա՛խ միշտ յաւիտեան։

Ո՜ ՚ի վերջ տողին՝ ասէ սարկաւագն.

Օրհնեա տէ՛ր։

Որ օրհնես զայնոսիկ որք օրհնեն։ քհ
Ընդէ՞ր անուն տուն օրհնեալ յայտ դպ
հետէ վինչև յաւիտեան։ երէց՝ ի՛նքեա։
Կատարումն օրինաց և մարգարէ։ քհ

սրկ Ն- ասէ՝ Ընկերս օրհնի :
քհ Յետ յայտնելոյ ան մերոյ յսի քնի :
Ն- իբրեւ ձայնեցին . համ ի սկզբան :
դպ փառք քեզ աստուած մեր :
սրկ Սուրբ աւետարանս աղաչեա :
քհ Պահպանեա զծառայս քո քրս ամէն :
դպ Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ. յամէն ժամ
օրհնութիւն նորա ի բերան իմ :
քհ Օրհնեալ եղերութ ի հնարհաց սբ
հոգւոյն . երկայք խաղաղութ .
և տէր եղիցի ընդ ձեզ և ընդ ա
մենեսեանդ . ամէն :

Ն- ի ե՞ղիեն ընդհարս սո- ծողովուրդն՝ դպիրն
երգեն զսաղմոս զայս :

Ի տէր պարծեսցի՞ անձն իմ. լսի
ցեն հեզք , և ուրախ եղիցին :
Մե՞ծ արարէք զտէր ինձ . և բարձր
արասցո՞ք զանունն նր ի միասին :
Խնդրեցի ի տէն և լուաւ ինձ . յա
մենայն նեղութէ իմմէ փրկեաց զիս :
Մատիք առ տէր և առէք զլոյս . և
երեսք ձեր մի ամաչեսցեն :
Այս աղքատ կարդաց սա տէր , և
տէր լուաւ սմա . յամենայն նեղու

թենէ սորա փրկեաց զսա :
Բանակք հրեշտակաց սեամն շուրջ
են զերկիւղածսն իւրսն , և պա
հեն զնոսա :
Ճաշակեցէք և տեսէք , զի քաղցր է
տէր . երանեալ է այր որ յուսայ ի նա :
Երկերսք ի տեառնէ ամենայն սբք
նորա . զի ոչինչ է պակասութիւն
երկիւղածաց նորա :
Մեծամեծք աղքատացան և քաղ
ցեան . բայց որք խնդրեն զտէր , մի
պակասեցի ի նոցանէ ամ բարւոյ :
Գիայք որդեակք իմ լուարուք ինձ ,
և զերկիւղ տեառն ուսուցից ձեզ :
Ո՞վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս . սիրէ
զաւուրս իւր տեսանել ի բարւոյ :
Լուեցո զլեզու քո ի չարութէ . և
շրթունք քո մի խօսեսցին զնենգութիւն :
Խոտորեա ի չարէ և արա զբարի .
խնդրեա զհաստատութիւն , և երթ
զհետ նորա :
Աչք տեն ի վերս արդարոց , և ականջք
նորա ի վերայ աղօթից նոցա :
Երեսք տեառն ի վերայ չարագոր

ծաց, սատակել յերկրէ զնիշատուց
կըս նոցա։
կարդացին արդարքն առ ուէր, և
տէր լուաւ նոցա. յամենայն նե-
զուձեննէ նոցա փրկեաց զնոսա։
Մերձ է տէր առ այնոսիկ՝ որք մա-
շեալ են սրտիւք. և զհոգնարհս հո-
գւով կեցուցանէ։
Բազում նեզուձիք են արդարոց.
յամէ փրկէ զնոսա տէր. և պահէ
զամենայն ոսկերս նոցա. և մի՛ ի
նոցանէ մի՛ փշրեսցի։
Մահ մեղաւորին չար է. բայց որ
առէ զարդարն, զղջասցի։
Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւ-
րոց. մի՛ զղջասցին ամենեքեան՝ որք
յուսացեալ են ՚ի նա։
փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։
Ա՛յժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից. ամէն։

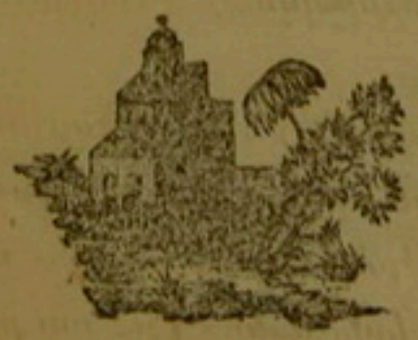
ՅԱՆԿ ԳՐՈՑՍ

Ընկալ աւուրց աւագ շաբաթուն	173
Ընկալ եկեղեցւոյ	166
Ընկալ խաչի	162
Ընկալ ծննդեան	144
Ընկալ համբարձման	153
Ընկալ հոգւոյ գալստեան	158
Ընկալ հրեշտակապետաց	171
Ընկալ ծաղկազարդի	173
Ընկալ զազարու յարութեան	178
Ընկալ յարութեան	149
Ընկալ վարդավառի	177
Ընկալ տեառնընդառաջի	149
Ընդունեցաք զամենակա.	477
Ընդէպս պաշտեմ զհայրե.	406
Ընդօր անճառ լուսոյն ծա.	53
Ընձիւղ ամենայն. առ խս նոյնե.	24
Ընտրեա լուսոյ. արեգա.	27
Ընտրեալ երգք, վինի վասն ՚ի բարձունսին	238
Ընտրեալ ամենեքեան միաբա.	246
Ընտրած անեղ անժամանակ	93
Ընտրած մեծ հզօր և վառա.	249

Ընթրելոյն բանին հրա. 295
Ընթերագալի ժամն 309
Ընտարութիւնք հանգստեան 85
Ընտարութիւնք մարտիրոսաց, նախ քան զհաւատումն 440
Ընծկութեան աւետարանն 261
Պոհանամք զքէն տէր ասո. 257
Պոհայարութ զսեաւնէ 510
Երգ ննջեցելոց 93
Ես եմս հաւատով աղա. 446
Օգութեալքս ամենեքեան 21
Օդարձայեալքս մեծաս ու. 217
Օդամսերդութիւնս և զաղա. 866
Օքէն պոհանամք տէր ասո. 30
Թագաւորք ապաշխարութեան 123
Թագաւորք մարտիրոսաց 134
Թափօրի երգն 269
Յամամուտն 367
Ի կարդալ իմում լսար ինձ ասո. 499
Ինչ այս ոլ է որ գիմեալ 416
Իշխաբերից երգն և աւե. 202
Լ ցաք առաւօտու ողոր. 179
Խաչ քս եղևցի մեզ ապա. 307
Խնդրեացութ հաւատով միա. 268
Խոնարհեցո տէր զսնկնի քս 457
Կրաւոք երկրպագութեան տաճա. 493

Կանոնագրութ 32
Համբարձի զաչս իմ՝ ի լերինս 480
Հարցի վոհան 180
Հաւատամք՝ ի մի աստ. 444
Հրաժարիմք՝ ի սատանայէ 1
Ձաշու ալելուք յետ գրքին 425
Ձաշու շարականք 391
Ձաշու սաղմոսք նախ քան զգիրքն 406
Ձաշու վոխք 389
Ճաղիանք տօնից 111
Մայր սուրբ սքանչելի լս. 253
Մնծացուսցէ անձն իմ 195
Մեսեդիք աղից կխրակէից 421
Մեսեդիք ճաշու աղից 418
Մեսեդիք երեկոյին 466
Մեսեդիք ճաշու յարութեան 419
Մեսեդիք յետ գրքին 415
Յիշեա տէր զպաշտօնեայս 282
Յիշեացուք՝ ի գիշերի 18
Նորաստեղծեալ 266
Նորոգող տիեզերաց 68
Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մե. 218
Որ բնակեալն է յօգնու. 486
Պահիչ սրբոց քրիստոս, որ պատ. 283
Պօղոս առաքեալ Յիսուսի քրիստոսի 423
Սաղմոք հանգստեան աւետարանի 74

Սեղան օրհնեցին 450
Սիրելիք՝ սիրեցարք զմիմեանս 412
Սիրեցի՝ զի լսիցէ տէր 277
Սուրբ սաղմոսած, սուրբ և հզօր 258
Սուրբ-ևս տէր սաղմոսած մեր հզօր 276
Սուրբ խաչիս աշխատութիւք 271
Տէր ամենակալ սաղմոսած սրբոց. 284
Տէր բարեբար, որ մեծաս 511
Տէր երկնից վասն 226
Տէր եթէ զչարութիւնս իմ բանայս 10
Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ 10
Փառաւորեցուք զամենակալն 255
Փառք ի բարձունս սաղմոսոյ 235
Քառ՝ ամենազօր և հզաշխարհ 268
Քրիստոս սաղմոսած մեր՝ վասն խա. 280
Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք 391
Օրհնեցէք մանկունք զտէր 272

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ
ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԱՑՆ ՀԱՅՈՑ

ՍԿՍԵԱԼ ԶԱՌԱՋԻՆ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻՆ ՀԱՅՈՑ Ի ՍՐԲՈՑՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻՆ ՄԻՆՉԵՒ ԶԱՒՈՒՐՍ ՄԵՐ Ի ՏԷՐ ԳԷՈՐԳ Ե. ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍՆ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՕԼԻՍԵՑԻ

1 Տէր սուրբ Գրիգոր լուսաւորիչ, Ա. Ա-
թոռն հաստատութեան դնի՛ ի վա-
ղարշապատ ուր է Էջմիածին՝ յամի 302.
Յաւուրս սորա, յամի 325 եղեւ սուրբ
ժողովն Նիկիոյ, և ի հայր՝ ժողովն վա-
ղարշապատու, Ա. Ա. զի գիւտ խաչափայ-
տին քրիստոսի ի հեղինեայ Թագուհւոյ
յերուսաղէմ, յամի 327. Ա. ի 24 ամի
Թագաւորութեանն մեծին կոստանդիա-
նոսի՝ յամի 329 կոստանդնուպօլիս շինի,
յորում ժամանակի Թագաւորէր ի հայս
սոդոս.

2 Տէր Ա՛րիստակէս, Ա. Յաւուրս սորա ա-
րիս հերետիկոսացեալ սատակի.

3 Տէր Վ՛րթանէս. Յաւուրս սորա սուրբն
սորա վախճանի. Ա. սուրբն գրիգորիս
պատանիկ կաթուղիկոս նահատակի. Ա.
սուրբ խաչն երեւի յերուսաղէմ առ
կիւրեղի.

4 Տէր Յուսիկ : Յաւուրս սորա մեծն վըր-
Թանէս վախճանի :
5 Տէր Փառնեւսէհ յաշտիշատոյ՝ ի վանաց
գլխոյ : Յաւուրս սորա յուսիկ և դանի-
էլ, և սարգիս զօրաւոր նահատակին :
6 Տէր Ներսէս մեծ , Ա : Յաւուրս սորա ,
յամի 381 եղեւ սուրբ ժողովն կոստան-
դինուպօլսի ընդդէմ մակեդոնի : Ուր ի
հայս՝ ժողովն աշտիշատու , Ա . և ժողովն
վաղարշապատու , Բ :
7 Տէր Եահակ ի մանազկերտոյ :
8 Տէր Օ՛սէն :
9 Տէր Ներսէս : Յաւուրս սորա աշ-
խարհն հայոց բաժանի ի յունաց և ի
պարսից :
10 Տէր Սահակ մեծ՝ պարթեւ , Ա : Յաւու-
րս սորա՝ յամի 398 սուրբն յօհան ոս-
կեբերան նստի պատրիարգ ի կոստան-
դինուպօլիս : Ուր յամի 406 սուրբն մես-
րոպ գտանէ զգիրս հայոց , և լինի ըս-
կիզբն Թարգմանութեան , և Թարգմա-
նի առաւաձաշունչ մատեանն : Յայսմ
ժամանակի յամի 411 սկսանի Թագաւո-
րութիւնն սկավտից . և յամի 414 Թա-
գաւորութիւնն ապանիացւոց . և յա-
մի 419 Թագաւորութիւնն Ֆռանսացւոց :
Ուր լինի ժողով յեփեսոս ընդդէմ Նես-
տորի , յամի 431 : Ուր ի հայս կրկին ժո-
ղով ի վաղարշապատ , գ . և գ . և կըր-
կին ժողով յաշտիշատ , Բ . և գ :

11 Տէր Յովէփ , Ա . ի հոգեյիմ աւանէ :
Յաւուրս սորա , յամի 448 եւտիքէս
հերետիկոս դատապարտի : Ուր ի հայս
կրկին ժողով շահապիվանու , Ա . և Բ .
և ժողով արտաշատու , և ժողով դվի-
նայ , Ա :
12 Տէր Մելիտէ ի մանազկերտոյ : Յաւուրս
սորա գլուխն Նահատակին : Ուր ա-
Թան կաԹուղիկոսութեան փոխի ի գը-
ղին գաղաթ՝ յամի 452 , յետ կալոյ Թէ-
ոդոսեն ամս 150 :
13 Տէր Սահակ , Ա . ի մանազկերտոյ : Յա-
ւուրս սորա նախարարք հայոց արձակեալ
ի կայսրանց դառնան յաշխարհն պար-
սից ի հայաստան :
14 Տէր Վիւռ յարտահեզոյ ի տայոց : Յաւու-
րս սորա գաւիթ անցաղթ և մամբրէ և
ընկերք նոցա ծաղկին :
15 Տէր Բրխաուախտ , Ա . արծրունի :
16 Տէր Յովհան , Ա . մանդակունի : Յաւու-
րս սորա վահան մամիկոնեան նորոգէ
զաշխարհն հայոց :
17 Տէր Բաբկէն յոթմոյ որ ի վանանդ : Յա-
ւուրս սորա եղեւ ժողով վաղարշապա-
տու , Ե : Ուր դիւտ նշխարաց գրիգորիսի
առաքչից կաԹուղիկոսի :
18 Տէր Սամուէլ յործկէից : Յաւուրս սորա
եղեւ սկիզբն տէրութեան շաէտու :
19 Տէր Մուշէ յաղբերոյ աւանէ : Յաւուրս
սորա Թագաւորն պարսից կաւատ՝ առ .

նու ղբատեաքն սիպրանակերտ՝ ի ձեռաց հայոց։

20 Տէր Սահակ, Բ. յուզկայ որ՝ ի հարք։ Յաւուրս սորա վահան մամիկոնեան վախճանի։

21 Տէր Աբիատարոր, Բ. ի տիրատիճ աւանէ բազբեւանդայ։

22 Տէր Վէտանդ յեռատոյ։ Յաւուրս սորա լինի սաղ սատիկ յաշխարհին հայոց։

23 Տէր Ներսէս, Բ. յաշուարակաց՝ ի բազբեւանդայ։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն դվինայ, Ե։

24 Տէր Յովհաննէս, Բ. ի սիւնեաց գաւառէն բեղեանց։ Յաւուրս սորա յայտնեցաւ դասատաւանն քրիստոսի։

25 Տէր Մովսէս, Բ. յեղիվարդայ։ Յաւուրս սորա նորոգեցաւ տաճարն՝ ի հոյս, որ և յամի տեառն 552 ակաւ Թուականն հայոց։ Եղև ժողովն դվինայ, Գ։ Ի յաւուրսնոսա մեծ կայսրն յունաց վճռեաց ըզսուրբն սակիս յամի 557։

26 Տէր Աբրահամ, Ա. յաղբամեանից։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն դվինայ, Դ։ Ի դարձ անդրէնացւոց՝ ի հաւատս քրիստոսի յամի 597։

27 Տէր Յովհան, Գ. ի բագարանէ բազբեւանդայ։ Սա նստաւ՝ ի բաժնին յունաց յաւուրս արքայհամու կամուրջիկոսի։ Յայսմ ժամանակի պարսիկք առին զերուսաղէմ՝ ի յունաց յաւուրս հերակլի կայսերն,

և գերեցին զսուրբ խաչն յամի 614։

28 Տէր Աբրահամ յաղբից յարագածոտան։ Սա վճռեաց զվկայարանն սրբոց հռիփսիմեանց, և նորոգէ զեկեղեցին։ Յաւուրս սորա մեծ ժեժ հայ՝ կարգի զօրավար՝ ի հերակլ կայսերէն յունաց, և առնէ մեծամեծ քաջութիւնս՝ ի պարսիկս։ Ընդ սկսանիլ Թուականին հայոց՝ յամի տեառն 622, յորում էր Թուականն հայոց՝ հնւ։

29 Տէր Աբրահամ, Գ. յապահունեաց։

30 Տէր Նղբ՝ ի վահագնակերտ։ Սա վճռեաց զվկայարանն սրբոց գոյհանեանց։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողովն կարնոյ։ Ընդ դարձ սրբոց խաչին յերուսաղէմ, և անտի՝ ի կոստանդինուպոլիս՝ ի ժամանակս հերակլի կայսեր յունաց։ Ընդ յամի 637 հաստատեցաւ առնուն զերուսաղէմ։

31 Տէր Ներսէս, Գ. շինող, յիշխանաց աւանէ՝ ի սասոյ։ Յաւուրս սորա յամի 653 յայտնեցաւ սուրբ խաչն վարագայ։ Ընդ եղեւ կրկին ժողով՝ ի դվին, Ե. Ջ. և ժողով լինէ՝ ի մանազկերտ՝ ի տէրտարոնի հովհաննու յովհաննու։

32 Տէր Ներսես յարկուսոյ։ Յաւուրս սորա ծագեցաւ անանիա շիրակացի համարաղ և աստեղագէտն։

33 Տէր Իսրայէլ յոմիոյ՝ ի վանանդայ։ Յաւուրս սորա մովսէս սիւնեցի՝ երկրորդ քերթող ծագէ։ Ընդ ժեժ հայ՝ նստէ կայսր յունաց՝ ի կոստանդինուպոլիս յա-

ի տեառն 667։

34 Տէր Սահակ, Գ. յորբուհաշինէ։ Սա կա-
լեալ առաքէ ի դամասկոս առ ամիրա-
պետն հալապացւոց։

35 Տէր Նղիս յարձիշ։ Յաւուրս սորա նա-
խարարք հայոց պղին ի նախկուան քա-
ղաքն ի հալապացւոց։ Եւ ժողով յալ-
ուանս։

36 Տէր Յովհան, Գ. խնամառակեր, օձնեցի ի
սուգոց։ Յաւուրս սորա, յամի 722 հը-
կեց ոմն յսարտխ՝ համբաւէ զանձնէ վկ-
նել մեսիա։ Նղիս ժողովն գիմաց, Ե. և
ժողով գիմաց կամ վաղարշապատու ընդ-
դէմ պողիկեանց և յուլիանիստաց։ Լեւոն
կայսր յունաց պնդի ընդդէմ պղծոց պատ-
կերաց։

37 Տէր Գաւիթ, Ա. յարամնից։ Յաւուրս
սորա, յամի 733 յարեան պատկերամարտք
յաշխարհին յունաց։

38 Տէր Տրդատ, Ա. յոթեմոց ի վանանդայ։
Յաւուրս սորա եղև սկիզբն տէրութեան
մահմատայ ըստ կռապաշտութեան ի դէ-
մս կայսերն յունաց։ Եւ սկսաւ ամիրա-
պետն հալապացւոց փոխել ի դամասկո-
սէ ի բաղտատ, զոր ի հինանց նորոյէ
ճոխար ամիրապետ։

39 Տէր Տրդատ, Բ. ի դամասկոսէ։ Ի վեր-
ջին աւուրս սորա եղեւ կարկուտ և մա-
նանայ և երաշտութիւն յաշխարհին հայոց։

40 Տէր Սիոն ի բաւոնից արապաժոսան։ Յա-

ւուրս սորա եղեւ ժողովն պարտաւայ։

41 Տէր Նշան յեղափոխութիւն աւանէ։ Յա-
ւուրս սորա մուշեղ մամիկոնեան հարկա-
նէ զպարսիկս։ Եւ աշտ մնակեր առնէ
բաղտատ քաղաքին։ Եւ սաքառնայիք
դառնան ի հաւատս քրիստոսի։

42 Տէր Սահակիանոս, Ա. ի գլխոյ։ Յաւու-
րս սորա մարիամ հայկազն պսակի ընդ
կայսեր յունաց։

43 Տէր Յովաբ յոսանէն գլխոյ։

44 Տէր Սողոմոն ի գաւնոյ։

45 Տէր Վէտրդ, Ա. յարագածոտնէ։

46 Տէր Յովհէփ, Բ. յարագածոտնէ։ Յաւու-
րս սորա, յամի 803 հանդանաւին հաւա-
տոյ սկսաւ երթալ յեկեղեցիս լսմինաց-
ւոց։ Եւ վարդան հայ՝ ընտրի կայսր յու-
նաց, և հրաժարեալ կրօնաւորի։

47 Տէր Գաւիթ, Բ. ի մարգարդ։ Յաւուրս
սորա յամի 813 ոճն վերափոխման հաւա-
տոյն ի լսմինս։ Եւ արշաւիր հայ՝ ընտ-
րի կայսր յունաց, և նուաճի ի նիկեփո-
րոյ։ Եւ սոքա նսեմ կայսր լեւոն արձ-
րանի հայ։

48 Տէր Յովհաննէս, Ե. յոթոյէ։ Սա հեր-
քեաց զաղանդն թոնդրակեցւոց, որ նո-
րոգ սկսեալ էր։ Յաւուրս սորա եղեւ
ժողովն երինջակու։ Եւ դարձ բուլղարաց
ի հաւատս քրիստոսի։

49 Տէր Օսիրիս, Ա. ի ձոգ աւանէ։ Յա-
ւուրս սորա եղեւ ժողովն շիրակավանու։

Ի՝ նմն ձիեն արիւնագին յաշխարհն ա-
բեւմտից : Ի՝ յամի 861 սկիզբն եղեւ
տէրութեան մոսկուայց : Ի՝ դարձ ա-
զգաւունայ ՚ի հաւատս քրիստոսի :

50 Տէր Վէրպ , Բ . ՚ի գաւնոյ : Յաւուրս ա-
րա սկզբնաւորի Թագաւորութիւնն բա-
բառնեայ ՚ի ՄՁՀն աշխոյ , յամի
տեառն 885 , պահելով Թագաւ յամիրա-
պետէն Հագարացւոց , և՝ ի վաճկ հայ-
կազն սրշակունի կայսերէն յունաց , որ
Թագաւորեաց ՚ի կոստանդնուպոլիս յա-
մի տեառն 867 :

51 Տէր Ա՝աշոյ յեղիսաբդոյ :

52 Տէր Յովհաննէս , Ջ . պատմագան՝ ՚ի դէ-
րասխանակերտ : Յաւուրս որս նահա-
պետի սքանչ սրբոյ հոյոց , և Թագա-
ւորէ աշոյ երիտմ : Ընծան հագարա-
ցիք զիամօռզիկոսարանն դիվնոյ . և ա-
Թոռ կաթողիկոսութեան փոխի ՚ի վան
պռբակաւ , յամի տեառն 924 , յետ կա-
ռլ ՚ի դիվն բազաք ամս 472 : Յայսմ ժա-
մանակի նստեր կոյսր յունաց լեւոն Ի-
մաստասէր հայկազն ՚ի կոստանդնուպո-
լիս : Ի՝ որս նոսի կոստանդին պերփե-
ռածէն հայկազն :

53 Տէր Սահակաւնոս , Բ :

54 Տէր Թէոդորոս , Ա : Յաւուրս որս չինի
վանքն նարեկայ : Ի՝ յամի 930 հերետգոս
լինի առաջին քրիստոնեայ Թագաւոր ա-
նիւնագին : Յայսմ ժամանակի նստեր

կոյսր յունաց ՚ի կոստանդնուպոլիս ա-
մանս հոյ :

55 Տէր Ներսէհ , Ա : Յաւուրս որս անանիա
նարեկացի ծագկի :

56 Տէր Ո՝նանիա ՚ի մհկայ : Յաւուրս որս
վոխադրի դասատակն քրիստոսի յեդե-
սիոյ ՚ի կոստանդնուպոլիս : Ո՝նանի սքն
գրիգոր նարեկացի : Ի՝ յամի 948 մա-
կաբ գասնան ՚ի հաւատս քրիստոսի :

57 Տէր Վահան ՚ի բագրեւանդ : Յաւուրս որս
յովհաննէս չմշկիկ հայ ազգաւ՝ Թագաւո-
րէ ՚ի վերոյ յունաց ՚ի կոստանդնուպո-
լիս , յամի տեառն 969 :

58 Տէր Ստեփաննոս , Գ . վանահայր սեւանոյ :
Յաւուրս որս լինի ժողովն անւոյ , Ա :

59 Տէր Խաչիկ , Ա . արշարունեաց եպիսկո-
պոս : Յաւուրս որս յամի 980 սկիզբն
Թագաւոր չինի պատրիկ անի բագրատ :
Ի՝ սանուէլ հայ դերջանեցի քաղ՝ Թա-
գաւորէ ՚ի վերոյ բուլղարաց : Ի՝ լինի
ժողովն անւոյ , Բ :

60 Տէր Սարգիս , Ա . վանահայր սեւանոյ :
Յաւուրս որս սկիզբն կաթողիկոսու-
Թեան հաւատոյ յանի բագրատ՝ յամի ՈՆԳ
993 , յետ կալոյ ՚ի վաղարշակերտ աշ-
խարհ այսինքն ՚ի ձորոյ վանք , և՝ ի վա-
ղարշ սրբոյ , և յարդինա , ամս 69 : Ի՝ ժողով
հայոց , Ա . և Բ . ընդդէմ Թոնդրակե-
ցւոց : Ի՝ յամի 996 մնձառաք գառնան
՚ի հաւատս :

61 Տէր Պետրոս, Ա. գեռատարձ: Յաւուրս սորա դրիտր մաղխատրոս ծագէի: Ի ս֊ մի 1028 սեպտեմբերի Թագաւոր սրծրունի Թողեալ զքաղաքն վանն՝ գնաց ի սեբաս֊ տիա քաղաք: Նղեւ ժողովն անաց, Գ. և ժողով հարցոյ, Դ:

62 Տէր Խաչիկ, Բ. քեռորդի գեռատարձին:

63 Տէր Գրիգոր, Բ. վկայասէր՝ որդի գրիգո֊ րի մաղխատրոսի՝ ի զարմէ լուսաւորչին: Յաւուրս սորա գաւիթ Թագաւոր տայ գիտաս քաղաք՝ ի յոյնս, և ինքն մեհնի՝ ի հայաստանեայ: Ի սմանն կաթուղիկո֊ սութեան վոխի յանուց՝ ի Թաւրիզ՝ յամի 1063, յետ լինելոյ յանի ամի 71. և դնի՝ ի ծաւիղաւ՝ յամի 1066: Յա֊ ղալ սեաւ լերին, Ա: Ի ս֊ յամի 1079 բառ֊ նի Թագաւորութիւնն բագրատունեաց՝ մահուամբ գագկայ վերջնոյ, և սկսանի տէրութիւնն ռուբինեանց: Սա ինքն ե֊ րանելին գրիգոր վկայասէր գնաց՝ ի կոս֊ տանդինուպոլիս առ կայսրն յունաց ա֊ ղէքս կոմնինոս վասն միաբանութեան, և ոչ յաջողի:

64 Տէր Բարսեղ, Ա. անեցի: Յաւուրս սո֊ րա աթոռն կաթուղիկոսութեան դնի յանի: Ի ս֊ յամի 1089 լինի սկիզբն տէ֊ րութեան փոքր Հայոց: Սուրբն ներ֊ սէս շնորհալի ծնանի: Ի ատենսն խա֊ ղաղիկ զօրք առնուն զերուսաղէմ, յամի 1099. և կռնգոպրէ նաւի առաջին թա֊

գաւոր յերուսաղէմ:

65 Տէր Գրիգոր, Գ. կամ Գրիգորիս պալ֊ հաւունի: Յաւուրս սորա՝ որ էր ամ սեաւն 1113, գաւիթ Թառնիկեան նըս֊ ոն առաջին կաթուղիկոս յաղթանակ: ի լինի ժողով՝ ի սեաւ լերին, Բ. և աթոռ կաթուղիկոսութեան վոխադրի անդր յա֊ ի 1115, յետ լինելոյ՝ ի Թաւրիզ և՝ ի ծաւիղաւ և յանի ամն 49: Ի ս֊ յամի 1125 ՝ի ծովք դղեակ. և յետ կալոյ՝ ի սեաւ լերան և՝ ի ծովք դղեակ ամն 34, վոխի՝ ի հռոմկլայ յամի սեաւն 1147: Սուրբն ներսէս շնորհալի, սարգիս շնոր֊ հալի, և իշխանութիւն վարդապետ ծագ֊ կին. և սուրբն ներսէս լամբրոնացի ծը֊ նանի:

66 Տէր Ներսէս, Դ. կղայեցի, որ և շնորհա֊ լի: Գրէ Թուղթ առ կիւռ մանուէլ կոմ֊ նենոս կայսր յունաց. և նա առ շնորհա֊ լին՝ վասն միաբանութեան:

67 Տէր Գրիգոր, Դ. կամ Գրիգորիս, տղայ կոչեցեալ: Սա զսուրբն ներսէս լամբրո֊ նացի ձեռնադրէ եպիսկոպոս: Յաւու֊ նայի ձեռնադրէ եպիսկոպոս: Յաւու֊ րըս սորա եղեւ ժողովն հռոմկլայու փոքր, և ժողովն հռոմկլայու մեծ՝ վասն միա֊ բանութեան ընդ եկեղեցւոյն յունաց: Ի ս֊ յամի 1187 սուլթան սալահադին սու֊ նու զերուսաղէմ՝ ի ձեռաց լատինաց֊ ւոց:

68 Տէր Գրիգոր, Ե. գահակէժ:

69 Տէր Աբիգոր, Ջ. որ և ասկրատ։ Յաւուրս սորա յամի 1197 եղեւ սկիզբն Թագաւորութեան ռուբինեանց՝ յերկրորդ լեւոնէ։

70 Տէր Յովհաննէս, Ե. մեծաբարոյ՝ ի սոց։ Յաւուրս սորա յամի 1202 ձիւնկիզ խան տիրապետէ։

71 Տէր Վահէթ, Գ. ի վանից արքեպիսկոպոս։ Յաւուրս սորա լինի ժողով սոց, Ա. և ժողով ի լոռի, և ժողով անւոյ, Դ։ Ասմնացիք առին զկոստանդինուպոլիս ի ձեռաց յունաց. և բազմամիտս լասին Թագաւորէ անդ յամի 1204։

72 Տէր Կոստանդին, Ա. ի բարձր բերդոյ։ Յաւուրս սորա վանական վարդապետս ծաղկի։ Ժողով սոց, Բ. և Գ։ Յարձակին Թամթարք ընդ սիեղերս։ Ելեհում Թագաւոր գնաց առ մանգոյ խան կայսր Թամթարաց։ Ել յամի 1261 յոյնք դարձեալ առին զկոստանդինուպոլիս ի ձեռաց լասմնացւոց, և մնքայել բալէոլոգ Թագաւորեաց ի կոստանդինուպոլիս։

73 Տէր Յակոբ, Ա. կղզեցի գիտնական։ Յաւուրս սորա Հեղհում Թագաւոր լինի կրօնաւոր։

74 Տէր Կոստանդին, Բ. պրօնագործ, եպիսկոպոս կեսարիոյ։

75 Տէր Սահմանիս, Գ. ի խախ աւանէ կիզիկեցի գաւառէ։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողով սոց, Դ։

76 Տէր Աբիգոր, Ե. անաւարկեցի, հռոմ կոչեցեալ վասն մեռելոյ յերկրէն հռոմոյ։ Յաւուրս սորա եպիսկոպոսք առին զհռոմ կլայ, և աթոռ կաթուղիկոսութեան փոխադրեցաւ ի սիս՝ յամի տեառն 1294, յետ կալոյ ի հռոմկլայ ամս 147։ Ժողով սոց, Ե. անընդունելի ազգին։ Յայսմ ժամանակի, յամի տեն 1300 սկիզբն եղեւ հզօր Թագաւորութեան օսմանեցւոց, և Թագաւորեաց ի սեօխաձիւք, որ է մերձ պրուսացոյ՝ օսման, Ա. ի կայսերութեանն յունաց անդրանիկոսի, Բ. և միքայէլի, Թ. և ի Թագաւորութեան հայոց հեթմոյ, Բ։ Ել գիւտ բեւեռացուցի, որ է բուսուլայ։

77 Տէր Կոստանդին, Բ. կեսարացի վերապին։ Յաւուրս սորա լինի ժողով ինչ ի սիս. և ժողովն ատանոյ։ Ել յամի 1319 կործանումն անի քաղաքին։

78 Տէր Կոստանդին, Գ. ի լամբրոնէ։

79 Տէր Յակոբ, Բ. ի սոց։ Յաւուրս սորա գահն վաւօդն որ է պարսից, ի կողմնս ի բարձրագլխեայ գերմանացւոյ՝ յամի տեառն 1329։

80 Տէր Մխիթար ի քռնոյ՝ որ յերնջակ։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողով սոց, Ջ։

81 Տէր Յակոբ, Բ. վերապին։

82 Տէր Մեսրոպ, առաջնորդ վանից Թադէի յաթոռոյ։ Յաւուրս սորա եղեւ ժողով սոց, Է։

83 Տէր Կոստանդին, Դ։

84 Տէր Պօղոս, Ա: Յաւուրս սորա, յորում էր ամ տեառն 1375, լեւոն վերջին Թագաւոր ըմբռնի յեղիպտացւոց, և դնի ի բանտ. բառնի Թագաւորութիւնն Հայոց, և աւերի աշխարհն կիլիկիոյ. յորում ժամանակի էր կայսր յունաց յովհաննէս բալէոլոգ, և Թագաւոր օսմանցւոց սուլթան մուրատ, Ա:

85 Տէր Թէոդորոս, Բ: Յաւուրս սորա յամի 1382, լեւոն Թագաւոր ազատի ի բանդէ, գնայ ի հռոմ և ի սպանիա, ջրկի յանդղիա և ի գաղղիա. և յամի 1393 մեռանի ի փարիզ քաղաքի գաղղիացւոց ուր և կայ գերեզման նորա մինչև ցայսօր. և խափան բառնի Թագաւորութիւն Հայոց:

86 Տէր կարապետ, Ա. կեղեցի:

87 Տէր Դաւիթ, Դ:

88 Տէր կարապետ, Բ: Յաւուրս սորա մեռանի մարիամ Թագուհին Հայոց յերուսաղէմ և Թաղի ի նը յակոբայ վանին:

89 Տէր Յակոբ, Գ:

90 Տէր Գրիգոր, Ը. խանձողատ:

91 Տէր Պօղոս, Բ. պատրիարք երուսաղէմի:

92 Տէր կոստանդին, Ե. ի վահկայ ամրոցէ կիլիկիոյ:

93 Տէր Յովհէփ, Գ:

94 Տէր Գրիգոր, Թ. մեսրոպեկեանց: Յաւուրս սորա լինի ժողովն էջմիածնի, և յամի 1441 փոխադրի աթոռ կաթուղիկոսութիւն էջմիածին, յետ կալոյ ի սիս ամս 147:

95 Տէր Կիրակոս խորվիրապցի նաեւ առաջին կաթուղիկոս էջմիածնի:

96 Տէր Գրիգոր, Ա. ի մանկուայ: Յաւուրս սորա, յամի 1453 սուլթան մհմէտ Թագաւոր օսմանցւոց առնու զկոստանդինուպոլիս, և բառնայ զիշխանութիւնն յունաց. որ սկսաւ ի հիմնադրութենէն կոստանդինուպոլսի յամի 329 ի մեծէն կոստանդիանոսէ կայսերէն հռոմայեցւոց, և տեւեալ ամն 1124 մինչեւ ի վերջին կոստանդին բալէոլոգ կայսր յունաց:

97 Տէր Յակոբոս, Բ: Սա էր յառաջագոյն կաթուղիկոս սղթամարայ, և նստաւ յէջմիածին: Յաւուրս սորա, յամի 1461 ի 11 ամի Թագաւորութեան Ֆաթհիհ սուլթան մհմէտի, յովակիմ եպիսկոպոս պրուսացւոյ նստաւ աթոռն պատրիարքի Հայոց ի կոստանդինուպոլիս:

98 Տէր Աբիսաղէս, Բ. մականուանեալ ածաւաղալ: Յաւուրս սորա ալ սուրբ լուսաւորչին ածի յաղթամարայ էջմիածին:

99 Տէր Սարգիս, Բ: Յաւուրս սորա ալ սուրբ լուսաւորչին ածի յաղթամարայ էջմիածին:

100 Տէր Աբիսաղէս, Գ: Յաւուրս սորա, յամի 1492 քրիստափոր կոլումբոս ձենովացի մտանէ ի նոր աշխարհն. և յամի 1497 ամերիկոս վեսպուկիոս փլորենտացի յայտնէ զինս, յորոց անուանէ կոչեցեալ աշխարհն ամերիկա. յորում ժամանակի Թագաւորէր ի կոստանդինուպոլիս

սուլթան պայազիտ, Բ։

101 *Տէր Թոպէտա, Ա։ Յաւուրս որում շահ Իսմայէլ ապստամբ պարսից նորոգէ զասպահան քաղաք։*

102 *Տէր Աղնէզ, Բ։ Յաւուրս որում յամի 1503 եղեւ դիւտ փոքրիկ ժամացուցի, ոյոյնքն զեմպէրեկլէ սահամէն, ի պետրոսէ հելլէ գերմանացւոյ։*

103 *Տէր Օչաքրիա, Գ։ Յաւուրս որում յամի 1516 սուլթան սելիմ Ա. առնու զեգիպտոս և զեմէմ։ Ի սմին ժամանակի, յամի 1517 յարեաւ լաւեր մարտիրոս սաքսոնեացի աղանդապետ, յորմէ լուտերականք։*

104 *Տէր Սարգիս, Գ։ Յաւուրս որում, յամի 1521 սուլթան սիւլէյման՝ Բ. էառ ըզպելգրատ։*

105 *Տէր Վրիպար, ԺԱ։ Յաւուրս որում էր կալլին գաղղիացի աշանգապետ, յորմէ կալվինեանք։*

106 *Տէր Սուէտանոս, Ե. ի սալամանդայ։*

107 *Տէր Մկրտիչ ի սերաստիոյ։ Յաւուրս որում շահ Իսմայէլ ապստամբ պարսից էած աւեր աշխարհին հոյոց։*

108 *Տէր Բարսեղ, Բ։ Յաւուրս որում յամի 1567 եղեւ սկիզբն տպագրութեան հայերէն գրոց։*

109 *Տէր Վրիպար, ԺԲ։ Յաւուրս որում, յամի 1571 օսմանցիք առին կիպրոս ի ձեռաց վենետիկցւոց, ի Թագաւորութեան սուլթան սելիմի, Բ։*

110 *Տէր Սուէտանոս, Զ. յաւելեայ։ Յաւուրս որում՝ յամի 1574 ուլահ անկաւ ընդ սուրբ թուիեամբ օսմանցւոց։*

111 *Տէր Թոպէտա, Բ։ Յաւուրս որում շահ Իսմայէլ հեղձանի ի բաղանիս։*

112 *Տէր Ղուկաս յեղմիածնէ։*

113 *Տէր Դաւիթ, Ե. յեղմիածնէ։*

114 *Տէր Ալելքսէդ ի գաւառէ։ Ես յամի 1599 յեօթնեբլդ ամի կամաւորիսաւիեան իւրոյ եկեալ նաւուն պատրիարք ի կոստանդինուպոլիս։*

115 *Տէր Սրապիոն, որ և գրիգոր՝ յեգեսիոյ։ Յաւուրս որում՝ յամի 1605 շահաբաս գայ և վարէ զենակիցս հոյաստանեաց յաշխարհն պարսից, և ածէ աւեր և աւերակ զԹիւն աշխարհին հայոց և ի ղեմիածնի։*

116 *Տէր Սահակ, Գ։*

117 *Տէր Մանասէս, Գ. սիւնեցի որ և տաթեւացի, յամի 1629 նորոգէ զեղմիածին։*

118 *Տէր Փիլիպպոս յերիանէ փոքր աղբակից։ Սա կանգնէ բազում շինուածս ի ղեմիածնի. և գրիգոր պարոնաէր՝ յերուսաղէմ։*

119 *Տէր Յակոբ, Գ. ի նոր Ջուղայէ։ Յաւուրս որում՝ յամի 1664 եղիազար անէծապին ձեռնադրէ առանձին կամաւորիս, և դնէ զաթոռ Թուն յերուսաղէմ։ Յակոբ կամաւորիս դնոյ ի կոստանդինուպոլիս։ Յայսմ ժամանակի՝ յամի 1669 սարեթոյ սկիզբ համբաւէ գանձանէ լինել մեծի։*

120 Տէր Աղիատար անմատոյն։ Սա յամի 1680 յետ վախճանելոյն յակոբ Հաւատաւոյ յաթոռ իւր յերուսաղէմ։ և յամի 1682 ընտրի ընդ Հանուր կամաւորիկս և նստի յԵրմիածին։ Յաւուրս սորա, յամի 1688 մեծն պետրոս Թագաւորէ՝ ի վերոյ մոսկովաց։

121 Տէր Աւահաքեա յեղեսոյ։ Յաւուրս սորա, յամի 1701 վրէժուերիկոս նստի առաջին Թագաւոր բրուսիացւոց։

122 Տէր Աղէքսանդր, Ա. ի նոր Ջուղայէ։

123 Տէր Պետրոս ծաղկաւոր ի Համատանոյ։ Յաւուրս սորա, յամի 1722 մահմետ միւրվէյիսեան առնու զսպահան և Թագաւորէ պարսից։ Եւ յամի 1724 դաւիճ իշխան հայ զջուղայ ի սիւնիս։

124 Տէր Խաչատուր, Դ. յուլիոյ։ Յաւուրս սորա Թահմազըլուլի զջուղայ զջուղայ։ Ի յամի 1728 դաւիճ իշխանն սիւնեաց մեռանի։

125 Տէր Աբրահամ, Բ. ի խոշաբոյ՝ առաջնորդ աւրբ կարապետի որ ի մուշ։ Յաւուրս սորա մեռանի միհրթար քահ ազգապետ հայոց ի սիւնիս։

126 Տէր Աբրահամ, Գ. ի գանոխոյ կրետեայ՝ առաջնորդ Թէքիրտաղու։ Յաւուրս սորա, յամի 1736 Թահմազըլուլի խան Թագաւորէ ի վերոյ պարսից, և կոչի նադիրշահ։

127 Տէր Ղազար Ջահկեցի։ Յաւուրս սորա առաւելին բնակիչք հայոց աշխարհին ի ձառայինն Թահմազայ։

128 Տէր Պետրոս, Ե. քրիստիւր կոչեցեալ՝ ազգապետ։ Յաւուրս սորա, յամի 1748 եռաղաւ հայկազն իշխան ակնեցի՝ եղեւ ընտրեալ յոյժ ի կաթուղիկոսութիւն։

129 Տէր Մինաս յակնոյ՝ պատրիարք կաթուղիկոսութեան։

130 Տէր Աղէքսանդր, Ե. զարաղաշ կոչեցեալ՝ կաթուղիկոսութեան։

131 Տէր Սահակ, Ե. ահպին՝ կեղեցի, առաջնորդ կարնոյ։ Յաւուրս սորա քերիմ խան պարսից զջուղայ։

132 Տէր Յակոբ, Ե. շամախեցի։

133 Տէր Սիմէոն երեւանցի։ Յաւուրս սորա յամի 1766 եղեւ շարժ մեծ ի կաթուղիկոսութեան։ Եւ ի յերկուասանեւորդ ամի Թագաւորութեան սուլթան մուսթաֆայ, Գ. յամի 1769 պատերազմ ծանցուց ընդ մոսկով. և յառաջնում ամի Թագաւորութեան սուլթան համիտի, յամի 1774 հաշտեցան ընդ միմեանս։ Եւ յամի 1779 զրիմեցի հայք՝ վարին ի զրիմ յաշխարհն ռուսաց ի ռոդոմ. ուր ապա վինեցաւ նոր նախիջեւանն քաղաքն հայոց։

134 Տէր Գաւրէս ի կարնոյ։ Յաւուրս սորա յամի 1780 եղեւ գիւտ օդապարիկ գլանաց ի մոնկոլֆեայ գաղղիացւոց։

135 Տէր Գաւիթ, Զ. ի ամիխոյ։

136 Տէր Գանիէլ ի Ղայաձիոյ՝ պատրիարք կաթուղիկոսութեան։

137 Տէր Լեւրեմ երեւանցի։ Յաւուրս սորա ի քաղաքորդ յառաջնում ամի Թագաւորութեան մեծի ինքնակալին սուլթան մահմուտի, ի. յամի 1829 եղեւ պատերազմ օսմանցւոց ընդ մոսկով. և ի նոյն ամի հաշտեցան ընդ միմեանս։

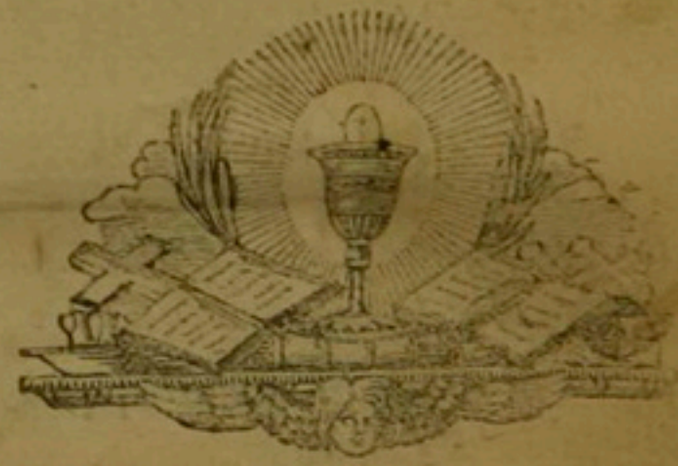
138 Տէր Յովհաննէս, Ը. կարնեցի։ Յաւուրս սորա, յամի 1834 քրիստոսազօր և մեծահռչակ իշխանն հայոց յարութիւն սէդիքեան մեռանի. և մեծահանդէս շքով Թաղի յամենայնիսո եկեղեցւոջ սուրբ աստուածածնի ի կաստանդինուպոլիս ըստ հրամանին արքունի։

139 Տէր Ներսէս, Ե. աշտարակեցի։ Սա ունկեաց անուան առ քաղաքապատաս, և կառոյց աւազան մեծ ջրոյ, և գործարան մեռապքի. հաստատեաց նաև յանուն իւր գիերսէհ սեան աւանդութեան ի տխխս, և այլն։

140 Տէր Պաւղիկոս, Ա. ի կաստանդինուպոլեոյ։ Սա վարեալ և զպատրիարքական իշխանութիւնն մեծի մայրաքաղաքին։ Յաւուրս սորա հաստատեցաւ ազգային ահմանադրութիւնն (1861) և յետ երկուց ամաց վաերացաւ ի Ը. դրանէ։ Ընտրեալ վանականեցաւ ի փարիզ արքունի վաոզատեալ աղնուապէն պօղոս սիկեւտեան, և մարմին նորա փոխադրեցաւ ի կաստանդինուպոլիս։

141 Տէր Գէորգ, Գ. ի կաստանդինուպոլեոյ, որ և նաեւ յամենայն պատրիարքութեան

գինի մասնիէոսի. և եղեւ առաջին կաթուղիկոս ընտրեալ առհմանադրեալէս (1866 նոյեմբեր), գինի միոյ ամի վանականի նախորդին իւրոյ։ Զորոյ ընտրութիւնն հաստատեալ և ի կոչմանէ աղէքսանդր կայսեր ռուսաց, շնորհաւորեմք, մաղթելով ի տեառնէ տալ նմա երկայնապոյն կենաց և խաղաղութեամբ կառավարել զսուրբ եկեղեցին, արդիւնաւորեալ գործովք՝ յօգուտ եկեղեցւոյ և ի պարծանս հայոցն ազգիս։

ԽՐԱՏ

ՏՕՄԱՐԱԿԱՆ ԱՂԻՒՍԱԿԻՍ

Վասն զԹուականն Հայոց յորում ամի և ինչ՝ յառաջիկայ աղիւսակէ ասեմ, և զիա՛ ի կարգի այնր Թուականի զոր ասեն նոյն տարւոյն, որոյ առաջի եղեալ կան եօթնեբեականն, վեցտասնեայն, և տանուտէրն: Ես ասեմ յառաջ զընացեալ յայն ճշմարիտ աղիւսակն՝ որ յերկուս գրոց երեսս Թղթոյ պատուանակեալ է, գայես անդ զնոյն տարեգիրն՝ որ լաւ կարդի այբուբենից եղեալ կայ գլխագրով. և՛ի հարս նորին գայես յառաջին տուիմն զօրն Յայտնութեան, յերկրորդումն զմիջոց ուտիքն. և այսու կարգաւ յառաջ գնացես մինչեւ յօր բարեկենդանի Յայտնութեան:

Օրինակ լինի. Թուական առաջիկայ տարւոյս է ՈՀԺՊ, և տարեգիրն Պ, զոր գայես յառաջին աղիւսակի անդ. և՛ ինձմէ կարգի տուիմն առ ձեռն պատրաստ գտանես զօրն Յայտնութեան՝ որ է ո–ըբաթ, և զմիջոց ուտիքն՝ որ է լա օր, և զառաջաւորաց բարեկենդանն՝ որ է ՓԲՐուարի Ե, և զայլն ամենայն ըստ վերոյգրեալ խրատուն, մինչեւ յօր բարեկենդանի Յայտնութեան:

Ամք Տեառն, և Թուականի Հայոց:		Ոսկի տարւոյ:	Նօմինեբեական:	Վ կրկնելոյ:	Տանուտէրք:
1867	ՌԺՉ	ԺԳ	Է	Ե	Երկաւորն:
1868	ՌԺՀ	ԼԺ	ԱԲ	ԺԶ	Խեցգեւորին:
1869	ՌԺԲ	Վ	Գ	ԼԷ	Ուրբաճն:
1870	ՌԺԼԹ	Ն	Դ	Բ	Կայան:
1871	ՌԺԻ	Է	Ե	ԺԹ	Կշիռն:
1872	ՌԺԽԲ	ՃԳ	ՂԷ	Լ	Կաթիճն:
1873	ՌԺԾԲ	Ղ	Ա	ԺԲ	Աղեղնաւորն:
1874	ՌԺՒԴ	Ժ	Բ	ԼԲ	Այծեղջիւրն:
1875	ՌԺՒԴ	Շ	Գ	Գ	Ջրհոսն:
1876	ՌԺՒԵ	ԿԾ	ԴԵ	ԺԴ	Ձկունքն:
1877	ՌԺՒԶ	Ղ	Զ	ԼԵ	Խոյն:
1878	ՌԺՒԷ	Պ	Է	Զ	Ցուլն:
1879	ՌԺՒՐ	Լ	Ա	ԺԷ	Երկաւորն:
1880	ՌԺՒԹ	ՃԼ	ԲԴ	ԼԸ	Խեցգեւաձին:
1881	ՌԺԼ	Ն	Դ	ԼԹ	Ուրբաճն:
1882	ՌԼԱ	Է	Ե	ԽԱ	Կայան:
1883	ՌԼԲ	Ճ	Զ	Բ	Կշիռն:
1884	ՌԼԳ	ՃՂ	ԷԱ	ԺԳ	Կաթիճն:
1885,	ՌԼԴ	Գ	Բ	ԼԳ	Աղեղնաւորն:
1886	ՌԼԵ	Շ	Գ	Ե	Այծեղջիւրն:
1887	ՌԼԶ	Լ	Դ	ԺԶ	Ջրհոսն:
1888	ՌԼԷ	ՀԼ	ԵՂ	ԼԷ	Ձկունքն:
1889	ՌԼՐ	ՃՀ	Է	Բ	Խոյն:
1890	ՌԼԹ	Լ	Ա	ԺԹ	Ցուլն:
1891	ՌՀԱ	Ա	Բ	Լ	Երկաւորն:
1892	ՌՀԱԱ	ՀԼ	ԳԳ	ԺԱ	Խեցգեւաձին:
1893	ՌՀԲ	Է	Ե	ԼԲ	Ուրբաճն:

Ամբ Տառն, և Թուական Հայոց:		Գիր տառից:	Միաձեռակ:	Ա երեք:	Տառուատէր:
1894	ՈՀԱՓ	Ջ	Ղ	Գ	Կայն:
1895	ՈՀԱՔ	Լ	Խ	Ժգ	Կշռոն:
1896	ՈՀԵՐ	Դգ	ար	իե	Կարիճն:
1897	ՈՀԷՂ	Շ	Գ	Ղ	Աղեղնաւորն:
1898	ՈՀԸՀ	Կ	Դ	ԺԷ	Այծեղջիւրն:
1899	ՈՀՈՂ	Ո	Ե	լը	Ջրհոսն:
1900	ՈՀՄԹ	ՄՃ	Զե	լԹ	Ձկունն:
1901	ՈՀՅ	Ի	Ա	լա	Խոյն:
1902	ՈՀՅԱ	Ո	Բ	Բ	Ցուլն:
1903	ՈՀՅԲ	Հ	Գ	Ժգ	Երկուսն:
1904	ՈՀՅԳ	Էի	Գե	լգ	Խեցգետինն:
1905	ՈՀՅԴ	Ջ	Ղ	Ե	Առիւծն:
1906	ՈՀՅԵ	Լ	Է	Ժղ	Կոյն:
1907	ՈՀՅԶ	Բ	Ա	իէ	Կշռոն:
1908	ՈՀՅԷ	Ռշ	Բգ	Ը	Կարիճն:
1909	ՈՀՅԸ	Ը	Դ	ԺԹ	Աղեղնաւորն:
1910	ՈՀՅԹ	Ո	Ե	Լ	Այծեղջիւրն:
1911	ՈՀԿ	Մ	Ղ	Ժա	Ջրհոսն:
1912	ՈՀԿԱ	Եղ	Էա	լը	Ձկունն:
1913	ՈՀԿԲ	Ո	Բ	Գ	Խոյն:
1914	ՈՀԿԳ	Հ	Գ	Ժգ	Ցուլն:
1915	ՈՀԿԴ	Ա	Դ	իե	Երկուսն:
1916	ՈՀԿԵ	Յմ	Եղ	Ղ	Խեցգետինն:
1917	ՈՀԿԶ	Լ	Է	ԺԷ	Առիւծն:
1918	ՈՀԿԷ	Ր	Ա	լը	Կոյն:
1919	ՈՀԿԸ	Ձ	Բ	Լ	Կշռոն:
1920	ՈՀԿԹ	Լթ	Դգ	լա	Կարիճն:

Գիր տառից:	Օրացոյցում Թուին:	Անկաց տուիք տառք:	Ընդհանուր տառ:	Ընդ բարեխնդիր:	ՕՐՏԻ:	Երեքտառն Լուսն:	Ամիսքսնում:	Ամսեղեալ տառ:	Գիր տառից Ամսեղեալ տառի:	Յանախտեր:
Ս	Գշ.	Ղ	ԺԱ	Ա	լը	Ի	Ղ	Ժ	Լա	լԹ
Բ	Բշ.	Խ	ԺԲ	Բ	լգ	լա	Ա	Ժա	Ըաա	լԹ
Գ	Հէ.	Ը	ԺԳ	Գ	լդ	լԲ	Բ	ԺԲ	Ը	Լ
Դ	Ըէ.	Լթ	ԺԴ	Դ	լե	լԸ	Գ	ԺԳ	Ե	ա-ա
Ե	ա-Ը.	Ժ	ԺԵ	Ե	լԶ	լէ	Դ	ԺԴ	Ղ	Բ
Զ	Եշ.	Ժա	ԺԶ	Զ	լէ	լը	Ե	ԺԵ	Ե	Դ
Է	Տշ.	Ժբ	ԺԷ	Է	լը	լե	Զ	ԺԶ	Ղ	Դ
Ը	Գշ.	ԺԳ	ԺԸ	Ը	լԼԹ	լԶ	Է	ԺԷ	Է	Ե
Թ	Բշ.	ԺԴ	ԺԼԹ	Թ	Լ	լէ	Ը	ԺԸ	Ը	Զ
Ժ	Հէ.	ԺԵ	Ի	Ժ	Ըա	լը	Թ	ԺԼԹ	Թ	Է
Ի	Ըէ.	ԺՂ	Խա	Ժա	ա-ա	լԼԹ	Ժ	Ի	Ժ	Ը
Լ	ա-Ը.	ԺԷ	Լը	ԺԸ	Ը	Լ	Ժա	Խա	Ժա	Լթ
Խ	Եշ.	ԺԸ	Խգ	ԺԹ	Գ	Էա	ԺԸ	Լը	ԺԸ	Ժ
Ծ	Տշ.	ԺԼԹ	Խդ	Ժդ	Դ	Ը	Ժդ	Խդ	Ժդ	Ժա
Կ	Գշ.	Ի	Խե	ԺԵ	Ե	Դ	Ժդ	Խդ	Ժդ	ԺԸ
Հ	Բշ.	Խա	Խզ	Ժզ	Զ	Դ	ԺԵ	Խդ	ԺԵ	Ժգ
Ձ	Հէ.	Լը	Խէ	Ժէ	Է	Ե	Ժզ	Խզ	Ժզ	Ժզ
Ղ	Ըէ.	Խդ	Լը	ԺԸ	Ը	Զ	ԺԷ	Խէ	ԺԷ	ԺԵ

| | | |

«Ազգային գրադարան»
NL0028092

Ե 28 գ3